

4 noiembrie 2019 – 4 noiembrie 2020

UN AN DE GUVERNARE ÎN SLUJBA ROMÂNILOR

RAPORT DE ACTIVITATE

CUPRINS

I. Contextul economic, politic și instituțional la data investiției Guvernului	4
II. Măsuri pentru implementarea Programului de guvernare	8
a) Îndeplinirea principalelor puncte asumate prin Programul de guvernare	
b) Evoluții macroeconomice	
III. Măsuri sanitare adoptate în contextul crizei generate de virusul Sars-Cov2	22
IV. Măsuri sectoriale pentru diminuarea efectelor socio-economice ale crizei și pentru relansarea economică	40
A. Buget și fiscalitate	
B. Muncă și protecție socială	
C. Economie, energie și mediul de afaceri	
D. Digitalizarea accelerată a României	
E. Fonduri europene	
F. Infrastructură, transporturi și comunicații	
G. Lucrări publice, administrație și dezvoltare	
H. Agricultură și dezvoltare rurală	
I. Mediu, ape și păduri	
J. Educație și cercetare	
K. Tineret și sport	
L. Cultură și patrimoniu	
M. Ordinea publică și siguranța cetățeanului	
N. Justiție	
O. Apărarea națională	
P. Afaceri externe	
V. Stadiul implementării Planului Național de Investiții și Relansare Economică	208

CONTEXTUL ECONOMIC, POLITIC ȘI INSTITUȚIONAL LA DATA ÎNVESTIRII GUVERNULUI

Din punct de vedere economic, în anii 2017-2019, România a acumulat dezechilibre macroeconomice majore, fiind cel mai vulnerabil stat membru UE în situația declanșării unei crize economice. Astfel, în anul 2019, economia României era caracterizată prin:

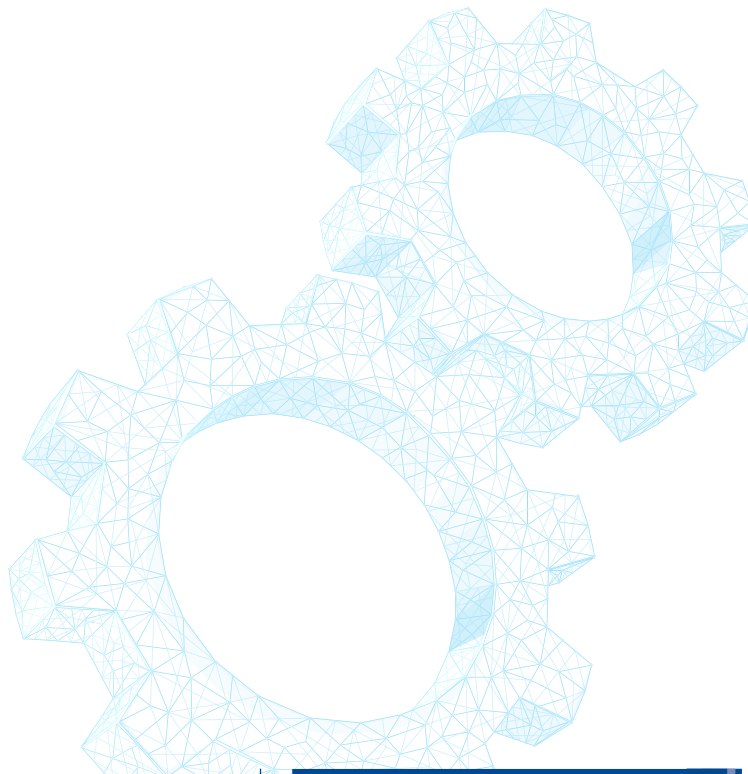
■ **deficit bugetar excesiv** (peste 3% din PIB) – încă din luna octombrie 2019, guvernul anterior depășise ținta de deficit asumată prin Legea bugetului de stat, chiar și în condițiile în care amânase pentru sfârșitul anului o parte semnificativă a cheltuielilor bugetare.

■ **deficit comercial istoric** – modelul economic promovat de guvernele anterioare, bazat exclusiv pe stimularea consumului, a generat o creștere a deficitului balanței comerciale în anul 2019 până la 17,28 miliarde de euro, cu 2,16 miliarde de euro mai mare decât în anul 2018. Altfel spus, consumul intern al României a susținut preponderent locurile de muncă și oferta operatorilor economici din străinătate, în detrimentul capitalurilor românești și al ofertei interne;

■ **un record negativ pentru investițiile publice.** Anii 2017-2019 au fost marcați de cel mai slab ritm de executare a investițiilor publice din ultimii 10 ani, cu procente de sub 4% din PIB – impactul negativ resimțându-se în principal asupra proiectelor majore de infrastructură din domeniile: transporturi, sănătate și educație;

■ **un nivel record al plăților restante** de la bugetul de stat pentru: operatorii economici care realizaseră lucrări de investiții și așteptau decontarea; rambursările de TVA către agenții economici; concedii medicale neachitate; plățile restante către universități de stat; pentru medicamente; plata majorărilor salariale pentru persoanele din unitățile sanitare; asistență socială (pensii recalculate în urma modificărilor legislative, alocații de stat pentru copii, alte beneficii sociale).

■ **un ritm deosebit de lent al accesării fondurilor europene** nerambursabile, care a generat riscul pierderii/dezangajării a peste 550 de milioane de euro, la finalul anului 2019;

- **un declin semnificativ al producției industriale** înregistrat în primele luni ale anului 2019, fără o perspectivă de relansare pe termen scurt a acestui sector;
- **costuri foarte mari de finanțare/refinanțarea a datoriei publice**, ca efect al creșterii neîncrederii în tendințele economiei românești și în sustenabilitatea finanțelor publice (intenția agențiilor de rating internațional de a retrograda perspectivele economiei României s-a manifestat încă din luna mai 2019).

De asemenea, contextul instituțional la preluarea mandatului era puternic marcat de:

ineficiență administrativă generată, în primul rând, de numărul mare de ministere (27) și de numărul foarte mare de agenții și autorități, în multe cazuri acestea având suprapuneri de competențe;

birocrație excesivă – birocrație excesivă – determinată de blocarea tuturor proiectelor de informatizare/digitalizare a proceselor administrative în principalele instituții și autorități centrale (ANAF, CNPP etc);

deprofesionalizarea resurselor umane prin promovarea în poziții-cheie a unor persoane fără competențe/pregătire profesională specifică, doar în temeiul criteriului apartenenței politice.

La mai puțin de patru luni de la preluarea mandatului, Guvernul a trebuit să răspundă unei crize fără precedent atât la nivel național, cât și la nivel global, generată de pandemia Covid-19, întreaga acțiune guvernamentală concentrându-se în perioada ce a urmat pe două paliere fundamentale: **prevenirea și combaterea virusului** pe de o parte, iar pe de altă parte **sprijinirea cetățenilor și companiilor afectate** din punct de vedere economic și social. Astfel, pe lângă cea mai amplă operațiune de dotare a sistemului sanitar din România cu materialele și echipamentele necesare pentru gestionarea pandemiei, au fost puse și bazele celui mai vast program național de investiții și relansare economică din ultimii 30 de ani. Guvernul PNL a reușit astfel să răspundă în mod eficient problemelor apărute la nivel sanitar și economic, diminuând semnificativ efectele crizei, aspect care se poate evalua prin comparații obiective cu state din Uniunea Europeană.

MĂSURI PENTRU IMPLEMENTAREA PROGRAMULUI DE GUVERNARE

A Îndeplinirea principalelor puncte asumate prin Programul de guvernare

Programul de guvernare asumat de Partidul Național Liberal și adoptat de Parlamentul României a fost alcătuit din obiective specifice, pe termen scurt, pentru un singur an de guvernare, în contextul slabei susțineri parlamentare (guvern minoritar) și având în vedere apropierea organizării alegerilor generale.

În ciuda contextului politic deosebit de ostil (formarea unei majorități politice conjuncturale în Parlament, care a blocat constant măsurile adoptate) și a crizei sanitare generate de pandemia Covid-19, Guvernul a reușit ca, într-un termen foarte scurt, să îndeplinească toate angajamentele pe care și le-a propus și asumat la investitură.

■ **Restructurarea Guvernului**, prin reducerea numărului de ministere de la 27 de portofolii la 16 ministere și reorganizarea mai multor autorități publice centrale, în scopul creșterii eficienței și eficacității actului administrativ;

- **Corectarea măsurilor cu impact economic negativ** asupra mediului economic intern și asupra puterii de cumpărare a populației:
 - **eliminarea supra-accizei la carburanți**, care, concomitent cu o scădere a cotațiilor internaționale ale petrolului, a determinat unul dintre cele mai mici prețuri la motorină/benzină din Uniunea Europeană;
 - **eliminarea supra-impozitării contractelor de muncă cu timp parțial (part-time)**, măsură care generase o situație fără precedent – salariul negativ;
 - **eliminarea sistemului ineficient și birocratic al plății defalcate a TVA (split TVA)**, care adusese costuri suplimentare pentru mediul economic;
 - **eliminarea măsurilor anti-economice promovate de Guvernul anterior prin**

O.U.G. nr.114/2018: eliminarea supra-taxării unor sectoare precum comunicațiile, sectorul financiar-bancar, sectorul energetic și desființarea pseudo-fondului de dezvoltare și investiții, mecanism de risipire a banilor publici, aflat în prezent în analiza autorităților anti-corrupție.

■ **Încheierea în bune condiții a anului bugetar 2019**, prin acoperirea tuturor cheltuielilor publice restante/amânate de guvernul precedent (rambursări de TVA către mediul economic; plata concediilor medicale restante; plata către operatorii economici a tuturor lucrărilor de investiții efectuate și neachitate de fostul guvern; acoperirea altor cheltuieli de funcționare a statului, pentru care guvernul precedent nu prevăzuse resursele bugetare);

■ **Elaborarea și adoptarea într-un timp extrem de scurt a legilor bugetare pentru anul 2020:** Legea bugetului de stat pe anul 2020 și Legea bugetului asigurărilor sociale de stat pe anul 2020. Cele două legi au fost adoptate în data de 23 decembrie 2019, prin procedura constituțională a angajării răspunderii, și promulgate în data de 6 ianuarie 2020 de către Președintele României. Astfel, după mulți ani în care legile bugetare au fost adoptate la câteva luni după începerea anului bugetar, România a avut un buget adoptat încă din primele zile ale anului, generând predictibilitate economică și dând posibilitatea autorităților publice și mediului de afaceri să poată declanșa procedurile investiționale;

■ **Reformarea programelor de investiții de interes local.** În primul rând, pentru asigurarea realizării unor obiective de investiții de calitate, înainte de efectuarea decontărilor obiectivelor finanțate, în special prin PNDL, Guvernul liberal a impus procedura de verificare în teren a calității lucrărilor realizate pentru obiectivele de investiții pentru care se solicită decontarea. Această procedură a eliminat proiectele de slabă calitate, proiectele fictive sau cu stadii de realizare neconforme cu realitatea. De asemenea, programele de investiții de interes local au fost corelate cu programele finanțate din fonduri europene nerambursabile disponibile în perioada de programare 2021-2027, în scopul creșterii volumului de finanțare;

■ **Creșterea și accelerația sumelor atrase din fonduri europene nerambursabile.** La sfârșitul anului 2019, s-a evitat dezangajarea a 550 milioane de euro, ca urmare a transmiterii către Comisia Europeană de aplicații de plată în valoare de 1 miliard de euro. **În anul 2020, sumele atrase din fonduri europene nerambursabile au fost**

Am impus procedura de verificare în teren a calității lucrărilor realizate prin PNDL.

la unul dintre cele mai ridicate niveluri de la aderarea României în Uniunea Europeană. Mai mult decât atât, în urma negocierilor derulate de Președintele României, Klaus Iohannis,

România a obținut o finanțare totală de **79,9 miliarde de euro**, prin cele două mari instrumente agreeate de Consiliul European din luna iulie 2020: bugetul multianual pentru perioada 2021-2027 și fondul de relansare economică Next Generation EU;

Elaborarea primei versiuni a **Acordului de Parteneriat cu Uniunea Europeană pentru perioada 2021-2027**. Prima formă a fost redactată în luna iulie 2020, iar forma revizuită s-a realizat în octombrie 2020, ca urmare a finalizării consultărilor publice. Mai mult decât atât, a fost elaborat cadrul legislativ primar, pentru asigurarea utilizării mai eficiente a fondurilor europene în perioada 2021-2027;

Demararea lucrărilor de construire la autostrada Sibiu-Pitești, pentru care s-a reușit obținerea unei finanțări nerambursabile pentru prima etapă de la Comisia Europeană în valoare de 875,5 milioane de euro. În numai 6 luni de la deschiderea șantierului pentru primul lot, Sibiu-Boița, s-a ajuns la un grad de realizare de 26,3%, în avans față de calendarul asumat;

Demararea lucrărilor de construire pentru autostrada de centură a municipiului București. În noiembrie 2019, proiectul se afla doar într-un stadiu incipient. În prezent, toate loturile din secțiunea Nord sau Sud, precum și pasajele aferente, se află în stadii avansate: în august 2020, s-a semnat contractul de proiectare și de execuție pentru lotul 4 din secțiunea de Nord, iar în ceea ce privește celelalte 3 loturi din Centura de

Nord a Capitalei, primele două se află în procedura de soluționare a contestațiilor, iar cel de-al treilea în procedură de reevaluare a ofertelor depuse; elaborarea proiectului tehnic (loturile 1 și 3 din secțiunea de Sud); pentru lotul 2 s-a dat ordinul de începere a lucrărilor în luna august pentru 1,7 km, iar în data de 28.10.2020 a fost semnat ordinul de începere a lucrărilor și pentru restul de 14,6 km. De asemenea, au fost promovate toate actele normative necesare realizării expropriierilor de utilitate publică și s-au asigurat fondurile necesare în acest scop;

Deblocarea lucrărilor la drumul expres Craiova-Pitești. Până în luna noiembrie 2019, proiectul nu avansase aproape deloc. La sfârșitul anului trecut au fost emise ordinele de începere a lucrărilor pentru tronsonul 2 și variantele ocolitoare ale municipiilor Balș și Slatina, care au ajuns la un stadiu fizic de execuție de aproximativ 50%. S-au semnat contractele de proiectare și de execuție pentru tronsoanele 3 și 4;

Demararea procedurilor pentru Autostrada Unirii. Autostrada Unirii a fost scoasă dintr-un parteneriat public-privat toxic și costisitor pentru România, elaborându-se într-un timp foarte scurt cadrul legal pentru accelerarea implementării acestui proiect din fonduri europene. De asemenea, s-a înființat la nivelul CNAIR o Unitate de Implementare a Proiectului A8. În prezent, studiile de fezabilitate sunt în procedura de revizuire, iar pentru Podul Ungheni emiterea acordului de mediu este estimată pentru luna decembrie 2020.

■ A fost semnat contractul pentru realizarea studiului de fezabilitate și proiectului tehnic pentru **Autostrada Brașov-Bacău** în data de 22.05.2020, iar ordinul de începere a fost dat în data de 10.07.2020. S-au încheiat contracte pentru toate secțiunile din **Autostrada Ploiești-Suceava-Siret**;

■ **Finalizarea procedurilor și începerea construcției la primele 3 spitale regionale de urgență: Craiova, Cluj, Iași.** Procedurile au fost finalizate, iar contractele au fost semnate încă din prima parte a anului 2020;

■ Demararea unui amplu proces de **simplificare și debirocratizare** a administrației publice, prin **deblocarea și accelerarea proceselor de digitalizare** în relația cetățean-autorități publice. Astfel, autorități publice închistate în procese super-birocratice, ca de exemplu – ANAF, instituții din

Am demarat un proces amplu de accelerare a digitalizării administrației publice.

subordinea Ministerului Muncii și Protecției Sociale sau Ministerului Finanțelor Publice, platforma ghișeu.ro și multe altele – au fost cuprinse într-un amplu proces de digitalizare, cea mai mare parte a procedurilor publice derulându-se în prezent prin intermediul instrumentelor informatice;

■ **Organizarea și desfășurarea corectă a alegerilor prezidențiale din anul 2019** și organizarea și desfășurarea corectă și în condiții de siguranță sanitară a alegerilor locale din septembrie 2020;

■ **Prorogarea termenului de intrare în vigoare a prevederilor privind pensionarea magistraților**, care are să genereze un blocaj total la nivelul instanțelor din România;

■ **Abrogarea recursului compensatoriu prin Legea nr.240 din 19 decembrie 2019** – prevedere legală care a generat un profund sentiment de nesiguranță în rândul populației – peste 20.000 de deținuți condamnați penal, care au recidivat într-un procent uriaș imediat după liberarea condiționată;

■ **Revizuirea legislației din domeniul justiției, pentru corectarea intervențiilor toxice operate în ultimii ani**, care au decredibilizat puternic sistemul judiciar din România. În luna septembrie 2020, au fost supuse dezbaterei publice următoarele proiecte de lege: proiectul de Lege privind statutul magistraților din România; proiectul de Lege privind organizarea judiciară; proiectul de Lege privind Consiliul Superior al Magistraturii. Proiectele au fost elaborate ca urmare a cerințelor Raportului MCV al Comisiei Europene, a rapoartelor și avizelor GRECO și ale Comisiei de la Veneția, în conformitate cu numeroase luări de poziție ale unor asociații ale magistraților și a numeroase organizații ale societății civile făcute la momentul modificării legilor justiției în anii 2018-2019;

■ **Organizarea în bune condiții a examenului de rezidențiat**, care a permis formarea și intrarea în sistemul de sănătate a unui număr mai mare de tineri specialiști.

Obiectivele asumate de Guvern prin Programul de guvernare și activitățile concrete realizate în ultimul an reflectă faptul că **toate angajamentele asumate au fost îndeplinite**;

În același timp cu implementarea măsurilor din Programul de guvernare, Guvernul României a trebuit să răspundă rapid și eficient la cea mai gravă criză sanitară din istorie, generată de pandemia Covid-19.

■ **Pentru prevenirea răspândirii virusului Sars-Cov2 și tratarea pacienților afectați:** s-au asigurat resursele logistice, financiare și umane necesare pentru susținerea sistemului sanitar din România în combaterea răspândirii virusului Sars-Cov2. Acest efort s-a realizat în condițiile în care la preluarea mandatului sistemul public era cu totul nepregătit pentru orice tip de criză sanitară și marcat de lipsuri majore: zero stocuri de materiale, echipamente și medicamente pentru situații de urgență; un deficit acut de personal medical la nivel național; lipsa logisticii necesare pentru testare și tratare a pacienților; sistem spitalicesc subfinanțat; dezorganizarea și deprofesionalizarea direcțiilor județene de sănătate publică etc.

■ **Pentru sprijinirea mediului de afaceri afectat de pandemie și reluarea creșterii economice:** s-a elaborat și implementat cel mai consistent program de susținere a economiei naționale din ultimii 30 de ani – **”Planul național de investiții și relansare economică”** – care reprezintă o schimbare majoră a modelului de dezvoltare a României, centrat pe investiții publice cu efecte de

antrenare în economie și de creștere a competitivității firmelor românești. Implementarea acestui plan a generat deja efecte pozitive pentru România în numai câteva luni, cuantificabile: numărul de salariați din economie a rămas relativ constant; operatorii economici înregistrează o tendință de revenire în câmpul pozitiv al volumului afacerilor; nivelul investițiilor publice din primele 9 luni ale anului este cel mai mare din ultimii 10 ani, România fiind singurul stat din Uniunea Europeană care a înregistrat o creștere a volumului investițiilor publice în anul 2020, în plină criză sanitară și economică.

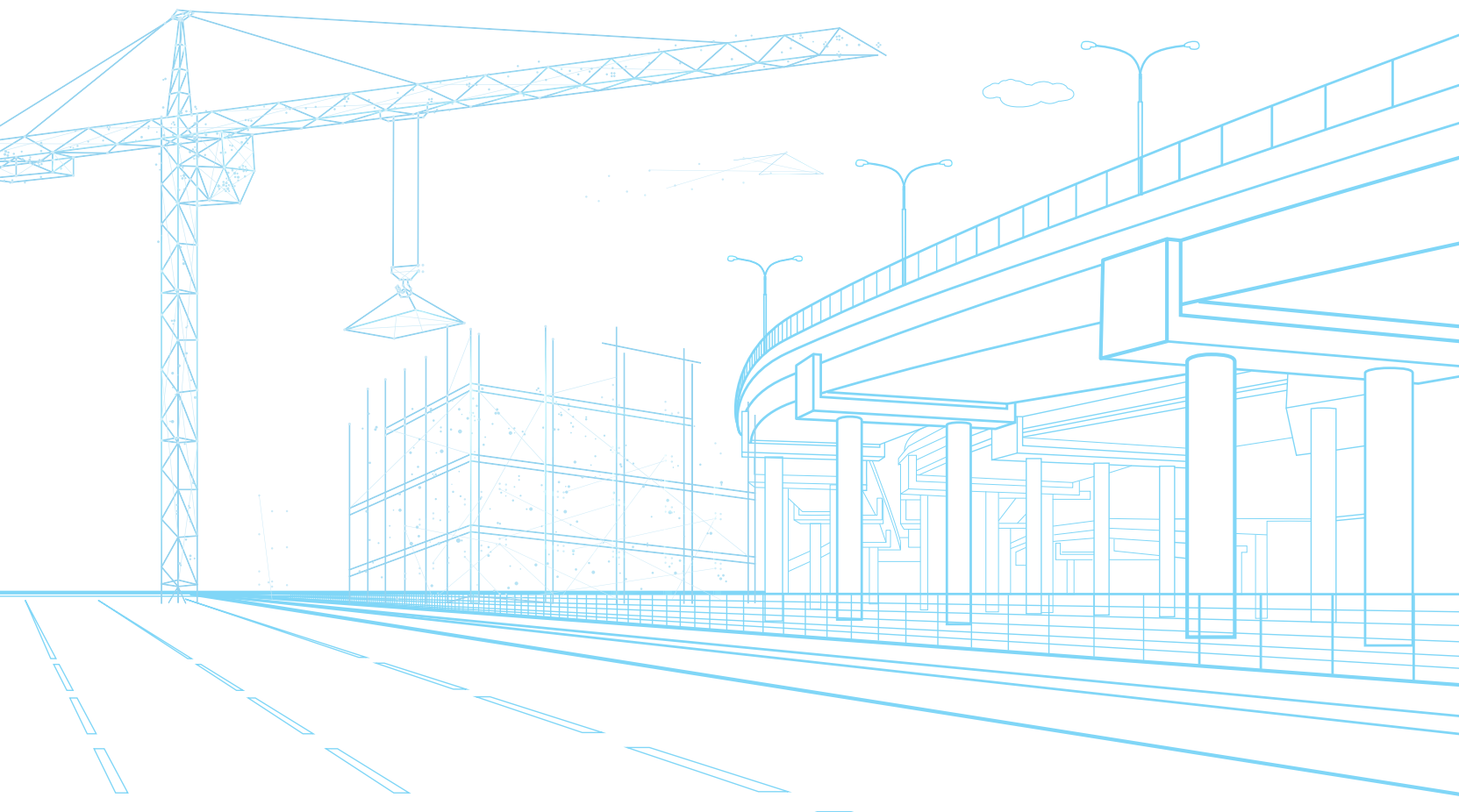
Pachet de susținere a economiei de 68 miliarde de lei, în primele 10 luni ale anului 2020

Planul Național de Investiții și Relansare Economică s-a concretizat printr-un pachet de susținere a economiei care însumează aproximativ 7% din PIB până la finalul anului 2020. Doar în primele primele 10 luni, au fost injectate suplimentar în economie aproximativ **68 miliarde lei**, respectiv 38 miliarde lei, echivalentul a 3.4% din PIB, reprezentând măsuri active de sprijin pentru companiile și angajații afectați de efectele negative ale pandemiei și 30 miliarde lei, echivalentul a 2.9% din PIB, prin scheme de garantare pentru asigurarea lichidității companiilor. La aceste măsuri de susținere a economiei se adaugă și efortul bugetar suplimentar de 9,8 miliarde lei, cheltuieli legate direct de COVID-19.

O parte importantă dintre aceste măsuri a fost finanțată din fonduri europene care au ajuns la o sumă record atrasă în ultimii ani, cu peste 6 miliarde de Euro plăți încasate de la Comisia Europeană în perioada noiembrie 2019 – octombrie 2020. Până la sfârșitul anului, suma decontată din fonduri europene urmează să depășească 7 miliarde Euro, fiind cea mai mare

valoare a fondurilor europene atrase într-un an de la aderarea României la Uniunea Europeană.

Acest program masiv de stimulare a economiei a stopat declinul economiei în 2020, evitând recesiunea tehnică, și garantează revenirea creșterii economice în 2021.

B. Evoluții macroeconomice

România a înregistrat în ultimii ani o creștere economică bazată pe consum, susținută de o politică fiscală pro-ciclică. Aceste evoluții au condus la deteriorarea dezechilibrelor externe și la un nivel al inflației peste media țărilor din zonă. În acest context, s-a amplificat contribuția negativă a exportului net la creșterea economică, pe fondul majorării ecartului nefavorabil dintre dinamica exporturilor și cea a importurilor de bunuri și servicii.

Anul 2020 a constituit o provocare pentru Guvernul liberal, obligat să gestioneze dezechilibrele macroeconomice preluate la sfârșitul anului trecut, într-un context internațional extrem de dificil, cauzat de apariția pandemiei COVID-19. Perspectivele de creștere economică la nivel mondial pentru anul 2020 s-au înrăutățit considerabil în acest context, pandemia transformându-se în cel mai important șoc negativ la adresa economiei mondiale, după criza economico-financiară din anul 2009.

Principalele instituții internaționale, în prognozele de primăvară, au estimat scăderi ale economiei europene în prima jumătate a acestui an, cu o contracție maximă în cel de-al doilea trimestru ca urmare a efectelor pandemiei de COVID-19. În lunile de vară, majoritatea prognozelor au fost revizuite în jos, cu scăderi mai pronunțate atât pentru economiile europene cât și la nivel mondial.

Eficiența ridicată a măsurilor adoptate la nivel european și în România pentru limitarea pagubelor produse de pandemie în plan economic, pentru protecția sănătății și facilitarea unei tranziții spre faza de redresare economică și creștere incluzivă și durabilă este recunoscută și prin îmbunătățirea celor mai recente estimări ale instituțiilor europene privind economia europeană și mondială.

În acest context, OCDE (septembrie 2020) subliniază faptul că în lipsa adoptării rapide a unor măsuri, contracția economică ar fi fost substanțial mai mare. O dată cu ridicarea graduală a măsurilor de izolare și redeschiderea afacerilor, economiile au început să dea semne de revenire. Cea mai recentă estimare este o scădere a PIB-ului mondial cu 4,5% în acest an, dar față de scenariul din iunie, se constată o îmbunătățire a proiecției cu circa 1,5 puncte procentuale.

De asemenea, Bancă Mondială anticipează o reducere a economiei Europei și Asiei Centrale cu 4,4% în scenariul din octombrie, față de -4,7% cât estima în luna iunie 2020. Pentru România se subliniază faptul că politica fiscală pro-activă a Guvernului a sprijinit mediul de afaceri în vederea protejării locurilor de muncă și a diminuat pierderile de venituri ale gospodăriilor.

Conform celor mai recente declarații ale reprezentanților FMI se așteaptă ca în prognoza de toamnă să se revizuiască ușor în sus proiecțiile

pentru acest an, dat fiind faptul că realizările din cel de-al doilea trimestru au fost mai bune comparativ cu expectațiile din luna iunie.

Îmbunătățirea perspectivelor subliniate în cele mai recente estimări ale instituțiilor internaționale vin ca răspuns la eforturile comune și coordonate ale guvernelor de combatere a efectelor pandemiei și de redresare susținută.

Pachetul de măsuri fiscal-bugetare adoptate de Guvernul României (suplimentarea fondurilor pentru sistemul sanitar, șomaj tehnic, garanții pentru susținerea IMM-urilor, amânarea termenelor de plată a impozitelor, rambursarea de TVA etc.) a contribuit semnificativ la limitarea căderii economice și la susținerea tendințelor de redresare în formă de „V” pentru sectoare importante ale economiei.

În primul trimestru, creșterea economică, deși afectată de debutul pandemiei, a continuat datorită investițiilor publice, care au contrabalansat în această perioadă reducerile de activitate din anumite sectoare, și a plasat România pe locul 2 în rândul statelor membre, după Irlanda, cu o rată de creștere ajustată sezonier de 2,5%, în timp ce media UE27 a fost negativă de -2,7%, iar în zona Euro a depășit -3%. Și în cel de-al doilea trimestru contracția economiei românești (-10,2%) s-a situat sub media UE27 (-13,9%).

În primul semestru, România a înregistrat o scădere a PIB-ului real cu 3,9%, pe serie ajustată sezonier, respectiv cu 4,5% pe serie brută, una dintre cele mai mici din UE, având resurse interne și beneficiind de măsurile guvernamentale de

susținere a pieței muncii și a mediului privat prin ajutoare de stat și garanții guvernamentale. Pe latura ofertei, dinamica PIB a fost susținută de creșterea semnificativă din sectorul construcțiilor (+15,6%), alături de o diminuare moderată a serviciilor cu 1,5% față de perioada corespunzătoare a anului 2019, evidențiindu-se o susținere importantă din partea activității de tehnologia informației și comunicații (+12,4%), cu o contribuție pozitivă de 0,7 puncte procentuale.

Pe latura cererii, un factor pozitiv, în concordanță cu modelul de dezvoltare economică bazat pe investiții, a fost reprezentat de avansul investițiilor brute (formarea brută de capital fix), care au înregistrat o creștere de 6,1% în primul semestru, având o contribuție pozitivă importantă la creșterea PIB, respectiv 1,2 puncte procentuale. Pe de altă parte, susținerea cererii interne prin măsurile guvernamentale de conservare a veniturilor salariaților din sectoarele afectate de pandemie a condus la atenuarea declinului componentelor consumului privat, existând premisele revenirii acestuia în teritoriu pozitiv în a doua jumătate a anului 2020.

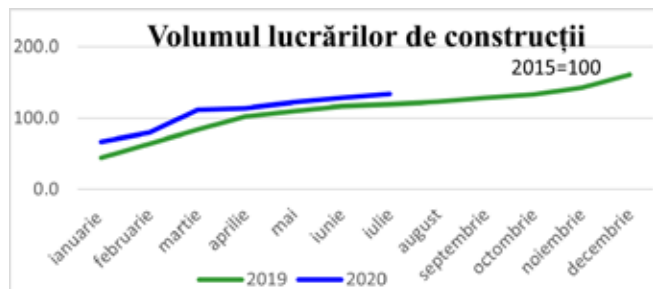
Concomitent cu susținerea veniturilor populației, preocupările Guvernului s-au îndreptat spre protejarea puterii de cumpărare a cetățenilor și evitarea erodării acesteia prin reducerea inflației, chiar și în condițiile unei secete prelungite. Astfel, rata anuală a inflației a ajuns în luna august la 2,68% față de 3,89% în august 2019.

Guvernul a mizat încă de la început pe potențialul economiei românești, atât datorită structurii economice cu o reorientare spre investiții, cât și ca răspuns la măsurile politicii fiscale și

monetare. Rezultatele statistice au confirmat că Guvernul a întreprins cele mai bune măsuri de sprijin ale companiilor, în contextul în care atât cererea externă cât și cea internă au fost afectate. România a reușit să parcurgă această perioadă dificilă cu sectoare de activitate neafectate de criza sanitară, prin măsurile de distanțare fizică impuse, precum construcțiile și serviciile informatice.

Lucrările de construcții s-au menținut în teritoriu pozitiv pe tot parcursul perioadei de criză, fiind susținute în special de investițiile publice. De altfel, **construcțiile ingineresti, realizate preponderent din fonduri bugetare, au înregistrat în primele opt luni o creștere de 25,6%, cea mai ridicată din ultimii 12 ani**, ceea ce confirmă orientarea Guvernului spre susținerea creșterii economice prin investiții. Acest fapt a fost posibil prin majorarea cheltuielilor bugetare pentru investiții, care au totalizat circa 30 miliarde de lei, cea mai mare sumă investită în economie în ultimii 10 ani aferentă primelor 9 luni ale anului, în creștere cu 30% față de aceeași perioadă a anului precedent.

Creșteri semnificative s-au înregistrat și în cazul construcțiilor rezidențiale (+17,2% în primele 8 luni), ca urmare a menținerii încrederii populației în măsurile guvernamentale și interesului către investiții, dar și a clădirilor nerezidențiale (+8,4%).

Sectorul serviciilor informatice și în tehnologia informațiilor, servicii cu valoare adăugată ridicată, a contribuit semnificativ la atenuarea declinului economic din primul semestru, înregistrând o creștere de 27,2% în primele 6 luni.

Pe lângă acestea, și alte servicii suport pentru activitatea întreprinderilor au reușit să continue trendul ascendent în aceste condiții dificile impuse de pandemie și de reducere a activității economice, cum ar fi activitățile profesionale și științifice, de poștă și curierat și activitățile de curățenie.

Dintre activitățile economice pentru care revenirea în „V” este cea mai evidentă, amintim comerțul cu amănuntul. După ce în perioada ianuarie-februarie 2020, volumul cifrei de afaceri din comerțul cu amănuntul a înregistrat o dinamică consistentă (+12,5%), în perioada martie-mai a suferit o cădere artificială, determinată de restricțiile de distanțare introduse și ca urmare a închiderii unităților mari de desfacere.

Așa cum era de așteptat, cele mai recente date disponibile au arătat revenirea în teritoriu pozitiv atât a dinamicii vânzărilor de produse alimentare

prin magazine (+6,2% în primele 8 luni), cât și a vânzărilor de produse nealimentare (+2,8%). Trebuie remarcată însă schimbarea de comportament în rândul consumatorilor, cât și a agenților economici, care s-au reorientat rapid spre vânzările pe segmentul on-line (+41,0% în primele 8 luni), compensând astfel necesarul bunurilor nealimentare obținute tradițional prin magazine.

Între sectoarele în care impactul pandemiei a fost accentuat, amintim industria prelucrătoare, evoluția acesteia situându-se deja în teritoriul negativ al ritmului de creștere începând din iunie 2019, în corelație cu tendința înregistrată la nivel european, dar și pe fondul unei competitivități reduse a unor ramuri, ceea ce a făcut cu atât mai dificilă revenirea acesteia.

Producția industrială s-a contractat în trimestrul II cu 26,7%, pe fondul scăderii abrupte din luna aprilie (-38,6% față de aprilie 2019) în contextul pandemiei, dar, ulterior, revenirea în formă de V a fost vizibilă, dinamica anuală ajungând la -6,5% în iulie față de iulie 2019.

Redresarea producției industriale este vizibilă și

prin creșterile lunare înregistrate după momentul întreruperilor de activitate din luna aprilie. Reluarea activității companiilor s-a reflectat imediat în cifre, prin ritmuri robuste vizibile ale producției industriale, care a crescut cu 15,6% în luna mai față de aprilie și a continuat să se majoreze în lunile următoare, respectiv în iunie (+16,3% față de mai) și iulie (+5,3% față de iunie), fiind susținută de ramuri precum fabricarea autovehiculelor de transport rutier, fabricarea echipamentelor electrice și fabricarea produselor textile.

În structura producției industriale s-au conturat două tendințe majore în traiectoria de redresare, după reducerile pronunțate din luna aprilie, susținute de măsurile adoptate de Guvern pentru conservarea veniturilor populației și care au stimulat cererea internă: ramuri care au trecut pe creșteri, în termeni anuali, în luna iulie (industria alimentară, fabricarea băuturilor, fabricarea articolelor de îmbrăcăminte) și ramuri în care chiar dacă au rămas în teritoriul negativ, amplitudinea scăderii a fost mult diminuată (fabricarea de mobilă).

Fiind puternic integrată în lanțurile de producție

europene, recuperarea declinului industriei prelucrătoare depinde în cea mai mare măsură de relansarea economică din principalele țări partenere. Cu toate acestea, este de remarcat redresarea accentuată a industriei prelucrătoare pe primele 7 luni, chiar dacă nu în totalitate, declinul maxim înregistrat în luna aprilie fiind atenuat cu 38 de puncte procentuale (de la -45% aprilie 2020/aprilie 2019 la -7% în iulie 2020/iulie 2019).

Industria auto a cunoscut una din cele mai importante reveniri, cele mai recente semnale de pe piața externă întărind convingerea recuperării integrale, cel puțin pe acest segment. Revirimentul parțial al cererii din partea principalilor parteneri comerciali ai României a influențat favorabil domeniul precum industria echipamentelor electrice, a electronicelor sau pe cea a cauciucului și a maselor plastice.

Pe de altă parte, unele semnale favorabile s-au manifestat în cazul industriei alimentare (+6,5% în martie) și a produselor farmaceutice (+4,9%) deoarece pandemia a afectat mai puțin comportamentul de consum pe acest segment.

În vederea depășirii efectelor negative ale pandemiei și creșterii rezilienței economice, guvernul a alocat resursele necesare pentru protejarea angajaților, precum și pentru susținerea activității economice, ca de exemplu, plata șomajului tehnic.

Datorită măsurilor guvernamentale, în primele șapte luni din 2020 efectivele de salariați s-au redus cu numai 0,8% comparativ cu perioada corespunzătoare din 2019, în timp ce în același

interval din anul 2019, an caracterizat de o creștere economică ridicată (4,1%), efectivele de salariați au înregistrat o creștere nesemnificativă (1,1%).

La nivelul întregii economii, în trimestrul al II-lea 2020, marcat de primul vârf al pandemiei de COVID-19, media efectivelor lunare de salariați a scăzut cu 80 de mii persoane față de perioada corespunzătoare din 2019. În hoteluri și restaurante, una dintre cele mai afectate activități în vârful manifestării pandemiei de COVID-19, scăderea a fost de numai 1% (-2,2 mii persoane) în perioada martie-mai, acest lucru datorându-se măsurilor de sprijin adoptate de Guvern prin OUG nr. 30/2020.

Rata șomajului înregistrat a fost de 3,28% la sfârșitul lunii august 2020, corespunzătoare unui număr de șomeri înregistrați de 286,7 mii persoane, în creștere cu doar 0,24 puncte procentuale față de luna august 2019. Persoanele care au beneficiat de șomaj tehnic, în perioada stării de urgență și în extinderea formelor de sprijin în starea de alertă, sunt considerate din punct de vedere metodologic persoane ocupate și nu șomeri, chiar dacă cea mai mare parte a câștigului lor salarial este suportată de la bugetul general consolidat.

Concluziile de mai sus ale rezilienței pieței muncii sunt ilustrate cel mai bine de evoluția câștigului salarial mediu brut lunar și a plăților efectuate în contul ajutorului de șomaj tehnic. Astfel, câștigul salarial mediu brut lunar s-a majorat în primele șapte luni ale anului 2020 cu 5,6% într-o evoluție echilibrată a sectorului bugetar (+5,9%) și sectorului concurențial (+5,3%), menținându-se

puterea de cumpărare a populației în condiții de criză.

Puterea de cumpărare a salariaților, exprimată prin dinamica salariului real, s-a majorat în primele șapte luni ale anului 2020 cu 3,1% la nivelul întregii economii. Pe sectoare ale economiei naționale situația salariului real se prezintă în felul următor: învățământ (+3,0%), sănătate (+3,2%), industrie (+1,4%), construcții (+4,1%), servicii (+3,6%).

Pe termen scurt, provocarea cea mai importantă rămâne combaterea și limitarea efectelor crizei COVID-19 asupra sănătății și economiei naționale și europene, ceea ce impune continuarea adoptării măsurilor de redresare economică și de creștere a încrederii populației.

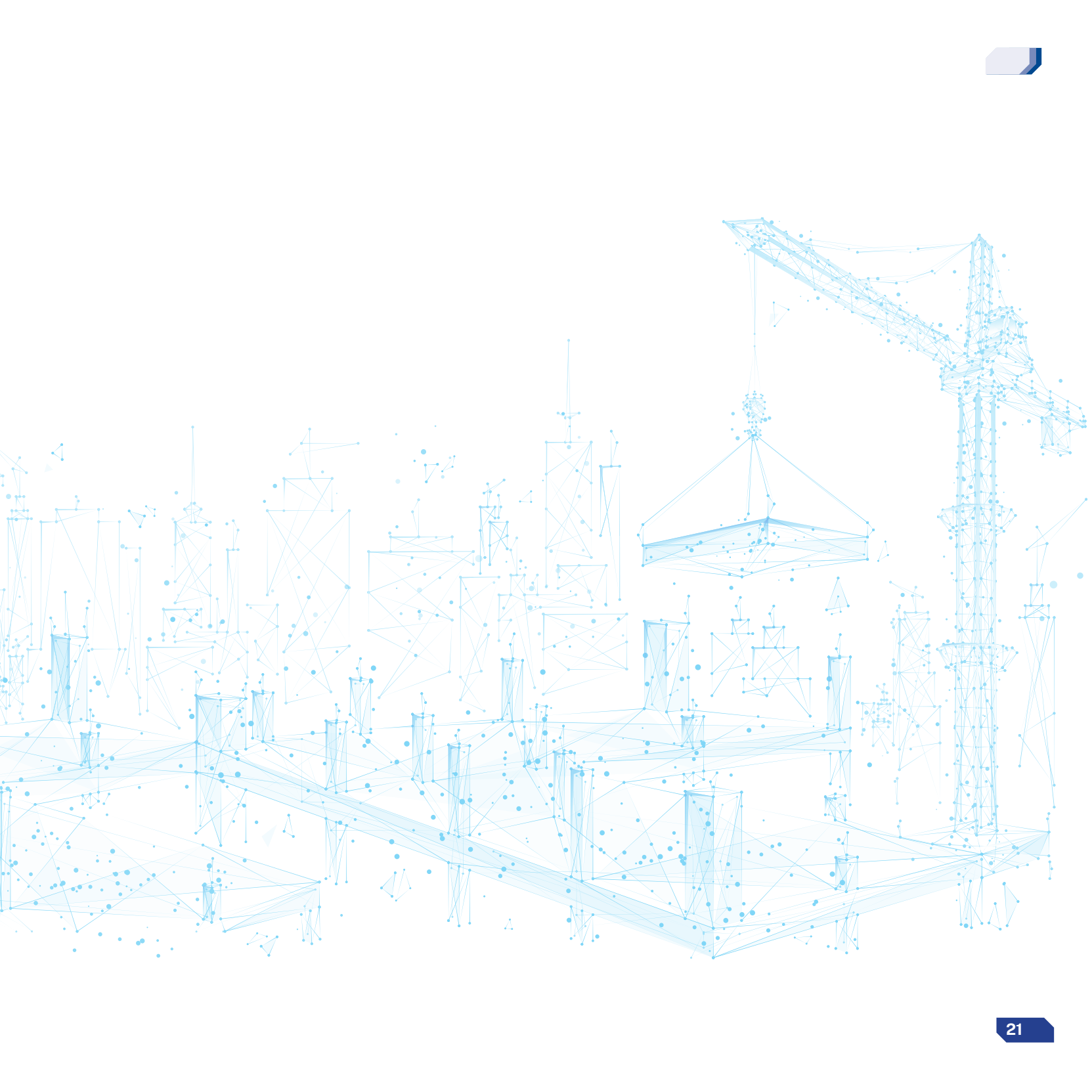
Privind în perspectivă, așteptările cu privire la activitatea economică a zonei euro s-au îmbunătățit, după cum o arată evoluția indicatorilor lunari ai activității curente (PMI - Markit

Economics) și ai anticipațiilor (ZEW - Centrul pentru Cercetare Economică Europeană).

Indicatorul ZEW al sentimentului economic (anticipațiile pe 6 luni) pentru zona euro a urcat brusc în luna septembrie la 73,9 puncte (de la 64 puncte în luna precedentă), continuând astfel tendința de îmbunătățire treptată din ultimele trei luni, superior pragului de 50 de puncte, cu influențe pozitive din Germania (77,4) și Franța (64,3). Totodată, indicele PMI¹ (Purchasing Manager's Index) pentru industria prelucrătoare a ajuns la 53,7 în septembrie 2020 de la 51,7 în luna precedentă. Această evoluție indică cea mai rapidă expansiune din sectorul prelucrător din august 2018, pe fondul diminuării declinului exporturilor și a creșterii comenzilor noi.

Criza a readus însă în prim plan vulnerabilități economice, dar și instituționale și administrative, evidențiind necesitatea schimbării modelului de guvernare publică și de dezvoltare economică și socială. Acest model trebuie axat pe stimularea și dezvoltarea capitalului și a competitivității companiilor românești, pe investiții în domeniile-cheie ale infrastructurii publice, pe transformarea digitală a economiei și a administrației publice și pregătirea economiei pentru tranziția către o economie durabilă.

¹Indicele PMI sau Purchasing Managers' Index este un indicator ce reflectă sănătatea economică din sectoarele de producție și servicii și totodată încrederea managerilor care lucrează în departamentele de aprovizionare ale companiilor. Scopul utilizării indicelui PMI este de a oferi informații despre condițiile actuale și viitoare de afaceri factorilor de decizie, analiștilor și managerilor care se ocupa de input-ul factorilor de producție.

MĂSURI SANITARE ADOPTATE ÎN CONTEXTUL CRIZEI GENERATE DE VIRUSUL SARS-COV2

În conformitate cu recomandările de la nivelul UE și OMS, în vederea protejării sănătății publice, a fost necesară planificarea pregătirii și a reacției în cazul amenințărilor transfrontaliere grave pentru sănătate, monitorizarea și alerta precoce cu privire la acestea și combaterea lor. Cu toate acestea, deși România și-a asumat angajamentul de a asigura capacitatea de reacție în situația apariției unor amenințări transfrontaliere grave pentru sănătate, **la sfârșitul anului 2019, rezerva Ministerului Sănătății, destinată asigurării intervențiilor medicale în situații speciale cu impact asupra sănătății publice, nu cuprindea medicamente, substanțe dezinfectante, echipamente de protecție a personalului, camere de izolare**

cu presiune negativă, izolete cu presiune negativă pentru transport pe targă, dispozitive medicale și alte materiale specifice necesare combaterii efectelor unei epidemii. În această situație, noul Guvern, deosebit de preocupat de asigurarea unui răspuns adecvat la amenințarea infecției cu SARS CoV-2, încă din faza timpurie de dezvoltare a epidemiei în provincia Wuhan, a reacționat ferm, având ca obiectiv central reducerea pe cât posibil a consecințelor acestei noi boli asupra populației din România, prin realizarea modificărilor legislative, implementarea măsurilor organizatorice la nivelul sistemului de sănătate și refacerea stocurilor de medicamente și materiale specifice pentru asigurarea capacității adecvate de intervenție.

Măsuri sanitare implementate

A. Gestionarea crizei Sars-Cov2

Au fost operate modificări legislative care să permită accesul cetățenilor la servicii medicale, medicamente și dispozitive medicale în perioada stării de urgență, precum și în perioada stării de alertă, declarate pe teritoriul României, conform legii, în condiții de siguranță epidemiologică, precum:

- serviciile medicale, medicamentele și dispozitivele medicale necesare pentru tratarea pacienților diagnosticați cu COVID-19 și a complicațiilor acestora acordate persoanelor asigurate, persoanelor neasigurate, precum și altor persoane aflate pe teritoriul României să poată fi decontate din bugetul Fondului național unic al asigurărilor sociale de sănătate (FNUASS);
- creșterea numărului maxim de consultații acordate la nivelul furnizorilor de servicii medicale în asistență medicală primară și din ambulatoriu de specialitate pentru specialitățile clinice, de la 4 consultații pe oră/medic la maximum 8 consultații pe oră/medic;
- posibilitatea acordării prin orice mijloace de comunicare (inclusiv prin mijloace electronice de transmitere la distanță) a

consultațiilor medicale în asistența medicală primară și clinică de specialitate, precum și servicii conexe actului medical acordate de psihologi și logopezi;

- acordarea serviciilor medicale din ambulatoriu de specialitate pentru specialitățile clinice, fără a mai fi necesară prezentarea biletului de trimitere;
- extinderea la medicii de familie a dreptului de prescriere a medicamentelor restricționate, pentru pacienții cu boli cronice și scheme de tratament stabile;
- decontarea serviciilor medicale pentru unitățile sanitare cu paturi se face la nivelul cheltuielilor efectiv realizate;
- suplimentarea sumelor pentru investigații paraclinice necesare monitorizării pacienților diagnosticați cu COVID-19 după externarea din spital, precum și pentru investigații paraclinice necesare monitorizării pacienților diagnosticați cu boli oncologice, diabet zaharat, cu boli cardiovasculare, boli rare, boli neurologice și boli cerebrovasculare - pentru afecțiunile respective;
- pentru unitățile de specialitate care acordă servicii de dializă în cadrul Programului național de suplere a funcției

renale la bolnavii cu insuficiență renală cronică, casele de asigurări de sănătate decontează toate serviciile de dializă efectiv realizate, cu încadrarea în numărul de bolnavi prevăzut la nivel național;

□ până la 31 decembrie 2020, decontarea serviciilor de radioterapie, a serviciilor de monitorizare a evoluției bolii la pacienții cu afecțiuni oncologice prin PET-CT, a serviciilor de diagnostic și de monitorizare a bolii minime reziduale a bolnavilor cu leucemii acute prin imunofenotipare, examen citogenetic și/sau FISH și examen de biologie moleculară la copii și adulți, a serviciilor de diagnostic genetic al tumorilor solide maligne (sarcom Ewing și neuroblastom) la copii și adulți, a serviciilor de dializă, a serviciilor de tratament prin Gamma-Knife și a serviciilor de dozare a hemoglobinei glicozilate (HbA1c), se efectuează la nivelul realizat, raportat și validat în Platforma informatică a asigurărilor de sănătate (PIAS).

■ La nivelul secțiilor de terapie intensivă există, în prezent, un număr de 3.065 de paturi, 2.252 ventilatoare mecanice și 2.756 monitoare. La acestea se adaugă cinci unități de Terapie Intensivă mobile, două spitale modulare și un modul ATI, cu un total suplimentar de 169 de paturi complet funcționale.

■ În perioada aprilie-octombrie 2020, creșterea capacității de ventilatoare la nivel național a fost de 73%.

■ **Concedii medicale** – în lunile martie-septembrie 2020 au fost acordate **149.576 de certificate de concediu medical, iar de la bugetul FNUASS a fost decontată suma de 41,627 milioane de lei.**

■ **Măsuri ample de informare-conștientizare a populației și informații pentru profesioniști:**

□ pe site-ul Institutului Național de Sănătate Publică s-a constituit o secțiune specială cu informații privind infecția cu noul coronavirus, care include reglementările emise, informații esențiale pentru populație, explicate în detaliu, informații esențiale pentru profesioniști, inclusiv evaluări de risc, sfaturi de călătorie etc;

□ Telveverde 0800800358 – linie telefonică gratuită de informare a populației, a fost înființată încă de la apariția primului caz de infecție cu COVID-19 în România, prin Hotărârea nr. 2 din 24.02.2020 a Comitetului Național Pentru Situații Speciale de Urgență;

□ asigurarea de mesaje coerente și sinergice privind măsurile esențiale care trebuie respectate de populație.

■ **Măsuri de carantinare – persoane și localități și de autoizolare la domiciliu.** Odată cu instituirea măsurii de carantină a persoanelor în situația de urgență de sănătate publică internațională determinată de infecția cu Covid-19 și stabilirea unor măsuri în vederea prevenirii și limitării efectelor epidemiei s-au reglementat măsurile de carantinare/autoizolare a persoanelor, au fost pregătite spații

special destinate carantinării persoanelor intrate pe teritoriul României la nivelul tuturor județelor, de către DSP sau autorități publice locale. Au fost carantinate în spații special amenajate un număr de 67.450 de persoane, fondurile alocate fiind de 87 milioane de lei.

Stimularea personalului medical – au fost asigurate fonduri pentru acordarea stimulentei de risc – pentru lunile aprilie și mai 2020, din bugetul FNUASS, furnizorii de servicii medicale au plătit stimulente de risc în suma de 162,6 milioane de lei pentru 32.451 persoane în luna aprilie și 32.610 persoane în luna mai.

Asigurarea capacității de diagnostic și tratament necesare la nivelul sistemului de sănătate pentru diminuarea consecințelor bolii – în cadrul Programului național de supraveghere și control al bolilor transmisibile prioritare, a fost inclusă o activitate nouă, respectiv „testarea de laborator prin metoda RT-PCR pentru depistarea infecției cu virusul SARS COV-2 a persoanelor stabilite prin metodologia de supraveghere a sindromului respirator acut cu noul coronavirus (SARS COV-2), elaborată de INSP, prin CNSCBT sau prin ordin al ministrului sănătății”. La data de 30 septembrie 2020, bugetul aprobat de ordonatorul principal de credite al Ministerului Sănătății pentru realizarea acestei activități a fost de 303 milioane de lei, acesta fiind repartizat unui număr de 133 unități de specialitate incluse în lista unităților de specialitate care realizează testarea RT-PCR. În structura acestor unități

funcționează un număr de 140 laboratoare, capacitatea de testare a acestora fiind de 30.211 teste RT-PCR/zi. Unitățile de specialitate care implementează testarea RT-PCR sunt reprezentate prin: direcții de sănătate publică, furnizori publici și privați de servicii medicale, alte instituții publice precum: Institutul Național de Sănătate Publică, universități de medicină și farmacie, Institutul de Medicină Legală Cluj-Napoca, Institutul Național de Cercetare-Dezvoltare Medico-Militară „Cantacuzino”. Conform datelor raportate de unitățile de specialitate în cadrul Programului național de supraveghere și control al bolilor transmisibile prioritare, până la data de 30 septembrie 2020, au fost efectuate 1.347.987 de teste RT-PCR (date preliminare). Suma solicitată de unitățile de specialitate pentru finanțarea acestor teste până la data de 30 septembrie 2020 a fost de 123.115.200 lei, reprezentând contravaloarea unui număr de 615.576 de teste RT-PCR, în condițiile finanțării la un tarif de 200 lei/test efectuat și validat.

□ Astfel, la nivel național, până la aceasta dată, au fost realizate un număr de 2.682.587 de teste, dintre care un număr de 1.347.987 realizate prin programul național de testare.

□ A fost introdusă o nouă acțiune prioritară AP IERE pentru finanțarea acțiunilor prioritare pentru monitorizarea, tratamentul și îngrijirea pacienților critici, cu infecții emergente și reemergente; au fost repartizate fonduri în valoare de 350 milioane de lei pentru spitalele din subordinea Ad-

ministrațiilor Publice Locale cât și pentru cele din subordinea Ministerului Sănătății și din alte rețele.

☐ A fost realizată platforma de Call Center a DSP-urilor județene prin care cetățenii pot afla toate informațiile despre Coronavirus. Astfel, au fost realizate de cetățeni un număr total de 22.000 de apeluri în ultima lună.

☐ În ceea ce privește asigurarea resurselor necesare (echipamente medicale, medicamente și teste), Ministerul Sănătății a avut preocupări majore în acest sens și a mers atât în direcția achiziției publice, cât și prin obținerea de donații. Astfel, din donații s-au obținut cantități semnificative de Lopinavir/Ritonavir: un număr de 2.720 de cutii și 130 sticlute soluție pediatrică, Hidroxiclorochină: un număr de 19.000 de cutii și Dexametazonă, precum și un număr de 15.859 de flacoane de Remdesivir primit gratuit de la Comisia Europeană care au fost distribuite prin intermediul SC Unifarm SA către toate spitalele prevăzute în Ordinul ministrului sănătății nr.555/2020 (221 de spitale) în funcție de numărul de pacienți raportați în platformă.

Din donațiile primite de către Inspectoratul General de Situații de Urgență au fost repartizate către spitale, medici de familie și DSP, cu sprijinul Ministerului Sănătății următoarele materiale de protecție:

☐ Măști FFP2 - 230.000 de bucăți;

☐ Măști FFP3 - 32.000 de bucăți.

Din achizițiile efectuate prin Oficiul Național de Achiziții Centralizate, au fost distribuite, cu sprijinul ministerului, către spitale și DSP-uri, următoarele materiale de protecție și dezinfectanți:

☐ Dezinfectanți TP2 pentru dezinfecția suprafețelor critice – 3.000 litri;

☐ Dezinfectanți TP2 pentru dezinfecția suprafețelor echipamentelor – 650 litri;

☐ Dezinfectanți TP2 gata preparat pentru dezinfecția instrumentarului medical – 650 litri;

☐ Viziere - 400.000 de bucăți;

☐ Combinezoane protecție 105.000 de bucăți;

☐ Măști FFP2 – 32.500 de bucăți;

☐ Măști FFP3 – 32.500 de bucăți.

Din rezerva Departamentului de Situații de Urgență al Ministerului Afacerilor Interne au fost distribuite prin Ministerul Sănătății spitalelor următoarele echipamente:

☐ Combinezoane – 20.000 de bucăți;

☐ Mănuși nesterile de nitril cu manșetă medie – 80.000 de bucăți;

☐ Măști FFP3 – 40.000 de bucăți.

Comisia Europeană a distribuit României 158.000

măști KN95 GB2626-2006. Aceste măști sunt achiziționate de Comisie (DG SANTE) prin intermediul Instrumentului de asistență de urgență (ESI).

Ca urmare a realizării procedurii achiziției de echipamente de protecție organizate de Comisia Europeană prin DG SANTE, Ministerul Sănătății va fi autoritate contractantă în derularea contractului de achiziție de 1.650.000 de măști FFP2 pe o perioadă contractuală de 12 luni.

B. Investiții realizate în rețeaua sanitară în perioada de criză

În bugetul aprobat pe anul 2020 al Ministerului Sănătății, prin Legea bugetului de stat pe anul 2020, cu modificările și completările ulterioare, suma totală aprobată cu destinația cheltuielilor de investiții, a cărei finanțare este asigurată exclusiv de la bugetul de stat, însumează 736,49 milioane de lei, din care:

■ suma de **678 milioane de lei pentru finanțarea cheltuielilor de investiții la nivelul**

spitalelor publice atât din rețeaua sanitară a Ministerului Sănătății cât și a autorităților administrației publice locale;

■ suma de **58,4 milioane de lei pentru finanțarea cheltuielilor de investiții la nivelul unităților sanitare publice aflate în subordinea Ministerului Sănătății, finanțate integral de la bugetul de stat.**

Din totalul fondurilor aprobate pentru finanțarea cheltuielilor de investiții cu finanțare exclusivă de la bugetul de stat, cheltuielile privind dotarea cu echipamente și aparatură medicală, precum și alte mijloace fixe reprezintă ponderea cea mai mare, peste 77,5%, respectiv suma de 571,3 milioane de lei. Din totalul sumei de 571,3 milioane de lei, suma de 231,6 milioane de lei a fost repartizată unităților sanitare în perioada stării de urgență 15.03 – 15.05 2020, în principal pentru creșterea capacității de testare prin dotarea cu echipamente PCR-RT, precum și pentru echipamente și aparatură medicală necesare în combaterea și tratarea epidemiei Covid-19.

Măsuri realizate în domeniul sănătății

■ **Asigurarea și distribuirea dozelor de vaccin gripal.** Pentru protejarea populației din România împotriva infecției cu virusul gripal, Ministerul Sănătății a realizat demersurile necesare pentru achiziția unui număr de **2.970.000 de doze de vaccin gripal tetravalent pentru sezonul 2020-2021.**

■ Pentru implementarea măsurilor cuprinse în **Programul Național de Vaccinare**, Ministerul Sănătății a achiziționat următoarele vaccinuri:

□ 157.000 doze vaccin hepatitic B pediatric;

□ 266.000 doze vaccin hexavalent;

□ 240.000 doze vaccin tetravalent;

□ 262.600 doze vaccin dTPa;

□ 210.000 doze vaccin pneumococic;

□ 33.000 doze vaccin HPV;

□ 35.000 doze vaccin gripal pentru sezonul 2019-2020.

■ **Taxa clawback:**

□ Pentru trimestrul I al anului 2020, valoarea procentului aferent contribuției trimestriale (clawback) a fost plafonată la valoarea de 27,65%, calculată pentru trimestrul IV

al anului 2019, în vederea asigurării continuității tratamentului pentru pacienți în condițiile distribuirii constante a medicamentelor folosite de furnizorii de servicii medicale și a creșterii nevoii de aprovizionare pentru unitățile sanitare cu medicamente în contextul evoluției situației epidemiologice pe teritoriul României;

□ Începând cu trimestrul II al anului 2020, CNAS a pus în aplicare prevederile Legii nr. 53/2020, prin care a fost instituită o nouă modalitate de calcul a contribuției trimestriale (clawback), diferențiată pentru medicamente de tip I, II, și III, în acord cu Lista medicamentelor de tip I, tip II și tip III aprobată trimestrial prin ordin al ministrului sănătății.

■ **Contracte cost-volum/cost-volum-rezultat:**

□ La sfârșitul lunii septembrie 2020, erau în derulare un număr de 58 contracte cost-volum și 6 contracte cost-volum-rezultat, pentru medicamente deja incluse în Lista aprobată prin H.G. nr. 720/2008 republicată;

□ Până în prezent, în limita sumei de 4.180 milioane de lei prevăzută în Legea bugetului de stat pe anul 2020, până la care, în anul 2020, CNAS este autorizată

să negocieze și să încheie contracte cost-volum/cost-volum-rezultat, **au fost negociate și încheiate un număr de 29 contracte cost-volum**, dintre care **12 contracte pentru medicamente noi cu decizii de includere condiționată în listă în ariile terapeutice oncologie, boli rare, scleroză multiplă, dermatologie**;

□ În luna octombrie, au fost finalizate negocierile pentru un număr de **două noi medicamente din ariile terapeutice dermatologie și scleroză multiplă**, urmând a fi inițiate, până la sfârșitul anului, noi procese de negociere pentru medicamente cu decizii de includere condiționată în Listă din ariile terapeutice hemofilie, reumatologie.

Activități cu impact major asupra asistenței farmaceutice din România:

□ Calcularea și aprobarea prețurilor la medicamentele de uz uman, conform documentației depuse de deținătorii **autorizațiilor de punere pe piață**, inclusiv autorizații pentru nevoi speciale și autorizații pentru import paralel, astfel încât să se asigure accesul la medicamente pentru populație;

□ Recalcularea anuală a prețurilor maxime ale medicamentelor de uz uman aprobate în Catalogul național al prețurilor medicamentelor autorizate de punere pe piață în România și Catalogul public național al prețurilor, prin reverificarea condițiilor de la aprobarea prețului;

□ Clasificarea medicamentelor de uz uman autorizate de punere pe piață și care au preț aprobat în România, în medicamente de tip I, tip II și tip III, în vederea calculării diferențiate a contribuției trimestriale datorate pentru finanțarea unor cheltuieli în domeniul sănătății. Astfel, a fost elaborat și aprobat ordinul ministrului sănătății nr. 1.333/2020 pentru aplicarea art. 37 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 77/2011 privind stabilirea unor contribuții pentru finanțarea unor cheltuieli în domeniul sănătății;

□ Suspendarea temporară a livrărilor în afara teritoriului României a dispozitivelor medicale necesare pentru a asigura prevenția și tratarea afecțiunilor asociate infecției cu SARS-CoV-2, a medicamentelor cuprinse în Protocolul de tratament al infecției cu virusul SARS-Cov-2;

□ Îmbunătățirea mecanismului de evaluare a tehnologiilor medicale în scopul asigurării accesului pacienților la noi terapii inovative decontate din Fondul Național Unic al Asigurărilor Sociale de Sănătate.

Reforma rezidențiatului

Pentru sesiunea 2019-2020, Ministerul Sănătății a pus în aplicare Legea 197/2019 cu un an mai devreme decât era prevăzut, astfel încât toți candidații care au promovat examenul de rezidențiat au putut să intre efectiv în rezidențiat. În acest context, au fost suplimentate locurile la rezidențiat cu 2.448 locuri, din care 936 pentru domeniul medicină, 1.052 pentru domeniul

medicină dentară și 460 pentru farmacie. Au fost suplimentate locurile pentru mai multe specialități, în special cele deficitare, ca de exemplu pediatrie, medicină de urgență, ATI, medicină de familie, epidemiologie. De asemenea, au fost identificate noi posibilități de pregătire, iar OUG nr.74/2019 a creat și cadrul legal care să permită formarea unui număr record de rezidenți, în spitalele județene, unități medicale private și unități medico-militare. Pentru suplimentarea numărului de locuri au fost luate în calcul toate unitățile de învățământ superior medical acreditate.

Creșterea numărului personalului medical

- măsură necesară pentru asigurarea de servicii de sănătate în zonele unde acestea sunt deficitare. Personalul angajat suplimentar are o contribuție importantă la acoperirea necesarului de servicii medicale în condițiile pandemiei. Prin HG nr. 254/2020 pentru completarea Hotărârii Guvernului nr. 144/2010 privind organizarea și funcționarea Ministerului Sănătății, începând cu data de 01.04.2020, pe o perioadă de maximum 6 luni, s-a suplimentat cu 2.000 de posturi personalul prevăzut la DSP și SAJ. În cadrul Ședinței de Guvern din data de 08.10.2020, s-a aprobat prelungirea perioadei de suplimentare cu 2.000 de posturi a personalului prevăzut la DSP și SAJ;
- stabilirea cadrului legal ce a permis detașarea medicilor rezidenți pe perioada stării de urgență și a celei de alertă în specialitățile care asigură suportul pentru

combaterea SARS-COV 2 (ATI, medicină de urgență, boli infecțioase, epidemiologie, igienă, pneumologie) crescând astfel capacitatea sistemului sanitar în principal în unități sanitare suport COVID și direcții de sănătate publică;

- organizarea examenelor de obținere a titlului de medic specialist/primar pentru medici, medici dentiști, farmaciști, organizarea examenelor de specialist/principal pentru biologi/biochimiști în condiții de maximă siguranță igienico-sanitare, crescând astfel numărul specialiștilor din sistemul sanitar atât de necesar în perioada pandemiei;
- demararea procesului de **organizare a examenului de rezidențiat sesiunea noiembrie 2020** în condiții de maximă siguranță, fiind, în principal scoase la concurs posturi/locuri în specialitățile necesare în contextul pandemic actual din dorința de a crește capacitatea de reacție a sistemului sanitar în eventuala agravare a situației epidemiologice.

Susținerea creșterilor salariale:

- În anul 2020, din bugetul FNUASS, de la titlul VI „Transferuri între unități ale administrației publice” sunt suportate sumele necesare pentru acoperirea creșterilor salariale ale personalului medical și nemedical reglementate de prevederile Legii nr.153/2017, cu modificările și completările ulterioare, majorării acordată suplimentar drepturilor salariale cuvenite,

în cuantum de 75%, pentru personalul din unitățile sanitare publice, conform art.3¹ din Legea nr.19/2020, cu modificările și completările ulterioare, precum și majorării acordată suplimentar drepturilor salariale convenite, în cuantum de 75%, pentru personalul din unitățile sanitare publice, conform art. 4, alin.(6) din OUG 147/2020.

Dezvoltarea activității de asistență medicală comunitară se desfășoară în sistem integrat, prin colaborarea cu cabinetele medicilor de familie, cu serviciile sociale și serviciile educaționale, cu alte structuri medicale și sociale de pe raza comunității și a județului, inclusiv cu organizații neguvernamentale, după cum urmează:

- 1.682 (plățiți de la bugetul de stat);
- 56 (plățiți de la bugetul local);
- 104 (proiect POCU 122607);

- 12 pe stare de urgență/ alertă;
- 3 plățiți de către UNICEF.

Datele activității personalului din asistență medicală comunitară sunt raportate în aplicația funcțională a Ministerului Sănătății AMCMSR.gov.ro, aplicație care în acest moment este în proces de dezvoltare în cadrul proiectului „Crearea și implementarea serviciilor comunitare integrate pentru combaterea sărăciei și a excluziunii sociale”, POCU/375/4/22/122607.

Creșterea eficienței în sistemul de sănătate va fi posibilă și prin întărirea rețelei de asistență medicală comunitară, integrarea serviciilor la nivel comunitar și crearea centrelor comunitare integrate având în vedere evidențele înregistrate prin proiectele-pilot derulate anterior și care confirmă rezultatele cercetărilor internaționale care demonstrează cost - eficiența intervențiilor similare.

Fonduri europene atrase în sănătate

- În anul 2020 a fost emis de către **Ministerul Sănătății** un număr de 111 avize pentru listele de echipamente depuse de către unitățile sanitare publice în cadrul proiectelor de gestionare a situației COVID (achiziții de echipamente și materiale consumabile) în cadrul Axei 9 a Programului Operațional Infrastructura Mare. Urmează ca, în perioada imediat următoare, să fie supuse atenției Comisiei alte **185 de cereri de finanțare**. Valoarea totală a echipamentelor/consumabilelor incluse de unitățile sanitare în cererile de finanțare în cadrul Programul Operațional Infrastructura Mare 2014-2020, Axa Prioritară 9 protejarea sănătății populației în contextul pandemiei cauzate de COVID-19, Obiectivul Specific 9.1 - Creșterea capacității de gestionare a crizei sanitare COVID-19 este de **3.384.666.986,95 lei**;
- Ministerul Sănătății a depus 4 proiecte de aproximativ 200.000.000 euro în cadrul apelului sus menționat, cu finanțare din Programul Operațional Infrastructura Mare, prin care se solicită decontarea testelor RT-PCR pentru detectarea virusului SARS-COV2, efectuate sau ce se vor efectua în perioada februarie 2020- ianuarie 2021;
- Ministerul Sănătății a depus și va derula în perioada noiembrie 2020 – mai 2021 proiectul: „Măsuri de stimulare a personalu-

lui din domeniul sănătății aflat în prima linie de luptă cu noul coronavirus”, cod SMIS 138458, finanțat în cadrul Programului Operațional Capital Uman 2014 - 2020, Axa prioritară 4 Incluziunea socială și combaterea sărăciei, Prioritatea de investiție 9iv - Creșterea accesului la servicii accesibile, sustenabile și de înaltă calitate, inclusiv asistență medicală și servicii sociale de interes general. Proiectul are o valoare totală de 117.014.575 lei;

- Ministerul Sănătății derulează în calitate de operator de program Programul ”Provocări în sănătatea publică la nivel european”, finanțat în cadrul Mecanismului Financiar al Spațiului Economic European 2014-2021 (Norvegia, Islanda, Liechtenstein). Bugetul alocat este de 48.235.294 euro (85% - grant și 15% - cofinanțare). Programul conține 8 proiecte predefinite, 1 apel de proiect și 2 scheme mici de granturi. Programul se află în implementare, având o rată de contractare de 66% și de rambursare de 20%;
- În cadrul Programul Operațional Competitivitate, Axa prioritară 2 -Tehnologia Informației și Comunicațiilor (TIC) pentru o economie digitală competitivă, Acțiunea 2.3.3 - Îmbunătățirea conținutului digital și a infrastructurii TIC sistemice în domeniul e-educație, e-incluziune, e-sănătate și e-cultură -

Secțiunea e-sănătate au fost depuse spre finanțare 2 proiecte de anvergură care vizează implementarea:

Unui „Sistem informatic pentru registrele de sănătate - ReglnterMed” cu un buget de 67.591.875,80 lei (inclusiv TVA). Intervențiile proiectului „Sistem informatic pentru registrele de sănătate - ReglnterMed” vor viza asigurarea infrastructurii necesare pentru implementarea unui sistem informatic în sănătate;

Unui sistem Informatic pentru Evidența Clinică a secțiilor A.T.I. (S.I.E.C.-A.T.I.), cu un buget 132.549.458,99 lei (inclusiv TVA).

Ministerul Sănătății în parteneriat cu Autoritatea Națională de Management al Calității în Sănătate, Școala Națională de Sănătate Publică, Management și Perfecționare în Domeniul Sanitar București și Casa Națională de Asigurări de Sănătate implementează proiectul “CaPeSSCoSt – Îmbunătățirea Calității și Performanței Serviciilor Spitalicești prin Evaluarea Costurilor și Standardizare”, în perioada 20.12.2019 – 20.12.2022. Obiectivul general al proiectului este ca prin dezvoltarea unui set de instrumente în domeniul costurilor și al calității în sănătate și a cadrului unitar de utilizare a acestora, să sprijine procesul de elaborare

și implementare a politicilor de sănătate bazate pe dovezi, contribuind astfel la îmbunătățirea calității și performanței serviciilor spitalicești din România.

În domeniul asigurărilor sociale de sănătate, CNAS a semnat contractul de finanțare din fonduri nerambursabile pentru proiectul *Sistem Integrat de Management în Sistemul de Asigurări Sociale de Sănătate (SIM-SASS)* în valoare de 102 milioane de lei.

Până la finele anului 2020, sunt estimate a fi semnate încă două contracte de finanțare din fonduri nerambursabile, în valoare totală de 206 milioane de lei, pentru proiectul *Sistem Informatic pentru Gestionarea Modernă a Accesului la Servicii Medicale Acte, Recomandări și Tehnologii (SIGMA SMART)* și pentru proiectul *Sistem informatic pentru conectarea la DES a furnizorilor de servicii paraclinice, ambulatoriu de specialitate pentru specialitățile clinice, de recuperare, îngrijiri la domiciliu, paliative, stomatologice, dispozitive medicale și consultații de urgență la domiciliu (eDES).*

Se află în derulare depunerea cererii de finanțare pentru proiectul *Sprijin pentru personalul din sănătate implicat direct în transportul, echiparea, evaluarea, diagnosticarea și tratamentul pacienților infectați cu COVID-19*, în valoare de maximum 85 milioane de euro.

IV. Demararea unor măsuri de reformă structurală în domeniul sanitar și investiții publice demarate/în curs de finalizare

■ **În domeniul resurselor umane:** Prin OUG nr.40/2020 privind întărirea capacității administrative a sistemului sanitar, s-au stabilit următoarele:

□ rezidenții aflați în ultimul an de pregătire, care finalizează stagiul de rezidențiat, pe perioada stării de urgență, se reîncadrează pe durată determinată în condițiile legii, până la data de 31 octombrie 2020;

□ prin derogare de la prevederile legale în vigoare, pe perioada stării de urgență instituită pe teritoriul României, posturile vacante sau temporar vacante din cadrul Ministerului Sănătății și unităților aflate în subordinea, coordonarea și sub autoritatea Ministerului Sănătății, inclusiv funcțiile publice de execuție și conducere, pot fi ocupate și de către personal contractual, fără organizarea concursului, în mod direct, prin numirea de către ordonatorul de credite, cu stabilirea drepturilor salariale aferente funcției ocupate conform Legii-cadru nr.153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, cu modificările și completările ulterioare.

■ **În domeniul tehnologiei informației:**

□ ca urmare a derulării procedurilor de achiziții publice, au fost încheiate pentru

o perioadă de 36 de luni acorduri-cadru de furnizare de servicii de administrare, mentenanță, suport tehnic, dezvoltare și help desk aferente componentelor aplicative, hardware și baze de date ale PIAS: Sistemul Unic Informatic Integrat (SIUI), Cardul Electronic de Asigurări de Sănătate (CEAS), Prescripția Electronică (SIPE), Dosarul Electronic de Sănătate (DES);

□ începând cu luna aprilie 2020, s-a asigurat o stabilitate în utilizarea și funcționarea platformei informatice PIAS, indiferent de gradul de solicitare al acesteia, fapt care a condus la un număr tot mai scăzut de sesizări de nefuncționare;

□ în obiectul contractelor menționate anterior sunt incluse și se află în curs de dezvoltare funcționalități care să permită eliberarea rețetei electronice în toată țara indiferent de medicul prescriptor, cât și consultarea și completarea dosarului electronic de sănătate al pacientului în concordanță cu prevederile GDPR.

■ **Proiectul privind Reforma Sectorului Sanitar - Îmbunătățirea Calității și Eficienței Sistemului Sanitar, finanțat de către Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare (BIRD), urmărește îmbunătățirea accesului la serviciile publice de**

sănătate și a calității acestora. În cadrul acestui proiect au fost realizate următoarele intervenții:

- Pentru obiectivul „Modernizarea și extinderea Unității de Primiri Urgențe din Spitalul Clinic Județean de Urgență Brașov”, s-a contractat executarea lucrărilor de construcții în valoare de 10,4 milioane de lei. Lucrările de construire au demarat în iulie 2019 și au termen de finalizare 15.12.2020. Stadiul fizic este de 80% și se anticipează finalizarea în cursul anului 2020;
- Pentru obiectivul de investiții „Modernizarea și extinderea Unității de Primiri Urgențe din Spitalul Județean de Urgență Oradea”, lucrările au demarat în ianuarie 2019 și au termen de finalizare octombrie 2020. În acest moment stadiul fizic este de 90%. Se anticipează finalizarea investiției până în decembrie 2020;
- Pentru obiectivul „Modernizarea buncărului din Institutul Oncologic Dr. I.A. Chiricuță Cluj – Napoca”, lucrarea este finalizată și trebuie recepționată;
- Până în acest moment, prin proiectul cu Banca Mondială 2015-2019 inclusiv: au fost finanțate echipamente medicale pentru Mari Arși, ATI, UPU, Imagistică și Radioterapie în 98 de spitale în valoare de peste 400 de milioane de lei, din care 6 aparate de radioterapie (Craiova, Oradea, Baia Mare, IOCN, IOB, Galați), au fost finanțate și date în folosință 8 unități

mobile de screening cancer col uterin și s-au realizat peste 6.000 de analize – toate unitățile sunt operaționale din decembrie 2019-ianuarie 2020;

- Cu scopul de a veni în sprijinul activităților desfășurate de Comitetul Național pentru Situații Speciale de Urgență pentru pandemia de SARS CoV-2, s-a stabilit de către Banca Mondială ca o parte din fondurile Proiectului 8362RO să fie destinate achiziționării urgente a echipamentelor, produselor și serviciilor necesare gestionării infecțiilor cu noul virus în ceea ce privește depistarea timpurie, izolarea și tratamentul cazurilor, urmărirea contactelor și prevenirea răspândirii continue a infecției pe teritoriul României în cadrul unei noi componente D a proiectului. Până acum s-au contractat:

a) Pentru dotarea secțiilor ATI:

- 400 de ventilatoare – 149 livrate;
- 400 de paturi – livrate;
- 600 de monitoare – livrate;
- 75 de stații centrale- livrate;
- 1.200 de injectomate – livrate;
- 400 de infuzomate – livrate.

A fost contractată, de asemenea, o suplimentare a tuturor echipamentelor de 15%: 60 ventilatoare ATI, 90 monitoare ATI, 60 de paturi ATI, 180 injectomate, cu termen de livrare 15 decembrie 2020.

b) Pentru testare PCR:

- 45.000 de teste – livrate;
- 45.000 de kituri detectie – livrate;
- 525.000 recoltoare cu mediu transport viral;
- 1 aparat Cobas 6800 – livrat instalat și funcțional la Matei Balș

■ **POIM - cel mai amplu program de dotare al unităților sanitare publice din istorie.** Ministerul Fondurilor Europene, în calitate de Autoritate de Management pentru POIM a lansat apelul „Consolidarea capacității de gestionare a crizei sanitare COVID-19”. Până în data de 30 septembrie 2020 au fost depuse 297 de proiecte prin care spitalele publice vor putea deconta cheltuielile efectuate până în luna aprilie 2021 cu echipamente medicale, materiale sanitare și substanțe biocide. Cele 297 de proiecte depuse însumând o valoare estimată de 1,3 miliarde de euro. La nivelul Ministerului Sănătății a fost constituită Comisia de analiză și verificare a necesității și oportunității dotării unităților sanitare publice în procesul de evaluare a cererilor de finanțare ce au fost depuse în cadrul apelului de proiecte pentru dotarea spitalelor publice în cadrul Programului Operațional Infrastructură Mare (POIM). Comisia a evaluat până în prezent un număr de 125 proiecte din cele 297 depuse. Din listele de echipamente propuse și validate se poate enumera o serie de echipamente relevante, menite să întărească capacitatea de răspuns în lupta cu

COVID-19 precum:

- o Ventilatoare ATI – 612;
- o Ventilatoare de transport – 90;
- o Ventilatoare CPAP – 195;
- o Monitoare ATI – 1.792;
- o Paturi ATI – 662;
- o Ecografe – 287;
- o RX Mobil – 112;
- o ECMO – 9;
- o CRRT – 30;
- o RT-PCR – 40;
- o Extractoare Automate RT-PCR – 31;
- o Seringi automate – 2.421;
- o Videolaringoscoape – 132;
- o Aparate Anestezie – 63;
- o Infuzomate – 1.272.

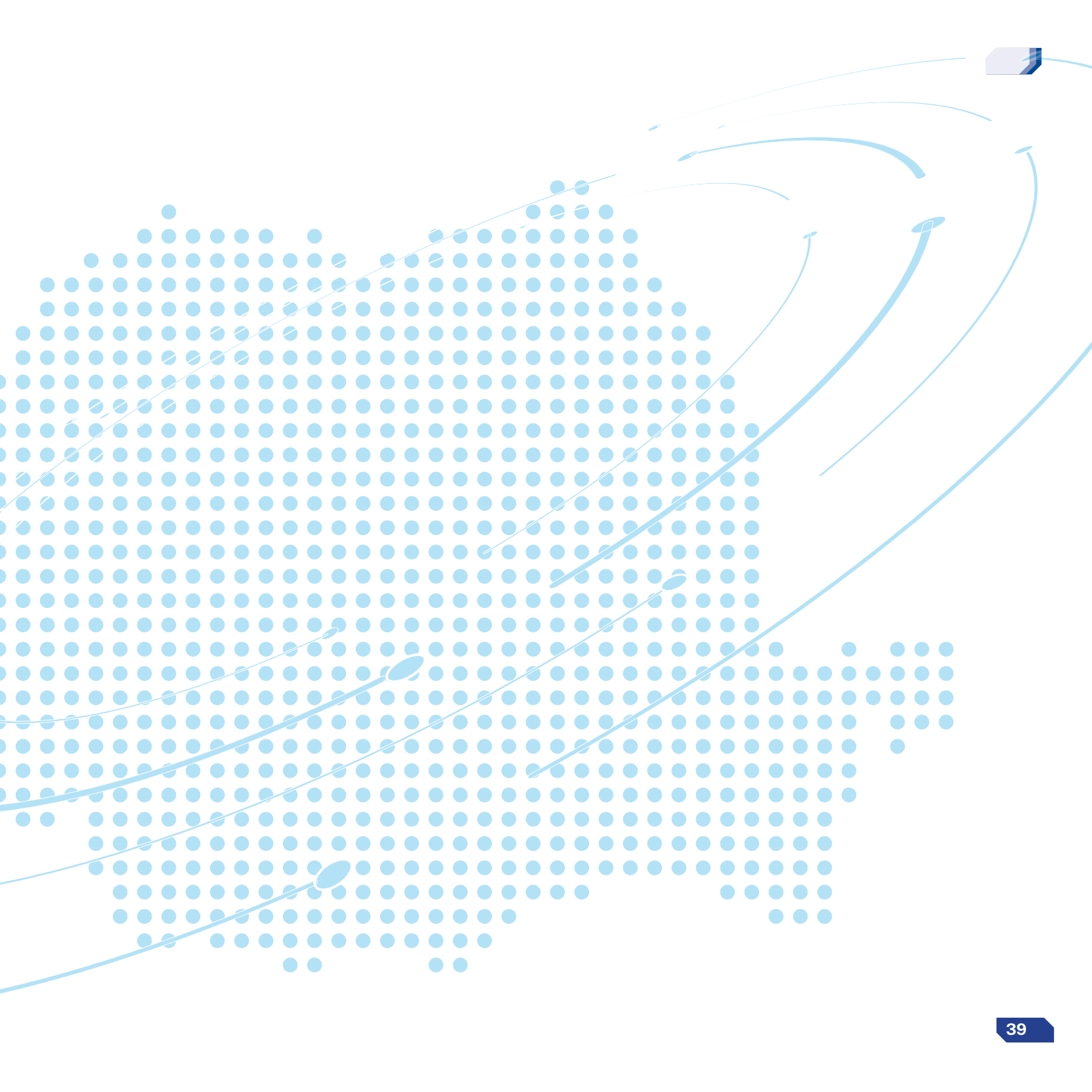
■ **Modificări legislative relevante pe termen mediu și lung, cu impact asupra calității serviciilor:**

- S-a asigurat instituirea cadrului legal de nivel primar pentru **acordarea serviciilor conexe pentru persoanele diagnosticate cu tulburări din spectrul autist (OUG nr. 145/2020)**. În mod subsecvent urmează să fie implementat la nivelul legislației secundare un subprogram destinat

acestor persoane;

- A fost asigurată concordanța între prevederile Legii nr. 185/2017 și Legea nr. 95/2006, astfel încât casele de asigurări de sănătate să poată contracta servicii medicale atât cu unitățile sanitare **acreditate**, cât și cu cele **înscrise în procesul de evaluare în vederea acreditării**;
- În vederea intrării în relații contractuale cu casele de asigurări de sănătate pentru furnizarea de **servicii de radioterapie**, respectiv pentru furnizarea de servicii de **dializă în regim ambulatoriu**, în cadrul programelor naționale curative, furnizorii de servicii medicale trebuie să facă dovada acreditării/înscrierii în procesul de acreditare;
- S-a asigurat instituirea cadrului legal pentru decontarea din bugetul FNUASS a **intervenției chirurgicale de simetrizare în cadrul intervențiilor chirurgicale oncologice**, în beneficiul medical direct al bolnavelor cu afecțiuni oncologice ale glandei mamare (OUG nr.145/2020).
- **Indemnizația de hrană pentru tuberculoză**: începând cu data de 1 noiembrie 2020, s-a aprobat cuantumul indemnizației lunare de hrană cuvenite persoanelor diagnosticate cu tuberculoză, tratate în ambulatoriu. Acesta a fost stabilit pe baza nivelului alocațiilor de hrană pentru consumurile colective prevăzute în anexa la HG nr.429/2008 privind nivelul alocațiilor de hrană pentru consumurile colective

din unitățile sanitare publice, corespunzător categoriei de bolnavi TBC, respectiv de 16 lei/zi pentru pacienții adulți și de 15 lei/zi pentru pacienții copii. Prin această măsură se urmărește motivarea pacientului pentru respectarea tratamentului complet, până la vindecare. De asemenea la începutul acestui an, Ministerul Sănătății a lansat un proiect-pilot pentru tratarea în ambulatoriu a cel puțin 200 de pacienți cu tuberculoză din București, în cadrul unui proiect mai amplu de control al maladiei finanțat din Fondul Global de Luptă împotriva Tuberculozei și Malariei.

IV.

MĂSURI SECTORIALE PENTRU DIMINUAREA EFECTELOR SOCIO- ECONOMICE ALE CRIZEI ȘI PENTRU RELANSAREA ECONOMICĂ

A. BUGET ȘI FISCALITATE

La preluarea guvernării, în noiembrie 2019, Guvernul PNL și-a propus trei obiective majore privind politicile fiscale și bugetare: să mobilizeze resursele financiare de care statul are nevoie; să susțină un mediu de afaceri favorabil și predictibil, precum și unele procese pozitive pentru o creștere economică sustenabilă; să contribuie la realizarea stabilității economiei românești, prin atenuarea impactului nefavorabil care poate apărea în evoluția ciclurilor economice.

Guvernul PNL a început tranziția de la o politică pro-ciclică, care inhiba creșterea economică pe termen lung, model perpetuat de guvernele anterioare, la o politică fiscală neutră, chiar anti-ciclică, pentru stimularea economiei. Mai mult decât atât, Guvernul și-a propus să fie un partener pentru mediul de afaceri și toți contribuabilii, după ani de zile în care aceștia au fost mai degrabă abuzați de politici agresive, imprecizabile și instabile. Dovadă stă situația bugetară

lăsată de guvernarea anterioară, care a construit bugetul pentru anul anterior și **a mascat deficitul prin amânarea rambursărilor de TVA, neplata concediilor medicale, neplata facturilor prin programul PNDL și chiar refuzul de înregistrare a unor facturi.**

Pe lângă provocarea reechilibrării bugetului, criza sanitară a afectat puternic economiile din Uniunea Europeană: activitatea economică a atins un minim în T2 2020 (an/an), cu o contracție a PIB-ului real de 13,9% la nivelul UE27, în timp ce economia românească a consemnat o scădere a volumului activității cu 10,2% (serie ajustată sezonier).

Pandemia COVID-19 a prins România cu zero stocuri de medicamente și materiale sanitare, după ce guvernul anterior nu a acordat atenție acestor detalii, ci a preferat să folosească banii în alte scopuri. Guvernul PNL a pregătit rapid

stocurile de rezervă și a alocat banii necesari pentru achiziția de echipamente și materiale necesare în regim de urgență. Acest lucru nu a lăsat deoparte preocuparea pentru a asigura un mediu de afaceri stabil, așa că plata obligațiilor statului către contribuabili a rămas prioritară. De exemplu, doar în lunile martie și aprilie s-au achitat 9 miliarde de lei pentru plata TVA către agenții economici, inclusiv rambursarea TVA cu control ulterior, și 2,7 miliarde de lei pentru concedii medicale.

După două luni de stare de urgență și măsuri restrictive, dar absolut necesare, ridicarea sincronizată a restricțiilor impuse de criza sanitară și în egală măsură răspunsul prompt al politicilor fiscale și monetare de susținere a economiilor în UE au condus la o revenire rapidă a majorității sectoarelor economice. Măsurile economice și fiscale adoptate au fost eficiente pentru revenirea activității economice, în special în cazul vânzărilor cu amănuntul, dar și în sectorul construcțiilor. De asemenea, investițiile au fost mai mari decât se anticipa.

România este singura țară din UE care a înregistrat o creștere a investițiilor în T2 (1,8%), în ciuda bazei statistice ridicate din anul anterior. Un aport important l-a avut avansul investițiilor publice, a căror evoluție pozitivă a atins un maxim al ultimilor 10 ani. În comparație, declinul investițiilor a fost masiv în UE (-19% an/an).

În această perioadă, **agențiile de evaluare financiară, Moody's, Fitch și Standard and Poor's**, au făcut o evaluare a ratingului de țară pentru România. **La cea mai recentă evaluare, Moody's a menținut ratingul de țară pentru**

România, fiind urmată de agenția de rating Fitch, care, la fel, a menținut ratingul.

La data de 30 octombrie 2020, agenția de evaluare financiară **Fitch Ratings a confirmat ratingul suveran al României la „BBB -”, acesta fiind din categoria „investment-grade”, recomandat pentru investiții. Ratingul României este susținut de nivelul moderat al datoriei guvernamentale, precum și de un PIB per capita și indicatorii privind guvernanta și dezvoltarea umană, care sunt superiori altor state care beneficiază de un rating din categoria „BBB”.**

Agencia de evaluare prognozează că economia României se va contracta cu 5% în 2020, o performanță mai bună față de o contracție medie de 6,7% pentru celelalte state din categoria „BBB”, grație unor investiții publice mai puternice. Fitch este de părere că **măsurile de sprijin adoptate ca răspuns la pandemie (care se vor ridica la 7% din PIB în 2020) au fost eficiente în limitarea impactului negativ asupra micilor companii și a gradului de ocupare.**

Deciziile agențiilor internaționale confirmă faptul că Guvernul a reușit să câștige încrederea piețelor financiare și a agențiilor de rating prin măsurile pe care le-a luat, iar menținerea ratingului de țară în viitor depinde foarte mult de continuitatea politicilor economice responsabile implementate de Guvern în anul 2020. Menținerea ratingului de țară este importantă atât pentru finanțarea datoriei publice a României, cât și pentru investitorii din România care pot avea încredere în mediul economic românesc.

I. Măsuri fiscal-bugetare implementate în contextul crizei Sars-Cov2

Criza generată de pandemia de COVID-19 a schimbat radical prognoza evoluției economice, fiind așteptată la acel moment o contracție de 1,9% pentru întreg anul 2020, și a necesitat asigurarea în buget a sumelor aferente implementării măsurilor luate în scopul prevenirii răspândirii virusului și pentru limitarea efectelor negative ale acestuia. Astfel, în condițiile unei contracții economice de 1,9%, ținta de deficit pentru anul 2020 a fost modificată de la 3,6% din PIB, cât a fost în legea inițială, la 6,79% din PIB. Veniturile bugetului general consolidat au fost diminuate cu 19 miliarde de lei (1,7% din PIB), iar cheltuielile bugetare au fost suplimentate cu 12,9 miliarde de lei (1,2% din PIB).

Principalele măsuri fiscale:

- prorogarea termenului de plată pentru impozitul pe clădiri, impozitul pe teren, respectiv impozitul pe mijloacele de transport de la 31 martie 2020 la 30 iunie 2020;
- având în vedere faptul că plata impozitelor locale datorate de către persoanele fizice a fost amânată cu trei luni, termenul scadent fiind 30 iunie 2020, și ținând cont că majoritatea veniturilor unităților/subdiviziunilor administrativ-teritoriale provin din impozite și taxe, pentru a se evita blocarea conturilor în caz de neplată a obligațiilor scadente aferente împrumuturilor contractate de la Ministerul Finanțelor Publice, pentru o

perioadă de trei luni s-a amânat plata ratelor și dobânzilor aferente acestor împrumuturi;

- nu se calculează și nu se datorează dobânzi și penalități de întârziere pentru obligațiile fiscale scadente, nu s-au instituit popriri și executări. De asemenea, de la data declanșării stării de urgență și până la 31 octombrie au fost amânate la plată obligații fiscale curente în sumă de 16,29 mld. lei, ceea ce reprezintă numai 8,7% din totalul sumelor declarate, beneficiari fiind un număr de 353.332 contribuabili afectați direct sau indirect de criza sanitară;
- s-a modificat sistemul de declarare și plată a impozitului pe profit anual, cu plăți anticipate efectuate trimestrial, contribuabilii putând efectua plăți anticipate trimestriale la nivelul sumei rezultate din calculul impozitului pe profit trimestrial curent. Modul de calcul se păstrează pentru toate trimestrele anului fiscal 2020;
- contribuabilii plătitori de impozit pe profit, indiferent de sistemul de declarare și plată prevăzut la art.41 din Legea nr.227/2015 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare, care au plătit impozitul datorat pentru trimestrul I al anului 2020, respectiv plata anticipată aferentă aceluiași trimestru, până la termenul scadent de 25 aprilie 2020 inclusiv, beneficiază de o bonificație calculată asupra impozitului pe profit datorat, astfel: 5% pentru contribuabilii mari și 10% pentru contribuabilii mijlocii și ceilalți contribuabili. Suplimentar, contribuabilii care au plătit impozit pe profit la termenele

scadente, 25 iulie 2020 inclusiv, pentru trimestrul II, și 25 octombrie 2020 inclusiv, pentru trimestrul III, beneficiază de o bonificație de 10% calculată asupra impozitului pe profit datorat. **Impact bugetar negativ asupra veniturilor bugetare: 0,5 miliarde de lei;**

- contribuabilii plătitori de impozit pe veniturile microîntreprinderilor aferent trimestrului I al anului 2020, până la data de 25 aprilie 2020 inclusiv, au beneficiat de o bonificație de 10% calculată asupra impozitului datorat pentru trimestrul respectiv. Suplimentar, contribuabilii care au plătit impozit pe venitul microîntreprinderilor la termenele scadente, 25 iulie 2020 inclusiv, pentru trimestrul II, și 25 octombrie 2020 inclusiv, pentru trimestrul III, beneficiază de o bonificație de 10% calculată asupra impozitului pe profit datorat. **Impact bugetar negativ asupra veniturilor bugetare: 0,1 miliarde de lei;**

- în vederea asigurării, în cel mai scurt timp posibil, a necesarului de medicamente, echipamente de protecție, alte dispozitive sau echipamente medicale și materiale sanitare care pot fi utilizate în prevenirea, limitarea, tratarea și combaterea COVID-19 și pentru sprijinirea operatorilor economici înregistrați în scopuri de TVA conform art.316 din Codul fiscal, care importă astfel de bunuri, s-a amânat de la plata în vamă TVA pentru importurile efectuate în perioada pentru care s-a instituit starea de urgență conform Decretului Președintelui României nr. 195/2020 și în următoarele 30 de zile calendaristice de la data încetării stării de

urgență;

- crearea facilității de suspendare la plată a obligațiilor reprezentând rate de capital, dobânzi și comisioane aferente împrumuturilor acordate debitorilor persoane fizice, inclusiv persoanele fizice autorizate, întreprinderile individuale și întreprinderile familiale, profesiile liberale și cele care se exercită în baza unor legi speciale, precum și persoanele juridice din contractele de credit, respectiv leasing, cu excepția instituțiilor de credit, pe termen de până la 9 luni, dar nu mai mult de 31 decembrie 2020;
- reducerea accizei pentru benzină și motorină, la nivelul de dinaintea majorării din 15 septembrie 2017. **Impact bugetar negativ asupra veniturilor bugetare: 1,3 miliarde de lei;**
- scutiri de taxe vamale și TVA pentru importurile destinate prevenirii și combaterii COVID-19 - pentru anumite produse (medicamente, echipamente medicale, dispozitive medicale etc, care pot fi utilizate în prevenirea, limitarea, tratarea și combaterea COVID-19), prevăzute în anexa la ordonanță, pentru perioada de urgență și încă 30 de zile după aceea, nu se va plăti TVA în vamă, importatorii folosind taxarea inversă în aceste situații;
- amânarea ratelor la **credite pentru o perioadă cuprinsă între o lună și nouă luni, care să nu depășească data de 31 decembrie 2020 (OUG nr.37/2020);**
- completarea listelor bunurilor cu alcoolul etilic complet denaturat destinat producerii

de dezinfectanți, măsura aplicându-se doar pe perioada stării de urgență și respectiv, cu mașini de producție măști de protecție;

- valorificarea alcoolului intrat în proprietatea statului, prin comercializarea ca atare, dacă starea acestuia o permite, sau valorificarea către antrepozitarii autorizați în vederea recondiționării;
- acordarea de competență consiliilor locale de a hotărî reducerea impozitului pe clădiri cu până la 50% și scutirea de la plata taxei pe clădiri în cazul clădirilor folosite de contribuabilii care și-au întrerupt total activitatea ca urmare a instituirii stării de urgență (OUG nr.69/2020).

II. Măsurile pentru susținerea mediului de afaceri

O parte consistentă a eforturilor Guvernului s-a centrat pe susținerea operatorilor economici afectați de criza sanitară. În acest sens, au fost promovate o serie de măsuri financiare:

- programul de susținere a întreprinderilor mici și mijlocii – IMM INVEST ROMÂNIA: credite garantate de stat pentru IMM-uri, cu un plafon de garantare de 20 mld. lei;
- modificarea bazei calculului contribuției de asigurări sociale și a contribuției de asigurări sociale de sănătate datorată pentru salariații cu contract individual de muncă cu timp parțial (de la salariul de bază minim brut pe țară la venitul realizat). **Impact bugetar negativ asupra veniturilor bugetare: 0,9 miliarde de lei;**

- scutirea de la plata impozitului specific unor activități datorat de contribuabilii din domeniul HoReca (OUG nr.48/2020 și OUG nr.99/2020).

III. Alte măsuri de sprijin

Având în vedere faptul că efectele negative s-au resimțit și de o parte importantă a populației, au fost promovate următoarele măsuri:

- prorogarea termenului de 15 martie inclusiv prevăzut pentru depunerea Declarației unice privind impozitul pe venit și contribuțiile sociale datorate de persoanele fizice, în situațiile prevăzute de Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare, precum și în alte acte normative, până la 30 iunie;
- scutirea de la plata impozitului specific, în anul fiscal 2020, pentru o perioadă de 90 zile, pentru contribuabilii care se află sub incidența Legii nr.170 /2016 privind impozitul specific unor activități; **Impact bugetar negativ asupra veniturilor bugetare: 0,03 miliarde de lei.**

Totodată s-a acordat o atenție deosebită cheltuielilor de investiții, reușindu-se majorarea alocărilor bugetare pentru această categorie de cheltuieli de la 4,5% din PIB (nivelul de planificare inițială) la 5,4% din PIB (nivelul corespunzător celei de a doua rectificări bugetare).

IV. Asigurarea finanțării deficitului și cheltuielilor bugetare

În contextul pandemiei, în calitate de unic administrator al datoriei publice guvernamentale contractate de la instituțiile financiare internaționale, inclusiv de la Uniunea Europeană, în perioada noiembrie 2019-octombrie 2020, MFP, prin DGPEACRFI, a inițiat și deblocat proiecte care asigură finanțări majore pentru domenii și proiecte-cheie, inclusiv din sănătate.

Astfel, România beneficiază de la Comisia Europeană de una dintre cele mai mari alocări din instrumentul SURE: un împrumut în valoare de 4,099 miliarde de euro pentru susținerea măsurilor economice adoptate de Guvern pentru atenuarea riscurilor de șomaj ca urmare a apariției epidemiei de COVID-19 și recunoașterea meritelor personalului medical și auxiliar pentru efortul depus în contextul actual.

De asemenea, au fost demarate formalitățile necesare pentru contractarea altor garanții și împrumuturi, precum:

- cinci împrumuturi, în valoare de peste 900 milioane de euro, pentru finanțarea unor proiecte de investiții prioritare, cuprinse în PNIRE în domeniul sănătății, învățământului și patrimoniului cultural (reabilitarea și construcția unor spitale, inclusiv spitalul regional de urgență Iași și achiziționarea de echipamente medicale, reabilitarea infrastructurii școlare și restaurarea și consolidarea unor clădiri de patrimoniu, cum ar fi Muzeul Național de Istorie);

- garantarea unui împrumut, în valoare de cca. 450 milioane de euro pentru susținerea schemei de garantare a depozitelor bancare și a fondului de rezoluție;

- asigurarea a 400 milioane de euro prin împrumutul destinat managementului riscului de dezastre, pentru a răspunde cu promptitudine și în cele mai avantajoase costuri, nevoilor de finanțare în faza de debut a pandemiei de COVID-19;

- restructurarea unor proiecte cu finanțare rambursabilă de la instituțiile financiare internaționale aflate în portofoliu, pentru a răspunde necesităților generate de pandemia de COVID-19 în cele mai avantajoase costuri de finanțare, respectiv:

- redistribuirea împrumutului de cca. 70 milioane de euro destinat reformei sectorului sanitar pentru finanțarea achizițiilor de echipamente și dispozitive medicale pentru diagnostic și tratamentul infecțiilor cu virusul SARS-CoV-2 (paturi ATI, monitoare semne vitale, ventilatoare, injectomate, reactivi de testare SARS-CoV-2, echipamente RT-PCR, etc - cca. 142 de unități sanitare publice au beneficiat de sprijin);

- redistribuirea împrumutului de cca. 40 milioane de euro destinat învățământului secundar pentru achiziții de echipamente IT pentru liceele cuprinse în acest program (cca. 60.000 laptopuri, peste 5.700 camere pentru video-conferințe, peste 4.300 table interactive) și activități

de formare dedicate creșterii capacității cadrelor didactice de a preda la distanță prin intermediul tehnologiilor digitale.

- ▣ deblocarea Program for Results - finanțare de 500 milioane de dolari de la Banca Mondială pentru programe de reformă în sănătate.

În sectorul privat, finanțarea acordată de instituțiile financiare internaționale a inclus, ca proiecte majore, aproximativ 700 milioane euro de la BEI, peste 50 milioane de euro de la BERD și peste 62 de milioane de euro de la BDCE.

V. Scheme de ajutor de stat pentru mediul economic în contextul crizei Sars-Cov2

În luna iulie 2020, pentru a facilita și flexibiliza accesul companiilor la finanțare, a fost modificat și completat cadrul legal aferent schemelor de ajutor de stat aflate în derulare, destinate stimulării investițiilor și creării de noi locuri de muncă: H.G. nr. 807/2014 a fost modificată și completată prin H.G. nr. 628/31.07.2020 și H.G. nr. 332/2014 a fost modificată și completată prin H.G. nr. 598/31.07.2020.

În urma modificărilor aduse schemei de ajutor de stat, instituite prin H.G. nr. 807/2014, au fost depuse deja un număr de 11 cereri de acord pentru finanțare, într-o perioadă relativ scurtă.

Începând cu noiembrie 2019, în baza **schemei de ajutor de stat instituită prin H.G. nr. 807/2014**, au fost aprobate spre finanțare 23 proiecte de investiții, în valoare totală de aproximativ 1.776,82 milioane de lei, care generează un număr de 2.378

noi locuri de muncă și pentru care s-a aprobat un ajutor de stat în valoare totală de 671,97 milioane de lei. Aceste proiecte generează contribuții directe la dezvoltarea regională prin plata de taxe și impozite de 736,13 milioane de lei. Până în prezent au demarat 11 proiecte de investiții din cele 23 aprobate spre finanțare. Câteva exemple din domeniile de activitate în care vor fi implementate aceste proiecte de investiții sunt: industria auto, industria aeronautică, industria alimentară și producția de electrocasnice. Spre comparație, în perioada 2015-2019, media anuală a proiectelor aprobate spre finanțare prin schema 807 a fost de 10 proiecte/an.

▣ *Alte scheme de ajutor destinate atenuării efectelor generate de pandemia Covid-19:*

- ▣ Schema de ajutor de stat pentru susținerea activității IMM-urilor în contextul crizei economice generate de pandemia COVID-19 – **IMM INVEST**, adoptată prin O.U.G. nr. 42/2020;
- ▣ garanțiile aprobate de FNGCIMM la data de 26.10.2020 - 11,7 mld. lei, valoarea finanțărilor – **14,87 miliarde de lei, nr. garanții – 21.204;**
- ▣ Schema de ajutor de minimis aferentă Programului de susținere a întreprinderilor mici și mijlocii **IMM LEASING DE ECHIPAMENTE ȘI UTILAJE**, adoptată prin H.G. nr. 766/2020;
- ▣ Schema de ajutor de stat asociată Programului **IMM FACTOR** - produs de garantare a creditului comercial, adoptată prin O.U.G. nr. 146/2020;

- Schema-cadru de ajutor de stat acordat sub formă de credite cu dobândă subvenționată și garanții la credite, în contextul pandemiei Covid-19, pentru companii mari și întreprinderi mici și mijlocii cu cifra de afaceri peste 20 de milioane de lei.

VI. Alte măsuri

- A fost finalizată reorganizarea ANAF, având ca principal obiectiv implementarea unui nou design arhitectural al organizației prin alocarea resursei umane în sectoarele de activitate unde aceasta era deficitară. În acest context s-au realizat următoarele ținte:
 - reducerea cu 2.000 de posturi a aparatului ANAF;
 - reducerea numărului cabinetelor de demnitari de la 4 la 3 vicepreședinți;
 - reconfigurarea structurii organizatorice a Direcției Generale Antifraudă Fiscală pentru creșterea aportului acesteia în procesul de colectare a creanțelor bugetare.
- OUG nr.129/2020 pentru modificarea OUG nr.60/2009 privind unele măsuri în vederea implementării programului "O familie, o casă" - **În anul 2020, au fost emise un număr de 5.988 garanții, în valoare totală de 646,8 milioane de lei;**
- reglementarea măsurii de stimulare a menținerii/creșterii capitalurilor proprii, subcapitolul 2.3 "Instrumente financiar bancare de

creștere a capitalizării și de finanțare a investițiilor".

VII. Spațiul Privat Virtual (SPV) și alte măsuri de digitalizare

În misiunea sa de a asigura colectarea veniturilor fiscale la nivelul stabilit prin legile bugetare anuale, ANAF a realizat încasări de 190,5 miliarde de lei în primele nouă luni ale anului 2020, ceea ce reprezintă un grad de realizare a programului de încasări de 99,9 %.

- **Au fost soluționate un număr de 71.186 cereri de rambursare TVA, cu 12.589 mai multe față de anul precedent, suma restituită fiind mai mare cu 3 mld. lei față de aceeași perioadă a anului 2019.**
- În aceeași perioadă, **au fost declarate obligații fiscale în sumă de 206,2 miliarde de lei, cu 2,7% mai mult decât în perioada similară din 2019.**

În perioada analizată, ANAF și-a desfășurat activitatea potrivit unui Plan de măsuri structurat pe următoarele direcții de acțiune:

- Simplificarea procedurilor de administrare fiscală pentru susținerea conformării voluntare la declararea obligațiilor fiscale;
- Sprijinirea conformării la plata obligațiilor fiscale;
- Măsuri de prevenire și combatere a evaziunii fiscale;
- Asigurarea unui tratament fiscal diferențiat în funcție de comportamentul fiscal al contribuabililor;

■ ANAF - o instituție eficientă și transparentă.

ANAF a formulat propuneri de modificare a legislației și a participat alături de Ministerul Finanțelor Publice, la elaborarea următoarelor acte normative care au reglementat măsuri fiscale în domeniul colectării creanțelor bugetare: Ordonanțele de urgență ale Guvernului nr. 29/2020, nr. 33/2020, nr. 48/2020, nr.69/2020, nr. 90/2020, nr. 99/2020.

Consecințele adoptării acestor acte normative au fost semnificative:

■ în perioada martie - septembrie a.c. au fost declarate obligații fiscale în sumă de 163,5 miliarde de lei, din care 16,2 miliarde de lei au fost amânate la plată, beneficiari fiind un număr de 314.377 contribuabili;

■ un număr de 9.400 contribuabili au depus până în prezent notificări privind intenția de a beneficia de restructurarea obligațiilor fiscale, respectiv anularea obligațiilor fiscale accesorii.

ANAF a accelerat procesul de informatizare pentru a crește gradul de colectare prin conformare voluntară, fiind adoptate următoarele măsuri:

■ deblocarea unui proiect uitat în sertare: conectarea aparatelor de marcat electronice fiscale și **implementarea sistemului informatic SAF-T** (Standard Audit File for Tax);

■ posibilitatea persoanelor juridice de a avea **acces la platforma Ghișeul.ro** pentru facilitarea îndeplinirii obligațiilor de plată ale contribuabililor;

■ introducerea de noi documente pe baza cărora contribuabilii persoane fizice să se poată identifica electronic în SPV și **implementarea identificării vizuale online, pentru înregistrarea în SPV;**

■ asigurarea, de la distanță, a serviciului de asistență a contribuabililor și dezvoltarea Call-center-ului prin introducerea unui număr unic de telefon la nivel național;

■ **simplificarea fișei pe plătitor și operaționalizarea transferului electronic** al actelor administrativ fiscale emise de către organele de inspecție fiscală în evidența pe plătitor;

■ **implementarea sistemului informatic NOES** și realizarea sistemului informatic pentru poprirea și ridicarea poprii asupra conturilor bancare prin mijloace electronice;

■ **implementarea One Stop Shop;**

■ **implementarea Trafic Control.**

VIII. Piața de capital - Statutul de piață emergentă pentru BVB

Promovarea pieței de capital din România la statutul de Piață Emergentă Secundară a fost realizată la 21 septembrie 2020. Astfel, două companii românești, Banca Transilvania (TLV) – cea mai tranzacționată companie de la BVB – și Nuclearelectrica (SNN) – companie listată la bursă în care statul român este acționar majoritar – au fost incluse, din 21 septembrie, în indicii Piețelor Emergente.

Odată cu noul statut, România face parte dintr-un univers investițional fără precedent: noi

fonduri de investiții care gestionează sute de miliarde de euro vor putea investi în companiile listate la Bursa de Valori București (BVB), ceea ce era imposibil anterior din cauza restricțiilor generate de statutul de Piață de Frontieră deținut anterior de România la FTSE Russell. Noul statut reprezintă o recunoaștere a progreselor pieței de capital locale și reprezintă un moment de o importanță fundamentală pentru dezvoltarea viitoare a pieței de capital din România. Ratingul de investment grade la nivel de țară se va reflecta și pe bursă începând cu această reclasificare pentru că bursa reflectă fidel economia țării.

IX. Evoluția principalilor indicatori financiari în contextul crizei:

Deficitul bugetar cu/fără costuri specifice crizei sanitare:

Bugetul general consolidat a înregistrat în primele nouă luni ale anului 2020 un deficit de **67,27 mld lei (6,36% din PIB)**, din care mai mult de jumătate este rezultat din măsurile de combatere a crizei cauzate de epidemia COVID-19. Sume în valoare de **37,12 mld lei (3,51% din PIB)** au fost lăsate în mediul economic prin facilități fiscale, investiții și cheltuieli excepționale adoptate pentru combaterea efectelor epidemiei de COVID-19.

În perioada august-octombrie 2020 s-au colectat venituri fiscale superioare perioadei similare din anul 2019, astfel:

- venituri brute în sumă de **71,68 miliarde de lei, cu 1,05 miliarde de lei - 101,5% indice nominal, mai mult decât în**

perioada similară din anul 2019;

- venituri nete în sumă de **69,23 miliarde de lei, cu 0,72 miliarde de lei - 101,1% indice nominal, mai mult decât în perioada similară din anul 2019;**
- quantumul **obligațiilor fiscale declarate în perioada august-octombrie 2020 a crescut cu 2,38 miliarde de lei față de perioada similară a anului precedent ceea ce reprezintă o creștere cu 3,4%.**

Aceste rezultate au fost înregistrate în contextul crizei sanitare ce se manifestă la nivel mondial. Veniturile colectate reprezintă răspunsul contribuabililor la măsurile guvernamentale adoptate, care au generat încredere, asigurând în același timp lichiditățile necesare continuării afacerilor și susținerii locurilor de muncă pentru români.

Efectele pozitive obținute sunt o consecință directă a măsurilor legislative, precum și a acțiunilor privind îmbunătățirea calității serviciilor fiscale prin digitalizare și o mai bună comunicare cu contribuabilii.

Datoria publică și costurile de finanțare:

În anul 2020, din cauza provocărilor semnificative impuse de contextul pandemiei COVID-19 și a urgenței implementării unor măsuri care au necesitat eforturi bugetare pentru combaterea efectelor sociale și economice cauzate de declanșarea crizei COVID-19, deficitul bugetar a fost majorat ca urmare a două rectificări bugetare succesive de la 3,6% din PIB la 6,7% din PIB în luna aprilie și la 8,6% din PIB în luna august ceea ce a determinat revizuirea necesă-

rului de finanțare (determinat de nivelul deficitului bugetului general consolidat și refinanțarea datoriei publice) la nivel guvernamental. Astfel, pe fondul creșterii deficitului bugetar și estimării unei contracții economice de 3,8% în anul 2020, datoria publică calculată conform metodologiei UE, a crescut de la 36,9% din PIB la sfârșitul lunii octombrie 2019, la 42,8% din PIB la sfârșitul lunii august 2020, situându-se sub plafonul de 60% din PIB stabilit prin Tratatul de la Maastricht.

Cheltuieli de capital/cheltuieli de investiții publice:

Cheltuielile pentru investiții, care includ cheltuielile de capital, precum și cele aferente programelor de dezvoltare finanțate din surse interne și externe, au fost în valoare de **29,8 miliarde de lei, cea mai mare sumă investită în economie în ultimii 10 ani aferentă primelor 9 luni ale anului, în creștere cu 29,8% față de aceeași perioadă a anului precedent**, depășind sumele investite pe tot anul în 2016, precum și în anul 2017. În cadrul bugetului general consolidat, majorările apar la bugetul de stat și la bugetele locale atât din fonduri naționale, cât și aferente proiectelor finanțate din fonduri externe nerambursabile. Astfel, administrația locală a investit cu 77,5% mai mult față de aceeași perioadă a anului trecut în proiecte finanțate din fonduri externe nerambursabile aferente cadrului financiar 2014-2021.

Inflație:

Rata anuală a inflației a coborât la 2,5% în luna septembrie a acestui an, de la 2,7% în august. Rata medie a prețurilor de consum în ultimele 12

luni (octombrie 2019 – septembrie 2020) față de precedentele 12 luni (octombrie 2018 - septembrie 2019), calculată pe baza IPC, este 3%. Rata anuală a inflației IPC pentru sfârșitul anului curent și al anului viitor este prognozată la 2,7% și, respectiv, la 2,5%, potrivit Raportului asupra inflației publicat de Banca Națională a României.

Câștigul salarial mediu net:

Revenirea câștigului salarial mediu net în luna august (+7,6%, an/an) este explicată de sprijinul acordat de către Guvern, dar și de impactul asimetric al pandemiei la nivel sectorial. Pentru această perioadă, indicele câștigului salarial real a fost de 104,8%. În ianuarie – februarie, luni neafectate de pandemiei, câștigul salarial mediu net în sectorul concurențial a înregistrat un avans de 9,4% (an/an), dinamică superioară sectorului public (6,5%, an/an).

B. MUNCĂ ȘI PROTECȚIE SOCIALĂ

În primul an de guvernare PNL, eforturile s-au concentrat pe determinarea aparatului central și a instituțiilor din subordine/coordonare de a răspunde, în termene cât mai scurte, nevoilor cetățenilor și de a asigura respectarea dreptului beneficiarilor de a accesa servicii de calitate. Concomitent, s-a urmărit creșterea eficienței în livrarea serviciilor dar și practicarea unui management transparent, axat pe criterii de performanță.

Măsurile adoptate au vizat, pe de o parte, reducerea timpilor de așteptare pentru documentele solicitate de către cetățeni – indiferent că vorbim despre deciziile de pensionare sau despre documentele de plată a sprijinului oferit de Guvern pentru angajați și angajatori în perioada pandemiei Covid-19 – iar, pe de altă parte, abordarea constructivă a problemelor/blocajelor ridicate în atenție chiar de către cetățeni, probleme nesoluționate de ani de zile de miniștrii PSD.

Digitalizarea serviciilor furnizate de către instituțiile subordonate/aflăte în coordonarea ministerului a fost un obiectiv transversal, urmărind simplificarea relației dintre cetățean și minister, eliminarea drumurilor inutile, reducerea timpilor de soluționare a cererilor cetățenilor și, nu în cele din urmă, ușurarea activității angajaților.

Reglementarea și plata măsurilor de sprijin pentru angajați și angajatori, ca răspuns la

efectele pandemiei Covid-19, s-a făcut într-un timp record, în comparație cu alte state din Uniunea Europeană. Unul dintre motive a fost tocmai folosirea mijloacelor electronice de înregistrare, evaluare și plată a cererilor angajatorilor.

I. Măsuri de reducere a impactului răspândirii coronavirusului SARS-CoV-2 pe piața muncii

Măsurile propuse de către Ministerul Muncii și Protecției Sociale în perioada pandemiei Covid-19 au avut ca scop principal păstrarea locurilor de muncă și continuarea activității în toate domeniile. Pentru toate măsurile de susținere a pieței muncii, în această perioadă, s-au plătit aproximativ 7,2 miliarde de lei pentru aproximativ 1,4 milioane de beneficiari.

1. Plata indemnizației de șomaj tehnic – prin care s-a acoperit un procent de 75% din salariul de bază, dar nu mai mult de 75% din câștigul salarial mediu brut, pentru salariații operatorilor economici (inclusiv IMM-uri) cărora li s-a suspendat temporar contractul individual de muncă, din inițiativa angajatorului, pe perioada stării de urgență și ca urmare a efectelor produse de pandemia Covid-19 (OUG nr.30/2020).

Tot din bugetul de stat, a fost asigurată și plata indemnizației pentru persoanele care și-au întrerupt activitatea ca urmare a efectelor coronavirusului SARS-CoV-2, **altele decât salariații,**

respectiv profesioniști - persoane fizice autorizate, întreprinderi individuale, întreprinderi familiale, persoane care au încheiat convenții individuale de muncă în baza Legii nr. 1/2005 (cooperării), avocați, persoane care lucrează în baza unui contract de activitate sportivă, persoane fizice care obțin venituri exclusiv din drepturile de autor și drepturile conexe, astfel cum sunt reglementate de Legea nr. 8/1996. Indemnizațiile au fost stabilite la maximum 75% din câștigul salarial mediu brut.

Măsura s-a aplicat atât în perioada stării de urgență pentru toate domeniile de activitate, cât și ulterior acesteia, pentru domeniile de activitate în care s-au menținut restricții. De asemenea, măsura se aplică și în cazul în care ca urmare a anchetei epidemiologice efectuată de către direcția de sănătate publică se decide întreruperea temporară a activității unui angajator (OUG nr.120/2020).

Indemnizația de șomaj tehnic	Număr beneficiari	Sume plătite până la data de 28 octombrie 2020
Pentru angajați	1.200.000	4,122 miliarde lei
Pentru profesioniști și alte categorii	92.950	867 milioane lei
TOTAL	1.292.950	4,989 miliarde lei

2. Măsuri active de sprijin pentru angajați și angajatori, în vederea sprijinirii reluării activității economice.

Începând cu data de 1 iunie 2020, pentru o perioadă de 3 luni, Guvernul a susținut cu 41,5% din salariul de bază brut, limitat la 41,5% din câștigul salarial mediu brut, pe

acei angajatori ai căror angajați au avut suspendat contractul de muncă pe o perioadă de minimum 15 zile pe perioada stării de urgență sau de alertă, cu obligația menținerii raporturilor de muncă până la data de 31 decembrie 2020 (OUG nr.92/2020).

Măsura activă	Număr beneficiari	Sume plătite până la data de 28 octombrie 2020
Sprijin de 41,5% din salariul brut	646.500	2,065 miliarde lei

Sprijin de 50% din salariul angajatului dar nu mai mult de 2.500 de lei brut pentru angajatorii care angajează (nu mai târziu de 31 dec. 2020) pe perioadă nedeterminată:

persoane de peste 50 ani concediate în perioada stării de urgență/alertă,

tineri între 16-29 ani, înregistrați ca șomeri,

cetățeni români cărora le-au încetat raporturile de muncă cu angajatori străini, derulate pe teritoriul altor state.

Măsura se aplică pe o perioadă de 12 luni, cu obligația menținerii contractelor de muncă pentru cel puțin încă 12 luni (OUG nr.92/2020).

Până la data de 28.10.2020 au fost încheiate convenții pentru un număr de 1.621 persoane, din care 409 peste 50 de ani și 1.212 pentru tineri între 16-29 de ani.

Introducerea posibilității reducerii timpului de muncă al salariaților, cu cel mult 50% din durata prevăzută în contractul individual de muncă, salariații beneficiind de o indemnizație de 75% din diferența dintre salariul de bază brut prevăzut în contractul individual de muncă și salariul de bază brut aferent orelor de muncă efectiv prestate ca urmare a reducerii timpului de muncă (OUG nr.132/2020);

Sprijinirea, prin acordarea unei indemnizații lunare de 41,5% din câștigul salarial mediu brut, a altor categorii de persoane care realizează venituri în regim independent, respectiv profesioniști, astfel cum sunt reglementați de art. 3 alin. (2) din Legea nr. 287/2009 privind Codul civil, republicată,

cu modificările ulterioare, a căror activitate este redusă ca urmare a instituirii stării de urgență/alertă/asediu (OUG nr.132/2020).

Sprijinirea lucrătorilor zilieri prin decontarea, prin intermediul beneficiarului de lucrări, de la bugetul de stat a 35% din remunerația zilnică a acestora (OUG nr.132/2020);

Sprijinirea angajatorilor care angajează lucrători sezonieri, având contracte individuale de muncă pe perioadă determinată de până la 3 luni. Pentru aceștia se asigură decontarea a 41,5% din salariul de bază brut, dar nu mai mult de 41,5% din câștigul salarial mediu brut (OUG nr.132/2020);

Sprijin pentru telesalariați - acordarea unei sume de 2.500 lei pentru angajații care au lucrat, cel puțin 15 zile, în regim de telemuncă în perioada stării de urgență, pentru achiziționarea de pachete de bunuri și servicii tehnologice necesare desfășurării activității în regim de telemuncă.

Până în prezent pentru măsurile menționate au fost solicitate și plătite sume, după cum urmează:

Sprijin pentru:	Număr de beneficiari	Sume plătite până la data de 28 octombrie 2020
Timp redus de muncă pentru angajați	9.600	0,73 milioane lei
Timp redus de muncă pentru profesioniști	7.560	25,5 milioane lei
Zilieri	3.370	3,4 milioane lei
Telesalariați	10.999	27,497 milioane lei
Total	31.529	57,127 milioane lei

Pentru celelalte măsuri încă nu au fost efectuate plăți, fiind în curs procedura de depunere a solicitărilor.

3. Susținerea părinților care se ocupă de îngrijirea și supravegherea copiilor pe timpul suspendării temporare a unităților de învățământ, a creșelor și a grădinițelor (Legea nr.19/2020, HG nr.217/2020) prin acordarea unei indemnizații de 75% din salariul de bază corespunzător unei zile lucrătoare, dar nu mai mult de 75% din câștigul salarial mediu brut. Această măsură a fost aplicată până la sfârșitul anului școlar 2019-2020

și a fost continuată prin aprobarea OUG nr.147/2020 care reglementează acordarea acestui sprijin și în timpul anului școlar 2020-2021 pentru situațiile în care se identifică un focar de infectare Covid-19 într-o școală/grădiniță/creșă precum și în situația aplicării scenariilor 2 (hibrid online și prezență fizică) și 3 (online) de desfășurare a activităților educaționale. În baza OUG nr.147/2020, în perioada următoare, angajatorii vor depune documentele pentru decontare.

Număr de părinți care au solicitat zile libere plătite (Legea nr.19/2020)	Sume plătite până la data de 28 octombrie 2020
34.000 părinți	87,9 milioane lei

4. Alte măsuri care au contribuit la reducerea impactului răspândirii coronavirusului SARS-CoV-2:

- Asigurarea, pentru o perioadă de 90 de zile, a plății stimulentului lunar de inserție și a alocației de sprijin pentru creșterea copiilor cu dizabilități în situația în care părintele este în concediu medical, șomaj tehnic, beneficiază de zilele libere în baza Legii nr.19/2020 sau i s-a suspendat ori i-a încetat raportul de muncă/de serviciu (OUG nr. 30/2020);
- Extinderea din oficiu sau la cerere a acordării drepturilor la indemnizație pentru creșterea copilului (concediu parental), pentru îngrijirea copilului cu handicap și pentru acomodare pentru copilul încredințat în vederea adopției, în cazul beneficiarilor care

se aflau în aceste situații la data stabilirii stării de urgență, chiar și pentru situația în care, în această perioadă, aceste concedii urmau să se finalizeze de drept;

- Acordarea fără întrerupere a beneficiilor de asistență socială care au drept condiție frecventarea cursurilor de învățământ de către copii sau tineri, anume: alocația pentru susținerea familiei, alocația zilnică de hrană de care beneficiază copiii cu cerințe educaționale speciale, stimulentul educațional;
- Reglementarea acordării unui stimulent de risc pentru personalul centrelor rezidențiale izolat la locul de muncă în perioada stării de urgență (OUG nr.82/2020; OUG nr.43/2020);
- Asigurarea plății cheltuielilor cu alocația de hrană (16,6 lei/zi/persoană) și cu indemniza-

ția de cazare (90 lei/zi/persoană) pentru personalul aflat în izolare preventivă la locul de muncă din serviciile sociale publice și private de tipul centrelor rezidențiale și suplimentarea bugetelor locale, în acest scop, cu suma de 15.638 mii lei din Fondul de rezervă bugetară la dispoziția Guvernului (HG nr.329/2020);

- Acordarea ajutorului de deces, în cazul persoanelor decedate în perioada stării de urgență, chiar dacă la data decesului nu mai aveau calitatea de asigurat în sistemul public de pensii, dar fuseseră asigurați în luna anterioară stării de urgență (OUG nr.55/2020);
- Elaborarea de ghiduri pentru angajatori și pentru lucrători în vederea revenirii la locul de muncă în condiții de siguranță în raport cu răspândirea virusului Sars-Cov2, precum și în domeniul securității și sănătății în muncă sau în situația deplasărilor pentru îndeplinirea sarcinilor de muncă;
- Elaborarea de recomandări privind prevenirea răspândirii noului coronavirus (Sars-Cov2) în căminele pentru persoane vârstnice, la reluarea activităților de transport, distribuție și încărcare/descărcare mărfuri sau la efectuarea curățeniei în sectorul non medical;
- ANDPDCA oferă suport la 0800.070.009 – Family Tel, linia telefonică gratuită, unde părinții și tutorii copiilor pot suna pentru a fi consiliați psihologic și ajutați gratuit să gestioneze cât mai bine starea emoțională a

copiilor. Family Tel este un canal deschis către părinții din comunitate, care trec în această perioadă prin momente dificile din punct de vedere emoțional, al stresului și al anxietății generate de epidemia de COVID-19.

II. Măsuri destinate ocupării forței de muncă și asigurării sustenabilității sistemelor de pensii și de beneficii sociale

Concomitent cu activitățile destinate susținerii pieței muncii în contextul pandemiei Covid-19, ne-am concentrat și asupra domeniilor curente de acțiune. Creșterea punctului de pensie și a alocațiilor pentru copii au fost prioritare pentru MMPS în anul 2020.

a) Măsuri în domeniul asigurărilor sociale, sănătății și securității în muncă:

1. Majorarea punctului de pensie cu 14%, de la 1.265 lei la 1.442 lei, și a indemnizației sociale pentru pensionari, de la 704 lei la 800 lei. Astfel, efortul bugetar pentru plata pensiilor pentru perioada septembrie-decembrie 2020 este de aproximativ 30,5 miliarde lei, iar pentru indemnizația minimă de aproximativ 1 miliard de lei. **În total, impactul bugetar se ridică la 31,56 miliarde de lei, pentru un număr total de 4,9 milioane beneficiari.**
2. "Cumpărarea de vechime pentru pensie" - crearea posibilității pentru persoanele care nu au avut calitatea de asigurat în anumite perioade, să opteze pentru achitarea contribuției de asigurări sociale pentru o perioadă de cel mult 6 ani cumulată de la momentul do-

bândirii dreptului de muncă până la momentul încheierii contractului de asigurare (OUG nr.163/2020);

3. Reducerea numărului dosarelor de pensii naționale și internaționale nesoluționate, având termene cu mult depășite;
4. Acordarea unor beneficii (reducerea vârstei de pensionare cu până la 20 de ani și raportarea la un stagiul de cotizare de 20 de ani) și recalcularea pensiilor stabilite potrivit legislației în vigoare până la data de 1 aprilie 2001 pentru persoanele care au desfășurat activități miniere în subteran, în domeniul prospecțiunii, explorării, dezvoltării, exploatării, preparării sau prelucrării, concentrării, conservării și închiderii minelor din cadrul unităților de prospecțiuni și explorări geologice (OUG nr. 10/2020);
5. Reducerea vârstei standard de pensionare cu 13 ani pentru persoanele care au desfășurat activități încadrate în grupa I de muncă din industria de armament, pentru un stagiul de cotizare de cel puțin 25 de ani realizat în aceste activități precum și recalcularea pensiilor aflate în plată prin raportarea la un stagiul de 25 de ani (OUG nr. 108/2020).

b) Măsuri în domeniul ocupării forței de muncă:

1. Lansarea aplicației mobile și a Registrului electronic de evidență a zilierilor (Ordinul MMPS nr. 651/2020);
2. Sprijinirea cetățenilor non-UE din România al căror contract individual de muncă a încetat pentru a se reangaja tot în România (prin impli-

carea ANOFM și IGI în baza unui Protocol de cooperare);

3. Determinarea ITM-urilor să valorifice sesizările transmise de către cetățeni/angajați;
4. Ca urmare a colaborării la nivel de miniștri ai muncii din România și Germania pentru îmbunătățirea condițiilor de muncă ale lucrătorilor sezonieri, s-a realizat modificarea legislației muncii referitoare la condițiile de angajare și de muncă în Germania, cu precădere în industria cărnii, unde au existat cele mai multe cazuri de îmbolnăvire cu Coronavirus. Astfel, a fost interzisă subcontractarea în industria cărnii și s-a introdus obligația de a asigura condiții minime/decente de cazare prevăzute în cadrul contractului de muncă. De asemenea, a fost introdus sistemul de monitorizare a timpului de lucru pentru evitarea abuzurilor și s-a dublat numărul amenzilor pentru nerespectarea timpului de lucru al lucrătorilor, prin intensificarea controalelor inspectorilor de muncă, prin înființarea de servicii de consiliere pentru lucrătorii străini etc.
5. Realizarea unei ample campanii de informare a lucrătorilor români despre importanța muncii cu forme legale, despre drepturile și obligațiile acestora pe piața muncii, inclusiv crearea liniei verde pentru informarea corespunzătoare a lucrătorilor despre condițiile de muncă din străinătate.

c) Măsuri în domeniul politicilor salariale:

1. Majorarea, de la data de 1 ianuarie 2020, a salariului minim brut pe țară garantat în plată de la 2.080 lei la 2.230 lei (HG nr.935/2019);

2. Eliminarea supraimpozitării contractelor individuale de muncă cu timp parțial;
3. Majorarea salariilor din sistemul public, de la data de 1 ianuarie 2020, potrivit calendarului de implementare prevăzut de Legea nr.153/2017;
4. Demararea consultărilor cu partenerii sociali în vederea finalizării mecanismului de stabilire

a salariului minim brut pe țară.

d) Măsuri în domeniul asistenței sociale, protecției copilului și a persoanelor cu dizabilități, precum și în domeniul egalității de șanse:

1. Majorarea, de la data de 1 ianuarie 2020, a cuantumului alocației de stat pentru copii cu 100% din rata medie anuală a inflației, respectiv cu 3,8%, în baza Legii nr.214/2019;

Categorie beneficiari	Număr beneficiari	Cuquantum (lei)	Sume necesare 2020
copii 2-18 ani	3.265.446	156	6,1 miliarde lei
copii 0-2 ani și 0-18 ani (cu handicap)	395.681	311	1,4 miliarde lei
TOTAL	3.661.127		7,5 miliarde lei

2. Majorarea în 5 etape a cuantumului alocației de stat pentru copii, cu câte 20 de puncte procentuale, astfel încât alocația să ajungă în anul 2022 la nivelul de 600 lei pentru copiii în

vârstă de până la 2 ani și pentru copiii cu dizabilități în vârstă de până la 18 ani și la 300 lei pentru copiii cu vârsta 2-18 ani (OUG nr.123/2020);

Evoluția cuantumului alocației în perioada 2020-2022 (lei)

Categorie beneficiari	august 2020	ianuarie 2021	iulie 2021	ianuarie 2022	iulie 2022
copii 2-18 ani	185	214	242	271	300
copii 0-2 ani și 0-18 ani (cu dizabilități)	369	427	484	542	600

Impactul bugetar al majorării alocațiilor

Categorie beneficiari	Număr beneficiari	Plăți 2020	Necesar 2021	Necesar 2022
copii 2-18 ani	3.265.446	6,5 miliarde lei	8,9 miliarde lei	11,2 miliarde lei
copii 0-2 ani/0-18 ani (cu dizabilități)	395.681	1,5 miliarde lei	2,1 miliarde lei	2,7 miliarde lei
TOTAL	3.661.127	8 miliarde lei	11 miliarde lei	13,9 miliarde lei

- Alocațiile și indemnizațiile pentru creșterea copilului sunt plătite în conturile beneficiarilor la o dată certă, adică la data de 8 a fiecărei luni. Anterior Guvernării PNL, data plății era diferită de la o lună la alta (11, 13, 15 ale lunii);
- Acordarea de ajutoare de urgență în sumă totală de 4.093.800 lei pentru un număr de 1.236 familii și persoane singure aflate în situații de risc de excluziune socială. În timpul guvernării PNL, s-a redus timpul de așteptare, de la 6 luni la O LUNĂ, de la momentul solicitării/apariției situației de excluziune socială.
- Acordarea unor ajutoare de urgență pentru sprijinirea familiilor afectate de inundații în cursul anului 2020. Au beneficiat până în prezent de acest tip de ajutor 2.657 familii, cu suma totală de 3.562.500 lei.
- Actualizarea standardelor minime de cost pentru serviciile sociale, prin majorarea acestora cu aproximativ 50% față de standardele aplicate din anul 2015, pentru toate categoriile vulnerabile de beneficiari: copii, adulți cu dizabilități, persoane vârstnice îngrijite în instituții sau la domiciliu, victime ale violenței domestice etc. (HG nr.426/2020);
- Eficiențizarea procesului de adopție și eliminarea mecanismelor care au condus la menținerea nejustificată a copiilor în sistemul de protecție - peste 4.000 de copii din sistem au astăzi adoptabilitatea deschisă, după 3 luni de la implementarea Planului de Acțiune "Copii, NU DOSARE";
- Operaționalizarea serviciilor sociale integrate - 42 locuințe protejate, consiliere vocațională, grup suport (126 servicii în total) pentru victimele violenței domestice;
- Crearea, în cooperare cu societatea civilă, a cadrului normativ de funcționare a serviciilor pentru copiii victime ale traficului de persoane, obligație neasumată ani de zile de nicio guvernare anterioară;
- Crearea unui mecanism de sprijin și consiliere în timp real, de tip TELVERDE, adresat copiilor și tinerilor din sistemul rezidențial, inclusiv copiilor și adulților cu dizabilități, precum și profesioniștilor și personalului de îngrijire, cu scopul de a asigura continuitatea serviciilor și a nevoii de sprijin psiho-emoțional pentru beneficiarii și personalul din serviciile rezidențiale;

11. ANDPDCA împreună cu Ministerul Educației și Cercetării au creat în premieră cadrul legal necesar asigurării de locuri dedicate elevilor cu cerințe educaționale speciale în învățământul liceal și profesional. Astfel, începând cu anul școlar 2020-2021, primii copii cu CES (cerințe educaționale speciale) au accesat învățământul secundar pe locuri dedicate;
12. A fost elaborat, în premieră, cadrul legal necesar pentru înființarea serviciilor de tip RESPIRO pentru copiii cu dizabilități concomitent cu asigurarea cadrului de finanțare a serviciilor de tip RESPIRO pentru adulții cu dizabilități (HG 793/2020).

III. Măsuri de simplificare, digitalizare și debirocratizare

Digitalizarea serviciilor furnizate de către Ministerul Muncii a constituit o prioritate în această perioadă, iar restricțiile impuse de pandemia Covid-19 au furnizat o motivație în plus pentru mobilizarea echipei în această direcție. "Un singur drum pentru serviciile MMPS" - măsură cerută instituțiilor din subordinea/coordonarea ministerului în luna iunie 2020 - a fost momentul în care poșta electronică a devenit principalul mijloc de comunicare cu cetățenii, aceștia putând să trimită solicitarea și documentele necesare prin e-mail, urmând să se prezinte o singură dată la sediul instituției (Casa Națională de Pensii Publice, Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă, Agenția Națională pentru Plăți și Inspecție Socială) pentru a ridica decizia/înscrisul așteptat.

a) Măsuri în domeniul ocupării forței de muncă:

1. Cererile pentru toate măsurile de sprijin a angajaților și angajatorilor s-au depus în format electronic, prin intermediul platformei online [aici.gov.ro](http:// aici.gov.ro), putând fi apoi procesate cu ajutorul roboților software de către echipa ANOFM/ ANPIS (implementarea unei aplicații software RPA - Robotic Process Automation);
2. Stabilirea domeniilor, condițiilor și a criteriilor pentru desfășurarea on-line a formării profesionale (Ordinele MMPS nr.1005/2020 și 1149/2020);
3. Inițierea demersurilor de digitalizare a relațiilor de muncă prin introducerea semnăturii electronice la încheierea/modificarea/încetarea contractelor de muncă sau la desfășurarea instruirii în domeniul securității și sănătății în muncă; simplificarea mecanismelor de desfășurare a telemuncii;
4. Interconectarea bazelor de date ale instituțiilor MMPS în vederea accesării în timp real a informațiilor deținute de fiecare dintre acestea (în special, cu Revisal) precum și obținerea accesului direct la sistemul informatic al Ministerului Finanțelor Publice;

b) Măsuri în domeniul serviciilor și asigurărilor sociale:

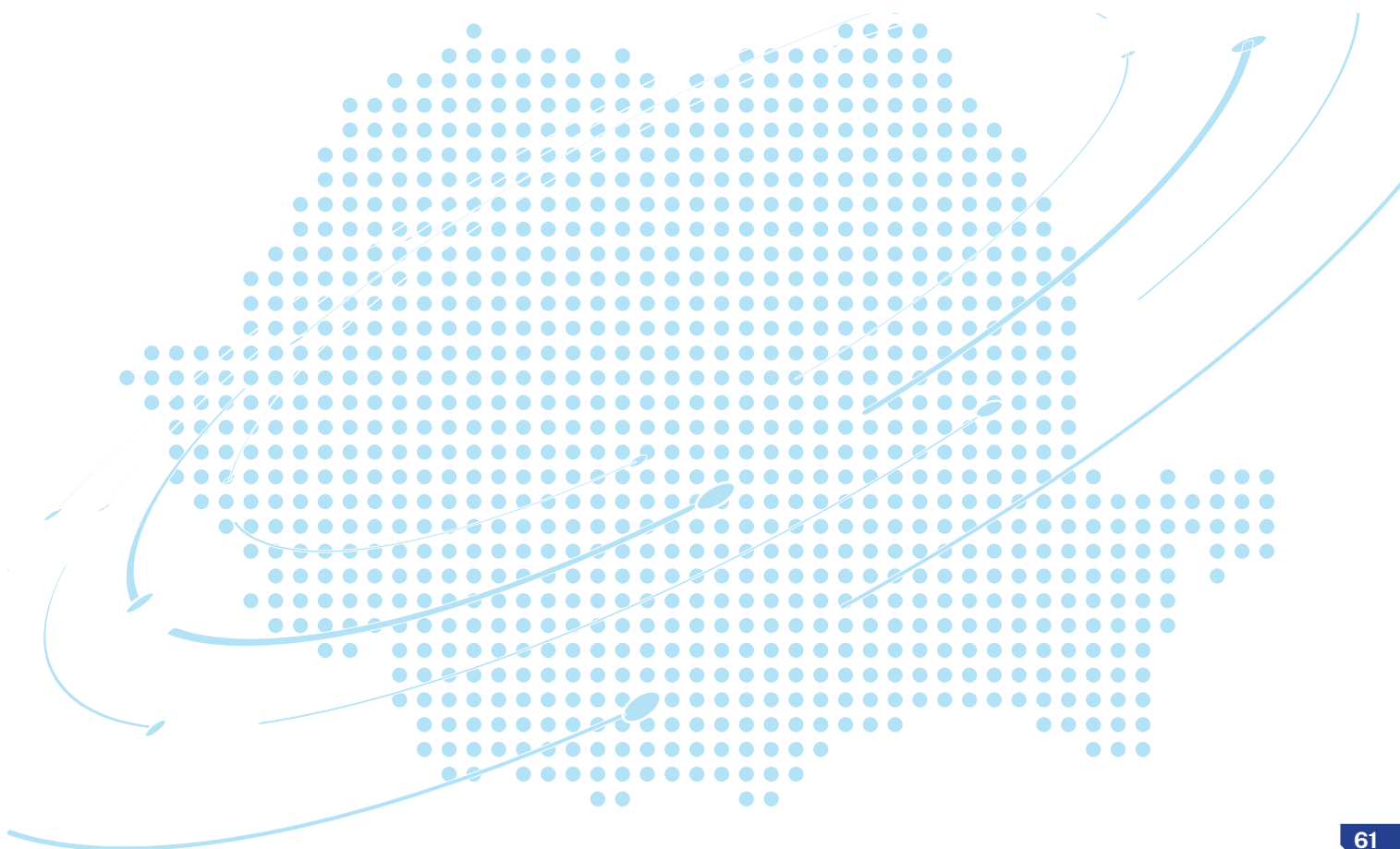
1. Formularele pentru cele 180 de servicii și beneficii pe care le gestionează MMPS și instituțiile din subordine / sub autoritate au fost integrate într-un singur site tematic pentru a facilita accesul cetățenilor: <http://servicii.mmuncii.gov.ro/>;

2. Implementarea transmiterii automate a unui e-mail, cu toate informațiile necesare pentru pregătirea din timp a dosarelor de pensionare, angajatorilor care au angajați ce urmează să se pensioneze;
3. Amenajarea ghișeelor și arhivelor Caselor Județene de Pensii Publice;
4. Eliminarea unor documente inutile sau pe care CNPP le poate obține intern și nu este nevoie să fie solicitate cetățenilor odată cu

depunerea dosarelor de pensionare. De exemplu, a fost eliminată obligativitatea prezentării unei adeverințe de la angajator, ca urmare a accesului caselor teritoriale de pensii la bazele de date ale asiguraților la nivel național (aplicația ORIZONT) și la baza de date REVISAL;

5. Furnizarea, la cerere, în format electronic, a buletinului de calcul al pensiei și a tuturor anexelor care cuprind informațiile cu privire la stabilirea dreptului la pensie.

C. ECONOMIE, ENERGIE ȘI MEDIUL DE AFACERI

Ministerul Economiei, Energiei și Mediului de Afaceri s-a constituit prin comasarea ministerelor Economiei, al Mediului de Afaceri, al Energiei și al Turismului, prin preluarea unei direcții de la Agenția Națională de Reglementare a Energiei Electrice și a schemei de ajutor de stat pentru industria cinematografică, de la Comisia Națională de Prognază.

Într-un an de mandat s-au realizat pași importanți și concreți pentru realizarea mai multor investiții, în condițiile în care țara noastră trece printr-o perioadă de criză sanitară, care a pus la grea încercare mediul de afaceri.

Una dintre lecțiile importante ale crizei pandemice a fost legată de implementarea unor măsuri care să conducă la sprijinirea și încurajarea producției locale, pentru a diminua dependența de importuri. Drept urmare, unul dintre obiectivele MEEMA a fost și este acela de a sprijini activ mediul de afaceri românesc. Totodată, în cadrul Ministerului Economiei, Energiei și Mediului de Afaceri s-au identificat pârghiile necesare pentru a atrage investitori străini în țara noastră, dintre cei care au anunțat că vor să relocheze afacerile în spațiul Uniunii Europene.

I. Măsuri din Planul național de investiții și relansare economică implementate

■ **Granturi de 1 miliard de euro destinate IMM-urilor, pe cele 3 componente:**

▣ **Micro-granturi în valoare totală de 100 milioane de euro** (85 milioane de euro fonduri europene nerambursabile și 15 milioane de euro de la bugetul de stat) pentru IMM-urile care nu aveau angajați la sfârșitul anului 2019, PFA-uri și ONG-uri cu activitate economică în anumite domenii. La începutul lunii octombrie s-a semnat contractul de finanțare pentru acordarea granturilor, finanțare asigurată prin intermediul Programului Operațional Competitivitate (POC). Aplicația de înscriere a fost deschisă inițial pentru perioada 12-16.10.2020 și a fost prelungită până în data de 21.10.2020. Până la data de 21.10.2020, ora 20.00, au fost transmise 29.250 de cereri de finanțare. Județele din care au venit cele mai multe solicitări din partea microîntreprinderilor, persoanelor fizice autorizate, organizațiilor neguvernamentale și cabinetelor medicale afectate de pandemie au fost București (5.546), Cluj (2.917), Brașov (1.259), Timiș (1.222), Iași (1.121). Următoarele au fost județele Ilfov, Bihor, Prahova, Mureș,

Constanța. Majoritatea solicitărilor înregistrate au fost din partea operatorilor economici fără angajați (24.483). Un număr de 662 de cereri au fost primite din partea PFA/CMI care au desfășurat activități COVID;

▢ **Granturi pentru capital de lucru în valoare totală de 350 milioane de euro** (265 milioane de euro fonduri europene nerambursabile, 42,5 milioane de euro de la bugetul de stat și contribuție beneficiari – 42,5 milioane de euro). Etapa de înscriere în cadrul măsurii a fost demarată în data de 22 octombrie 2020, ora 10.00 și s-a finalizat miercuri, 28 octombrie 2020, la ora 20.00. S-au înscris 22.226 de aplicanți, județele din care au venit cele mai multe solicitări fiind București (18,68%), Cluj (8,83%), Constanța (4,64%), Bihor (4,53%), Iași (3,97%), Brașov (3,96%), Timiș (3,67%), Suceava (3,53%), Argeș (3,50%) și Ilfov (3,27%). 22.063 au fost cereri venite din partea IMM-urilor în timp ce 163 au fost depuse din partea ONG-urilor din învățământ. 17.590 cereri au fost transmise din mediul urban, iar 4.636 din mediul rural. Se intenționează suplimentarea bugetului acestei măsuri cu 500.000.000 de euro;

▢ **Granturi pentru investiții în valoare totală de 550 milioane de euro** (415,87 milioane de euro fonduri europene, 62,38 milioane de euro – de la bugetul de stat și 71,74 milioane de euro – contribuția beneficiarilor). Măsura se află în stadiu de realizare a procedurii de implementare și de definitivare a aplicației informatice de înscriere de către Serviciul de Telecomunicații Speciale.

De asemenea, se află în elaborare un proiect de OUG pentru sprijinirea activităților închise din spațiile comerciale de peste 15.000 metri pătrați. Bugetul alocat este 160 milioane de lei. Cheltuielile vor acoperi plata a 3 luni de chirie pentru companiile cu activitate în marile centre comerciale cu activități închise pe perioada stării de urgență/alertă. Beneficiari estimați - 3.000 de societăți care fac dovada contractelor de chirie cu marile spații comerciale și a căror activitate a fost închisă pe perioada stării de urgență prin dispozițiile ordonanțelor militare.

Prin implementarea acestor măsuri de sprijin se preconizează sprijinirea a peste 100.000 de IMM-uri salvându-se peste 10.000 de locuri de muncă. Rezultatele finale ale acestor măsuri vor avea un impact pozitiv asupra mediului de afaceri la nivel național și asupra nivelului de trai al populației.

▢ **Granturi pentru investiții în energie regenerabilă.** Măsura a fost implementată prin OUG nr.159/2020 privind finanțarea întreprinderilor mici și mijlocii și domeniului HORECA pentru instalarea sistemelor de panouri fotovoltaice pentru producerea de energie electrică cu o putere instalată cuprinsă între 27 kWp – 100 kWp necesară consumului propriu și livrarea surplusului în Sistemul Energetic Național, precum și a stațiilor de reîncărcare de 22 kW pentru vehicule electrice și electrice plug – in, prin Programul de finanțare “ELECTRIC – UP”. Programul beneficiază de o alocare bugetară de 100 milioane de euro și este destinat și industriei hoteliere, care a fost grav afectată de pandemie.

- Mai multe conducte de transport de gaz (Ghergheasa – Focșani, Prunișor – Orșova – Băile Herculane ș.a.m.d.) au fost declarate de importanță națională în domeniul gazelor naturale, pentru a duce la îndeplinire obiectivul Guvernului de a extinde rețeaua de gaze în toată România.
- De asemenea, MEEMA a propus implementarea a **două scheme de ajutor de stat, sub formă de garanții și sub formă de granturi, destinate sprijinirii operatorilor economici din turism**. Proiectul de act normativ prevede garantarea de către statul român în procent de 100% a voucherelor oferite turiștilor de către agențiile de turism și structurile turistice cu funcțiuni de cazare, ca alternativă la rambursările în numerar aferente călătoriilor anulate, în cazul insolvenței emitenților voucherelor. În plus, s-a reglementat acoperirea primelor de garantare datorate de beneficiarii schemei de ajutor de stat pentru garantarea voucherelor oferite turiștilor, ca alternativă la rambursările pentru pachetele turistice și serviciile unice de călătorie, anulate în contextul pandemiei COVID-19.
- Companiile active în România în sectoarele care se confruntă cu costurile semnificative ale electricității și care sunt în mod special expuse la concurența internațională au început să primească ajutorul de care au nevoie, după ce Guvernul României a aprobat, la finalul lunii mai, o Ordonanță de urgență privind o schemă de ajutor de stat pentru marii consumatori de energie. Astfel, primul mare consumator industrial energointensiv care și-a depus dosarul în cadrul acestei

scheme de ajutor de stat, ALRO Slatina, a beneficiat de plata a aproximativ 243 de milioane de lei. Prin acordarea acestei scheme de ajutor de stat sunt susținute mii de locuri de muncă (3.000 de angajați doar la ALRO Slatina). Până în prezent au fost definitive 22 de dosare aferente anului 2019, reprezentând tot atâția agenți economici. Dintre acestea, au fost efectuate plăți pentru 14 agenți economici în cuantum de 298.360.919,84 lei. Pentru alți 8 operatori economici sunt elaborate documentele de plată în cuantum de 25.851.814,57 lei, urmând a se realiza plățile în cel mai scurt timp. Alte 7 dosare sunt într-un stadiu avansat de analiză. Urmează ca până la sfârșitul lunii noiembrie 2020 să fie procesate toate dosarele aferente anului 2019, astfel încât plata subvențiilor directe să poată fi realizată până la sfârșitul anului în curs, respectându-se astfel atât prevederile comunitare cât și cele naționale.

II. ECONOMIE ȘI MEDIUL DE AFACERI

În vederea sprijinirii mediului de afaceri, au fost simplificate procedurile administrative, prin dezvoltarea serviciilor de guvernare electronică și consolidarea ghișeelor unice online, precum punctul unic de contact electronic, ghișeul virtual de plăți, ghișeul unic pentru IMM-uri. Cu ajutorul finanțărilor din fonduri europene s-a realizat simplificarea proceselor pentru reducerea poverii administrative pentru mediul de afaceri la nivelul ministerului (acces simplifi-

cat în ceea ce privește obținerea de acte/documente de la autoritățile publice centrale, ministerul realizând astfel protocoale de colaborare cu autorități publice precum ONRC, ANAF, ANOFM, ANSVSA etc.)

Pentru a veni în ajutorul mediului de afaceri, grav afectat de criza sanitară, s-au acordat 69.588 Certificate de Situație de Urgență, agenților economici a căror activitate a fost afectată de pandemia SARS-COV-2, în perioada 05.04.2020 - 15.09.2020 (39.442 – Tip1, respectiv 30.146 – Tip2). IMM-urile care au deținut Certificatul de situație de urgență, acordat de Ministerul Economiei, Energiei și Mediului de Afaceri au beneficiat de plata amânată pentru serviciile de utilități (electricitate, gaze naturale, apă, telefon și servicii Internet), precum și de plata amânată a chiriilor pentru imobile, în cazul sediilor sociale și a birourilor secundare. Totodată, cu ajutorul Certificatelor de Situație de Urgență vor putea solicita granturi pentru capital de lucru acordate sub formă de sumă forfetară și în procent din cifra de afaceri (între 2.000 și 150.000 euro grant și maxim 15% din cifra de afaceri la 31.12.2019 pentru activitățile afectate direct sau indirect de starea de urgență/alertă).

Au fost întreprinse acțiuni de monitorizare pentru programele și proiectele derulate în anii anteriori, după cum urmează:

- Programul Start-up Nation 2017, 2018;
- Programul de dezvoltare a activităților de comercializare a produselor și serviciilor de piață 2017, 2018;

- Programul național multianual de micro-industrializare 2017, 2018;
- Proiectele cu finanțare din fonduri europene:
 - ”Stimularea înființării de noi întreprinderi mici și mijlocii START-UP NATION 1 Regiunea Nord-Vest, Regiunea Vest, Regiunea Sud-Vest Oltenia” POCU/256/3/7/118808 – buget 142.474.900 lei;
 - ”Stimularea înființării de noi întreprinderi mici și mijlocii START-UP NATION 2 Regiunea Nord-Vest, Regiunea Sud-Est, Regiunea Sud-Muntenia” POCU/256/3/7/118809 – buget 142.474.900 lei;
 - ”Stimularea înființării de noi întreprinderi mici și mijlocii START-UP NATION 3 Regiunea Nord-Vest, Regiunea Centru, Regiunea Nord-Est” POCU/256/3/7/118810 – buget 142.938.925 lei;
- Contractele de finanțare derulate cu Ministerul Fondurilor Europene, în valoare de totală de peste 420 milioane de lei, au fost semnate în data de 09.01.2018, cele 3 proiecte urmând a fi implementate în perioada 10 ianuarie 2018 – 9 ianuarie 2022. Până în prezent, în cadrul celor 3 proiecte s-au derulat trei dintre activitățile principale ale proiectului, și anume, Activitatea 2 - Acțiuni de informare și publicitate pentru proiect și Activitatea 3 - Operaționalizarea unei scheme de ajutor de minimis pentru minimum 700 de start-up-uri din domeniile eligibile prevăzute în schema de ajutor de minimis, precum și Activitatea 4 - Finanțarea planurilor de afaceri, activitățile de management al proiectului. **Au fost**

depose 14 cereri de rambursare, în valoare totală de cca. 415 milioane de lei, reprezentând peste 98% din bugetul total al celor 3 proiecte. De asemenea, indicatorii de performanță (minimum 700 IMM finanțate și minimum 1.400 locuri de muncă nou-create) au fost depășiți pe toate cele 3 proiecte, fiind susținute peste 750 IMM-uri/proiect și create peste 1.600 locuri de muncă/proiect. Echipele de management al proiectelor lucrează la elaborarea cererilor de rambursare nr. 13 aferente Activității 4 Finanțarea planurilor de afaceri, în valoare totală de peste 25 milioane de lei.

III. INSTRUMENTE ȘI PROGRAME DE PROMOVARE A ROMÂNIEI LA EXPORT

Programul de Promovare a Exportului (PPE) 2020, cuprinzând participarea României la:

- 71 târguri și expoziții internaționale - bugetul estimat fiind de aproximativ 70 milioane de lei;
- 17 misiuni economice în străinătate - bugetul estimat fiind de 2,8 milioane de lei;
- Realizarea a 13 participări la târguri internaționale, cu pavilion național și o misiune economică;
- Pregătirea PPE 2021 (primele patru luni) care cuprinde participarea la 38 de târguri și 10 misiuni economice, cu un buget total de aproximativ 43 milioane de lei.

Programul de Internaționalizare a operatorilor economici români (PINT)

- Achitarea tuturor deconturilor către firmele beneficiare, rămase restante din anul 2019;
- Achiziționarea platformei electronice, care face posibilă deschiderea unei sesiuni de aplicare PINT, în luna octombrie 2020, pentru acțiuni din perioada octombrie-decembrie 2020. Totodată, a fost finalizată implementarea noului Portal de Comerț Exterior.

IV. RESURSE MINERALE NATURALE:

Obiectivul central a fost acela al unei mai bune valorificări a resurselor minerale naturale, fiind implementate următoarele măsuri specifice:

- Valorificarea apelor minerale naturale direct de către S.N.A.M. S.A., prin îmbutelierea acestora într-o fabrică proprie. În prezent este în curs de elaborare studiul de prefezabilitate necesar achiziției;
- Finanțarea Programului anual de închidere și reconstrucție ecologică a minelor aprobate la închidere prin Hotărâri de Guvern. Pentru completarea bugetului necesar acestor activități, au fost demarate procedurile de ofertare în vederea atragerii de fonduri europene;
- Finanțarea Programului Geologic la nivel național, în scopul identificării de noi rezerve/resurse minerale necesare repornirii economiei;

- Propunere de reorganizare a societății Conversmin S.A. și transformarea acesteia în agenție națională;
- Promovarea de către Guvernul României a Hotărârii nr. 181/2020 pentru aprobarea continuării finanțării din Fondul pentru mediu a lucrărilor de închidere a iazurilor de decantare din sectorul minier, în vigoare de la 17 martie 2020;
- Identificarea oportunității de participare a țării noastre la Parteneriatele Europene din Programul-cadru pentru cercetare și inovare Orizont Europa 2021-2027, după cum urmează:
 - Parteneriatul nr. 11 - Parteneriatul European pentru tranziția la energia curată, European Partnership for Clean Energy Transition;
 - Parteneriatul European nr.12 – Parteneriatul European IMM-uri Inovatoare-European Partnerships Innovative SMEs;
 - Parteneriatul nr. 14 - Parteneriatul european pentru o economie albastră neutră din punct de vedere climatic, durabilă și productivă - European Partnership for a climate neutral, sustainable and productive Blue Economy.
- Utilizarea unui buget de 1.623.402,38 lei (cheltuieli validate și rambursate de către AMPOCA) reprezentând fonduri europene nerambursabile (SIPOCA 7 și SIPOCA 605) în cadrul ariei de competență a Direcției Politici Industriale și Competitivitate.

V. ENERGIE

MEEMA și-a asumat exercitarea atribuțiilor, în calitate de autoritate competentă, în conformitate cu prevederile legislației europene din domeniu, pentru:

- asigurarea securității aprovizionării cu gaze naturale;
- constituirea și menținerea stocurilor de țiței și produse petroliere;
- asigurarea aprovizionării cu energie electrică.

În acest context, au fost realizate o serie de acțiuni relevante precum:

- Elaborarea și promovarea noilor acte normative, care au condus la liberalizarea pieței gazelor naturale, începând cu 1 iulie 2020, și la crearea unui mediu concurențial transparent și nediscriminatoriu pe această piață. **Efectele acestor măsuri s-au tradus în diminuări tarifare și facturi mai mici pentru consumatori.**
- Elaborarea și promovarea proiectului de lege pentru transpunerea noii legislații europene aferente constituirii **stocurilor minime de țiței și de produse petroliere pentru situații de urgență.**

- Elaborarea și promovarea proiectului de Hotărâre a Guvernului pentru constituirea și menținerea stocurilor de țiței și produse petroliere aferente anului 2021, stocuri în cantitate de 1,4 milioane tone, menite să asigure continuitate în aprovizionarea cu țiței și cu produse petroliere în situații de urgență;
- Implementarea de măsuri în scopul diminuării efectelor negative ale pandemiei asupra economiei României, în vederea asigurării funcționalității serviciilor publice, precum și a continuității în aprovizionarea populației și a agenților economici din sectoarele vitale ale economiei: extracție, prelucrare, producție, procesare, transport, distribuție, furnizare;
- Proiectele de investiții ale companiilor din domeniul energetic - Hidroelectrică, Nuclearelectrică, Transelectrică, Complexul Energetic Oltenia - asigură atingerea țintelor asumate de țara noastră și în Planul Național Integrat Energie Schimbări Climatice (PNIESC) 2021-2030, cu impact important în asigurarea securității energetice, contribuind la necesarul de resurse energetice și limitarea dependenței de import, la creșterea nivelului de adecvare a rețelelor naționale de transport ale energiei electrice și gazelor naturale;
- A fost consolidat parteneriatul interguvernamental România – SUA și promovarea de investiții în domeniul energetic, în special în domeniul energiilor curate, vizând finalizarea Reactoarelor 3 și 4 de la CNE Cernavodă, re-tehnologizarea Unității 1 și introducerea unor tehnologii nucleare avansate, cu potențiala utilizare a reactoarelor mici modulare (SMR),

inițializându-se în acest sens în luna octombrie 2020 **memorandumul dintre Guvernul SUA și Guvernul României**. Cu același prilej a fost concluzionat un memorandum de înțelegere cu EximBank US ce prevede o finanțare de 7 miliarde de dolari. Proiectele vizate de aceasta facilitate de credit acopera domeniul energiei și al infrastructurii. A fost de asemenea semnată foaia de parcurs pentru parteneriatul strategic cu Guvernul Franței ce prevede întărirea cooperării economice în domenii cheie: apărare, energie, nuclear civil, infrastructură, agricultură, comunicații. Totodată a fost semnată o declarație de intenție privind cooperarea în domeniul energiei nucleare civile în vederea participării la implementarea obiectivelor propuse prin memorandumul inițializat cu guvernul SUA, fiind semnat în acest sens un memorandum de înțelegere între SNN și compania franceză Orano, având ca obiect re-tehnologizarea și crearea de noi linii de fabricație la Uzina Feldioara, astfel încât aceasta să devină furnizor global de materiale nucleare pentru tehnologia CANDU.

- Au fost adoptate o serie de proiecte de acte normative care vizează implementarea unor măsuri de ajutor de stat pentru societățile comerciale aflate sub coordonarea MEEMA: Ordonanța de Urgență nr. 12/2020 privind instituirea cadrului legal pentru acordarea unor ajutoare de stat individuale de salvare - măsura care a constat în acordarea unui împrumut, pentru o perioadă de 6 luni, în valoare de 251 milioane de euro, pentru acoperirea cheltuielilor curente minime necesare

pentru susținerea activității Complexului Energetic Oltenia. Planul de restructurare a fost pre-notificat în data de 31.08.2020 și se află, în prezent, în analiza experților Comisiei Europene;

Ca urmare a problemelor de siguranță și securitate a lucrătorilor și a zăcămintului cu care s-a confruntat Societatea Complexul Energetic Hunedoara S.A. pe parcursul implementării programului de închidere și punere în siguranță a zăcămintului de huilă și având în vedere concluziile Studiului elaborat de către Institutul Minier Central Główny Instytut Gornictwa Polonia, urmează să fie notificată o modificare a ajutorului solicitat pentru închiderea celor două mine, Lonea și Lupeni, din cadrul CEH. Se analizează propunerea de extindere a termenului de realizare a lucrărilor necesare punerii în siguranță a zăcămintului și realizarea lucrărilor de reabilitare și recultivare a suprafețelor, până la finalul anului 2027;

De asemenea, pentru remedierea efectelor generate de inundațiile care au avut loc în luna iunie 2020 și care au afectat activitatea CEH, MEEMA a inițiat Hotărârea Guvernului nr.702/2020 privind alocarea sumei de 7.212.450 lei din Fondul de intervenție la dispoziția Guvernului pentru efectuarea unor lucrări de refacere și punere în siguranță a infrastructurii afectate ca urmare a calamităților naturale produse de inundațiile din luna iunie 2020 în județul Hunedoara;

Finalizarea și aprobarea Strategiei energetice a României 2020-2030, cu perspectiva

anului 2050;

În vederea conformării legislației naționale din domeniul energiei electrice cu legislația europeană, prin OUG 1/2020 au fost corectate prevederile OUG nr.114/2018 care au stabilit aplicarea prețurilor reglementate de energie la consumatorii finali până la 28 februarie 2022, prin reducerea perioadei de reglementare până la 31 decembrie 2020. De asemenea, OUG nr. 74/2020 de modificare a Legii energiei electrice a avut un rol în stimularea investițiilor prin includerea posibilității ca, pe piața concurențială, angro sau cu amănuntul, producătorii să poată încheia contracte bilaterale în afara pieței centralizate, la prețurile negociate, cu respectarea regulilor de concurență, pentru energia electrică provenită de la noi capacități energetice de producție, puse în funcțiune după data de 1 iunie 2020. Noile prevederi urmăresc stimularea investițiilor în noi capacități de producere a energiei electrice, în contextul îmbătrânirii capacităților existente, capacități care ar putea reduce actuala dependență a sistemului energetic național de condițiile meteorologice, sporind astfel siguranța energetică a României.

Investiții realizate de companiile strategice din sectorul energetic:

În cursul anului 2020, principalele companii cu capital integral/majoritar de stat din sectorul energetic au planificat și realizat investiții în dezvoltarea capacităților, în modernizare și creșterea producției, după cum urmează:

OIL TERMINAL. Planul de investiții pentru

anul 2020 a însumat 20,8 milioane de lei, din care, până la 31.10.2020, s-au realizat investiții de 14,68 milioane de lei, reprezentând o realizare de cca. 70% a planului în primele 10 luni, pentru următoarele categorii de investiții:

- modernizat/reabilitat conducte – 6 milioane de lei;
- modernizat rezervoare - 3,8 milioane de lei;
- modernizare instalații contorizare – 60 mii lei;
- reabilitare instalații electrice – 850 mii lei;
- renovat spații/clădiri - drumuri și platforme- 1,22 milioane de lei;
- reabilitare instalație PSI - 600 mii lei;
- RG locomotivă - 600 mii lei;
- diverse echipamente și utilaje - 800 mii lei.

CONPET. Planul de investiții pentru anul 2020 a însumat 70,52 milioane de lei, din care, până la 31.10.2020, s-au realizat investiții de 66,09 milioane de lei, reprezentând o realizare de 94% a planului de investiții, pentru următoarele categorii de investiții:

- Rezervor țitei R3 stația Călăreți, rezervor țitei stația Poiana Lacului, rezervor țitei stația Orlești;
- Modernizare rampe: Cireșu, Berca, Imeci, Marghita;
- Sistem de Evidență Geografică Patrimonială;

- Optimizarea sistemului SCADA și upgradare Hard și Soft a Unităților de Transmisie la Distanță (RTU);
- Sistemizarea claviaturi tehnologice la conductele de țitei Siliște-Ploiești, respectiv Centura Ploiești și montare instalație primire curățitoare pe conducta de țitei Siliște-Ploiești, în zona Gara de Vest, oraș Ploiești, jud. Prahova;
- Înlocuirea conductei țitei Siliște-Ploiești, în zona Stadion, pe o lungime de cca. 1.170 m și înlocuire instalație curățitoare;
- Înlocuirea conductei de țitei Bărăganu-Călăreți;
- Înlocuirea unui tronson din conducta Copăceni – Rafinăria;
- Înlocuirea conductei de țitei Călăreți-Pietroșani (7 tronsoane) în lungime totală de 5,9 km;
- Înlocuirea conductei de transport țitei Siliște-Ploiești, pe o lungime de circa 300 m, aflate în Aricești Rahtivani, jud. Prahova;
- Punerea în siguranță a traversării aeriene a râului Prahova-Cartojani-Ploiești, sat Stejaru, com. Brazi, jud. Prahova;
- Godevilare inteligente, depistare stare conducte Călăreți-Petrotel;
- Modernizarea și monitorizarea sistemului de protecție catodică aferent SNT;
- Modernizare centrală termică și rețea

termoficare Stația țiței Băicoi Centru;

- Modernizare remiza garare locomotivă rampa Biled;
- Înlocuirea conductei de țiței Rafinărie Vega-Brazi;
- Modernizarea clădirii sediu Conpet SA din B-dul Independentei, Ploiești.

S.N.G.N. ROMGAZ .S.A. Planul de investiții pentru anul 2020 a însumat 853 milioane de lei, din care, până în prezent, s-au realizat investiții în valoare de 444,53 milioane de lei, reprezentând un grad de realizare a planului de investiții de 52,11%, pentru următoarele categorii de investiții:

- Explorare geologică pentru descoperirea de noi rezerve de gaze naturale;
- Exploatare câmpuri de gaze, infrastructură și utilități, producere energie electrică;
- Înmagazinare subterană a gazelor naturale;
- Protecția mediului înconjurător;
- Retehnologizarea și modernizarea construcțiilor, instalațiilor și echipamentelor din dotare;
- Dotări și utilaje independente.

SOCIETATEA COMPLEXUL ENERGETIC OLTENIA S.A. Valoarea investițiilor planificate pentru anul 2020 însumează 600 mii lei, din care, până în prezent au fost realizate investiții de 316,29 mii lei, pentru următoarele categorii de investiții:

- Menținerea siguranței în funcționare cu respectarea condițiilor de mediu a capacităților de producție aferente SE Rovinari;
- Extindere depozit de zgură și cenușă Gârla realizat în soluția de șlam dens;
- Menținerea siguranței în funcționare cu respectarea condițiilor de mediu a capacităților de producție aferente SE Turceni;
- Menținerea siguranței în funcționare cu respectarea condițiilor de mediu a capacităților de producție aferente SE Ișalnița;
- Conformarea grupurilor energetice la cerințele impuse de „Decizia de punere în aplicare (UE)2017/1442” - SE Ișalnița;
- Menținerea siguranței în funcționare cu respectarea condițiilor de mediu a capacităților de producție aferente S.E.Craiova II;
- Reabilitare și modernizare turn de răcire nr.1;
- Conformarea grupurilor energetice la cerințele impuse de „Decizia de punere în aplicare (UE)2017/1442” - SE Craiova II;
- Sistem de monitorizare și supraveghere video a depozitelor de cărbune aflate în incinta carierelor miniere din cadrul CEO;

- ☐ Menținerea siguranței în funcționare cu respectarea condițiilor de mediu a capacităților de producție aferente ELCFU Motru.

HIDROLECRICA. Până în luna octombrie 2020 au fost realizate investiții în valoare de 111,84 mii lei, pentru investiții în mentenanța, dezvoltarea și re tehnologizarea unităților de producție.

SAPE - Societatea de Administrare a Participațiilor în Energie. Investiții realizate în primele 10 luni ale anului:

- ☐ Achiziția de participații la societățile pe acțiuni din sectorul energetic, listate la Bursa de Valori, 14.968.404,75 lei, astfel:

- ☐ OMV Petrom SA (SNP): 4.987.250,37 lei;
- ☐ Romgaz SA (SNG): 6.902.750,40 lei;
- ☐ Nuclearelectrica (SNN) 3.078.403,98 lei;

☐ Investiții în curs de realizare:

- ☐ Proiect de investiții "Centrală pentru producere de energie în cogenerare TITAN POWER SA", în valoare de 95.998.950,00 lei;
- ☐ Proiect de „Construire rezervoare capacitate 100.000 mc-SP Sud”, în valoare de 36.000.000,00 lei;
- ☐ Proiect construire "Unități de vârf cu pornire rapidă pentru producerea energiei electrice pe amplasamentul CTE Fântânele", în valoare de 5.536.192,24 lei;

- ☐ Proiect business transfer "ELCEN" în valoare de 86.947.920,00 lei;

- ☐ Proiect Doicești-Brîncoveanu în valoare de 36.450.000,00 lei.

TERMoeLECTRICA MIDIA. Investițiile realizate în primele 10 luni ale anului totalizează 111,84 mii lei, pentru următoarele categorii de investiții:

- ☐ Rășini schimbătoare de ioni;
- ☐ Modernizare Stație de 6 kV CTP prin integrarea releelor de protecție digitală și control Siprotec Siemens în sistem SCADA;
- ☐ Modernizare scheme AAR pe cuple 6kV și 0,4 kV prin înlocuirea schemei clasice cu automate programabile și integrarea lor în sistemul SCADA;
- ☐ Modernizarea monitorizării parametrilor energiei electrice livrate către consumatori interni și externi (analizoare de rețea tip PM 800 - 50 buc.);
- ☐ Modernizare sistem acționare clapet reglare gaz combustibil aferenți instalației de ardere cazan 50 t/h;
- ☐ Modernizare sistem reglare abur supraîncălzit la cazanele de 50 t/h;
- ☐ Modernizare sistem supraveghere flacăra cazan nr.5 cu senzori UV;
- ☐ Alte dotări și modernizări: electropompă centrifugă apă alimentare; debitmetre

electromagnetice; electrocompresoare; analizor calitate a energiei electrice; sistem închidere rapidă păcură; soft Telegestiune statia 110 kV conform cerintelor OMEPA; extindere sistem avertizare alarmare civilă; modernizare sistem acționare electrică AUMA etc.

Societatea Națională de Transport Gaze Naturale “TRANSGAZ” S.A. Situația contractelor de execuție pentru obiectivele de investiții aflate în derulare în anul 2020, inclusiv valoarea actelor adiționale încheiate sau aflate în curs de semnare este următoarea:

- 26 contracte de execuție în valoare de **3.099.147.684,12 lei**;
- valoare decontărilor la data de 31.08.2020 este de **1.935.521.265,26 lei**;
- diferența de decontat în anul 2020 este în valoare de 757.627.791,89 lei, iar 401.985.644,30 lei vor fi decontați în anul 2021.

Este important de precizat că în aceste valori nu sunt incluse contractele finalizate și puse în funcțiune până la data de 31.08.2020 și nici contractele care urmează a fi încheiate până la sfârșitul anului ca urmare a finalizării procedurilor de achiziții. Între investițiile majore derulate în acest an exemplificăm: Consolidarea sistemului de transport în România, între Onești-Isaccea și inversarea fluxului la Isaccea-faza 2 (Interconectarea Sistemului Național de Transport și Sistemul Internațional și reverse flow la Isaccea) - Modernizarea Stațiilor de Comprimare Gaze

Siliștea și Onești (335 milioane de lei); dezvoltări ale SNT în zona de Nord-Est a României în scopul îmbunătățirii aprovizionării cu gaze naturale a zonei, precum și a asigurării capacităților de transport spre Republica Moldova (751,8 milioane de lei); BRUA (1,75 miliarde de lei) și alte 23 de proiecte importante.

Compania Națională de Transport al Energiei Electrice Transelectrica S.A.

Raportat la bugetul alocat capitolului de investiții pentru primele 9 luni ale anului (218,47 milioane de lei), gradul de realizare a fost de 108,3%, reprezentând 236,71 milioane de lei. Principalele arii investiționale, conform planului de dezvoltare al companiei, au vizat:

Investiții în continuare:

- **Retehnologizare RET:** retehologizarea stației 400/110/20 kV Domnești; modernizarea instalațiilor de 110 și 400(220) kV stația Focșani Vest; modernizarea stațiilor 110 kV Bacău Sud și Roman Nord aferente axului 400 kV Moldova; retehologizarea stației 220/110/20 kV Ungheni; modernizare stației 400 (220)/110/20 kV Munteni; retehologizare stația 400/110/20 kV Smârdan; retehologizare stație 220/110 kV Craiova Nord; retehologizare stația 220/110 kV Hășdat; retehologizare stația 220/110/ kV Iaz; modernizare stația 220/110/20 kV Vetiș; înlocuire AT și Trafo în stații electrice Etapa 2, faza 2; bobine de compensare 100 MVAR, 400 kV pentru stațiile de 400 kv Arad, București și Bradu;

- ▢ **Siguranța alimentării consumatorilor:** montare trafo T3 - 250 MVA în stația 400/110 kV Sibiu Sud; montare AT2 400 MVA, 400/231/22 kV, precum și a celulelor aferente în stația Iernut și modernizarea sistemului de comandă control al stației 400/220/110/6 kV Iernut; înlocuire AT 3 - ATUS-SF 400/400/160 MVA 400/231/22 kV, din stația 400/220 kV Porțile de Fier;
- ▢ **Integrarea producției din surse regenerabile și centrale noi** (Dobrogea și Moldova) - racordarea LEA 400 kV Isaccea - Varna și LEA 400 kV Isaccea - Dobrudja în stația 400 kV Medgidia Sud - Extinderea stației 400 kV Medgidia;
- ▢ **Creșterea capacității de interconexiune:** trecerea la tensiunea de 400 kV a axului Porțile de Fier - Reșița - Timișoara - Săcălaz - Arad - Etapa I; re tehnologizarea stației 110 kV Timișoara și trecerea la tensiunea de 400 kV a axului Porțile de Fier - Anina - Reșița - Timișoara - Săcălaz - Arad, etapa II; stația 400 kV Stâlpu și modernizare celule 110 kV și medie tensiune în stația electrică Stâlpu; LEA 400 kV d.c. Cernavodă-Stâlpu și racord în Gura Ialomiței; extinderea stației 400 kV Gura Ialomiței cu două celule LEA 400 kV Cernavodă 2 și 3; extinderea stației 400 kV Cernavodă (Etapa II); LEA 400 kV Oradea-Bekescsaba; înlocuire componente sistem EMS SCADA AREVA.

Investiții noi demarate/lansate proceduri:

- ▢ **Retehnologizare RET:** re tehnologizare stația 220/110 kV Filești; modernizare stație electrică 220/110/20 kV Arefu; re tehnologizarea stației electrice de transformare 400/110 kV Pelicanu; modernizare electroalimentare la sediile DEN;
- ▢ **Integrarea producției din Dobrogea și Moldova:** trecerea la 400 kV a LEA 220kV Brazi Vest-Teleajen - Stâlpu; mărirea capacității de transport a LEA 220 kV Stejara-Gheorgheni-Fântânele;
- ▢ **Creșterea capacității de interconexiune:** trecerea la tensiunea de 400 kV a axului Porțile de Fier - Reșița - Timișoara - Săcălaz - Arad - Etapa I - stația 400/220/110 kV Reșița; LEA 400 kV d.c. Gutinaș-Smârdan;
- ▢ **Integrarea producției din Dobrogea și Moldova:** trecerea la 400 kV a LEA 220kV Brazi Vest-Teleajen-Stâlpu, inclusiv achiziție AT 400MVA 400/220/20kV și lucrări de extindere la stațiile 400kV și 220kV aferente; LEA 400 kV d.c. (1ce) Constanța Nord - Medgidia Sud;
- ▢ **Creșterea capacității de interconexiune:** LEA 220 kV dublu circuit Ostrovu Mare; stația de 220 kV Ostrovu Mare; LEA 400 kV Gădălin - Suceava; trecerea la tensiunea de 400 kV a axului Porțile de Fier-Reșița-Timișoara-Săcălaz-Arad, etapa II: LEA 400 kV d.c. Reșița-Timișoara-Săcălaz; instalarea a două mijloace moderne de compensare a puterii reactive în stațiile 400/220/110/20 kV Sibiu Sud și

400/220/110/20 kV Bradu;

Contracte de execuție semnate în anul 2020:

- Racordarea LEA 400 kV Isaccea-Varna și LEA 400 kV Isaccea-Dobrudja în stația 400 kV Medgidia Sud - extinderea stației 400 kV Medgidia - procedura LD pentru achiziția restului de echipamente, lucrări și servicii: valoare **22.441.490 lei**;
- Extinderea stației 400 kV Gura Ialomiței cu două celule LEA 400 kV Cernavodă 2 și 3 - achiziție echipamente, montaj și servicii în valoare 5.297.760 lei și achiziție ansamblu GIS 400 kV - valoare **2.596.041 euro**;
- Modernizare stația electrică 220/110 kV Răureni - valoare **13.715.840 lei**;
- Retehnologizare stația 220/110/MT kV Bara Mare - valoare **58.861.870 lei**.

LEA 400 kV Oradea-Bekescsaba. Montarea unei bobine de compensare 100MVar în stația 400 kV Oradea Sud. Echipamente de telecomunicații și teletransmisii pentru LEA 400kV Oradea-Bekescsaba etapa finală: tronsonul dintre stâlpii 1- 42 (48) al LEA 400 kV Oradea Sud – Nădab - valoare **4.115.730 lei**.

VI. INDUSTRIA DE APĂRARE

Un obiectiv major l-a reprezentat dezvoltarea industriei naționale de apărare, prin încurajarea producției în întreprinderile cu capital românesc, în funcție de necesitățile naționale de apărare și de capacitatea internă de producție a unor echipamente interoperabile la nivel NATO.

În anul 2020 s-au alocat de la bugetul de stat 308,94 milioane de lei pentru următoarele sectoare:

- a) capacitățile de producție și fabricare a pulberilor și explozivilor;
- b) capacitățile de producție pentru fabricarea armelor și munițiilor, precum și subansamblele și accesoriile acestora;
- c) capacitățile de producție pentru fabricarea sistemelor de comunicație, comandă, control, computere, informații, supraveghere și recunoaștere;
- d) capacitățile de producție pentru fabricarea tehnicii militare;
- e) capacitățile de producție pentru fabricarea echipamentelor și accesoriilor de protecție balistică și CBRN;
- f) capacitățile de producție pentru realizarea mentenanței;
- g) realizarea de capacități industriale de producție a fabricării măștilor tip 3PLY și N95.

Totodată, în conformitate cu prevederile Legii nr 232/2016 privind industria națională de apărare,

la solicitarea instituțiilor din cadrul forțelor sistemului național de apărare s-au desemnat centre de mentenanță pe categorii de forță astfel:

- elicoptere militare;
- avioane de transport;
- avion de școală și antrenament.

Au fost implementate măsuri active de protejare a resursei umane specializate din industria de apărare. Astfel, pentru anul 2020 s-au alocat fonduri de la bugetul de stat în valoare de 100,30 milioane de lei, necesare unui număr mediu de personal de 2.007 pe lună.

Achiziții/Parteneriate/Offset:

- La Societatea Avioane Craiova S.A. s-a semnat un contract cu Ministerul Apărării Naționale pentru modernizarea a 10 avioane IAR-99 Șoim în valoare de 56 mil. euro;
- La Societatea Uzina Mecanică Cugir S.A. se vor produce pistoale de 9 mm și muniție NATO de 5,56 mm.

Oficiul de Compensare pentru Achiziții de Tehnică Specială are în derulare 44 de acorduri de compensare. În baza acestora, industria de apărare din România va beneficia de:

- transfer de tehnologie pentru producția/asamblarea de produse
- contracte de subcontractare și export, prin

calificarea fabricilor drept furnizori autorizați ai unor companii internaționale de renume

Spre exemplu:

- Prin acordul de compensare aferent achiziției de platforme de transport auto multifuncționale pe roți, industria românească va primi contracte pentru subcontractarea de componente ale platformelor, precum și transfer de tehnologie și instrucțaj, necesare creării premiselor de realizare a producției de componente pe plan local, la standardele de calitate impuse de compania italiană parteneră;
- Prin acordul de compensare aferent achiziției de pistoale, industria românească va primi un transfer de tehnologie pentru asamblarea, verificarea și testarea pistoalelor model PX4 din SKD (kituri de piese și subansamble);
- Prin acordul de compensare aferent achiziției TBT 8x8 PIRANHA 5 și derivate, industria românească va primi contracte de subcontractare, precum și transferul de tehnologie aferent, pentru a putea produce și asambla transportoarele blindate în România, devenind una din capacitățile de producție pentru apărare de interes strategic pentru securitatea națională;
- Prin acordul de compensare aferent sistemelor de rachetă antitanc portabile, industria de apărare a primit contracte de export, precum și transferul de tehnologie aferent, pentru a putea produce suban-

samble metalice pentru mari companii europene de profil. Totodată, industria românească a primit un transfer de tehnologie, care va fi însoțit de export pentru grenade fumigene.

Totodată, în data de 30.03.2020, s-a semnat acordul de compensare aferent achiziției de platforme de transport auto multifuncționale pe roți. Valoarea obligației de compensare asumată este de 812.541.230,44 lei, reprezentând 80% din valoarea contractului subsecvent multianual de furnizare nr.1/31.12.2019. Termenul limită de implementare a obligației de compensare este 15.03.2024. Planul de compensare propus cuprinde 4 programe de compensare, dintre care 3 programe urmează a se derula cu industria românească iar 1 program are ca beneficiar Ministerul Apărării Naționale. Cele trei programe care urmează a se derula cu industria românească au o pondere de 99,83% din totalul obligației de compensare și constau în activități legate implementarea contractului subsecvent multianual de furnizare nr.1/31.12.2019. Tipurile de operațiuni compensatorii propuse a se derula cu industria, constau în: subcontractare componente ale platformelor de transport auto multifuncționale pe roți și transfer de tehnologie și instructaj, necesare creării premiselor de realizare a producției de componente pe plan local, la standardele de calitate impuse de compania italiană.

Până în luna octombrie a anului 2020, Oficiul de Compensare pentru Achiziții de Tehnică Specială a semnat 8 acorduri de compensare, a căror valoarea cumulată este de 195 milioane euro.

Programe de compensare viitoare:

- Programul de înzestrare esențial Corvetă multifuncțională. Navele vor trebui construite în România în decurs de șapte ani, în baza unui transfer de tehnologie pentru construcția, dotarea și mentenanța corvetelor. Valoarea de compensare anticipată a Programul de înzestrare esențial Corvetă multifuncțională este de 1,28 miliarde Euro.
- Programul de modernizarea a 10 aeronave IAR-99, semnat cu Avioane Craiova. Lucrările de revitalizare și modernizare ale aeronavelor IAR-99 se vor realiza și prin implicarea altor companii române și străine, ceea ce va conduce la dezvoltarea pe orizontală a industriei naționale.

VII. TURISM

În sprijinul operatorilor economici din sectorul HORECA s-au implementat următoarele măsuri:

- s-a reglementat modalitatea de emiteri și prelungire a valabilității voucherelor de vacanță, în contextul situației epidemiologice determinate de răspândirea COVID-19. De asemenea, s-a reglementat prelungirea valabilității voucherelor de vacanță emise în anul 2019 până la data de 31 mai 2021 și emiteri voucherelor de vacanță pentru anul 2020;
- pentru a veni în sprijinul angajatorilor și al angajaților în contextul măsurilor limitative impuse în contextul stării de alertă a fost

dispusă suportarea parțială a salariilor de către Guvern. În perioada stării de alertă, au beneficiat, pentru o perioadă de trei luni, de decontarea unei părți din salariu, suportată din bugetul asigurărilor pentru șomaj, reprezentând 41,5% din salariul de bază brut corespunzător locului de muncă ocupat, dar nu mai mult de 41,5% din câștigul salarial mediu brut.

- în privința administrării plajelor, operatorii din domeniu au beneficiat, pentru sezonul estival 2020, de scutirea de la plata tranșei a doua, pentru contractele de închiriere care prevăd trei tranșe de plată, respectiv diminuarea tranșei a doua de plată, în echivalent reprezentând 30% din valoarea totală a contractului, pentru contractele care prevăd plata în două tranșe.

VIII. DIPLOMAȚIE COMERCIALĂ

În ultimii ani, nu au fost fructificate avantajele utilizării diplomației comerciale românești. În acest sens, a fost demarat un amplu proces de reconfigurare a acestui domeniu de acțiune și o reșezare a obiectivelor pe termen scurt și mediu, urmărindu-se prioritar:

- Ofensiva comercială pe **piețele tradiționale** și consolidarea dimensiunii economice a politicii externe – prin revigorarea diplomației economice cu accent pe promovarea în exterior a produselor și serviciilor naționale, atragerea de investiții în România, încurajarea unei prezențe mai consistente a firmelor românești pe piețele externe și **recucerirea**

partenerilor comerciali tradiționali;

- **Accelerarea evoluției ascendente a exporturilor românești**, prin creșterea valorii și diversificarea gamei produselor oferite;
- **Reducerea deficitului balanței comerciale**, prin atingerea unui ritm de creștere al exporturilor superior celui al importurilor;
- **Dezvoltarea cooperării economice bilaterale** prin participarea operatorilor economici români la realizarea unor proiecte externe, inclusiv în cooperare cu parteneri străini pe terțe piețe, în domenii în care companiile românești au potențial și experiență (petrol și petrochimie, energie, infrastructură, construcții navale, fabrici de ciment, căi ferate etc.);
- Fructificarea reputației dobândite de România pe numeroase piețe externe (în special din Asia, Orientul Mijlociu și Africa) pentru o gamă largă de produse competitive livrate anterior, inclusiv în contextul implementării unor obiective complexe în aceste țări (produse considerate „tradiționale” pe piețele respective);
- **Promovarea activă a oportunităților de investiții din România**, cu accent asupra proiectelor potențial generatoare de export și/sau care pot diminua anumite categorii de importuri, inclusiv atragerea de investiții străine în parcurile industriale și comunitățile locale din România;
- **Atragerea unui volum sporit de finanțări** pentru proiectele dezvoltate în România, în

condiții de rambursare avantajoase;

- **Asigurarea importurilor de materii prime și materiale necesare industriei românești**, în condiții optime;
- Inițierea de **acțiuni de cooperare cu parteneri externi de anvergură** în domenii de înaltă tehnologie, inclusiv în activități de cercetare-dezvoltare;
- Analiza permanentă a evoluțiilor economice externe, în vederea calibrării acțiunilor de cooperare și promovare ale României în această zonă;
- Menținerea unui dialog oficial consistent cu autoritățile și mediile de afaceri locale, în cadrul mecanismelor instituționalizate (comisii mixte, comitete economice mixte,

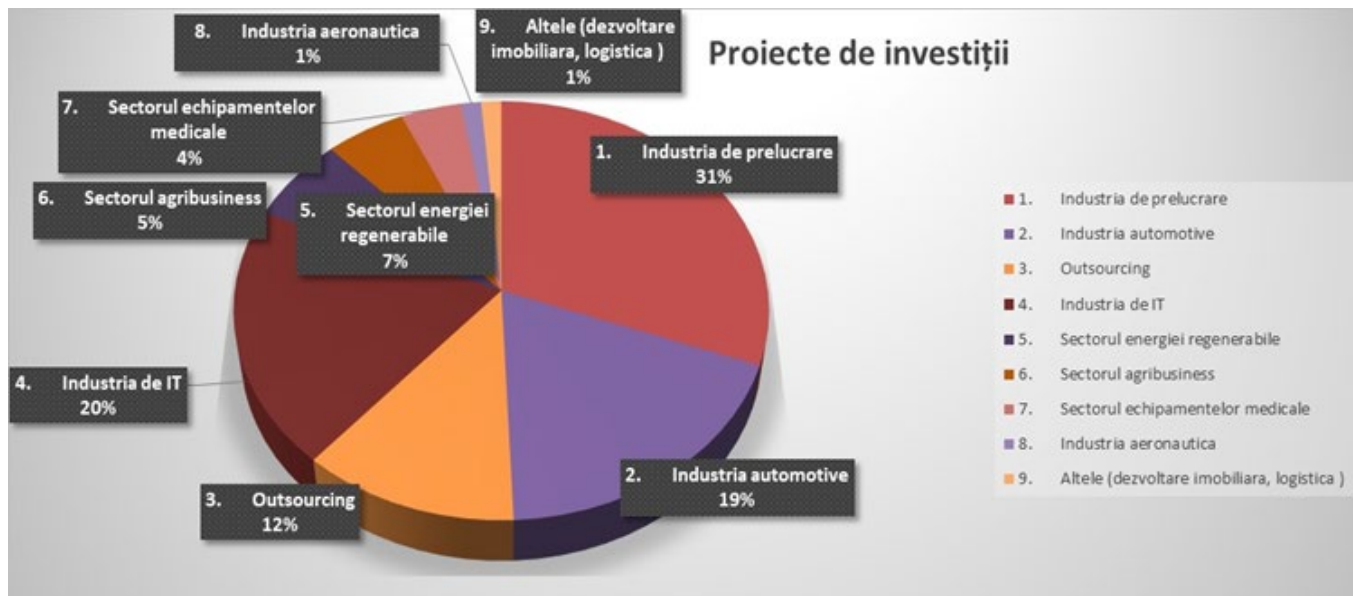
grupuri mixte sectoriale de lucru).

- Implicare și asistență în soluționarea crizei de aparatură, echipamente și materiale medicale în contextul izbucnirii pandemiei COVID-19.

IX. INVEST-ROMANIA

În prezent, Invest-Romania are în derulare 74 proiecte de investiții, cu o valoare totală a investițiilor de aproximativ 3,46 miliarde de euro, a căror implementare va permite crearea a peste 17.000 noi locuri de muncă.

În urma procesului de asistență oferit de Invest-Romania în perioada noiembrie 2019-noiembrie 2020, se află în fază de implementare următoarele proiecte investiționale:

1. **CLARIANT**/140 milioane de euro/Germania/Biocombustibili avansați/Județul Dolj (localitatea Podari, proximitate Craiova) Stadiul actual: în implementare, construcția este finalizată în proporție de 70%.

2. **GETEC**/15 milioane de euro Germania/Biocombustibili avansați/Județul Dolj (localitatea Podari, proximitate Craiova) Stadiul actual: a fost finalizat procesul de aprobare. Proiectul este în implementare, construcția fiind demarată în cursul anului 2020.

3. **B. BRAUN**/120 de milioane de euro/Germania/produse medicale/Județul Timiș (localitatea Sănandrei, proximitate Timișoara) Stadiul actual: A fost identificată o soluție temporară de către B.Braun împreună cu Enel. Este probabil să se finalizeze și soluția finală de alimentare cu electricitate din transformatorul RCS-RDS.

4. **UE FURNITURE**/55 milioane de euro/China/ Producție mobilă/Deva /UE Furniture este o companie din domeniul producției de scaune de birou și canapele, care dorește să se extindă în Europa. Stadiul actual: urmează să demareze investiția în Deva și să aplice pentru ajutor de stat.

5. **HAIER**/50 milioane de euro/China/Producție electrocasnice/Prahova (Ariceștii Rahtivani) Stadiul actual: proiectul este în implementare, fiind demarată construcția.

6. **ROCKWOOL**/50 milioane de euro/Danemarca/Prahova (Ariceștii Rahtivani)/ Grupul Rockwool, lider mondial de vată minerală, bazaltică a deschis prima sa fabrică din România, printr-o investiție de 50 de milioane de Euro.

Aceasta are o capacitate de aproximativ 45.000 de tone pe an, fiind cea mai mare unitate de profil din țara noastră. Fabrica este amplasată în parcul industrial Ploiești West Park. Stadiu proiect: în implementare

7. **Norm Civata**/Turcia/Elemente de fixare/București/Norm Civata, parte a grupului Norm Holding, care este cea mai importantă companie din Turcia în industria elementelor de fixare. De asemenea, se situează în primele cinci din Europa în sectorul său de activitate din punct de vedere al capacității de producție și al diversității produselor. Norm Civata a contactat Invest-Romania în iunie 2019, din acel an beneficiind de asistență tehnică. S-a înregistrat în România sub numele Norm Fasteners Romania SRL și, în februarie 2020, a semnat un contract de închiriere spațiu cu P3 Logistics Parks, în parcul P3 București A1. Stadiul actual: proiect implementat.

Direcția Generală Investiții Străine – Invest-Romania a asigurat promovarea ofertei de țară și a avantajelor competitive, prin organizarea și participarea la întâlniri cu diplomați străini acreditați la București, ambasade și secții comerciale ale celor mai importante state exportatoare de capital străin la nivel mondial, reprezentanți ai camerelor de comerț bilaterale și ai unor organizații internaționale ale oamenilor de afaceri, comisii mixte.

Reprezentanții Invest-Romania au răspuns unui număr de 200 de cereri de informații primite din partea unor investitori/consultanți străini. De asemenea, a existat o corespondență permanentă în vederea implementării proiectelor mo-

nitorizate cu diferite autorități centrale și locale, precum și companii cu activități de relevanță în domeniu, pentru a putea oferi servicii de asistență de înaltă calitate investitorilor străini.

X. Alte măsuri

■ S-a promovat și adoptat un Memorandum prin care se permite realizarea și eficientizarea mecanismului de efectuare a compensărilor datoriiilor între organele fiscale și/sau unitățile administrativ-teritoriale și operatorii economici cu capital de stat integral/majoritar/minoritar, inclusiv a companiilor din subordinea consiliilor județene, a consiliilor locale ale municipiilor, orașelor și comunelor și din subordinea Consiliului General al Municipiului București și a consiliilor sectoarelor municipiului București. Prin această măsură venim și în sprijinul autorităților locale, ale căror bugete au fost greu încercate de lupta împotriva pandemiei.

■ Atragerea investitorilor străini și promovarea imaginii României în străinătate se va realiza prin intermediul schemei de ajutor de stat privind **sprijinirea industriei cinematografice**. Au fost alocate 1,2 miliarde de lei, echivalentul a aproximativ 250 milioane euro, pentru a sprijini această industrie. Suma este defalcată în credite de angajament pentru emiterea de acorduri pentru finanțare pentru perioada 2018-2023 și credite bugetare pentru plata ajutorului de stat pentru perioada 2018-2025.

D. DIGITALIZAREA ACELERATĂ A ROMÂNIEI

I. Stadiul digitalizării statului român la preluarea guvernării

În guvernările precedente, lipsa de comunicare și transferul responsabilității între diferite structuri guvernamentale cu atribuții în sfera digitalizării a blocat procesul de informatizare al statului român. Înființarea Autorității pentru Digitalizarea României (ADR) a determinat o schimbare a procedurilor de lucru, facilitând centralizarea eficientă a tuturor activităților administrative și inițiativelor legislative privitoare la digitalizarea sectorului public.

O contribuție suplimentară în procesul de digitalizare a avut-o și trecerea ADR și CERT-RO (Centrul Național de Răspuns la Incidente de Securitate Cibernetică) în coordonarea directă a prim-ministrului și a Institutului Național de Cercetare – Dezvoltare în Informatică – ICI București în subordinea Secretariatului General al Guvernului.

Autoritatea pentru Digitalizarea României (ADR) a apărut din nevoia de a eficientiza activitatea aparatului guvernamental - a eliminat dublurile departamentale din structurile Agenției pentru Agenda Digitală a României (AADR) și Ministerului Comunicațiilor și Societății Informaționale (MCSI), eliminând costurile inutile de funcționare. Reunind departamentele implicate direct în scrierea, finanțarea și monitorizarea implemen-

tării proiectelor de digitalizare prin fonduri europene, împreună cu departamente care gestionează serviciile publice online și programele de dezvoltare strategică, s-a consolidat trasabilitatea în implementarea proiectelor, iar ADR a asigurat interoperabilitatea instituțională, o condiție esențială pentru conceperea și livrarea unor servicii publice digitale de calitate. În ceea ce privește securitatea cibernetică, la data preluării guvernării, implementarea Directivei NIS era blocată din cauza tergiversării promovării unui act normativ.

II. Activități realizate într-un singur an de guvernare

a) Activități curente:

Sistemul Național Electronic de Plată Online (SNEP) – GHIȘEUL.RO:

- de la preluarea platformei de către ADR, în ianuarie 2020, s-au înscris peste 225.000 de noi utilizatori;
- în prezent sunt peste 717.000 utilizatori activi și peste 300 de tipuri de plăți pot fi achitate online;
- de la preluarea platformei de către ADR, în ianuarie 2020, au fost introduse următoarele noi posibilități de plată: toate tipurile

de plăți aferente prestării oricărui serviciu public, contravaloarea permiselor de conducere, plățile pentru autorizațiile de circulație provizorie, pentru certificatul de înmatriculare, taxele pentru emiterea pașapoartelor;

▢ număr de tranzacții zilnice record pentru o singură instituție (2.800/zi de plăți permise auto/certificate/autorizații);

▢ creșterea cu 80% a numărului de tranzacții și cu peste 165% a valorii sumelor plătite prin ghișeul.ro, comparativ cu aceeași perioadă a anului trecut;

▢ diversificarea tipurilor de instituții care s-au înrolat/sunt în curs de înrolare în ghișeul.ro: RA-APPS, Imprimeria Națională, Academia de Studii Economice din București (în curs de înrolare), Administrația Națională Apele Române (în curs de înrolare), Autoritatea Rutieră Română (în curs de înrolare), I.T.M (în curs de înrolare);

▢ **aici.gov.ro** - Autoritatea pentru Digitalizarea României a dezvoltat cu succes o aplicație funcțională care oferă un serviciu complet pe care solicitanții îl pot utiliza pentru a aplica la 19 proceduri ale unor instituții precum ANOFM, ANPIS sau Ministerul Finanțelor Publice. De la lansare și până în acest moment s-au înregistrat peste 795.000 de solicitări, fiind disponibile peste 16 proceduri pentru acordare de indemnizații și alte sume (șomaj tehnic; acordare indemnizație persoane fizice autorizate (PFA), întreprinderi individuale (II) și familiale (IF), profesii liberale (PF); persoa-

nele fizice care obțin venituri exclusiv din drepturile de autor și drepturile conexe; personalul încadrat în muncă la un angajator prin altă modalitate prevăzută de lege; persoanele care își desfășoară activitatea în baza contractelor de activitate sportivă; persoanele care au încheiate convenții individuale de muncă în baza Legii nr.1/2005 privind organizarea și funcționarea cooperăției; persoane care exercită profesia de avocat; formular de sesizări privind acordarea unor facilități pentru creditele acordate de instituții de credit și instituții financiare nebankare anumitor categorii de debitori).

▢ **Sistemul Informatic Punctul de Contact Unic electronic (PCUe)** - 4.633 proceduri. Digitalizarea serviciilor publice prin intermediul PCUe a făcut ca solicitanții, persoane fizice sau juridice, care au dorit obținerea unui certificat fiscal, a certificatului de urbanism, autorizarea farmaciilor, stabilirea prețului la medicamente, obținerea certificatului de auditor energetic, rezervarea locurilor de parcare, să nu se mai deplaseze la sediul instituției furnizoare de astfel de servicii, putând să transmită dosarul online.

▢ **Sistemul Electronic de Achiziții Publice (SEAP)** - 186.109 entități. Administrarea uneia dintre cele mai utilizate platforme din România, prin intermediul căreia autoritățile publice își achiziționează, prin mijloace electronice, bunuri și servicii necesare desfășurării activității sau lucrări pentru unitatea administrativă în cauză.

▢ **Sistemul Informatic de Atribuire Electroni-**

că în **Transporturi (SIAE)** - 1.680.767 autorizații. Interconectare cu Ghiseul.ro.

- ▣ **Propunerea de politică publică în domeniul e-guvernării** - documentul a fost supus consultării Comitetului tehnic din cadrul Comitetului Director pentru e-guvernare.
- ▣ **Procesul național de selecție a centrelor de inovare digitală.** Procesul are ca scop selectarea DIH-urilor (Digital Innovation Hub) pregătite să susțină eforturile autorităților naționale și europene în accelerarea tranziției digitale.
- ▣ **Transpunerea Directivei Europene privind datele deschise și reutilizarea informațiilor din sectorul public.** Procesul a fost inițiat, iar prima formă a proiectului de act normativ a fost transmisă către instituțiile relevante.
- ▣ **Programul Operațional Creștere Inteligentă, Digitalizare și Instrumente Financiare (POCIDIF) pentru perioada 2021-2027.** Au fost finalizate negocierile cu Ministerul Fondurilor Europene și Comisia Europeană.
- ▣ **Proiectul „Capacity building in the field of public governance – a coordinated approach of the Centre of the Government of Romania”.** Au fost finalizate procedurile administrative.
- ▣ În continuarea eforturilor de îndeplinire a cerințelor tehnice pentru aderarea la OCDE, prin ADR, România a aderat la instrumentul **Recommendation on Digital Government Strategies**.

b) Proiecte în desfășurare în cadrul ADR:

- ▣ **Platforma www.e-consultare.gov.ro** a fost lansată inițial pentru ca societatea civilă să poată participa în mod eficient la procesul decizional, drept soluție pentru creșterea predictibilității în urmărirea procesului de elaborare a actelor normative de la nivelul executivului. În prezent, platforma centralizează proiectele de acte normative aflate în consultare publică a 88 de autorități publice. Prin extinderea acesteia, se dorește: evidența centralizată a procedurilor de consultare inițiate de către autoritățile publice, care vor publica în mod standardizat proiectele de acte normative în consultare, prin intermediul contului creat; de asemenea, vor fi implicați activ membrii societății civile în procesul decizional, prin transmiterea de observații/sugestii/opinii direct către inițiatorul actului normativ, cât și prin valorificarea recomandărilor primite.
- ▣ **Sistem online de atribuire și gestionare a parcarilor de reședință** - soluția a fost implementată în mai multe orașe din România. Codul sursă al aplicației este pus la dispoziția ADR cu titlu gratuit pentru a fi implementat și la nivelul altor administrații locale de pe teritoriul României.
- ▣ **Realizarea Catalogului de servicii publice** - instrument pentru monitorizarea progresului transformării digitale a administrației publice și pentru informarea deciziilor strategice ale Guvernului României în materie de transformare digitală. Până în prezent, a fost întocmită lista preliminară.

■ **Activitatea Organismului Intermediar pentru Promovarea Societății Informaționale (OIPSI). OIPSI, structură din cadrul ADR, gestionează 229 de proiecte în diferite stadii de implementare/sustenabilitate, cu valoarea totală a finanțării nerambursabile de 735,09 milioane de euro. De la preluarea de către ADR a OIPSI, personalul direcției de monitorizare din cadrul OIPSI a primit, analizat și soluționat/formulat, după caz:**

- peste 500 de notificări de modificare a contractelor de finanțare;
- recomandări la peste 100 de rapoarte de progres;
- a încheiat peste 30 de acte adiționale la contractele de finanțare;
- a realizat 24 de vizite pe teren pentru susținerea închiderii proiectelor. Această activitate a fost influențată în mod direct de restricțiile generate de pandemie. La acestea se adaugă 6 verificări la distanță.
- a desfășurat activitatea specifică de închidere a 40 de proiecte.

În ceea ce privește apelurile lansate, acestea vizează:

1. Acțiunea 2.3.1 – Secțiunea Cloud computing guvernamental și rețelele sociale în instituțiile publice;
2. Acțiunea 2.2.1 – Sprijinirea creșterii valorii adăugate generate de sectorul TIC și a inovării în domeniu prin dezvoltarea de clustere - apel 3;

De asemenea, se află în pregătire pentru lansare apelurile:

1. Acțiunea 2.2.2 – Digitalizarea IMM-urilor + schemele de ajutor de stat;
2. Acțiunea 2.3.3 – Îmbunătățirea conținutului digital și a infrastructurii TIC sistemice în domeniul e-educație, e-incluziune, e-sănătate și e-cultură – SECȚIUNEA E-EDUCAȚIE – apel 2 - tablete;
3. Acțiunea 2.3.2 – Asigurarea securității cibernetice a sistemelor TIC și a rețelelor informatice - apel 2;

c) Activități întreprinse în cadrul Institutului Național de Cercetare-Dezvoltare în Informatică – ICI București:

- Aderarea la inițiativa europeană European Open Science Cloud (EOSC) – EOSC face parte din strategia Uniunii Europene în ceea ce privește construirea unei economii competitive de date și cunoștințe în Europa;
- Operaționalizarea Executive Blockchain Laboratory – un parteneriat între institut, universități internaționale de renume și companii, care oferă personalului de conducere din diverse organizații un program concentrat și flexibil (cursuri online), pentru a-și consolida obiectivele de dezvoltare ale carierei și a poziționa organizațiile lor în contextul dezvoltării afacerilor transformatoriale ale Industriei 4.0, bazate pe Blockchain, Artificial Intelligence, Internet of Things și 5G.

■ **Operaționalizarea platformei de eLearning**

și transmiterea propunerii de parteneriat (ICI București-MEC-SGG) în vederea accelerării procesului de digitizare în cadrul entităților aflate în subordonarea sau coordonarea Ministerului Educației și Cercetării, prin punerea la dispoziție în regim gratuit a platformei de învățare la distanță ICI Learning pentru instituțiile de învățământ preuniversitar pentru anul universitar 2020-2021 cu scopul principal de a oferi utilizatorilor posibilitatea de învățare online. Platforma constituie un suport solid în învățarea online, prin intermediul acesteia fiind accesibile o gamă largă de materiale ce pot susține activitatea didactică.

d) Activități interpinse în cadrul Ministerului Finanțelor Publice:

În luna septembrie 2020 s-a semnat acordul de cofinanțare europeană pentru două proiecte prin care se optimizează accesul la Spațiul Privat Virtual (SPV) de pe dispozitive mobile și optimizarea arhivei pentru eliberarea documentelor instituției prin intermediul portalului. Proiectele sunt cofinanțate din Fondul Social European, prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020, pentru a îmbunătăți interacțiunea cetățenilor și a mediului de afaceri cu administrația fiscală din România.

Implementarea **identificării vizuale online** ce constă în identificarea persoanelor fizice care doresc să se înregistreze în SPV de la distanță prin intermediul unei sesiuni video (**identificare vizuală online**). Pentru identificarea vizuală online este necesar ca persoanele fizice să se programeze online prin inter-

mediul aplicației dedicate, disponibilă pe site-ul www.anaf.ro.

e) Măsuri și activități întreprinse pe perioada pandemiei:

Pandemia COVID-19 a subliniat importanța digitalizării pentru sectorul public, pentru economie, dar și pentru societate, în ansamblul său. ADR s-a concentrat pe soluții punctuale, cu un timp de realizare și de implementare cât mai scurt, care să genereze rezultate concrete în interacțiunea online dintre cetățean și instituțiile publice. Împreună cu echipa și voluntarii Code4Romania, ADR a livrat un ecosistem de 6 soluții online care să faciliteze accesul cetățenilor români la informații verificate, din surse oficiale, precum și la mijloace de întraajutorare validate, esențiale în această perioadă: **stirioficiale.ro**, **datelazi.ro**, **cetrebuiessafac.ro**, **diasporahub.ro**, **rohelf.ro** și **cineceface.ro**. Cifrele ne arată utilitatea acestor demersuri: **1 din 3 români a accesat stirioficiale.ro** și, în total, cele 6 site-uri din ecosistem au înregistrat peste **17 milioane de accesări**.

ADR a realizat un videoclip de prezentare și a desfășurat o campanie de informare publică despre ghișeul.ro - mijloc de plată sigur, rapid și eficient al taxelor și impozitelor locale, precum și al serviciilor publice online.

aici.gov.ro a fost realizată în aproximativ două săptămâni pentru a facilita programele guvernamentale de sprijin pentru persoanele afectate de pandemie. Într-un context sanitar critic, ne-am dorit ca românii să nu mai fie

nevoiți să meargă la ghișee și să salveze timp în interacțiunea cu instituțiile statului.

- alertarea continuă cu privire la nivelul crescut de amenințare cibernetică – odată cu inițierea stării de urgență, CERT-RO a efectuat o analiză a dinamicii incidentelor de securitate cibernetică și a constatat o creștere de peste șase ori a numărului de incidente. În acest sens, a emis constant alerte privind riscurile, amenințările și atacurile care vizează atât instituțiile de stat, cât și cetățenii obișnuiți și companiile.
- punerea la dispoziția unor entități din sistemul medical din România, care și-au manifestat interesul, a unor sisteme de detecție a agresiunilor cibernetice, pentru evitarea unor atacuri cibernetice care pot duce inclusiv la pierderea de vieți omenești, în situațiile în care se blochează accesul fie la sisteme, fie la date vitale pentru pacient. Astfel, mai multe spitale care au răspuns apelurilor repetate ale CERT-RO au primit aceste sisteme, rezultatele în planul securității fiind foarte benefice, întrucât au fost depistate atacuri cibernetice complexe care vizau deja aceste infrastructuri.
- cooperarea cu mediul privat și dezvoltarea unor sisteme de identificare a problemelor de securitate cibernetică din sistemul medical – tocmai pentru a susține rolul de hub de securitate cibernetică al CERT-RO, instituția, împreună cu parteneri din mediul privat, a inițiat un proiect de identificare a problemelor de securitate cibernetică din

sistemul medical din România, care a permis identificarea de vulnerabilități și stabilirea de modalități de remediere a acestora. Rămâne, însă, o problemă vitală subfinanțarea acută a securității cibernetice în domeniul sănătății și lipsa de conștientizare a importanței securității cibernetice, care constituie factori de risc ridicat pentru sistemul medical românesc.

- coordonarea grupului de Voluntari CV19 în scopul identificării vulnerabilităților sistemelor informatice ale spitalelor și a inițierii de măsuri de securizare – reprezintă un alt proiect de succes în care CERT-RO fost implicat împreună cu voluntari din țară și din afara țării. Proiectul a urmărit identificarea și raportarea vulnerabilităților sistemelor informatice ale spitalelor pe toată perioada stării de urgență și ulterior, efort care s-a concretizat într-o sesiune de conștientizare online ținută de CERT-RO cu reprezentanții spitalelor.
- Ministerul Economiei, Energiei și Mediului de Afaceri a implementat platforma electronică **prevenire.gov.ro** prin care s-a facilitat accesul și înscrierea rapidă a companiilor aflate în dificultate pentru obținerea Certificatelor de Situație de Urgență, fiind acordate 69.588 Certificate de Situație de Urgență, în perioada 05.04.2020 - 15.09.2020 (39.442 – Tip 1, respectiv 30.146 – Tip 2).
- Ministerul Fondurilor Europene a primit aprobarea Guvernului pentru implementarea Programului de digitalizare dedicat

IMM-urilor, bugetul alocat fiind de 150 milioane de euro, din care 127,5 milioane de euro fonduri europene. Activitățile finanțate vor viza dezvoltarea de produse inovative în domeniul TIC, precum și digitalizarea IMM-urilor din alte industrii.

f) Măsuri și activități implementate, cuprinse în programul de guvernare și în planul de relansare economică:

■ Întărirea rolului Autorității pentru Digitalizarea României (ADR) ca actor principal în conceperea, promovarea și implementarea strategiei naționale și a politicilor guvernamentale în domeniul IT&C:

□ Inițierea și finalizarea a 3 acte normative cu privire la domeniul de activitate al instituției;

□ Elaborare a 3 acte normative cu privire la realizarea cloud-ului guvernamental, modificarea și completarea HG nr.941/2013, aprobarea normelor tehnice referitoare la procedura de identificare la distanță utilizând mijloace video.

■ **Propuneri de modificare a cadrului legislativ care să prevadă standarde clare pentru soluțiile software destinate sectorului public:**

□ OUG nr.38/2020: Actele emise în format electronic de autoritățile și instituțiile publice vor fi semnate cu semnătură electronică calificată și există obligativitatea primirii înscrisurilor semnate cu semnătură electronică, fiecare instituție

urmând să stabilească tipul de semnătură electronică aplicabilă pentru utilizarea de către persoanele fizice sau juridice a unui serviciu disponibil online prestat de respectiva autoritate/instituție.

■ **Continuarea programelor și proiectelor aflate în implementare, precum și inițierea de programe și proiecte noi pentru digitalizarea serviciilor publice pe care instituțiile publice le oferă cetățenilor**

□ ADR gestionează 5 proiecte aflate în desfășurare, care totalizează fonduri de peste **268 de milioane de lei;**

□ În privința proiectelor noi, în perspectiva programării financiare pentru perioada 2021-2027, liderii europeni propun un nou instrument – **Instrumentul pentru Asistență Tehnică (TSI)**, care reprezintă o continuare a Programului de Sprijin pentru Reforme Structurale. Noul Instrument pentru Asistență Tehnică (TSI), care face parte din pachetul de măsuri "Next Generation EU" este strâns corelat cu Mecanismul de Redresare și Reziliență pentru perioada 2021-2024 și are prevăzută o sumă totală de peste **864 milioane euro** în perioada 2021-2027 pentru toate statele membre, o alocare cu aproximativ 40% mai mare decât în perioada 2017-2020;

□ Ulterior analizării TSI gestionat de Comisia Europeană, au fost identificate oportunități de finanțare pentru ADR pe

trei direcții principale: transformare digitală, competențe digitale și inteligență artificială;

□ La data de 30.09.2020, a fost transmisă spre evaluare aplicația de finanțare finală cu tema Procesul de Transformare Digitală a administrației publice din România.

■ Implementarea proiectului pentru identitatea digitală a cetățenilor/Introducerea cărții electronice de identitate și a altor scheme de identificare electronică

□ S-a materializat prin semnarea contractului de finanțare pentru proiectul Platforma Software Centralizată pentru Identitate Digitală (PSCID). Prin PSCID, vom regăsi toate serviciile de autentificare diferite, care acum sunt separate și la niveluri de încredere distincte, într-un singur loc, în această platformă. Astfel, vom avea modalități puternice și sigure de identificare și autentificare electronică.

■ Interconectarea Spațiului Privat Virtual cu

platforma ghișeul.ro în beneficiul celor peste 1,3 milioane de utilizatori ai SPV - posibilitatea plății a 40 de noi tipuri de contribuții, impozite și amenzi online;

■ În ceea ce privește securitatea cibernetică, CERT-RO a făcut pași importanți pentru **implementarea directivei NIS în România**, pentru înființarea Directoratului Național de Securitate Cibernetică și pentru **înființarea Centrului European de Excelență și Cercetare în Cyber Security**.

■ **Grupul de lucru 5G.** Având în vedere recomandarea Comisiei Europene, privind securitatea cibernetică în domeniul 5G, CERT-RO împreună cu celelalte instituții din statul român ce au competențe în domeniu au elaborat Toolbox-ul național, conform cerințelor C.E. și au inițiat și desfășurat demersurile legislative pentru crearea cadrului legal din România în ceea ce privește securitatea cibernetică în domeniul 5G.

■ Înființarea Clusterului „Digital Acceleration and Transformative Approach to Business – DATA2B” de către **ICI București**.

E. FONDURI EUROPENE

I. Fonduri europene nerambursabile salvate de la dezangajare la finalul anului 2019

Atragerea fondurilor europene alocate în actualul exercițiu financiar reprezintă o prioritate, având în vedere potențialul acestora de a susține dezvoltarea pe termen scurt, mediu și lung a economiei și a societății românești.

În noiembrie 2019, la momentul preluării guvernării, dezangajarea de fonduri părea iminentă, România fiind în situația de a pierde banii europeni alocați, necesarul de aplicații de plată care trebuiau transmise Comisiei Europene fiind de aproximativ 550 milioane euro.

În perioada 4 noiembrie-31 decembrie 2019, s-a produs o schimbare radicală de situație **prin depășirea plafonului de dezangajare cu 465 de milioane de euro**, ca urmare a transmiterii către Comisia Europeană de aplicații de plată **în valoare de 1 miliard de euro**, evitându-se astfel dezangajarea automată a fondurilor la finalul anului 2019.

În perioada noiembrie 2019-octombrie 2020, Guvernul PNL a atras fonduri europene într-o sumă record de la aderarea României la Uniunea Europeană:

■ 2,9 miliarde euro plăți decontate prin Politica de Coeziune, în timp ce Guvernul anterior, în

perioada similară a atras doar 1,1 miliarde euro.

■ Prin PNDR au fost atrase 1,2 miliarde euro, la care se adaugă plăți directe prin Politica Agricolă Comună de 1,9 miliarde euro.

Banii europeni atrași în perioada noiembrie 2019 – octombrie 2020 prin Politica de Coeziune, PNDR și plăți directe PAC însumează aprox. 6 miliarde euro, urmând să depășească valoarea de 7 miliarde Euro până la sfârșitul anului 2020.

II. Fonduri europene nerambursabile atrase efectiv/contractate în anul 2020

Pentru perioada 2014-2020, România are la dispoziție peste 43 miliarde de euro, conform Cadrului Financiar Multianual 2014-2020, din care alocarea pentru Fondurile Europene Structurale și de Investiții (FESI) este de aprox. 31 miliarde de euro.

În perioada noiembrie 2019-octombrie 2020, situația implementării programelor operaționale finanțate prin Politica de Coeziune este următoarea:

■ Autoritățile de management **au încheiat un număr de 1.987 contracte, în valoare totală eligibilă de aproximativ 7,817 miliarde de euro;**

■ Autoritățile de management au transmis Autorității de Certificare și Plată **declarații de cheltuieli în valoare de 2,76 miliarde euro;**

■ **Aplicațiile de plată transmise CE însumează 2,67 miliarde de euro.**

În ceea ce privește programele operaționale finanțate prin Politica de Coeziune (PO Infrastructură Mare, PO Competitivitate, PO Regional, PO Capacitate Administrativă, PO Asistență Tehnică și PO Capital Uman) și prin FEAD (PO Ajutorarea Persoanelor Dezavantajate), **la data de 2 octombrie 2020**, numărul contractelor de finanțare semnate cu beneficiarii era de 9.220, totalizând cca. **34 miliarde de euro**, din care aprox. 28 miliarde de euro contribuție UE (121% din alocarea UE a PO), respectiv:

■ PO Infrastructură Mare – 397 contracte de finanțare în valoare totală eligibilă de aprox. 14,3 miliarde de euro;

■ PO Competitivitate – 545 contracte de finanțare în valoare totală eligibilă de aprox. 1,8 miliarde de euro;

■ PO Asistență Tehnică – 120 contracte de finanțare în valoare totală eligibilă de aprox. 353 milioane euro;

■ PO Capital Uman – 1.650 contracte de finanțare în valoare totală eligibilă de aprox. 4,6 miliarde de euro;

■ PO Ajutorarea Persoanelor Dezavantajate – 14 contracte de finanțare în valoare totală eligibilă de aprox. 466 milioane de euro;

■ PO Regional – 5.930 contracte de finanțare

în valoare totală eligibilă de aprox. 11,9 miliarde de euro;

■ PO Capacitate Administrativă - 564 contracte de finanțare în valoare totală eligibilă de aprox. 739 milioane de euro.

III. Flexibilizarea modalităților de utilizare a fondurilor europene

Pentru a genera o reacție mai rapidă și mai eficientă la efectele produse de răspândirea COVID-19, Comisia Europeană a inițiat o serie de măsuri prin care statelor membre li se pun la dispoziție facilități menite să sprijine acțiunile la nivel național pentru combaterea efectelor pandemiei.

În mod corespunzător, România a identificat/inițiat/aplicat o serie de măsuri de flexibilizare, care să genereze un răspuns prompt în combaterea efectelor negative ale crizei asupra mediului economic și social, respectiv a beneficiarilor de asistență financiară nerambursabilă, după cum urmează:

■ Lansarea a **55 de apeluri noi de proiecte** și/sau aprobarea unor măsuri de ajutor de stat/de minimis pentru sprijinirea beneficiarilor afectați de criza COVID-19, **în valoare de 4,173 miliarde de euro;**

■ Creșterea pre-finanțării de la maximum 10% la maximum **30% din valoarea eligibilă** a proiectului, până la 31.12.2020;

■ Majorarea termenului de justificare a minim 50% din tranșa de pre-finanțare acordată, de

la 90 de zile calendaristice în prezent, la **180 de zile calendaristice** și prelungirea termenului de îndeplinire a obligației de a achita integral contribuția proprie aferentă cheltuielilor eligibile incluse în documentele anexate cererii de plată;

- ▣ **Prelungirea duratelor de execuție a contractelor de lucrări** pe perioada declarării stării de urgență, modificarea activităților și a graficelor de execuție a lucrărilor sau, după caz, suspendarea contractelor de execuție lucrări;
- ▣ **Suspendarea executării titlurilor de creanță pentru beneficiarii a căror activitate a fost întreruptă sau afectată;**
- ▣ **Suspendarea termenelor de depunere a cererilor de finanțare/prelungirea apelului pentru apelurile de proiecte în curs**, la solicitarea potențialilor beneficiari, dacă este cazul;
- ▣ **Suspendarea termenelor de depunere a contestațiilor în procedură administrativă**, la solicitarea beneficiarilor, dacă este cazul;
- ▣ Suspendarea contractelor de finanțare/modificarea/amânarea unor activități, cu prelungirea corespunzătoare a duratei contractelor de finanțare;
- ▣ **Suspendarea contractelor individuale de muncă, reducerea normelor de muncă fără afectarea valorii granturilor acordate și cu menținerea indicatorilor de rezultat ai proiectelor;**

- ▣ **Extinderea termenului în care beneficiarii au obligația de a depune cererea de rambursare aferentă cererii de plată**, de la maximum 10 zile lucrătoare la maximum 20 de zile lucrătoare de la data încasării sumelor virate de către autoritatea de management;
- ▣ Extinderea termenului în care beneficiarii au obligația de a depune la autoritățile de management/organismele intermediare cereri de rambursare pentru cheltuielile efectuate, de la maximum 3 luni la maximum 6 luni;
- ▣ **Suspendarea vizitelor de monitorizare în perioada declarării stării de urgență** precum și a vizitelor aferente cererilor de rambursare, cu replanificarea ulterioară a acestora;
- ▣ Raportarea de către beneficiari a întârzierilor în implementare la nivelul Raportului de progres, cu recuperarea ulterioară a acestora conform unui plan;
- ▣ Continuarea implementării proiectelor prin introducerea posibilității de a lucra la distanță sau utilizând tehnologii care să permită transmiterea de date și accesul la informații pentru persoanele implicate (platforme online etc.);
- ▣ Digitalizarea relației beneficiar-organism intermediar/autoritate de management prin intermediul OUG nr.65/2020 *privind unele măsuri pentru digitalizarea sistemului de coordonare și gestionare a fondurilor europene structurale și de investiții pentru perioada de programare 2014-2020.*

IV. Programe europene în contextul Sars-Cov2 derulate de MFE

Ca urmare a crizei generate de pandemia de COVID-19, provocările curente sunt legate de relansarea economică și în acest sens sunt prioritare măsurile privind păstrarea locurilor de muncă, îmbunătățirea accesului la ocupație, ocupare și reinsertie profesională, dezvoltarea competențelor angajaților, corelate cu susținerea antreprenoriatului, a structurilor de economie socială și a altor inițiative ale mediului de afaceri, în sensul diminuării efectelor negative determinate de limitarea sau întreruperea activităților socioeconomice.

Pentru a valorifica în mod corespunzător facilitățile puse la dispoziție de Comisia Europeană, prin intermediul Ministerului Fondurilor Europene au fost desfășurate următoarele inițiative:

Finanțarea din POIM a cheltuielilor cu **echipamente medicale, dispozitive medicale și de protecție medicală, echipamente pentru transport specializat, echipamente pentru decontaminare și suport triaj, containere de logistică medicală, capacități/formațiuni medicale mobile de diagnostic și tratament** utilizate în combaterea răspândirii COVID-19; Apelul de proiecte a fost deschis în perioada mai-septembrie 2020, cu un buget de 350 milioane de euro, bucurându-se de un interes foarte mare din partea unităților spitalicești. Astfel, au fost depuse **297 de proiecte în valoare de aproximativ 1,288 miliarde de euro;**

Finanțarea prin POCU a activităților de susținere a măsurii **șomajului tehnic în valoare de aprox. 298 milioane de euro;**

Finanțarea prin POCU a **stimulentului de risc în cuantum de 2.500 lei brut, pe lună pentru personalul din domeniul asistenței sociale și comunitare implicat direct** în sprijinirea și/sau îngrijirea persoanelor în vârstă, a copiilor, a persoanelor cu dizabilități și a altor grupuri vulnerabile, pe perioada stării de urgență, în valoare totală eligibilă de aproximativ **17,5 milioane de euro;**

Decontarea din POCU a unui **stimulent de risc aplicat salariului existent pentru: medici, personalul medico-sanitar, personalul paramedical, inclusiv personalul auxiliar,** implicați direct în tratamentul/ transportul/ echiparea/evaluarea/diagnosticarea pacienților infectați cu COVID-19. De asemenea, este prevăzută decontarea echipamentelor și materialelor de protecție pentru lucrătorii de sănătate implicați direct în tratamentul COVID-19. Apelul de proiecte are un buget de **120 milioane de euro** și a fost deschis până la data de **15 octombrie 2020;**

Finanțarea prin POC a mediului de afaceri printr-o infuzie de lichidități cu impact macroeconomic cu o valoare de aproximativ **1 miliard de euro** prin implementarea a 3 măsuri:

▢ **Microgranturi** în valoare totală de **100 milioane de euro** (85 milioane euro fonduri europene și 15 milioane euro de la bugetul de stat) pentru IMM-urile care nu aveau angajați la sfârșitul anului 2019, PFA-uri și ONG-uri cu activitate economică în anumite domenii.

▢ **Granturi pentru capital de lucru** în valoare totală de **350 milioane de euro** (265 milioane euro fonduri europene, 42,5 milioane euro de la bugetul de stat și contribuție beneficiari – 42,5 milioane euro).

▢ **Granturi pentru investiții** în valoare totală de **550 milioane de euro** (415,87 milioane euro fonduri europene, 62,38 milioane euro – de la bugetul de stat și 71,74 milioane euro – contribuția beneficiarilor).

▢ Achiziționarea prin POC și POIM de echipamente mobile din domeniul tehnologiei informației de tipul tabletelor pentru uz școlar, achiziționarea de echipamente de protecție medicală și/sau achiziționarea de containere sanitare mobile pentru desfășurarea în bune condiții a procesului educațional. Bugetul estimat: 100 milioane de euro prin POC și 50 milioane de euro prin POIM;

▢ Finanțarea prin POAD de **mese calde** pensionarilor cu vârste de cel puțin 75 ani și cu

venituri la nivelul indemnizației sociale, precum și persoanelor/famiiliilor fără adăpost, celor evacuate, care nu au domiciliu stabil și în mod special familiilor monoparentale. Valoarea lunară a unui tichet este de **180 de lei/persoană**, iar de acest ajutor vor beneficia aproximativ **290.000 de persoane în vârstă**, alături de celelalte categorii vulnerabile. Bugetul alocat este de **133 milioane de euro**;

▢ Distribuția **pachetelor alimentare**, prin POAD, în cadrul măsurii de precaritate materială, către:

a) persoanele aflate în carantină, izolare, autoizolare;

b) persoanele vârstnice din cămine pentru persoane vârstnice;

c) copiii și persoanele adulte cu dizabilități instituționalizate în centre rezidențiale;

d) alte persoane aflate în situații vulnerabile, la solicitarea autorităților administrației publice locale.

▢ Finanțarea prin POAD de **tichete sociale pe suport electronic** pentru susținerea cheltuielilor legate de achiziționarea rechizitelor necesare frecventării școlii, precum și a articolelor de vestimentație necesare frecventării școlii și grădiniței **pentru elevii cei mai defavorizați**. Valoarea nominală a unui tichet social pe suport electronic pentru sprijin educațional este de **500 de lei/an școlar**. Bugetul este de **27 milioane de euro**, iar apelul este **deschis până la data de 20 noiembrie 2020**.

V. Programe majore de investiții

Finanțarea în cadrul POIM a acțiunii privind dezvoltarea rețelelor inteligente de distribuție a gazelor naturale, în vederea creșterii nivelului de flexibilitate, siguranță, eficiență în operare, precum și de integrare a activităților de transport, distribuție și consum final. Bugetul limită al apelului este de **235 milioane de euro**, iar proiectele pot fi depuse până la data de **17 decembrie 2020**.

Beneficiarii eligibili sunt Asociațiile de Dezvoltare Intercomunitară / autoritățile publice locale, iar activitățile finanțabile cuprind:

Construirea stațiilor de reglare, măsurare – predare a gazelor naturale și a racordului la Sistemul de Transport existent, exclusiv în scopul alimentării unei rețele inteligente de distribuție propusă printr-un proiect;

Construirea rețelelor interioare de distribuție a gazelor naturale pentru clădirile administrative publice branșate la rețeaua inteligentă de distribuție a gazelor naturale propusă prin proiect (clădirea primăriei, centre sociale, școli etc), în cadrul cărora se desfășoară activități non-economice;

Construirea branșamentelor pentru consumatorii casnici până la limita proprietății publice.

În perioada decembrie 2019 – august 2020, au fost lansate în cadrul POCU 8 apeluri de proiecte destinate creșterii numărului de persoane care beneficiază de **programe de sănătate și de servicii orientate către prevenție, depistare precoce (screening), diagnostic și tratament precoce pentru principalele patologii:**

boli hepatice cronice secundare infecțiilor virale cu virusuri hepatice B/D și C – etapa II (**buget: 20 milioane de euro**);

cancerul colorectal - etapa II (**buget: 25 milioane de euro**);

cancerul de col uterin – etapa II - în regiunile de dezvoltare: Nord-Vest, Centru, Sud Muntenia, Nord-Est (**buget:**

20 milioane de euro);

- cancerul de sân - etapa II - pentru regiunile de dezvoltare: Nord-Vest, Vest, Nord-Est, Sud-Est (**buget: 16 milioane de euro**);
- risc cardiovascular (**buget: 20 milioane de euro**);
- cancerul de col uterin - etapa II - Regiunea de dezvoltare Centru (**buget: 10,5 milioane de euro**);
- programe de îngrijire a gravidei și copilului - etapa II (**buget: 21,5 milioane de euro**);
- cancerul de col uterin - etapa II - Regiunea de dezvoltare Nord-Vest (**buget: 10,5 milioane de euro**).

■ În data de 8 octombrie 2020, în cadrul POCU au fost lansate 3 apeluri ce vizează **măsurile de educație de tipul a doua șansă pentru tinerii NEETs** - persoanele cu vârsta cuprinsă între 16 ani și până la împlinirea vârstei de 25 de ani, care nu au loc de muncă, nu urmează o formă de învățământ și nu participă la activități de formare profesională:

- un apel în cadrul Axei prioritare 1 - Inițiativa „Locuri de muncă pentru tineri” (buget alocat - 25 milioane de euro, apel dedicat regiunilor mai puțin dezvoltate Sud-Est, Sud Muntenia și Sud-Vest Oltenia);
- două apeluri în cadrul Axei prioritare 2 - Îmbunătățirea situației tinerilor din

categoria NEETs (buget alocat - 23 milioane de euro, apel dedicat regiunilor mai puțin dezvoltate Nord-Est, Nord-Vest, Vest, Centru și 2 milioane de euro - apel destinat regiunii București-Ilfov).

Apelurile sunt deschise până la data de 14 decembrie 2020. Tipurile de activități eligibile care pot fi sprijinite sunt: servicii de consiliere și orientare a carierei pe tot parcursul vieții; furnizarea de programe de tip „A doua șansă”; promovarea programului „A doua șansă” și a măsurilor complementare; măsuri de sprijin.

VI. Finanțarea de 79,9 miliarde de euro obținută pentru cadrul financiar următor/mecanismele de relansare economică

În urma negocierilor derulate de Președintele României, Klaus Iohannis, România va beneficia în total de **79,9 miliarde de euro** prin cele două mari instrumente agreeate de Consiliul European din luna iulie 2020: bugetul multianual pe 7 ani, respectiv Fondul de relansare numit **Next Generation EU** (NGEU), care reprezintă noul instrument european de relansare economică în urma crizei provocată de noul Coronavirus. Totalul de 79,9 miliarde de euro este defalcat astfel:

■ **46,3 miliarde de euro fonduri nerambursabile din Bugetul multianual al UE pentru perioada 2021-2027**, împărțiți în 26,8 miliarde de euro pentru Politica de Coeziune, respectiv 18,7 miliarde de euro pentru Politica Agricolă Comună. Din aceștia, Pilonul I (plăți directe) va primi 12,3 miliarde

de euro, Pilonul II (dezvoltare rurală) va primi 6,2 miliarde de euro. Pescuitul va primi 160 milioane de euro.

■ **33,5 miliarde de euro din NextGenerationEU** (fondul pentru relansare economică). Din aceștia, granturi nerambursabile vor fi **16,8 miliarde de euro**, iar împrumuturile rambursabile vor fi de **16,7 miliarde de euro**.

■ În plus, **Fondul pentru Tranziție Justă**, instrument pentru sprijinirea proceselor de tranziție industrială în contextul Pactului ecologic european, are o alocare propusă de **0,834 milioane de euro**.

În ceea ce privește cele 33,5 miliarde euro din Next Generation EU, fondurile vor fi defalcate astfel:

■ **30,5 miliarde de euro pentru Mecanismul pentru Redresare și Reziliență** - reforme structurale și investiții esențiale pentru o relansare durabilă, îmbunătățirea rezilienței economice și sociale a SM și sprijinirea tranziției către o economie verde și digitală;

■ **1,4 miliarde de euro pentru programul ReactEU** (politică de coeziune);

■ **650 milioane de euro** fonduri suplimentare pentru **Dezvoltare rurală**;

■ **1,112 miliard de euro pentru Fondul pentru o Tranziție Justă**.

Suplimentar celor 79,9 miliarde de euro, România va accesa în cadrul Inițiativei SURE, împrumuturi în valoare de 4 miliarde euro, pentru menținerea locurilor de muncă și a funcționării

întreprinderilor. Inițiativa SURE va sprijini programele de șomaj parțial și măsurile similare pentru a ajuta statele membre să protejeze locurile de muncă, angajații și persoanele care desfășoară o activitate independentă împotriva riscului de concediere și de pierdere a veniturilor. Firmele vor putea să reducă temporar timpul de lucru al angajaților sau să întrerupă complet activitatea, statul oferind sprijin pentru venitul aferent orelor nelucrate. Lucrătorii care desfășoară o activitate independentă vor primi un ajutor de înlocuire a veniturilor pentru actuala situație de urgență.

VII. Planul național de relansare și reziliență necesar României pentru accesarea de fonduri externe rambursabile și nerambursabile în cadrul Mecanismului de redresare și reziliență

Pentru a putea beneficia de fondurile alocate prin Mecanismul de Redresare și reziliență, statele membre trebuie să pregătească un **Plan Național de Relansare și Reziliență (PNRR)**. La nivel național, Ministerul Fondurilor Europene a demarat procesul de consultare a ministerelor de linie și a autorităților publice locale, și a început colectarea informațiilor în ceea ce privește propunerile de proiecte care vor alcătui portofoliul investițional. În paralel, se lucrează la identificarea reformelor care vor fi asociate planului de investiții.

La elaborarea PNRR se ține cont de prioritățile identificate la nivel național, precum și cu cele

identificate în contextul Semestrului European, cu Programul Național de Reformă, Programul de Convergență, Planul Național Integrat în domeniul Energiei și Schimbărilor Climatice, Planurile Teritoriale de Tranziție Justă, respectiv cu Acordul de Parteneriat și Programele Operaționale.

Planul este structurat pe trei piloni principali, în cadrul fiecărui pilon regăsindu-se domeniile în care se doresc concentrate resurse semnificative, astfel:

Pilonul Tranziție verde și schimbări climatice include ca domenii cheie: transportul durabil, schimbările climatice, mediu, energie, tranziție verde, eficiență energetică și rețele inteligente de asigurare a energiei termice;

Pilonul Servicii publice, dezvoltare urbană și valorificarea patrimoniului include ca domenii: mobilitate și regenerare urbană, valorificarea patrimoniului local, sănătate și educație;

Pilonul Competitivitate economică și reziliență include ca domenii-cheie: mediul de afaceri/ecosistemele antreprenoriale, cercetare-inovare, digitalizarea serviciilor publice educaționale și sanitare, securitate cibernetică și capacitatea de reziliență pe timp de criză în domeniul sanitar și alimentară.

Regula generală din documentul de negociere agreeat la nivelul liderilor cu ocazia Consiliului European 17-21 iulie 2020 este că **70% din granturi trebuie să fie angajate până la finalul anului 2022, iar restul de 30% din granturi până la 31 decembrie 2023. Plățile pentru**

proiectele din Program au termen final decembrie 2026. Având în vedere aceste termene, Guvernul României a promovat **Ordonanța de urgență a Guvernului nr.155/2020** privind unele măsuri pentru elaborarea Planului Național de Redresare și Reziliență necesar României pentru accesarea de fonduri externe rambursabile și nerambursabile în cadrul Mecanismului de redresare și reziliență care prevede **elaborarea de documentații tehnico-economice** la nivelul domeniilor incluse în cei 3 piloni.

VIII. Elaborarea Acordului de Parteneriat cu UE

Ministerul Fondurilor Europene asigură coordonarea elaborării documentelor de programare privind investițiile naționale sprijinite prin fonduri europene în cadrul Politicii de Coeziune 2021-2027. În acest sens, activitatea MFE a vizat:

negocierile informale cu CE privind programarea și implementarea fondurilor europene aferente Politicii de Coeziune 2021-2027 au debutat în luna mai 2019. În perioada noiembrie 2019 – octombrie 2020 au avut loc 3 runde de negocieri în cadrul dialogului informal între autoritățile române și CE;

elaborarea primelor versiuni ale Programelelor Operaționale 2021-2027 și publicarea în consultare publică a PO Dezvoltare Durabilă, PO Transport, PO Creștere Inteligentă, Digitalizare și Instrumente Financiare, PO Incluziune și Demnitate Socială, PO Sănătate, PO Educație și Ocupare și PO Asistență Tehnică.

Versiunile revizuite ale documentelor, consolidate inclusiv în urma consultărilor publice desfășurate în luna august 2020 au fost transmise informal CE în prima parte a lunii octombrie 2020 și publicate pe site-ul MFE (<http://mfe.gov.ro/minister/perioade-de-programare/perioada-2021-2027/>);

- **demararea procedurii SEA aferentă PO** pentru toate programele operaționale prin notificarea Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor (MMAP) și anunțarea publicului interesat asupra inițierii procesului de elaborare a primei versiuni a acestuia;
- **elaborarea primei versiuni a Acordului de Parteneriat 2021-2027**, inițial în luna iulie

2020, și ulterior o forma revizuită ca urmare a consultărilor publice derulate în luna octombrie 2020;

- **monitorizarea îndeplinirii condițiilor favorizante** de îndeplinirea cărora depinde finanțarea unuia sau mai multor obiective specifice care vizează sectoare de intervenție prioritare;
- **organizarea cadrului partenerial și a consultărilor publice aferente PO** la care au participat aproximativ 1.000 de reprezentanți ai instituțiilor publice, ai societății civile, mediului academic și economic;
- **promovarea cadrului legislativ cu relevanță pentru implementarea Politicii de Coeziune 2021-2027.**

F. INFRASTRUCTURĂ, TRANSPORTURI ȘI COMUNICAȚII

În cele 12 luni de guvernare PNL, majoritatea proiectelor mari de investiții în infrastructură au fost accelerate, au primit o perspectivă clară de implementare, iar rezultatele se văd pe teren. În toate cele 4 domenii de transport de la momentul preluării mandatului, evoluțiile sunt semnificative, majoritatea proiectelor înregistrând un avans considerabil în implementare.

Guvernul a acționat pe următoarele 3 direcții principale:

- Accelerarea tuturor șantiierelor deschise;
- Deschiderea de noi șantiere prin emiterea de ordine de începere a lucrărilor, prin semnarea de noi contracte de proiectare și execuție și, nu în ultimul rând, prin deblocarea proiectelor care trenau de foarte mulți ani;
- Elaborarea Planului Investițional pentru Dezvoltarea Infrastructurii de Transport pentru perioada 2020-2030 și pregătirea portofoliului de proiecte pentru finanțarea din POT 2021-2027 și PNRR;

I. Evoluția proiectelor majore de infrastructură

Nr. Crt.	Obiective de investiții	Stadiul în noiembrie 2019	Stadiul după 11 luni de guvernare PNL
SECTORUL RUTIER			
1.	AUTOSTRADA SIBIU-PITEȘTI (A1)	Proiectul autostrăzii Sibiu-Pitești nu a marcat niciun progres semnificativ sub guvernele anterioare. În noiembrie 2019, nu se afla nicio secțiune în execuție. Secțiunile 2 și 3 nu aveau documentațiile pregătite, iar problemele legate de mediu erau nerezolvate.	<ul style="list-style-type: none"> ■ Se lucrează pe Secțiunea 1, Sibiu – Boita (ordin de începere a lucrărilor emis în data de 30.03.2020, stadiu fizic de execuție de aproximativ 26,3%). ■ S-a semnat contractul pe Secțiune 5, Curtea de Argeș-Pitești, în data de 11.05.2020 și a fost emisă H.G. pentru exproprierea imobilelor aflate pe raza localităților Bascov, Băiculești și Merișani. ■ Secțiunea 4 Tigveni-Curtea de Argeș este în procedură de atribuire a contractului pentru P.T. și execuție. ■ A fost lansată licitația pentru proiectarea și execuția Secțiunii 3 Cornetu-Tigveni, în data de 23.09.2020. ■ Pentru Secțiunea 2, documentațiile sunt pregătite pentru transmitere la ANAP. ■ A fost finalizată întreaga procedură privind problema de mediu de pe Sibiu-Pitești și a fost aprobată finanțarea de către Comisia Europeană în data de 3 septembrie. Contribuția financiară la proiectul major „Autostrada Sibiu – Pitești –etapa 1” este de 875 mil. de euro fonduri europene nerambursabile dintr-un total de 1,33 mld. de euro pentru secțiunile 1, 4 și 5 din autostradă, secțiunile 2 și 3 urmând să facă obiectul unei aplicații de finanțare separate. ■ În privința finanțării imediate, s-au negociat cu BERD condițiile pentru acordarea unui credit-punte din care să se finanțeze construcția autostrăzii, iar banii europeni nerambursabili să fie transferați către BERD în momentul rambursării.

Nr. Crt.	Obiective de investiții	Stadiul în noiembrie 2019	Stadiul după 11 luni de guvernare PNL												
2.	AUTOSTRADA TRANSILVANIA (A3)	Guvernele anterioare au reușit contra-performața de a se lucra efectiv numai pe 2 tronsoane din cele 10 ale Autostrăzii Transilvania. Celelate tronsoane nu aveau nicio procedură demarată.	<p> În luna septembrie, s-au dat în trafic 25 de km din Autostrada Transilvania: Iernut-Chețani și descărcarea de la Chețani, după ce la sfârșitul lunii iulie a fost recepționat lotul Borș-Biharia. </p> <p> S-au semnat contracte pentru PT și execuție pentru încă 4 loturi: Chiribiș-Biharia, Zimbor-Poarta Sălajului, Nușfalău-Suplacu de Barcău și Nădășelu – Mihăești – Zimbor. </p> <p> Încă două 2 loturi sunt în proceduri de licitație: Suplacu de Barcău-Chiribiș și Nușfalău-Poarta Sălajului, cu termen de depunere oferte în luna noiembrie. </p> <p>În acest moment situația pe A3, pentru cei 273 de km cuprinși între Biharia și Ungheni se prezintă astfel:</p> <table border="1" data-bbox="756 880 1483 1053"> <thead> <tr> <th>Stadiul</th> <th>km</th> <th>%</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Recepționat</td> <td>97,36</td> <td>35,54</td> </tr> <tr> <td>În execuție</td> <td>109,29</td> <td>39,89</td> </tr> <tr> <td>În pregătire</td> <td>67,33</td> <td>24,57</td> </tr> </tbody> </table>	Stadiul	km	%	Recepționat	97,36	35,54	În execuție	109,29	39,89	În pregătire	67,33	24,57
Stadiul	km	%													
Recepționat	97,36	35,54													
În execuție	109,29	39,89													
În pregătire	67,33	24,57													

Nr. Crt.	Obiective de investiții	Stadiul în noiembrie 2019	Stadiul după 11 luni de guvernare PNL
3.	AUTOSTRADA BRAȘOV – BACĂU (A13) AUTOSTRADA PLOIEȘTI-SUCEAVA (A7)	Autostrada A13 (Bacău-Brașov) și coridorul IX pan-european Ploiești-Siret (A7), care leagă Moldova pe axa Nord-Sud, nu au înregistrat niciun fel de progres în timpul guvernelor anterioare.	<ul style="list-style-type: none"><li data-bbox="756 299 1491 579">■ A fost semnat contractul pentru realizare SF +PT pentru A13 Brașov-Bacău în data de 22.05.2020, iar ordinul de începere a fost dat în data de 10.07.2020. Prestatorul se află în etapa de identificare a constrângerilor din culoarul autostrăzii (rețele de utilități, unități militare, PUG-uri, PUZ-uri, investiții aprobate), realizează studiile preliminare (geo, topo, arheologie) și culege date de mediu.<li data-bbox="756 596 1491 802">■ S-au încheiat contracte pentru toate secțiunile din A7 Ploiești-Suceava. Pentru primul sector din A7 Ploiești – Buzău, prestatorul s-a angajat că va preda PT-ul înainte de termenul contractual 2021, ceea ce înseamnă că se va putea lansa licitația pentru execuție la începutul anului viitor.<li data-bbox="756 827 1491 951">■ Pentru ultimele 2 secțiuni din A7 (Pașcani –Suceava, Suceava-Siret) au fost încheiate contracte, în 07.09.2020, pentru SF+PT. Durata contractelor este de 24 de luni.

Nr. Crt.	Obiective de investiții	Stadiul în noiembrie 2019	Stadiul după 11 luni de guvernare PNL
4.	AUTOSTRADA UNIRII (A8)	În luna decembrie 2018, Guvernul PSD a aprobat elaborarea Studiului de Fundamentare de către Comisia Națională de Strategie și Prognoză pentru secțiunea Iași-Tg. Neamț. Proiectul a înregistrat în ultimii 3 ani, o lipsă totală de coerență, ceea ce a condus la o multitudine de modificări de strategie.	<ul style="list-style-type: none"> ■ Autostrada Unirii (A8) a fost scoasă dintr-un Parteneriat Public-Privat toxic și costisitor pentru România, și s-a elaborat într-un timp foarte scurt cadrul legal pentru accelerarea implementării acestui proiect. ■ S-a înființat la nivelul CNAIR o Unitate de Implementare a Proiectului A8. <p>După 11 luni de guvernare PNL, stadiul pe cele 3 sectoare se prezintă astfel:</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Târgu Mureș – Ditrău - Târgu Neamț, în lungime de 211 km – Revizuirea Studiului de fezabilitate -data de finalizare estimată - jumătatea anului 2021. ■ Târgu Neamț – Iași – Ungheni – (revizuirea Studiului de Fezabilitate, PA.C, elaborarea Proiectului tehnic și asistența tehnică pentru depunerea cererii de finanțare, asistența tehnică pentru elaborarea documentației de atribuire execuție lucrări). În august 2020, a fost transmisă documentația la ANAP spre validare, anunțul a fost publicat în SEAP, având termen de depunere a ofertelor 10.11.2020. Termen estimat pentru finalizarea procedurii de licitație și semnarea contractului, în ipoteza fără contestații: ianuarie 2021. ■ Pod Ungheni – s-a depus notificarea privind solicitarea de emitere a acordului de mediu în data de 31.07.2020; Termen estimat pentru emiterea acordului de mediu: decembrie 2020. Ulterior, se va promova H.G. pentru aprobarea indicatorilor tehnico-economici: estimat ianuarie 2021.

Nr. Crt.	Obiective de investiții	Stadiul în noiembrie 2019	Stadiul după 11 luni de guvernare PNL
5.	AUTOSTRADA PLOIEȘTI-BRAȘOV (A3)	În viziunea guvernelor anterioare, Autostrada Ploiești - Comarnic - Brașov urma să fie implementată prin Parteneriat Public Privat (PPP). În acest sens, Guvernul a adoptat, în data de 29 august 2019, un proiect de hotărâre privind studiul de fundamentare pentru autostrada București - Ploiești - Comarnic- Brașov, care urma să fie implementată de către CNSP.	<ul style="list-style-type: none"><li data-bbox="761 299 1496 370">■ Proiectul a fost transferat de la Comisia națională de strategie și prognoză la MTIC.<li data-bbox="761 389 1496 526">■ Proiectul a fost supus unei analize în ceea ce privește varianta de implementare prin consultări extinse cu reprezentanții ADI Valea Prahovei, CNAIR și BERD.<li data-bbox="761 546 1496 1465">■ În prezent, stadiul proiectului se prezintă astfel:<ul style="list-style-type: none"><li data-bbox="806 607 1496 778">□ Elaborarea Studiului de Fezabilitate și a Proiectului Tehnic pentru Nod rutier Comarnic Nord. În data de 27.10.2020 a fost comunicat rezultatul procedurii de atribuire a contractului, durata acestuia fiind de 27 de luni de la data semnării.<li data-bbox="806 797 1496 968">□ Varianta Ocolitoare a orașului Comarnic (contract PT și Execuție lungime 5,2 km). În data de 25.08.2020, a fost publicată documentația în SEAP. Procedura de achiziție este în desfășurare. Durata contractului este de 36 luni.<li data-bbox="806 987 1496 1224">□ Completare/Revizuire Studiu de Fezabilitate și Elaborare Proiect Tehnic, pentru «Autostrada București – Brașov», secțiunea Ploiești – Brașov- (lungime: 99,8 km). Documentația de atribuire a fost publicată în SEAP, termenul de depunere a ofertelor este 06.11.2020. Durata contractului este de 36 luni.<li data-bbox="761 1243 1496 1465">■ S-a demarat proiectul de implementare a măsurilor privind sporirea siguranței rutiere și a capacității de circulație pe DN1. Astfel, pentru 5 pasaje pietonale, 4 pasaje rutiere și 2 reamenajări de intersecții avem încărcată în SEAP documentația de atribuire a contractelor pentru SF și PT.

Nr. Crt.	Obiective de investiții	Stadiul în noiembrie 2019	Stadiul după 11 luni de guvernare PNL
6.	AUTOSTRADA DE CENTURĂ BUCUREȘTI (A0)	Proiectul A0 se afla într-o fază incipientă, cu multe blocaje (procedurile de licitație întârzierte pe cele 4 loturi ale sectorului de Nord)	<p>Pentru sectorul de Nord (4 loturi):</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Avem comunicat rezultatul procedurii de licitație pentru loturile 1 și 3 (aflate în contestație); ■ În august 2020, s-a semnat contractul de proiectare și de execuție pentru lotul 4; ■ Pentru lotul 2 a fost comunicat rezultatul procedurii de atribuire a contractului de PT plus execuție în data de 9 octombrie 2020. <p>Pentru sectorul de Sud (3 loturi):</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Loturile 1 și 3 se află în etapa de elaborare a proiectului tehnic care urmează să fie finalizat în aceasta toamnă; ■ Pentru lotul 2 s-a dat ordinul de începere a lucrărilor în luna august pentru 1,7 km, iar în data de 28.10.2020 a fost semnat ordinul de începere a lucrărilor și pentru restul de 14.6 km din lotul 2; <p>Pentru cele 4 pasaje de pe inelul A0:</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ S-a reușit deblocarea proiectului și reluarea lucrărilor de la pasajul Domnești; ■ S-a emis autorizația de construire la pasajele Oltenița, Berceni, Mogoșoaia.
7.	DRUMUL EXPRES CRAIOVA-PITEȘTI	Un proiect de infrastructură deosebit de important pentru partea de sud a României, care nu a avansat aproape deloc în ultimii ani.	<p>La sfârșitul anului trecut au fost emise ordinele de începere a lucrărilor pentru tronsonul 2 din Drumul Expres Craiova-Pitești care cuprinde și VO ale municipiilor Balș și Slatina. Acestea au ajuns la un stadiu fizic de execuție de aproximativ 30 %.</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ S-au semnat contractele de proiectare și de execuție pentru tronsoanele 3 și 4 din Drumul Expres Craiova-Pitești, în data de 16.09.2020, 63 de km de drum de mare viteză, proiect finanțat din fonduri europene.

Nr. Crt.	Obiective de investiții	Stadiul în noiembrie 2019	Stadiul după 11 luni de guvernare PNL
8.	VARIANTA OCOLITOARE A MUNICIPIULUI BACĂU		<ul style="list-style-type: none"><li data-bbox="756 299 1491 436">■ La începutul lunii septembrie au fost inaugurați cei 7,3 km din VO Bacău – legătura rutieră de la sud de Bacău între DN 2 și DN 11 și Girația A din cadrul contractului de execuție.<li data-bbox="756 459 1491 872">■ În data de 27.10.2020, Comisia Europeană a aprobat finanțarea din Fondul de Coeziune a proiectului major de infrastructură rutieră „Varianta de ocolire Bacău”, un proiect pentru care anul trecut în noiembrie a fost depusă cererea de finanțare. Valoarea totală a proiectului este de 968,8 milioane de lei, din care valoarea totală eligibilă, finanțată prin Programul Operațional Infrastructura Mare 2014-2020, este 811,1 milioane de lei (85% din valoarea totală eligibilă aprobată – 689,4 milioane de lei este asigurată din Fondul de Coeziune, iar 15% în valoare de 121,7 milioane de lei va fi finanțată din bugetul CNAIR.<li data-bbox="756 895 1491 1030">■ A fost accelerat ritmul de execuție pe VO Bacău, fiind estimat ca până la finalul anului să fie recepționați cei aproximativ 16 km la profil de autostradă, parte din Autostrada Moldovei.

SINTEZĂ - SECTOR RUTIER *(11 luni de guvernare PNL)*

- În luna noiembrie 2019 se aflau în execuție aproximativ 150 de km de autostradă și drum expres, în valoare de 6 miliarde de lei și 86 km de variante ocolitoare, în valoare de 1,5 miliarde de lei.
- Până în luna noiembrie 2020 au fost emise ordine de începere a lucrărilor pentru noi obiective: aprox. 117 km de autostradă, drum expres, variante ocolitoare și drumuri naționale în valoare de aproximativ 2,9 mld. lei.
- Până la finalul anului 2020 se vor emite ordine de începere a lucrărilor pentru încă 60 km de autostradă, drum expres și variante ocolitoare, cu o valoare de 1,05 mld. lei.
- În perioada ianuarie – octombrie 2020 au fost încheiate procedurile de achiziție

publică și semnate contracte pentru noi obiective de investiție cu o valoare totală de 8,5 miliarde lei, pentru 436 km, din care 192 km autostrăzi și drumuri expres și 244 km modernizare drumuri naționale și construcție variante de ocolire.

- În perioada ianuarie – noiembrie 2020 au fost semnate 13 contracte pentru elaborare SF și PT pentru aproximativ 1.000 de km autostrăzi și drumuri expres, cu o valoare de 155 milioane de lei.
- În perioada 1 octombrie 2020 – 31 decembrie 2020 se estimează că vor fi semnate contracte de proiectare și execuție lucrări pentru 134,9 km, cu o valoare de 6,3 miliarde de lei, din care 77,4 km de autostrăzi și drumuri expres în valoare de 4,7 miliarde de lei și pentru 57,31 km de drumuri naționale și variante ocolitoare, în valoare de 1,6 miliarde de lei.
- Din noiembrie 2019 până în octombrie 2020 au fost date ordine de începere (OI) execuție și proiectare în valoare de 10,5 miliarde de lei, iar din octombrie până în decembrie se vor emite alte OI execuție și proiectare în valoare de 8,3 miliarde de lei. În total, este vorba despre 18,8 miliarde de lei comparativ cu 7,5 miliarde de lei, cât a reprezentat această componentă în anul 2019, până la preluarea guvernării de către PNL în noiembrie.
- Până la finalul anului 2020 se vor lansa noi proceduri de achiziție pentru atribuirea unor contracte de proiectare și execuție a unui

număr de 143,66 km de autostradă/drum expres/ variante de ocolire, cu o valoare estimată de 9,85 miliarde de lei (ex. Secțiunea Poarta Sălajului- Zalău-Nușfalău, inclusiv tunelul rutier în zona Meseș, Secțiunea Suplacu de Barcău – Chiribiș din Autostrada Transilvania , Secțiunea 2, Boița - Cornetu a Autostrăzii Sibiu-Pitești, Lărgirea la 4 benzi a centurii rutiere a Municipiului București Sud între A1 (km 55+520) și DN 5 (km 40+000) - Lot I și Lot II, Varianta de ocolire Sighișoara).

Așadar,

- În noiembrie 2019 se lucra pe 150 de km de autostradă și drum expres, iar astăzi se lucrează pe încă 90 km de autostrăzi, drum expres și variante ocolitoare;
- Până în noiembrie 2019 au fost dați în trafic 23 de km de autostradă (lotul 4 din Lugoj-Deva), în timp ce în ultimii trei ani, între 2017 și 2019, vechea guvernare a dat în trafic în total doar 96 de km de autostradă;
- Din noiembrie 2019 până în octombrie 2020 au fost dați în trafic 46 de km de autostradă (21 de km fiind preluați din categoria „muzeu în aer liber”, lotul 3 din Lugoj-Deva).
- Până la finalul anului ne propunem să recepționăm încă 43 de km de autostradă (Sebeș-Turda lot 1, Sector Râșnov – Cristian , VO Bacău partea de profil de autostradă 16 km) și 172 de km de VO-uri și DN-uri. Astfel, în total vor fi recepționați, în anul 2020, 315 km de autostrăzi, DX, VO și DN.

Nr. Crt.	Obiective de investiții	Stadiul în noiembrie 2019	Stadiul după 11 luni de guvernare PNL
SECTORUL FERROVIAR/METROU			
1.	Magistrala de Metrou (M5) Drumul Taberei – Pantelimon Secțiunea 1, Râul Doamnei - Eroilor, inclusiv stația și depoul Valea Ialomiței Secțiunea 2- Eroilor (PS Operă) - Universitate - Piața Iancului	În noiembrie 2019 stadiul fizic era următorul: Structura de rezistență - 96 %. Finisaje, instalații, cale de rulare - 76 %	<ul style="list-style-type: none"> A fost accelerată implementarea proiectului M5 pe tronsonul Eroilor- Drumul Taberei care a fost inaugurat în data de 15 septembrie, în lungime de 6,9 km cu 10 stații, 1 depou - un proiect finanțat din fonduri europene în valoare de 3,22 mld. lei inclusiv TVA. Achiziția de trenuri noi de metrou (un număr de 13) destinate asigurării circulației pe distanțele Râul Doamnei – Eroilor 2, respectiv Valea Ialomiței – Eroilor 2, a fost deblocată în data de 30.09.2020. Curtea de Apel a respins contestațiile existente, fiind validat practic câștigătorul desemnat de către comisia de achiziții din cadrul Metrorex. Dezvoltarea rețelei de metrou pe magistrala M5 continuă cu implementarea Secțiunii - Eroilor (PS Operă) - Universitate - Piața Iancului, încă 5,4 km de linie de metrou și 6 stații. Proiect în pregătire, în valoare de 2,6 miliarde de lei inclusiv TVA, pentru care a fost comunicat rezultatul procedurii de atribuire către ofertanți, dar există o contestație depusă la CNSC.
2.	Legătura rețelei de metrou cu AEROPORTUL INTERNAȚIONAL HENRI COANDĂ (Magistrala 6: 1 Mai - Otopeni)		<ul style="list-style-type: none"> Un proiect blocat care a prins contur în aceste luni cu cele două loturi: st. 1 Mai – st. Tokyo și st. Tokyo – st. Aeroport Otopeni, cu cele 12 stații și 14,2 km, pentru care cel mai probabil anul viitor, se va semna contractul de proiectare și execuție. Pentru secțiunea 1 (1 Mai-Tokyo) a fost tranșat litigiul din instanță, în data de 29.09.2020. Curtea de Apel s-a pronunțat în favoarea autorității contractante, procedura de atribuire fiind deblocată.

Nr. Crt.	Obiective de investiții	Stadiul în noiembrie 2019	Stadiul după 11 luni de guvernare PNL
3.	Coridorul IV FEROVIIAR	Domeniul feroviar a fost complet ignorat de guvernele anterioare.	<ul style="list-style-type: none"> ■ În luna martie, s-a semnat contractul pentru Subsecțiunile: 1. Brașov – Apața și 3. Cața – Sighișoara din proiectul de Reabilitare a liniei de cale ferată Brașov – Simeria, contract în valoare de 2,9 miliarde de lei, fără TVA. A fost emis ordin de începere a lucrărilor în 16.04.2020 și au fost predate amplasamentele în 12.05.2020. ■ S-a semnat contractul pentru subsecțiunea 2 Apața – Cața, în data de 22.09.2020, ca parte din proiectul de Reabilitare a liniei de cale ferată Brașov – Simeria, în valoare de 2,7 miliarde de lei, fără TVA. ■ În data de 21.08.2020 s-a semnat contractul pentru ultimul tronson din Coridorul IV feroviar pan-european, Realizare SF pentru Secțiunea Predeal-Brașov (27 km), în valoare de 14,1 milioane de lei, fără TVA. Astfel, s-a reușit închiderea coridorului IV feroviar pan-European.
4.	Modernizarea liniei de cale ferată București Nord – Aeroportul Internațional Henri Coandă București	<p>Contractul de proiectare și de execuție a lucrărilor a fost semnat în data de 16.04.2019.</p> <p>Ordinul de începere a fost dat în 05.05.2019.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ■ Proiectul cuprinde dublarea liniei de cale ferată între stațiile Mogoșoaia și Balotești, în lungime de 7,86 km, această investiție fiind necesară pentru mărirea capacității de tranzit a călătorilor spre și dinspre aeroportul Otopeni. ■ Investiția a fost suportată de la bugetul de stat . ■ În luna decembrie, odată cu noul mers al trenurilor, va fi pus în funcțiune cu călători.

Nr. Crt.	Obiective de investiții	Stadiul în noiembrie 2019	Stadiul după 11 luni de guvernare PNL
5.	Racord C.F. la terminalul T1, AIHCB (km 16+100 – km 19+075)	<p>Contractul de proiectare și de execuție a lucrărilor a fost semnat în data de 21.06.2019.</p> <p>Ordinul de începere a fost dat în 26.06.2019.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Proiectul cuprinde construcția de la zero a aproximativ 3 km de linie de cale ferată care vor face legătura feroviară din zona Odăile la Terminalul T1, Aeroportul Internațional Henri Coandă București, proiect finanțat din fonduri europene. La sfârșitul lunii septembrie 2020 au început probele tehnologice cu tren (teste/probe instalații/semnalizare). În luna decembrie, odată cu noul mers al trenurilor va fi pus în funcțiune cu călători. Pe lângă situațiile litigioase ivite în perioada de execuție, generate de nu mai puțin de 7 procese intentate de proprietarii de imobile din proximitatea liniei, și având în vedere faptul că în contextul generat de pandemie, s-a amânat CE de fotbal, s-a hotărât ca acest proiect să fie întregit cu încă 2 obiective necesare exploatarei (punctul de oprire din zona patinoarului și a unui pasaj semiacoperit de acces în aerogară).
6.	Electrificarea și reabilitarea liniei de cale ferată Cluj Napoca – Oradea – Episcopia Bihor-Frontiera cu Ungaria (166 km)	<p>Contractul pentru revizuire SF a fost încheiat în aprilie 2017, dar din cauza slabei mobilizări și a interesului scăzut din partea beneficiarului, proiectul a fost mult întârziat, fiind tergiversat din cauza procedurii îndelungate de obținere a Acordului de mediu.</p>	<ul style="list-style-type: none"> SF-ul a fost avizat în CTE CFR fără Acord de mediu. În prezent se află în etapa de elaborare a documentației de achiziție pentru proiectare și execuție lucrări pentru fiecare lot, precum și documentația de achiziție pentru consultanță și supervizare. Calendarul de implementare a proiectului este următorul:<ul style="list-style-type: none"> publicare achiziție-ianuarie 2021; derulare procedură de achiziție-februarie 2021-august 2021; semnare contract-septembrie 2021; proiectare - 6 luni - (octombrie 2021 - martie 2022); execuție lucrări-36 luni (aprilie 2022 - martie 2025).

Nr. Crt.	Obiective de investiții	Stadiul în noiembrie 2019	Stadiul după 11 luni de guvernare PNL
7.	Modernizarea liniei feroviare Caransebeș-Timișoara-Arad	Un proiect esențial care continuă coridorul IV feroviar Pan European pe ramura sudică a rămas doar la stadiul de elaborare SF.	<ul style="list-style-type: none"> ■ Reabilitarea Coridorului IV Pan European ramura sudică secțiunea Arad – Timișoara – Caransebeș are finalizat SF-ul; ■ A fost lansată licitația pentru achiziția serviciilor de proiectare și execuție lucrări de modernizare pe secțiunile Timișoara Est - Ronaț Triaj Gr. D (lotul 3) și Ronaț Triaj Gr. D - Arad (lotul 4), aferente obiectivului Modernizarea liniei CF Caransebeș - Timișoara - Arad, finanțat din fonduri externe nerambursabile în valoare de 3,9 miliarde de lei.

SINTEZĂ - SECTOR FEROVIAȚ

(11 luni de guvernare PNL)

- În noiembrie 2019 se aflau în implementare proiecte de reabilitare a infrastructurii feroviare pentru 310 km din Coridorul IV feroviar, în valoare de 12,78 miliarde de lei (aprox. 2,62 mld. euro);
- Din noiembrie 2019 și până în prezent au fost demarate proiecte de reabilitare a infrastructurii feroviare pentru încă 112,5 km de cale ferată, parte din coridorul IV feroviar, în valoare de 5,6 miliarde de lei (aprox. 1,1 mld. euro);
- În noiembrie 2019 erau demarate documentații tehnico-economice (SF-uri) pentru 950 km, în valoare de 59,6 milioane lei (aprox. 12 mil. euro);
- Din noiembrie 2019 și până în prezent au fost demarate documentații tehnico-economice (SF-uri) pentru 2.760 km, plus 47 stații CF, 173 tuneluri, poduri, podețe și 150 treceri la nivel, în valoare de 474 milioane de lei (aproximativ 97 mil. euro);
- Până la finalul anului se estimează că vor fi lansate 10 proceduri de licitație (4 pentru lucrări, 6 pentru servicii) care se află în curs de pregătire, în valoare totală estimată de 15.022.900.380,02 lei fără TVA, din care lucrări în valoare de 14.626.032.925,3 lei fără TVA. Acest pachet vizează lucrări de modernizare și studii de fezabilitate pentru 1.576 km de cale ferată;
- Au fost demarate procedurile pentru achiziția sistemelor trenuri de lucru, în valoare de 181 milioane de euro fără TVA.

Nr. Crt.	Obiective de investiții	Stadiul în noiembrie 2019	Stadiul după 11 luni de guvernare PNL
SECTORUL AERIAN			
1.	Reabilitare și refuncționalizare interioare Corpuri A, B, Rotondă – Aeroportul Internațional București-Băneasa	Proiectul a fost lansat în anul 2018, iar în noiembrie 2019 acesta nu avea autorizație de construire.	<ul style="list-style-type: none">■ La 22.01.2020 a fost obținută autorizația de construire și s-a predat amplasamentul lucrărilor pregătitoare începând cu data de 23.01.2020.■ Au fost parcurse etapele pentru realizarea Proiectului Tehnic.■ Termenul estimat de recepție lucrări este finalul anului 2020.
2.	Modernizare Pista 2 08L-26R AIHCB	Contractul a fost semnat în 21.06.2019, iar până în luna noiembrie 2019 nu au fost parcurse etapele necesare în vederea demarării proiectului.	<ul style="list-style-type: none">■ Perioada de execuție ar fi trebuit să fie de 8 luni, însă a fost obținut un termen de execuție de 5 luni, fără costuri suplimentare.■ Lucrările au fost începute în 3 august 2020, iar termenul de finalizare a lucrărilor este decembrie 2020.
3.	Programul Strategic de Dezvoltare a Infrastructurii Aeroportuare a AIHCB		<ul style="list-style-type: none">■ A fost emisă Hotărârea de Guvern cu privire la realizarea exproprierii terenurilor în vederea realizării obiectivului de interes național.■ A fost finalizată Etapa II.3 “Achiziția terenurilor necesare realizării obiectivului de investiții aprobat”. Intabularea terenurilor se află în curs de finalizare.■ În 13.08.2020 CNAB a solicitat deschiderea creditelor bugetare pentru luna august 2020 în valoare de 214.344 mii lei. Bani au intrat în contul deschis la trezorerie în data de 2 septembrie. CNAB va vira sumele necesare în contul deschis la CEC Bank pentru despăgubirea proprietarilor expropriați.■ Începând cu luna septembrie, în funcție de emiterea de către comisiile de expropriere a recipiselor către proprietarii expropriați, CNAB va vira sumele necesare în contul deschis la CEC Bank.

Nr. Crt.	Obiective de investiții	Stadiul în noiembrie 2019	Stadiul după 11 luni de guvernare PNL
4.	Reabilitare cale de rulare DELTA AIHCB	Proiectul trena de mai mulți ani, cu efect negativ asupra capacității de operare a Pistei 1 (Expertiză tehnică + DALI realizate încă din 2008-2009)	În luna ianuarie 2020 a fost emis ordinul de începere privind execuția lucrărilor. Lucrarea a fost finalizată și recepționată în data de 13.07.2020.
5.	Compania Națională de Transporturi Aeriene a României TAROM	Compania TAROM a fost condusă defectuos, generându-se mari probleme de competitivitate operatorului național aerian. În 2018 a fost semnat un contract pentru achiziția a cinci aeronave Boeing MAX cu termen de livrare 2023, fără a exista sursa de finanțare. TAROM a încheiat anul 2019 cu pierderi de aproape 200 de milioane de lei.	<ul style="list-style-type: none"> ■ S-a evitat declinul Companiei TAROM, accentuat și de criza provocată de Covid -19. ■ S-a creat cadrul legal pentru acordarea unor ajutoare de stat individuale de salvare. ■ În luna martie, Compania Tarom a accesat un împrumut cu titlul de ajutor de stat individual pentru salvare (ajutor de salvare), în valoare de 199 milioane de lei (36,7 mil. euro), pentru o perioadă de 6 luni de la acordare. ■ În vederea accesării ajutorului de stat pentru restructurare (110 milioane de euro din care 36,7 milioane de euro – ajutor de salvare) și pentru a converti ajutorul de salvare acordat cu titlu de împrumut, conducerea executivă, împreună cu C.A. și A.G.A., au finalizat, aprobat și depus documentațiile în termenul prevăzut în OUG nr.12/2020 (6 luni de la accesarea împrumutului). ■ Pentru compensarea pierderilor cauzate de pandemia de COVID-19, conducerea executivă a companiei Tarom a demarat procedurile necesare în vederea accesării unui ajutor (ajutor COVID-19), în valoare de până la 64,8 milioane de euro, invocând impedimentele în operare cauzate de situația de urgență și de restricțiile de circulație impuse de către alte state (promovarea unui memorandum în Guvern pentru aprobarea acordării acestui ajutor). Pentru accesarea acestui ajutor, au fost adresate și închise toate comentariile Comisiei Europene pe componenta de prenotificare, ajutorul fiind autorizat de către Comisia Europeană prin Decizia nr. C(2020) 5830/20.02.2020, respectiv, C(20220) 6910/02.10.2020

Nr. Crt.	Obiective de investiții	Stadiul în noiembrie 2019	Stadiul după 11 luni de guvernare PNL
SECTORUL NAVAL			
1.	Dezvoltarea și modernizarea infrastructurii portuare	Proiectul a fost lansat în anul 2018, iar în noiembrie 2019 acesta nu avea autorizație de construire.	<p>■ Au fost impulsionate proiectele din sectorul naval, proiecte care au ca scop final creșterea traficului de mărfuri pe Dunăre prin modernizarea infrastructurii portuare. Astfel, au fost semnate cereri de finanțare din fonduri europene pentru:</p> <ul style="list-style-type: none">□ Dezvoltarea portului Isaccea - reabilitare și modernizare infrastructură portuară (aprilie 2020). Contractul are o valoare de 4 milioane de euro.□ Dezvoltarea portului Tulcea - etapa I (iulie 2020). Contractul are o valoare de 13 milioane de euro.□ Proiect Platformă Multimodală Galați - Etapa II□ Modernizarea infrastructurii rutiere din zona platformei multimodale pentru înlăturarea blocajelor în trafic și relocarea unui segment de cale ferată pentru fluidizarea traficului feroviar din zona portuară (septembrie 2020). Contractul are o valoare de 12 milioane de euro.

II. Măsuri specifice pentru sectorul de transporturi în timpul crizei

Culoarele verzi pentru transportul de marfă

În ciuda restricțiilor determinate de criza sanitară, s-a asigurat continuitatea transportului de marfă. De la începutul crizei Covid-19 și pe tot parcursul acesteia, România a reprezentat un factor activ și determinant în stabilirea unor principii și abordări unitare la nivelul statelor membre UE, **fiind promotorul ideii de stabilire a culoarelor verzi pentru transportul rutier internațional de mărfuri.**

S-a reușit în urma discuțiilor purtate la nivel european să fie asigurată funcționarea unui sector economic vital, cel de transport marfă, prin stabilirea unor culoare de tranzit pentru acest tip de transport care au permis operatorilor din industria de profil, din statele membre ale UE și non-UE, să își desfășoare activitatea în condiții normale, pe teritoriul României fiind stabilite 5 astfel de coridoare de transport.

Funcționarea în condiții de siguranță a sectorului de transport:

În cele 12 Ordonanțe militare care au fost emise pe perioada stării de urgență s-au luat măsuri pentru a proteja populația și pentru a limita răspândirea noului coronavirusului. Pe toate cele 4 moduri de transport - rutier, feroviar/metrou, aerian și naval - au existat seturi de reglementări care să le asigure funcționarea în condiții de siguranță.

Aceste reglementări au fost rezultatul unor con-

sultări extinse și transparente cu asociațiile transportatorilor, cu operatorii aerieni, cu operatorii feroviari și alți factori implicați în desfășurarea activităților de transport. Astfel, au fost luate măsuri pentru asigurarea distanței de protecție între persoane de cel puțin 1,5 m în zonele cu risc de aglomerare din gări, autogări, porturi, locuri de îmbarcare/debarcare, terminale aeroporturi și stații de metrou, prin configurarea, după caz, a traseelor de deplasare a persoanelor cât și a suprafețelor de staționare temporară în astfel de zone; măsuri pentru realizarea dezinfectiei periodice a zonelor cu risc de aglomerare; măsuri pentru organizarea locurilor de îmbarcare/debarcare în cadrul terminalelor aeroporturilor și stațiile de metrou, precum și în interiorul oricărui mijloc de transport în comun; măsuri pentru informarea pasagerilor, prin afișe sau mijloace sonore sau video cu privire la măsurile de protecție sanitară.

Apărarea intereselor transportatorilor români afectați de Pachetul Mobilitate 1

S-a susținut în cadrul dezbaterilor la nivelul UE, precum și în discuțiile formale și informale, în cadru bilateral sau în format mai larg cu miniștri de transport din statele membre UE nevoia revizuirii acelor măsuri din Pachetul Mobilitate 1, care dezavantajează transportatorii români. Alături de alte 8 state din Estul Europei a existat o abordare comună pe problematica vizată de Pachetul Mobilitate I, privind:

- instituirea restricțiilor nejustificate la libertatea de stabilire, prin prevederile privind întoarcerea conducătorilor auto la 4 săptămâni și, respectiv, întoarcerea vehiculelor la 8 săptămâni;
- încălcarea principiului nediscriminării pe criteriul naționalității, cu generarea unor dezavantaje semnificative pentru întreprinderile de transport din statele membre de la periferia geografică a UE.

Concret, România a luat decizia de a introduce 3 acțiuni în anulare la CJUE cu privire la unele dispoziții ale Pachetului Mobilitate I. Dispozițiile a căror anulare este solicitată de către România privesc:

- a. Interzicerea efectuării perioadei de odihnă săptămânală în cabina vehiculului;
- b. Obligația conducătorilor auto de a se întoarce, la 4 săptămâni, în statul în care întreprinderea își are sediul sau la locul de reședință;

- c. Obligația întreprinderilor de a asigura întoarcerea vehiculelor o dată la 8 săptămâni la unul dintre centrele operaționale;

- d. Limitările suplimentare la efectuarea operațiunilor de cabotaj;

- e. Normele specifice privind detașarea conducătorilor auto.

III. Demararea unor măsuri de reformă structurală în domeniul infrastructurii/comunicațiilor

a) Susținerea transportului aerian prin adoptarea unor măsuri financiare de tip suport

În contextul în care transportatorii aerieni români care operează servicii aeriene regulate și care asigură stabilitatea conectivității aeriene internaționale a României, respectiv, TAROM și BLUE AIR, s-au confruntat cu pierderi importante din cauza efectelor pandemiei COVID-19 și s-au aflat în imposibilitatea continuării activității, s-au promovat mai multe acte normative care să asigure necesarul de lichidități pentru funcționarea acestor companii aeriene.

- Aprobarea unui ajutor de salvare pentru TAROM - Ordonanța de urgență a Guvernului nr.12/2020 privind instituirea cadrului legal pentru acordarea unui ajutor individual de salvare companiei naționale TAROM, pentru acoperirea necesarului de lichiditate pentru perioada martie-august 2020. Ajutorul de stat, acordat sub forma unui împrumut din trezorerie, a fost

autorizat prin Decizia Comisiei Europene nr. C(2020) 1160/24.02.2020, fiind în cuantum de aproximativ 176 milioane de lei (aprox. 36,7 mil. euro).

- Aprobarea unei scheme de ajutoare de stat sub forma garanțiilor de stat pentru TAROM și BLUE AIR - pentru compensarea pierderilor economice suferite în contextul pandemiei de COVID-19. Ajutoarele de stat, în cuantum de 300.775.000 lei (62,13 milioane euro) pentru BLUE AIR, respectiv, 93.876.360 lei (19,33 milioane de euro) pentru TAROM au fost autorizate de Comisia Europeană prin Decizia nr. C(2020) 5830/20.08.2020, respectiv, C(2020) 6910/02.10.2020.

b) Susținerea aeroporturilor din portofoliul MTIC, cât și a celor regionale prin acordarea de ajutoare de stat sub formă de subvenție

- Acordarea unui ajutor de stat, sub forma subvenției de la bugetul de stat, prin bugetul MTIC, Aeroportului Internațional Traian Vuia Timișoara, pentru acoperirea pierderilor generate de COVID 19. Prin Decizia nr C(2020) 5496 final/5.08.2020, Comisia Europeană a autorizat acordarea acestui ajutor, în valoare de 4.776.234 lei (987.744 euro). Prin acest ajutor de stat, aeroportul va dispune de necesarul de lichiditate care să-i asigure funcționarea în condiții de siguranță până la revenirea la normal a traficului aerian.
- Acordarea unor ajutoare de stat aeroporturilor regionale cu un trafic situat între

200.000 - 3.000.000 pasageri/an, aflate în subordinea consiliilor județene, pentru pierderile înregistrate în contextul pandemiei COVID-19 și cauzate direct de această pandemie, în perioada martie-iunie 2020, de care vor beneficia aeroporturile din Cluj, Sibiu, Bacău, Iași și Craiova.

c) Planul de restructurare a companiei TAROM

La data de 19.08.2020 Ministerul Transporturilor, Infrastructurii și Comunicațiilor a prenotificat la Comisia Europeană cu privire la planul de restructurare a companiei TAROM pentru perioada 2021-2025, propus de managementul companiei. În perioada următoare vor avea loc negocieri cu Comisia Europeană pe marginea planului de restructurare, implementarea acestuia fiind vitală pentru rentabilizarea companiei TAROM pe termen mediu și scurt.

d) Deblocarea “Programului strategic de dezvoltare a infrastructurii aeroportuare la Aeroportul Internațional Henri Coandă București”

Prin adoptarea H.G. nr.580/2020 s-au reluat procedurile de expropriere a terenurilor necesare implementării programului strategic al AIHCB. S-a alocat de la bugetul de stat pentru anul 2020 suma de 358,2 milioane de lei pentru susținerea efortului financiar în vederea expropriării terenurilor necesare realizării obiectivului de interes național.

e) Ameliorarea cadrului legal pentru impulsivitatea implementării programelor investiționale în infrastructura aeroportuară

- Pentru aeroportul Mihail Kogălniceanu

Constanța s-au adoptat 5 acte normative pentru funcționarea acestuia la standardele europene de siguranță și securitate (HG nr. 500/2020 privind declanșarea procedurilor de expropriere a imobilelor proprietate privată care constituie coridorul de expropriere situat pe amplasamentul lucrării de utilitate publică de interes național privind obiectivul de investiții “Amenajare bandă pistă și R.E.S.A.” la Aeroportul Internațional Mihail Kogălniceanu - Constanța, comuna Mihail Kogălniceanu, județul Constanța; OMTIC nr. 1019/2020 pentru aprobarea indicatorilor tehnico-economici ai obiectivului de investiții “Sistem supraveghere video”; OMTIC nr. 934/2020 pentru aprobarea indicatorilor tehnico-economici ai obiectivului de investiții “Upgrade balizaj luminos PDA dir. 36”; HG nr. 241/2020 pentru aprobarea Notei de fundamentare referitoare la necesitatea și oportunitatea efectuării cheltuielilor aferente proiectului de investiții “Creșterea securității și siguranței traficului de pasageri pe Aeroportul Internațional Mihail Kogălniceanu - Constanța”; OMTIC nr. 732/2020 pentru aprobarea Notei de fundamentare referitoare la necesitatea și oportunitatea efectuării cheltuielilor aferente proiectului de investiții “Creșterea siguranței traficului de pasageri pe Aeroportul Internațional Mihail Kogălniceanu - Constanța”).

□ **Pentru dezvoltarea Aeroportului Internațional Timișoara** au fost adoptate 2 acte normative în acest sens (HG nr.826/2019 pentru aprobarea Notei de fundamentare referitoare la necesitatea și oportunitatea

efectuării cheltuielilor aferente proiectului de investiții “Achiziție sistem integrat pentru controlul de securitate”, HG nr. 737/2020 pentru aprobarea indicatorilor tehnico-economici ai obiectivului de investiții “Terminal plecări curse externe” la Aeroportul Internațional Timișoara - Traian Vuia).

f) Demararea procedurilor pentru redresarea financiară a C.F.R. Marfă și pentru restituirea ajutorului de stat nelegal primit în anul 2013

A fost întocmit proiectul de concordat preventiv, aprobat de către Tribunalul București, care cuprinde un plan de redresare financiară pentru companie, modalitatea și mijloacele de stingere a datoriilor S.N.T.F.M. C.F.R. MARFĂ S.A.

Au fost identificate mai multe scenarii fezabile pentru restituirea ajutorului de stat nelegal (400 milioane de euro) și care respectă condițiile prevăzute de legislația UE. Niciunul dintre acele scenarii nu implică riscul intrării transportatorului de marfă în faliment!

g) S-a creat cadrul legal pentru elaborarea „Strategiei de dezvoltare a transporturilor navale”

Potențialul sectorului naval din România este uriaș, iar pentru punerea sa în valoare este necesară elaborarea unui document strategic care să cuprindă viziunea de dezvoltare pe termen mediu și lung. Astfel, a fost adoptat OMTIC nr.1131/07.07.2020 pentru aprobarea înființării Unității de Implementare a Proiectului „Strategia de dezvoltare a transporturilor navale”, un proiect finanțat prin POIM 2014-2020.

Principalele obiective ale acestui document vizează:

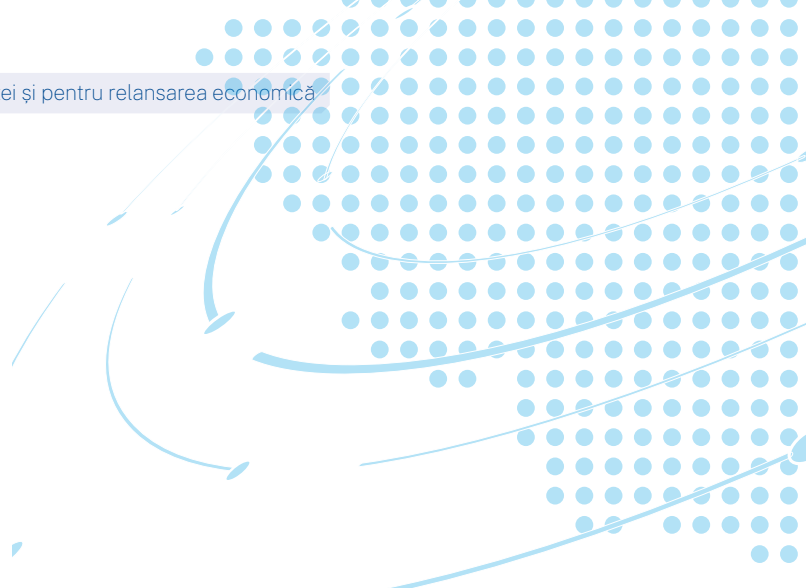
- asigurarea unei navigabilități continue pe Dunăre;
- modernizarea infrastructurii portuare;
- planificarea corectă și concretă a investițiilor necesare pentru a fi realizabile în porturile românești;
- redimensionarea politicilor tarifare și vamale;
- crearea unor alianțe strategice cu statele aflate pe coridorul Marea Caspică și Marea Neagră.

h) S-a eliminat riscul de infrigement prin transpunerea în legislația națională a Pachetului IV feroviar- Pilonul Tehnic

Au fost transpuse cele două directive europene, respectiv Directiva de siguranță și Directiva de interoperabilitate, prin adoptarea Ordonanței de urgență privind siguranța feroviară și a Hotărârii de Guvern privind interoperabilitatea sistemului feroviar, evitându-se, astfel, riscul de infrigement.

Scopul acestui pachet legislativ este să asigure o deschidere echilibrată a pieței interne a transportului feroviar de călători, independența administratorilor infrastructurilor, proceduri competitive de atribuire a contractelor de servicii publice, cel mai înalt nivel de siguranță feroviară și interoperabilitate.

i) S-au făcut pași în direcția elaborării legisla-

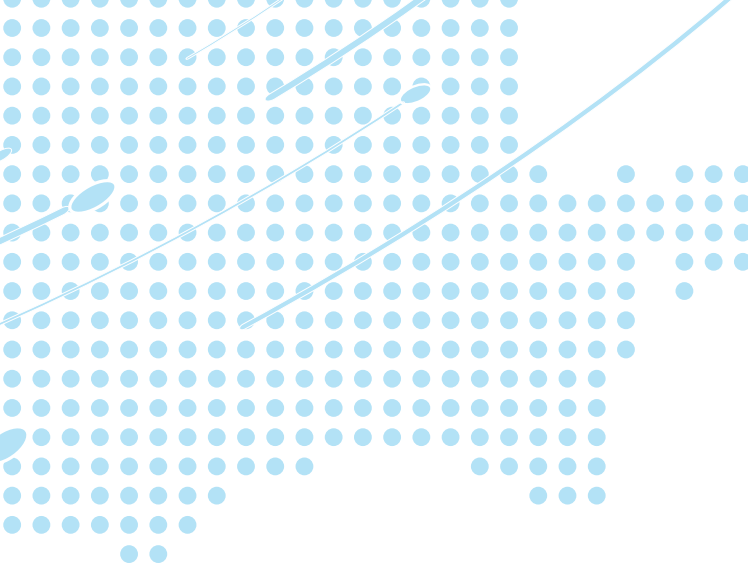
ției privitoare la 5G

A fost aprobat în luna mai 2020 Memorandumul cu tema: Înființarea Grupului de lucru 5G pentru identificarea măsurilor strategice și tehnice cheie din setul de instrumente al UE pentru atenuarea eficace a riscurilor și asigurarea securității rețelelor 5G necesare a fi implementate de România, respectiv pentru elaborarea raportului privind punerea în aplicare a acestora la nivel național.

A fost încheiată etapa de consultare publică asupra proiectului de lege privind adoptarea unor măsuri referitoare la infrastructuri informatice și de comunicații de interes național și condițiile implementării rețelelor 5G, care se află în procedura de avizare inter-instituțională.

j) S-a demarat procesul de optimizare a cadrului legislativ pentru dezvoltarea infrastructurii de comunicații electronice

A fost elaborat proiectul de lege pentru modificarea și completarea unor acte normative în domeniul comunicațiilor electronice și pentru

stabilirea unor măsuri de facilitare a dezvoltării rețelelor de comunicații electronice (**Codul Comunicațiilor**) care intră în etapa de consultare publică.

k) Relansarea Companiei Naționale Poșta Română, printr-un amplu program investițional

A fost semnat un acord de împrumut cu Eximbank în valoare de 200 milioane de lei (41 mil. euro) destinat demarării proceselor investiționale, de reformă și de modernizare a Poștei Române. La mai puțin de un an de la preluarea guvernării, Compania Națională Poșta Română a reușit să achite toate sumele datorate bugetului de stat (130 milioane de lei) și să se elibereze de toate ipotecile aferente, ceea ce îi permite să înceapă un proces de reconstrucție.

Acest credit este destinat dezvoltării logistice prin realizarea a două centre de sortare, unul în regiunea București-Ilfov (Otopeni) și unul la Cluj-Napoca, precum și alte investiții care vizează digitalizarea serviciilor poștale prin achiziția de sisteme informatice și de comunicații, precum și reabilitarea clădirilor monumente

istorice din patrimoniul Poștei Române. Acesta este doar începutul unui proces amplu de digitalizare, automatizare și dezvoltare logistico-tehnologică prin care se urmărește asigurarea condițiilor pentru dezvoltare și eficientizare, obiectivul fiind creșterea calității serviciilor oferite către beneficiarii finali.

IV. Fonduri europene nerambursabile

Din cele 2,6 miliarde de euro absorbite până în prezent în cadrul POIM pentru infrastructura de transport, 650 de milioane de euro (25%) au fost autorizate la plată în ultimele 11 luni. De asemenea, în privința sumelor alocate în acest an pentru investiții din fonduri externe nerambursabile au fost plătite deja 3,7 miliarde de lei la 9 luni, pentru proiecte majore rutiere și feroviare, **reprezentând o creștere de 150% comparativ cu aceeași perioadă din anul 2019.**

Din cele 112 de contracte de finanțare încheiate în exercițiul financiar 2014-2020, în valoare totală de 9,680 miliarde de euro, din care FEN 6,506 miliarde de euro reprezentând 144,37% din valoarea alocată, **în perioada noiembrie 2019-septembrie 2020 au fost încheiate un număr de 32 contracte** de finanțare, în valoare totală de 1,813 miliarde de euro (inclusiv Autostrada Sibiu-Pitești), din care FEN 1,188 miliarde de euro, reprezentând 26,36% din valoarea alocată.

Printre proiectele care au fost incluse la finanțare din fonduri europene se numără – V.O. Timișoara Sud, V.O. Bacău, Elaborarea Studiului de Fezabilitate și a Proiectului Tehnic de Execuție pentru

Drum Expres Focșani-Brăila, Elaborarea Studiului de Fezabilitate și a Proiectului Tehnic de Execuție pentru Drum Expres Găești-Ploiești, Elaborarea Studiului de Fezabilitate și a Proiectului Tehnic de Execuție pentru obiectivul Drum Expres Brăila (Jijila)-Tulcea (Cataloi).

Printre proiectele care au absorbit cele mai mari sume din fonduri europene se numără - proiectul feroviar - **Coridorul IV Rin-Dunăre. tronsonul Simeria-Gurasada - km 614 – cu suma de 802 milioane de lei (172 milioane de euro), V.O. Bacău cu suma de 365 milioane de lei (78 milioane de euro), Pod suspendat peste Dunăre la Brăila cu suma de 258 milioane de lei (55 milioane de euro), M5 Eroilor-Drumul Taberei cu suma de 131 milioane de lei (28 milioane de euro) și A0 București cu suma de 125 milioane de lei (27 milioane de euro).**

V. Alte măsuri specifice domeniului finalizate sau demarate de Guvern în ultimul an

a) Elaborarea viziunii de dezvoltare a infrastructurii de transport pentru perioada 2020-2030

A fost elaborat și lansat în consultare publică Planul investițional pentru dezvoltarea infrastructurii de transport pe perioada 2020-2030, document strategic care exprimă viziunea de dezvoltare a infrastructurii de transport pentru următorul deceniu. Acest document are trei obiective bine definite:

□ Actualizarea strategiei de implementare a

Master Planului General de Transport;

- Prioritizarea investițiilor din fonduri europene, solicitată de către Comisia Europeană;
- Document programatic de referință pentru politicile publice relevante și toate instituțiile implicate direct și indirect în realizarea obiectivelor de infrastructură de transport națională.

În sinteză, necesarul de finanțare pentru toate proiectele noi de infrastructură pentru perioada 2020-2030 se prezintă după cum urmează:

- **sector rutier – 36,9 miliarde de euro** (din care 31 mld. euro pentru rețeaua primară și 5.7 mld. euro pentru rețeaua secundară);
- **sector feroviar – 19,1 miliarde de euro** (din care 14,3 mld. euro pentru rețeaua primară și 4 mld. euro pentru rețeaua secundară);
- **metrou – 8,8 miliarde de euro;**
- **sector naval – 4,4 miliarde de euro;**
- **aerian – 3 miliarde de euro.**

Așadar, **necesarul total de finanțare pentru toate modurile de transport este de 72,2 miliarde de euro.**

Cele **trei surse de finanțare** disponibile pentru realizarea proiectelor de infrastructură sunt: bugetul de stat; fonduri externe nerambursabile din bugetul Uniunii Europene (POIM, CEF, POT, PNRR); fonduri rambursabile sub forma împrumuturilor de la instituții financiare internaționale

sau fonduri private sub forma PPP.

b) S-a realizat cel mai amplu plan de dotare a spitalelor din rețeaua MTIC

Toate cele 15 spitale din rețeaua MTIC au fost dotate cu echipamente de protecție și aparatură medicală, în valoare totală de peste 70 milioane de lei, achiziție care va fi decontată din fonduri europene, cererea de finanțare a acestor cheltuieli fiind în evaluarea MFE. Această achiziție a fost necesară având în vedere contextul crizei sanitare Covid-19, multe dintre aceste spitale fiind declarate spitale suport Covid.

c) S-a creat cadrul legal pentru încheierea de parteneriate cu autoritățile locale în vederea implementării proiectelor de infrastructură de transport

Prin OUG nr.101/2020 privind unele măsuri pentru implementarea proiectelor cu finanțare din fonduri europene în vederea evitării riscului de dezangajare pentru perioada de programare 2014-2020 s-a creat posibilitatea ca UAT-urile să poată constitui parteneriate cu CNAIR în vederea implementării proiectelor de infrastructură de transport rutier de natura variantelor ocolitoare, drumurilor de legătură la drumurile naționale, autostrăzilor, drumurilor expres, drumurilor alternative ca soluții pentru descongestionarea de trafic rutier, inclusiv modernizarea, reabilitarea acestora. Au fost încheiate deja parteneriate în acest sens pentru obiective precum – V.O. Mediaș, V.O. Sibiu Sud, V.O. Gura Humorului, V.O. Câmpulung Moldovenesc, V.O. Vatra Dornei și V.O. Arad Est, proiecte care vor fi implementate în baza unui protocol de colabora-

re și care vor contribui la dezvoltarea infrastructurii în regiunile respective.

d) S-a creat posibilitatea ca elevii și studenții să își poată procura on-line legitimațiile de călătorie

Prin modificarea HG nr.42/2017 privind acordarea facilităților de transport intern pentru elevi și studenți, s-a creat această facilitate pentru studenți și elevi și s-a prevăzut, totodată, pentru evitarea inconvenientelor legate de vizarea legitimațiilor de către instituțiile de învățământ, să existe continuitate pentru acordarea acestei facilități pe întreaga perioadă a anului școlar/universitar.

e) S-au accelerat procedurile de expropriere a terenurilor necesare pentru implementarea proiectelor de infrastructură rutieră

Din noiembrie 2019 și până în octombrie 2020, au fost aprobate 28 de hotărâri de expropriere în valoare totală de 254,8 milioane de lei, care vizează demararea procedurilor de expropriere pe cele mai importante obiective de infrastructură rutieră: Drum Expres Craiova – Pitești și legăturile la drumurile existente, tronsonul 4; Drum Expres Craiova-Pitești și legăturile la drumurile existente, tronsonul 3; Drum expres Craiova-Pitești și legăturile la drumurile existente, tronsonul 2; Autostrada de centură București, sector Centura Nord km 0+000-km 52+770; Autostrada Sibiu-Pitești, Secțiunea 4; Autostrada Sibiu-Pitești, Secțiunea 5; Varianta de ocolire Timisoara Sud; Varianta de ocolire Bacău; Varianta de ocolire a municipiului Zalău, etapa 2, între DN1F, km 79+625 - DJ 191C.

G. LUCRĂRI PUBLICE, ADMINISTRAȚIE ȘI DEZVOLTARE

I. Investiții publice locale

Programul Național de Dezvoltare Locală - La preluarea guvernării existau peste 2.100 solicitări de plată restante pentru PNDL în valoare de 1,44 miliarde de lei.

În perioada noiembrie 2019-octombrie 2020 au

fost realizate plăți în valoare totală de 7,17 miliarde de lei. Prin comparație, în perioada noiembrie 2018-octombrie 2019 au fost realizate plăți de 6,15 miliarde de lei, iar media anuală a plăților realizate prin PNDL în perioada 2015-2019 a fost de 4,12 miliarde de lei (datele anuale sunt în tabelul de mai jos).

Anul	2015	2016	2017	2018	ianuarie - octombrie 2019	noiembrie 2019 - octombrie 2020
Decontări realizate (miliarde lei)	2,436	4,232	2,360	4,612	4,746	7,17

Pentru asigurarea realizării obiectivelor de investiții la un nivel de calitate corespunzător, înainte de efectuarea decontărilor obiectivelor finanțate prin PNDL a fost impusă de noua conducere a ministerului verificarea pe teren a calității lucrărilor realizate pentru obiectivele de investiții pentru care se solicită decontarea. Această verificare a fost realizată cu echipe de

la Inspectoratul de Stat în Construcții și de la Corpul de Control al Ministrului și a dus la creșterea calității lucrărilor realizate.

În perioada noiembrie 2019-octombrie 2020 s-au finalizat 561 obiective finanțate prin PNDL. Situația obiectivelor finalizate în perioada noiembrie 2019-octombrie 2020 pe domenii este sintetizată în tabelul de mai jos:

Domeniul	Numărul de obiective finalizate	Valoarea totală a obiectivelor finalizate (milioane lei)
Drumuri comunale și străzi	166	773,3
Alimentare cu apă și canalizare	83	326,8
Unități de învățământ (grădinițe, școli)	182	218,9
Poduri și podețe	43	72,7
Unități sanitare	31	24,3
Iluminat public	37	21,9
Drumuri județene	16	134,1
Alte obiective	3	5,3
Total	561	1.577,3

Construcția de locuințe pentru tineri, destinate închirierii

În perioada noiembrie 2019-octombrie 2020 au fost 3.240 unități locative în execuție, în valoare totală de 613 milioane de lei, din care 267 sunt

pentru specialiștii în sănătate, cu o valoare de 44 milioane de lei.

În tabelul de mai jos este prezentată situația investițiilor Agenției Naționale pentru Locuințe la un an de la preluarea guvernării.

Nr. crt.	Stadiu investiții	Nr. obiective investiții	Nr. unități locative	Valoare contractată (lei)
1	în execuție	101	3.240	613.980.964,01
	din care pentru specialiști din sănătate și/sau învățământ	15	267	44.208.765,30
2	în contractare	31	1.046	0,00
	din care pentru specialiști din sănătate și/sau învățământ	8	164	0,00
3	în promovare	23	814	0,00
	din care pentru specialiști din sănătate și/sau învățământ	0	0	0,00
4	propuneri UAT	650	30.709	0,00

Programul de acțiuni pe anul 2020 privind proiectarea și execuția lucrărilor de intervenție pentru reducerea riscului seismic la construcțiile cu destinația de locuință multietajată, încadrate prin raport de expertiză tehnică în clasa I de risc seismic

Programul de acțiuni pe anul 2020 include 38 de clădiri de locuit multietajate, încadrate prin

raport de expertiză tehnică în clasa I de risc seismic, în vederea execuției lucrărilor de intervenție și a elaborării proiectării lucrărilor de intervenție.

Ministerul Lucrărilor Publice, Dezvoltării și Administrației a continuat implementarea programelor de construcție locuințe și îmbunătățire a condițiilor de locuire, după cum urmează:

Programul	Rezultate 2020	Sume decontate 2020
Programul de construcții de locuințe sociale derulat în baza prevederilor Legii locuinței nr. 114/1996	2749 unități locative incluse la finanțare 330 unități locative recepționate	25.543.452 lei
Programul de construcții locuințe sociale destinate chiriașilor evacuați din locuințele retrocedate foștilor proprietari derulat conform OUG nr.74/2007	5 obiective cu 255 unități locative în execuție În cursul anului s-au finalizat 48 unități locative și se estimează finalizarea a 168 unități locative	333.552 lei
Programul național multianual privind creșterea performanței energetice a blocurilor de locuințe derulat conform OUG nr.18/2009	16.022 unități locative în execuție, din care s-au recepționat 58 unități locative	3.251.668,82 lei

Compania Națională de Investiții

Obiectivele majore de investiții demarate de CNI în perioada noiembrie 2019 – octombrie 2020 sunt:

- consolidare și restaurare Casino Constanța (județul Constanța) – 56,6 milioane de lei;
- construire sală polivalentă municipiul Pitești (județul Argeș) – 82 milioane de lei;
- complex sportiv localitatea Unirea, Bistrița (județul Bistrița Năsăud) – 89 milioane de lei;
- sala polivalentă municipiul Constanța (județul Constanța) – 65,4 milioane lei;
- consolidare, modernizare, extindere și dotare patinoar artificial municipiul Gheorgheni (județul Harghita) – 37,5 milioane de lei;
- Centrul Educațional și Social Pastoral Nifon Mitropolitul, Municipiul București – 38,7 milioane de lei.

Obiective majore de investiții aproape de finalizare:

- **Stadionul Steaua București – 99% grad de execuție (valoare de 386.882.452 lei; capacitate de 31.254 locuri).** S-a finalizat montarea și țeserea gazonului și se fac ultimele lucrări și retușuri privind partea de finisaje interioare, amenajări exterioare, montarea

dotărilor și a mobilierului. Sunt în curs de executare lucrările cu privire la utilități, care revin în sarcina beneficiarului;

- **Stadionul Național de Rugby „Arcul de Triumf” – 99% grad de execuție (valoare de 136.069.087 lei; capacitate de 8.207 locuri).** Se execută ultimele lucrări și retușuri privind partea de finisaje interioare, amenajări exterioare, montarea dotărilor și a mobilierului. Sunt în curs de executare lucrările cu privire la utilități, care revin în sarcina beneficiarului;

- **Stadionul Giulești „Valentin Stănescu” – 55% grad de execuție (valoare de 164.294.673 lei; capacitate de 14.000 locuri).** În acest moment se lucrează la structura metalică pentru exteriorul stadionului, la structura metalică pentru acoperiș și, la interior, se execută lucrări de compartimentare și instalații.

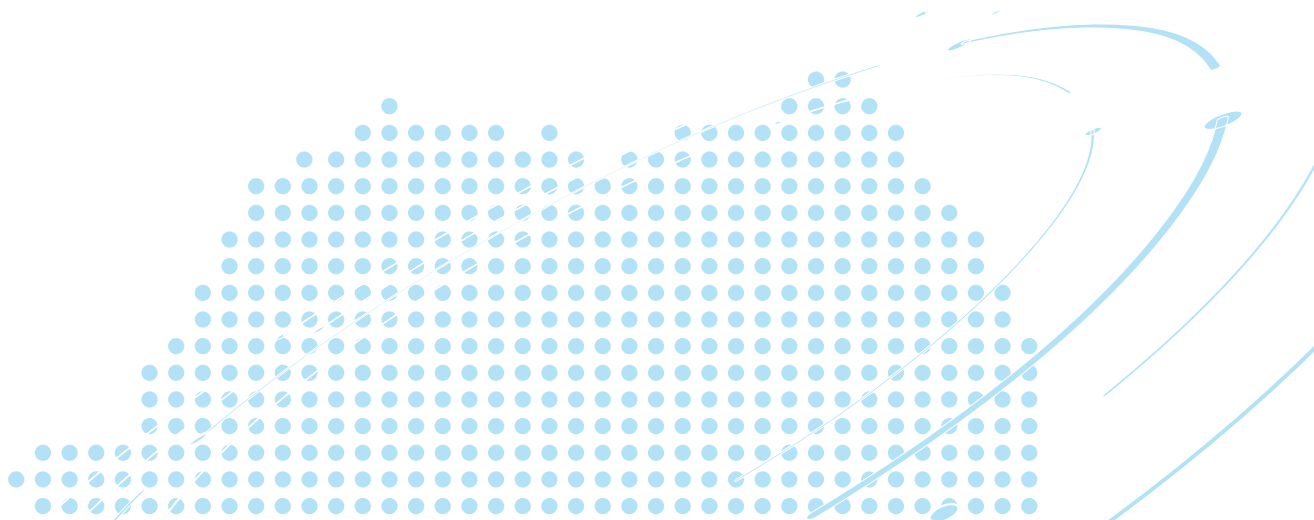
Alte investiții realizate de Compania Națională de Investiții:

- **aprobarea indicatorilor tehnico-economici pentru 498 obiective de investiții, cu o valoare totală de 4.462.829.000 lei, dintre care:**
 - Complexul Sălii polivalente din municipiul Brașov, județul Brașov;
 - Reconversia Academiei din Muzică din municipiul Cluj Napoca, județul Cluj;

- Cămin studentesc pentru Universitatea „Vasile Alecsandri” din Bacău, județul Bacău;
- Cămin studentesc pentru Universitatea de Medicină, Farmacie, Științe și Tehnologie din Târgu – Mureș, județul Mureș;
- Reabilitarea și consolidarea corpului central al Colegiului Național Carol I și Operei Române din Craiova, județul Dolj;
- Consolidarea, restaurarea și re-funcționalizarea imobilului fostului Palat Mihail Sturdza;
- Reabilitarea și consolidarea pavilionului de oncologie din cadrul Spitalului Județean de Urgență Piatra Neamț, județul Neamț;
- Construire cămin studentesc la Universitatea de Vest din Timișoara, județul Timiș.

contractarea a peste 190 de obiective de investiții, cu o valoare totală de peste 1.706.300 mii lei, dintre care:

- Sală polivalentă municipiul Pitești, județul Argeș;
- Construire Corp nou DS+P+5E în incinta Spitalului Județean de Urgență Dr. Pompei Samarian Călărași, județul Călărași;
- Consolidare, reabilitare, modernizare, extindere și dotare Spital Orășenesc Segarcea, jud. Dolj;
- Construire sală polivalentă municipiul Tulcea, județul Tulcea;
- Lucrări de protecție și regularizare a malurilor pârâului Azuga în zona de surpare și alunecare masivă a versantului stâng Sorica, Azuga, județul Prahova;
- Construire Centru Medical Multifuncțional în sectorul 4, municipiul București;
- Construire cămin studentesc la Universitatea ”Dunărea de Jos” din Galați, județul Galați;
- Construire cămin studentesc la Univer-

sitatea "Ovidius" din Constanța, județul Constanța.

finalizarea a 69 de obiective de investiții, în perioada noiembrie 2019 – octombrie 2020, cu o valoare totală de 282.691.000 lei, dintre care:

- Reabilitare, modernizare și dotare pavilion secție boli infecțioase la Spitalul Județean de Urgență Zalău;
- Pod peste râul Bistrița în comuna Tarcău, județul Neamț;
- Sistem integrat de reabilitare a sistemului de alimentare cu apă și canalizare, a stației de tratare a apei și a stației de epurare a apelor uzate din orașul Negrești, județul Vaslui;
- Extindere și dotare spital orășenesc Lipova, județul Arad;
- Refacere drumuri județene calamitate DJ 587 Firliug-Duleu și DJ 585 Duleu, județul Caraș Severin;
- Centru medical local în satul Hădăreni, comuna Chețani, județul Mureș.

derularea a peste 360 de proceduri de achiziție publică pentru contractarea lucrărilor de execuție; valoarea totală a acestor proiecte, care urmează a fi contractate în perioada următoare, este de 3.250.000.000 de lei. Parte dintre obiectivele care se află în acest moment în procedură de achiziție sunt aprobate în perioada noiembrie 2019 – octombrie 2020.

obiective cuprinse în Planul de relansare economică și îndeplinite de CNI până la această dată:

- contractarea a 6 centre medicale în mediul urban sau rural;
- contractarea a 2 cămine studentești și aprobarea a alte 5 instituții de învățământ;
- aprobarea a 75 de baze sportive și contractarea altor 8 baze sportive;
- contractarea a 11 noi bazine de înot și a 2 săli polivalente;
- contractarea unui patinoar artificial;
- contractarea a 47 de săli de sport.

Modificarea OG nr.25/2001 cu modificările și completările ulterioare privind diversificarea domeniilor în care CNI poate realiza obiective de investiții prin cadrul PNCIPS, astfel încât să fie și mai mult aplicate și adaptate nevoilor comunităților locale. Astfel s-a creat cadrul legal pentru finanțarea de investiții care privesc:

- dispensare medicale, centre medicale din mediul rural;
- creșe, grădinițe, școli sau licee, nu doar instituții de învățământ superior;
- drumuri de interes local sau județean;
- fose septice, sisteme de canalizare și sisteme de alimentare cu apă;

- proiecte/programe finanțate din fonduri europene în perioada 2014-2020 și perioada 2021-2027 în cadrul următoarelor programe operaționale Programul Operațional Infrastructură Mare, Programul Operațional Competitivitate și Programul Operațional Regional.

II. Cadastru

Proiectul major "Creșterea gradului de acoperire și incluziune a sistemului de înregistrare a proprietăților în zonele rurale din România" - situația UAT-urilor eligibile prin POR, la această dată este următoarea:

- 123 UAT-uri reprezentând o suprafață estimată de 1.248.216,00 ha contractate;
- 507 UAT-uri reprezentând o suprafață estimată de 3.793.004,00 ha în evaluare;
- 7 UAT-uri reprezentând o suprafață de 37.981,47 ha finalizate;

Din cele 7 UAT-uri, **5 UAT-uri (25.121,13 ha) au fost finalizate în perioada octombrie 2019-octombrie 2020.**

Lucrările de înregistrare sistematică realizate din fonduri proprii ANCP:

- Din cele 96 UAT-uri finalizate până în prezent, **26 UAT-uri (180.992,51 ha) au fost finalizate în perioada octombrie 2019 - octombrie 2020.**
- De asemenea, până la această dată au fost finalizate lucrări de înregistrare sistematică

la nivelul sectorului cadastral, în 11.426 sectoare cadastrale cu o suprafață de 1.706.043,87 ha.

- **În perioada octombrie 2019-octombrie 2020, au fost finalizate 5.710 sectoare cadastrale, cu o suprafață de 912.662 ha.**

III. Programe cu finanțare europeană pentru IMM-uri

- **Granturi investiții microîntreprinderi** (247 milioane de euro). Sunt în curs de evaluare, selecție și contractare proiectele depuse în cadrul apelului aferent priorității de investiții 2.1.A. Microîntreprinderi din cadrul POR 2014-2020.
- **Granturi investiții IMM-uri** (450 milioane de euro). Sunt în curs de evaluare, selecție și contractare proiectele depuse în cadrul apelurilor aferente priorității de investiții 2.2. IMM-uri din cadrul POR 2014-2020.
- **Granturi noi investiții mari** (550 milioane de euro):

□ Prin Ordinul ministrului lucrărilor publice, dezvoltării și administrației nr. 3.685 din 25.08.2020 a fost aprobată măsura de sprijin, constând în acordarea unor ajutoare de stat și ajutoare de minimis în scopul dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii în cadrul POR 2014-2020.

□ În data de 28.08.2020 a fost lansat apelul de proiecte în cadrul priorității de

investiții 2.2. IMM-uri - POR 2014-2020, având o alocare financiară de 150 milioane de euro. Perioada pentru depunerea cererilor de finanțare în cadrul acestui apel este 30.10.2020 - 30.11.2020, urmând apoi evaluarea, selecția și contractarea proiectelor.

Pentru Axa 2 de finanțare, în ultimele 12 luni au fost semnate 566 contracte, cu o valoare solicitată de 793 milioane de lei, din care 679

milioane de lei au reprezentat finanțare din FEDR, respectiv:

- Pentru Axa 2.1 - microîntreprinderi - 471 contracte (valoarea solicitată este de 447 milioane de lei, din care 379 milioane de lei FEDR);
- Pentru Axa 2.2 - IMM-uri - 95 contracte (valoarea solicitată este de 346 milioane de lei, din care 293 milioane de lei FEDR)

Plăți către beneficiari efectuate în perioada octombrie 2019 - prezent

PI	FEDR (lei)	Buget de stat (lei)	Total (lei)
2.1 - microîntreprinderi	267.234.104,71	46.724.866,39	313.958.971,10
2.2 - IMM-uri	1.133.586.919,89	199.030.445,54	1.332.617.365,43
	1.400.821.024,60	245.755.311,93	1.646.576.336,53

IV. Alte programe de investiții

▣ **Strategia de renovare, termoficare și reabilitare energetică și reabilitare a clădirilor cu risc seismic.** În scopul creșterii gradului de confort și de siguranță a cetățeanului, urmărind ca, prin investiții de eficiență energetică, să se ajungă la scăderea cheltuielilor legate de încălzire, precum și la reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră, Guvernul programează, pentru perioada 2020-2024, investiții de aproximativ 9,65 miliarde de lei pentru următoarele tipuri de investiții:

- reabilitarea termică a 45.000 de clădiri, cu o valoare estimată de 8 miliarde de lei;

- consolidarea la nivel național a 300 de imobile cu risc seismic ridicat, cu o valoare estimată de 1 miliard de lei;
- susținerea Programului Național de Termoficare, prin susținerea investițiilor de modernizare a infrastructurii de termoficare în 15 unități administrativ teritoriale, cu o valoare totală de 650 milioane de lei.

▣ În cadrul politicilor de management al dezastrelor, se află în proces de elaborare **Strategia națională de reducere a riscului seismic**, estimată a fi aprobată în primul semestru al anului 2021. De asemenea, pentru optimizarea funcționării programului, a fost elaborat

un proiect de Ordonanță de Urgență a Guvernului de modificare a OG nr. 20/1994 care transformă programul din anual în multianual și extinde mecanismele de finanțare a lucrărilor de consolidare pentru clădirile autorităților administrației publice. Proiectul a fost supus consultării publice și urmează să fie promovat spre aprobare.

Locuințe pentru specialiști în sănătate, învățământ și alte categorii social-profesionale. În scopul încurajării tinerilor specialiști să profeseze în România, Guvernul va aloca 3 miliarde de lei pentru construirea a: 10.000 de unități locative pentru specialiști (2 miliarde de lei) și 5.000 unități locative pentru tineri, destinate închirierii (1 miliard de lei). ANL a promovat un proiect de hotărâre a Guvernului pentru modificarea și completarea Normelor metodologice pentru punerea în aplicare a prevederilor Legii nr. 152/1998 privind înființarea Agenției Naționale pentru Locuințe, aprobate prin HG nr. 962/2001. Acest proiect de act normativ a fost emis pentru a veni în sprijinul aplicării măsurii 3.5 Investiții în dezvoltarea locală – **locuințe pentru specialiști în sănătate, învățământ și alte categorii socio-profesionale**, cuprinsă în Planul Național de Investiții și Relansare Economică și se află pe circuitul interministerial de avizare.

ANL a solicitat suplimentarea creditelor de angajament alocate programului de construcții locuințe pentru tineri, destinate închirierii, în vederea demarării de investiții pentru specialiștii din sănătate, însă forma aprobată a legii de rectificare a bugetului nu

cuprinde credite de angajament suplimentare. ANL a propus analizarea și aprobarea includerii la finanțare a obiectivelor de investiții pentru specialiști din sănătate și/sau învățământ, precum și utilizarea sumei de 2.500.000 lei din sursele proprii constituite conform prevederilor legale.

Creșterea gradului de confort și de siguranță a cetățeanului, prin implementarea Programului Termoficare. În anul 2020 beneficiază de cofinanțare 11 unități administrative teritoriale pentru 32 de obiective de investiții, astfel: Arad (3 obiective), Bacău (2 obiective), Oradea (13 obiective), Brașov (1 obiectiv), Giurgiu (4 obiective), Motru (2 obiective), Brad (2 obiective), Iași (2 obiective), Sibiu (1 obiectiv), Tulcea (1 obiectiv), Vatra Dornei (1 obiectiv).

Până la această dată, au fost angajate fonduri în sumă totală de 165.702.263,16 lei din care: 90.424.246,59 lei buget programat pe anul 2020, 66.594.818,81 lei buget estimat pe anul 2021 și 8.683.197,76 lei buget estimat pe anul

2022.

V. Măsuri de reformă/restructurare/reorganizare demarate în ultimul an

▣ **Deblocarea unor proiecte** pentru beneficiari publici (UAT-uri și instituții publice) și pentru antreprenori;

▣ Semnarea contractelor pentru **spitalele regionale de urgență** de la Iași, Cluj-Napoca și Craiova:

▣ Spitalul Regional de Urgență Iași - În cursul anului 2020, ca urmare a aprobării proiectului de către Comisia Europeană, a fost demarată *licitația pentru servicii de proiectare tehnică și asistență tehnică*, estimându-se a se finaliza în luna decembrie 2020 și a fost finalizată *licitația pentru servicii de verificare tehnică* la data de 15 septembrie 2020.

▣ Spitalul Regional de Urgență Cluj - În cursul anului 2020, ca urmare a aprobării proiectului de către Comisia Europeană în data de 22 iunie 2020, a fost demarată *licitația pentru servicii de proiectare tehnică și asistență tehnică* și va fi demarată *licitația pentru servicii de verificare tehnică* la data de 15 octombrie 2020.

▣ Spitalul Regional de Urgență Craiova - În cursul anului 2020, ca urmare a aprobării proiectului de către Comisia Europeană în data de 22 iunie 2020, a fost demarată *licitația pentru servicii de proiectare tehnică și asistență tehnică* în data de 30

aprilie 2020 și au fost elaborate caietele de sarcini pentru achiziția *licitația pentru servicii de verificare tehnică*.

▣ Demararea proiectului la drumul alternativă la Valea Prahovei, Câmpina-Valea Doftanei-Săcele);

▣ **Evitarea riscului de dezangajare a unor sume din fondurile europene nerambursabile;**

▣ **Plățile pentru investițiile derulate prin PNDL realizate numai după verificarea corectitudinii și calității lucrărilor;**

▣ **Debirocratizarea, digitalizarea și transparentizarea** (simplificarea procedurilor interne; digitalizarea procesului de avizare internă; introducerea registrului electronic prin care cetățenii pot urmări stadiul oricărei solicitări sau proiect depus; toate plățile făcute de minister sunt actualizate, permanent, pe site, unde pot fi urmărite de oricine);

▣ Organizarea, de către Institutul Național de Administrație (INA), a **6 programe de perfecționare profesională online** (PPP online) în domeniul privind: achiziții publice, audit public intern, aplicarea Regulamentului (UE) 2016/679 privind protecția datelor cu caracter personal, management financiar și sistemul de control intern managerial;

▣ **Deblocarea programului de cadastrare**, în mod gratuit, a proprietăților cetățenilor, prin ANCP (660 de UAT-uri din zona rurală, cu peste 5,7 milioane de hectare, pentru care

sunt acordate fonduri europene de peste 260 de milioane de euro);

Gestionarea crizei sanitare, economice și administrative cauzate de pandemia Covid-19:

- continuarea implementării proiectelor, prin sprijin constant oferit beneficiarilor și valorificarea fondurilor nerambursabile puse la dispoziție;
- MLPDA, în calitate de autoritate de management pentru programele de cooperare teritorială europeană, și-a continuat activitatea pe perioada stării de urgență și a elaborat o serie de in-

strucțiuni și informări prin care au fost comunicate beneficiarilor măsurile care pot fi luate pentru diminuarea efectelor generate de criza Covid-19;

- pentru programele care au în derulare selecția de proiecte și contractarea, au fost luate măsuri pentru asigurarea continuității proceselor, prin introducerea unor modificări ale procedurilor, astfel încât să fie permis temporar schimbul de informații cu aplicanții, exclusiv în format electronic;
- prin intermediul programelor cu finanțare din fonduri europene pe care le gestionează, MLPDA achiziționează echipamente medicale pentru dotarea spitalelor din România, în lupta anti-Covid-19.

VI. Achiziția de mijloace de transport public

- se află în derulare 18 proiecte de achiziție de mijloace de transport public - tramvaie, troleibuze și autobuze electrice, în parteneriat cu 26 de unități administrativ-teritoriale (UAT). Obiectivul constă în achiziționarea unui total de 558 de vehicule: 397 autobuze electrice (de 10, 12 și 18 m lungime, cu stațiile de încărcare lentă aferente, plus 122 de stații de încărcare rapidă, ce vor fi montate pe trasee), 95 de tramvaie (de 18, 25 și 30 m lungime) și 66 de troleibuze (de 12 și 18 m, unele și cu baterii, pentru autonomie de câțiva km acolo unde sunt pauze în rețeaua de alimentare cu energie electrică pe linii).

H. AGRICULTURĂ ȘI DEZVOLTARE RURALĂ

Soluțiile și măsurile pentru dezvoltarea agriculturii, identificate și propuse de către Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale și adoptate de către Guvernul PNL pe parcursul primului an de guvernare 2019-2020, au avut în vedere îndeplinirea principalelor obiective din domeniul agriculturii, cuprinse în Programul de guvernare al Partidului Național Liberal, precum:

- ▣ perfecționarea și simplificarea procedurilor pentru plățile care sprijină veniturile fermierilor;
- ▣ susținerea generațiilor tinere de fermieri;
- ▣ dezvoltarea clasei de mijloc în agricultura românească;
- ▣ industrializarea și susținerea procesării;
- ▣ echilibrarea balanței comerciale cu produse agro-alimentare.

La finalul semestrului I al anului 2020 s-a înregistrat o reducere a deficitului balanței comerciale cu produse agroalimentare, aceasta situându-se la 968,2 milioane de euro, în scădere cu 10,5% față de perioada similară din 2019. Exporturile au însumat 3.423,7 milioane de euro, ceea ce reprezintă o creștere cu 12,4% comparativ cu același interval din 2019, iar importurile s-au majorat cu 6,4%, până la 4.391,9 milioane de euro.

Totodată, pe parcursul acestui prim an de guvernare, Guvernul în general și Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale în particular, s-au confruntat cu provocările generate de

impactul pandemiei COVID-19 asupra mediului economic și social din România, care au impus măsuri și acțiuni în consecință.

I. Măsuri curente derulate în anul 2020 (scheme anuale și multianuale)

În anul 2020, Guvernul a continuat sprijinirea financiară a fermierilor din sectoarele vegetal și zootehnic, prin acordarea de forme de sprijin conforme cu prevederile legislației Uniunii Europene, având ca sursă fondurile europene și bugetul național. Astfel, a fost adoptat și implementat cadrul legislativ pentru acordarea de forme de sprijin precum:

▣ Scheme de sprijin în sectorul vegetal:

- ▣ schema de **plată unică pe suprafață**, cu un buget de **974,9 milioane de euro**, pentru circa **830.000 de beneficiari**;
- ▣ **plata redistributivă, diferențiată** pe două intervale de suprafață: 1-5 ha și peste 5-30 ha, cu un buget de **104,1 milioane de euro**;
- ▣ plata pentru **practici agricole benefice pentru climă și mediu** (înverzire), cu un buget de **570,9 milioane de euro**;
- ▣ Plata pentru **instalarea tinerilor fermieri** (sprijin pentru cei care nu depășesc 40 de ani), cu un buget de **20,5 milioane de euro**;

- **schema simplificată pentru micii fermieri;**
- **schema de sprijin cuplat pentru sectorul vegetal (SCV),** cu un buget de **87 milioane de euro;**
- **ajutoare naționale tranzitorii (ANT) în sectorul vegetal,** cu un buget de **88,5 milioane de euro;**
- **ajutoare financiare pentru organizațiile de producători și alte forme asociative din sectorul fructelor și legumelor,** cu un buget total alocat de **2,6 milioane de euro;**

- **Programul Național de Sprijin în Sectorul Vitivinicol 2019-2023,** cu un buget total alocat de **47,7 milioane de euro;**
- **schema de „Ajutor de minimis”** pentru aplicarea programului de susținere a produsului tomate în spații protejate, cu un buget total alocat de **39,4 milioane de euro,** pentru un număr de **17.386 beneficiari;**
- **schema de „Ajutor de minimis”** pentru aplicarea programului de susținere a producției de usturoi, cu un buget total alocat de **1,5 milioane de euro,** pentru un număr de **1.091 beneficiari;**

■ **Scheme de sprijin în sectorul zootehnic:**

- **schema de sprijin cuplat pentru sectorul zootehnic (SCZ),** cu un buget de **176,5 milioane de euro,** repartizat astfel:
 - 1,6 mil. euro, pentru bivolițe de lapte, pentru 2.647 beneficiari;
 - 12,6 mil. euro, pentru taurine carne, pentru 1.473 beneficiari;
 - 98 mil. euro, pentru vaci lapte, pentru 14.747 beneficiari;
 - 64,3 mil. euro, pentru ovine/caprine, pentru 13.795 beneficiari;
 - 27 mii euro, pentru viermi de mătase pentru 6 beneficiari.
- **ajutoare naționale tranzitorii (ANT) în sectorul zootehnic,** cu un buget de **148,9 mil. euro,** repartizat astfel:
 - 20,3 mil. euro schema decuplată de

producție, specia bovine, în sectorul lapte, pentru 51.355 beneficiari;

- 85,6 mil. euro schema decuplată de producție, specia bovine, în sectorul carne, pentru 137.390 beneficiari;

- 43 mil. euro schema cuplată de producție, speciile ovine/caprine, pentru 52.542 beneficiari;

□ **Programul Național Apicol** pentru perioada **2020-2022**, cu un buget total alocat de peste 30 milioane euro, pentru un număr de peste **6.000 beneficiari**;

□ **schema de ajutor pentru aplicarea programului de susținere a crescătorilor de porci din rasele Bazna și Mangalița**, cu un buget pentru perioada 2020-2022, de **4 milioane lei**, din care, pentru anul 2020, s-au alocat 1.200 lei/cap de scroafă;

□ **schema de ajutor de stat pentru neutralizarea deșeurilor de origine animală** prin care se acordă servicii subvenționate pentru neutralizarea animalelor moarte provenite din gospodăriile crescătorilor individuali de animale, cu un buget alocat pentru anul 2020 de circa **2 milioane de euro**;

□ **schema de ajutor de stat în sectorul creșterii animalelor, în scopul îmbunătățirii calității genetice a efectivelor de animale și implicit a potențialului de producție** la rasele de animale care au întocmit programe de ameliorare, cu un buget alocat pentru anul 2020 de circa **13 milioane de euro**.

Scheme de sprijin comune în sectoarele vegetale și zootehnic

□ Schema de ajutor de stat pentru reducerea accizei la motorina utilizată în agricultură, cu un buget alocat în anul 2020 de 629,9 milioane de lei, pentru un număr mediu de circa 12 mii beneficiari; pentru această schemă de sprijin, pe lângă faptul că s-a asigurat continuarea finanțării, s-au achitat și restanțele din 2019, care erau în sarcina guvernării anterioare;

II. Programul Național de Dezvoltare Rurală 2014 – 2020

Plățile totale efectuate în anul 2020 au totalizat 1,304 miliarde de euro. **Gradul de absorbție pentru componenta FEADR este de 71,45%**.

Pe parcursul anului 2020, au fost lansate **10 sesiuni de depunere proiecte** în cadrul PNDR 2014-2020, cu o sumă licitată de **344,9 milioane euro**:

□ **sub-măsura 6.1 „Sprijin pentru instalarea tinerilor fermieri”** - fondurile disponibile 43 milioane de euro, din care 20 milioane de euro pentru tinerii fermieri din diaspora;

□ **sub-măsura 4.2 „Sprijin pentru investiții în procesarea/ marketingul produselor agricole – componenta de investiții în abatoare de capacitate mică în zona montană”** - alocare financiară de 12,9 milioane de euro;

□ **sub-măsura 9.1a „Înființarea grupurilor de producători în sectorul pomicol”** -

alocare financiară de 1,9 milioane de euro;

▢ **sub-măsura 17.1 „Prime de asigurare a culturilor, a animalelor și a plantelor”** - alocare financiară de 15 milioane de euro;

▢ **sub-măsura 4.3 „Investiții pentru dezvoltarea, modernizarea sau adaptarea infrastructurii agricole și silvice”** componenta infrastructură de irigații - alocare financiară de 43,7 milioane de euro;

▢ **sub-măsura 5.1 „Sprijin pentru investițiile în măsuri preventive destinate să reducă efectele dezastrelor naturale, ale fenomenelor climatice nefavorabile și ale evenimentelor catastrofale probabile”** - alocare financiară de 4,75 milioane de euro pentru beneficiari publici și 8,3 milioane de euro pentru beneficiari privați;

▢ **sub-măsura 5.2 „Sprijin pentru investiții privind refacerea terenurilor agricole și a potențialului de producție afectate de dezastre naturale, de condiții de mediu adverse și de evenimente catastrofale”** - alocare financiară de 3,67 milioane de euro;

▢ **sub-măsura 15.1 „Plăți pentru angajamente de silvomediu”** - alocare financiară de 51,5 milioane de euro;

▢ **sub-măsura 8.1 „Împăduriri și crearea de suprafețe împădurite”** - alocare financiară de 10 milioane de euro.

Sectorul îmbunătățirilor funciare

▢ **Programul Național de Irigații pentru Reabilitarea infrastructurii principale de Irigații (PNI)** – alocare financiară de **255,6 milioane de lei, din care, realizat în 2020: 158,1 milioane de lei:**

- 11 obiective de investiții în curs de finalizare;

- 41 obiective de investiții aflate în diferite stadii de execuție cu un grad realizare cuprins între 0% și 97%;

- 36 obiective de investiții aflate în diverse stadii de pregătire a documentațiilor tehnice;

- 8 obiective de investiții finalizate până în octombrie 2020.

▢ **Măsuri privind creșterea suprafețelor irigate**, prin asigurarea unui nivel optim al apei pentru irigații la solicitarea beneficiarilor – alocare financiară 92 milioane de lei.

Campania de irigații 2020 a început la data de 17 martie 2020.

SUPRAFAȚA CONTRACTATĂ	934.398 ha
SUPRAFAȚA IRIGATĂ	1.485.222 ha
CANALE DE IRIGAȚII UMLUTE	2.650 km
STAȚII DE BAZĂ, REPOMPARE, POMPARE PORNITE	558
MOTOPOMPE PE CANALE	615
BENEFICIARI: O.U.A.I. ȘI FERMIERI	857

▫ **Măsuri pentru includerea în Planul Național de Relansare și Reziliență - alocare financiară de 700 milioane de lei pentru realizarea de studii de fezabilitate și proiectarea lucrărilor de infrastructură pentru:**

- adaptarea la schimbările climatice;
- compensarea deficitului de umiditate a solului în vederea combaterii riscului de secetă;
- reducerea riscului la inundații și

alunecări de teren;

- combaterea eroziunii solului;
- protecția antigrindină, creșterea și uniformizarea precipitațiilor.

▫ **Pregătirea documentațiilor tehnico-economice pentru următoarele proiecte:**

- sisteme de irigare pentru suprafața de 3.096.782 ha;
- sisteme de desecare și drenaj pentru suprafața de 3.085.000 ha;

- combaterea eroziunii solului pentru suprafața de 550.000 ha.

III. Alte măsuri și acțiuni derulate în anul 2020

■ **Susținerea generațiilor tinere de fermieri** s-a materializat pe perioada primului an de guvernare prin:

□ **concesionarea sau arendarea terenurilor cu destinație agricolă administrate de către Agenția Domeniilor Statului**, tinerilor fermieri cu vârsta de până la 40 de ani.

□ **stimularea angajării tinerilor în agricultură**, prin Programul pentru stimularea angajării tinerilor în sectoarele agricultură, acvacultură și industria alimentară, prin care angajatorii fermieri să fie stimulați pentru a angaja în agricultură tineri cu vârsta de până la 40 ani. Programul beneficiază de un sprijin financiar lunar, pentru fiecare persoană, de **1.000 lei/persoană cu studii superioare, 750 lei/persoană cu studii medii și 500 lei/persoană – fără studii. Bugetul alocat pentru anul 2020 este de 1 milion de lei;**

□ susținerea financiară a unui număr de **56 licee tehnologice** cu profil preponderent agricol, în scopul întineririi și profesionalizării forței de muncă din agricultură în concordanță cu progresul realizat în acest sector.

■ **Revalorizarea cercetării științifice agricole și zootehnice, prin Planul Sectorial pentru**

cercetare-dezvoltare din domeniul agricol și de dezvoltare rurală al Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale, pe anii 2019 – 2022, „Agricultură și Dezvoltare Rurală – ADER 2022”, cu un număr de **111 proiecte** și o valoare totală pe 4 ani de 111.515.632 lei, din care:

2019 – 15.515.632 lei;
2020 – 33.000.000 lei;
2021 – 38.000.000 lei;
2022 – 25.000.000 lei;

IV. Activități desfășurate în anul 2020 ca răspuns la manifestarea unor situații de criză

■ **Măsuri ca răspuns la situația excepțională înregistrată în România începând cu luna martie 2020, din cauza pandemiei Covid-19**

□ **monitorizarea prețurilor produselor agroalimentare;**

□ **monitorizarea stocurilor la produsele de bază;**

□ **funcționarea piețelor agroalimentare pe perioada stării de urgență în România, pentru a se facilita preluarea producției de la producătorii de produse agroalimentare;**

□ **crearea unui portal pe site-ul MADR** prin care s-a asigurat afișarea ofertelor producătorilor pentru legume proaspete destinate comercializării, precum și accesul facil la informații a rețelelor de retail interesate în contractarea și aprovizionarea cu legume proaspete și de

calitate;

- eficientizarea implementării PNDR în condiții de siguranță sanitară care a vizat **depunerea online a cererilor de plată, prelungirea/suspendarea contractelor de finanțare, posibilitatea invocării de către beneficiari a cazului de forță majoră și/sau circumstanțe excepționale;**

■ Măsuri de ajutor de stat în contextul pandemiei Covid-19 (bugetul național)

Adoptarea cadrului legislativ pentru aplicarea de scheme conforme **Cadrului temporar UE pentru măsuri de ajutor de stat de sprijinire a economiei în contextul actual al pandemiei de Covid-19**, respectiv:

- schema de ajutor de stat pentru **sectorul suin** cu sprijin de maxim 100.000 euro/beneficiar. Plafonul maxim alocat este **119,56 milioane de lei;**
- schema de ajutor de stat pentru **sectorul avicol** cu sprijin maxim 100.000 euro/beneficiar. Plafonul maxim alocat este de **109,8 milioane de lei;**
- schema de ajutor de stat pentru **sectorul bovin** cu sprijin maxim 100.000 euro/beneficiar. Plafonul maxim alocat este de **35,7 milioane de lei.**

■ Măsuri de ajutor în contextul Pandemiei COVID-19 (fonduri europene)

- **Măsura 21 din PNDR – Sprijin temporar cu caracter excepțional acordat fermierilor și IMM-urilor care au fost afectați în mod deosebit de criza COVID** destinată următoarelor sectoare:

zootehnic (bovine, ovine și caprine), vegetal (legume-fructe și cartofi), cu o valoare totală de **150 milioane de euro.**

Sprijinul pentru **sectorul bovine/exploatație:**

- între 5 UVM - 10 UVM = 1.000 euro
- între 11 UVM - 20 UVM = 2.500 euro
- între 21 UVM – 30 UVM = 3.500 euro
- între 31 UVM – 40 UVM = 4.750 euro
- între 41 UVM - 50 UVM = 5.000 euro
- între 51 UVM – 60 UVM = 6.000 euro
- între 61 UVM - 90 UVM = 7.000 euro

Sprijinul pentru **sectorul ovine-caprine/exploatație:**

- între 50 - 100 capete = 500 euro
- între 101- 200 capete = 800 euro
- între 201- 300 capete = 1.300 euro
- între 301- 400 capete = 1.700 euro
- între 401- 500 capete = 2.100 euro
- peste 500 capete = 2.500 euro

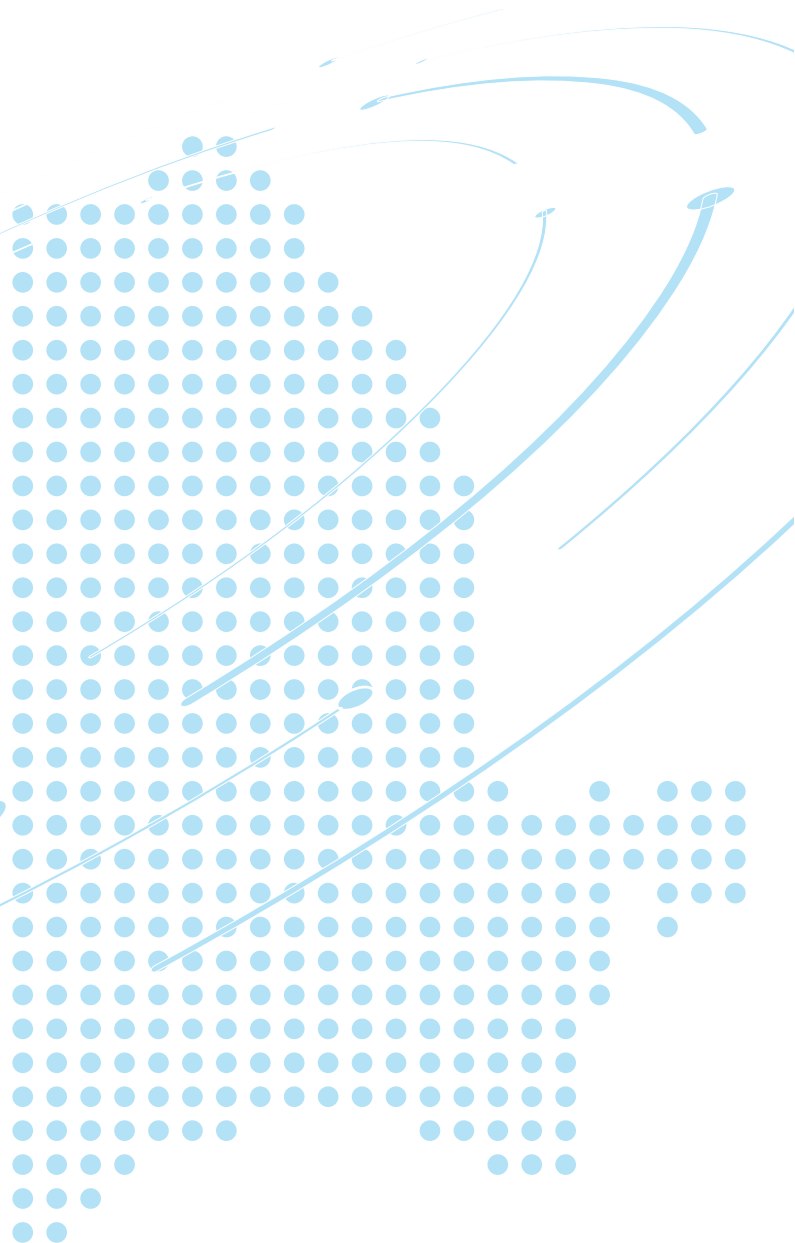
Sprijinul pentru **sectorul legume- fructe și cartofi/exploatație:**

a) legume cultivate în câmp, fructe și cartofi:

- între 0,3 Ha – 1 Ha = 700 euro
- între 1,01 Ha - 3 Ha = 1.200 euro
- între 3,01 Ha - 5 Ha = 3.000 euro
- între 5,01 Ha - 10 Ha = 4.000 euro
- peste 10 Ha = 5.000 euro

b) legume cultivate în spații protejate (sere și solarii)

- între 0,1 Ha - 0,3 Ha = 700 euro

- între 0,3 Ha - 0,5 Ha = 1.200 euro
- între 0,51 Ha - 1 Ha = 3.000 euro
- între 1,01 Ha - 2 Ha = 4.000 euro
- peste 2 Ha = 5.000 euro

□ Ajutor financiar în avans pentru **depozitarea privată a untului, laptelui praf degresat și a anumitor brânzeturi**. Valoarea totală a ajutorului financiar este de **64,7 milioane de lei**.

□ Ajutor financiar pentru **distilarea vinului în situațiile de criză provocate de pandemia Covid-19**. Valoarea totală a ajutorului financiar este de **20 milioane de euro**.

■ **Măsuri și acțiuni ca răspuns la efectele manifestării unor fenomene meteo nefavorabile în sectorul agricol (secetă, precipitații)**. Au fost acordate de la bugetul național următoarele forme de sprijin financiar:

□ **schema de ajutor de stat acordat producătorilor agricoli care au înființat culturi în toamna anului 2019, afectate de seceta pedologică**. Bugetul alocat a fost de peste **850 milioane de lei, iar numărul de beneficiari de 27.861**;

□ **schema de ajutor de minimis pentru compensarea efectelor fenomenelor hidrometeorologice nefavorabile manifestate în perioada martie - mai 2020 asupra sectorului apicol**. Cuantumul ajutorului este în valoare de 25 lei/familie de albine. Bugetul alocat a fost de **50 milioane de lei, iar numărul de beneficiari de 16.490**.

MEDIU, APE ȘI PĂDURI

I. Proiecte și campanii naționale realizate

Campania Națională de Împădurire „O pădure cât o țară”.

☐ Cea mai mare campanie de împădurire din ultimul deceniu, în cadrul căreia, până la sfârșitul anului 2020, vor fi plantate peste 2.500 de păduri de la zero și completate alte 7.000 de păduri tinere. În total, este vorba despre peste 50 de milioane de puieți. Cele mai multe păduri plantate de la zero vor fi în județele: Suceava (360), Maramureș (140) și Sibiu (90). Totodată, campania cuprinde și începerea lucrărilor la centura verde a municipiului Oradea (65 ha), dar și la perdeaua de protecție a autostrăzii A2, din județul Constanța (24 ha).

Lansarea Fazei a-II-a a programului de „Reabilitare a zonei costiere”, finanțat din fonduri europene.

☐ Investiția de peste 800 milioane de euro presupune lucrări de înnisipare artificială a zonelor de plajă existente, montarea de diguri de stabilizare a falezelor, ziduri de sprijin etc. Obiectivele investiției vizează creșterea suprafețelor plajelor pe litoral cu circa 60,6 ha, în prima etapă, și cu 225 ha, în etapa a doua, până în

anul 2023, eliminarea pericolului eroziunii malurilor și protejarea construcțiilor adiacente, precum și protejarea mediului marin și a speciilor de plante și animale terestre.

Programele finanțate din Fondul pentru Mediu – Cel mai important instrument financiar care vizează reducerea poluării și a emisiilor de gaze cu efect de seră:

☐ **Programul Rabla Clasic** – Pentru cel mai longeviv program guvernamental s-a alocat un buget mai mare față de anul precedent, respectiv 405 milioane de lei, echivalentul a 60.000 de prime de casare și s-au introdus mai multe noutăți: ecobonus mai mare pentru mașinile hibride, ecobonus pentru mașinile cu sistem GPL și posibilitatea achiziționării de motociclete în program. Pentru persoanele juridice, au fost achiziționate 1.006 autovehicule, cu o valoare totală de 7,7 milioane de lei. S-au înscris în program și 38.933 de persoane fizice, fiind deja achiziționate 32.902 mașini noi și 116 motociclete.

☐ **Programul Rabla Plus** – Cel mai consistent program de finanțare din Europa pentru achiziția de vehicule ecologice a primit **cel mai mare buget din istoria sa:** 140 milioane de lei în primă fază, urmat de o suplimentare de 60 milioane de lei.

Achiziția totală (persoane fizice și persoane juridice) până în prezent – 1.507 autovehicule: 1.217 pur electrice și 290 hibrid plug-in, în valoare de 60.507.000 lei.

▣ **Transport Public Ecologic** – Programul privind reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră în transporturi, prin promovarea infrastructurii pentru vehiculele de transport rutier nepoluant din punct de vedere energetic: stații de reîncărcare pentru vehicule electrice în municipiile reședință de județ. Bugetul alocat este 92 milioane de lei. Au fost depuse 37 de dosare pentru un număr de 288 stații de reîncărcare, cu un număr de 631 de puncte de reîncărcare aferente.

▣ **Iluminatul public stradal** este un alt program complet nou, dedicat unităților administrativ-teritoriale care doresc să obțină fonduri pentru înlocuirea corpurilor de iluminat cu un consum ridicat de energie electrică cu corpuri de iluminat cu LED. Bugetul inițial a fost suplimentat cu 120 milioane de lei, ajungând până la 504 milioane de lei. Au fost aprobate 50 de dosare de finanțare, pentru suma de 33,4 milioane de lei, urmând a se încheia contractele de finanțare nerambursabilă.

▣ **Sisteme Fotovoltaice pentru Gospodării Izolate** - Programul privind instalarea de sisteme fotovoltaice pentru gospodăriile izolate, neracordate la rețeaua de distribuție a energiei electrice - benefi-

ciari fiind unitățile administrativ-teritoriale. Bugetul alocat este de 230 milioane de lei. Au depus cereri de finanțare 114 unități administrativ-teritoriale. Au fost semnate 11 contracte de finanțare în valoare de 7,15 milioane de lei, restul contractelor fiind în curs de perfectare.

▣ **Casa Verde Fotovoltaice** - Programul privind instalarea sistemelor de panouri fotovoltaice pentru producerea de energie electrică, în vederea acoperirii necesarului de consum și a livrării surplusului în rețeaua națională - beneficiari finali fiind persoanele fizice. Bugetul alocat este de 523,6 milioane de lei și au fost depuse peste 26.000 cereri, dintre care peste 14.000 aprobate. Au fost semnate deja peste 12.100 de contracte cu beneficiarii, urmând etapa de implementare, 56 dintre aceștia instalând deja sistemele de panouri fotovoltaice.

▣ **Programul Casa Eficientă Energetic** – Programul privind creșterea eficienței energetice în clădiri unifamiliale, care urmărește reabilitarea clădirilor unifamiliale prin izolarea pereților, a acoperșului, înlocuirea părților vitrate etc, beneficiari finali fiind persoanele fizice. Bugetul alocat este de 429.000.000 de lei. S-au înscris în program, prin aplicația informatică, peste 10.000 de solicitanți, dosarele acestora urmând a fi evaluate.

▣ Programe care urmează să fie lansate, aflate în procedură de consultare publică:

- **Programul privind RABLA PENTRU**

ELECTROCASNICE – beneficiari persoane fizice. Bugetul alocat inițial, de 30.000.000 lei, a fost suplimentat cu 10.000.000 de lei, ajungându-se la un buget total de 40.000.000 de lei.

- **CASA EFICIENTĂ ENERGETIC** pentru școli și grădinițe - Programul privind creșterea eficienței energetice și gestionarea inteligentă a energiei în clădirile publice cu destinație de unități de învățământ are un buget alocat de 384.000.000 lei. Proiectul ghidului de finanțare a parcurs perioada de consultare publică și urmează a fi aprobată forma finală a acestuia.
- **Programul COEXISTENȚA** - Programul privind conservarea biodiversității prin promovarea coexistenței dintre om și animal. Bugetul alocat este de 1.500.000 de lei.
- **TRANSPORT PUBLIC ECOLOGIC** - Programul privind îmbunătățirea calității aerului și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră, utilizând autovehicule mai puțin poluante în transportul public local de persoane – autobuze și troleibuze electrice/GNC, tramvaie și troleibuze. Bugetul alocat este de 480.000.000 de lei.
- Programul privind dezvoltarea infrastructurii de reîncărcare pentru vehicule electrice și electrice hibrid plug-in în localități - stații pentru reîncărcare în localități. Bugetul alocat este de 96.000.000 de lei.

II. Investiții publice implementate

Managementul apelor și lucrărilor hidro-tehnice - În anul 2020 sunt în finanțare:

- ▢ **82 de obiective de investiții** finanțate de la bugetul de stat cu o valoare totală alocată de 123 milioane de lei. Programul de investiții a fost majorat cu 200 milioane de lei, la rectificarea bugetară.
- ▢ Se află în diverse stadii de execuție lucrări de acumulare, consolidare, amenajare râuri din județele: Maramureș, Cluj, Bistrița-Năsăud, Bihor, Arad, Hunedoara, Mureș, Alba, Timiș, Caraș-Severin, Gorj, Dolj, Olt, Covasna, Brașov, Vâlcea, Ilfov, Argeș, Teleorman, Ialomița, Dâmbovița, Buzău, Constanța, Tulcea, Botoșani, Neamț, Bacău, Vrancea, Vaslui, Iași, Galați.

Fond forestier – În anul 2020 sunt în finanțare:

- ▢ **Împădurirea terenurilor degradate:** 68 de perimetre de reconstrucție ecologică pe terenuri degradate, finanțate din venituri proprii, cu valoarea totală alocată de 9,4 milioane de lei.
- ▢ **Perdele forestiere de protecție:** 40 de obiective de investiții privind înființarea de perdele forestiere, finanțate din fonduri de la bugetul de stat și din venituri proprii, cu valoarea totală alocată de 33,4 milioane de lei.
- ▢ **Lucrări de corectare a torenților:** 67 de obiective de investiții de corectare a torenților și reabilitare a drumurilor forestiere, finanțate de la bugetul de stat, cu

valoarea totală alocată de 11,1 milioane de lei.

- ▢ **Reabilitarea drumurilor forestiere:** 16 obiective de investiții, finanțate prin credit BDCE, în cadrul Proiectului destinat reconstrucției drumurilor forestiere afectate de inundații și corectarea torentelor din zonele forestiere, în valoare de 3,5 milioane lei.

III. Măsuri de reformă structurală demarate în ultimul an

PĂDURI

▢ **Modificarea Codului Silvic** – Noul Cod Silvic face trecerea de la o legislație prea relaxată, insuficientă pentru stoparea tăierilor ilegale, la una extrem de exigentă. Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor a susținut amendamente care au adus modificări esențiale în lupta pentru apărarea pădurii:

- ▢ furtul de arbori a intrat direct sub incidență penală, indiferent de prejudiciu;
- ▢ camioanele sau tirurile cu care sunt transportați arborii tăiați ilegal vor fi confiscate;
- ▢ tăierile la ras au fost interzise în rezervațiile naturale;
- ▢ avizul de transport a devenit obligatoriu și pentru: rumeguș, biomasă, coaja arborilor și orice rest de lemn;
- ▢ lemnul va fi comercializat ca lemn fasonat;
- ▢ sumele destinate pazei suprafețelor de

pădure sub 30 de ha au crescut cu peste 30%;

- ▢ evaluarea de mediu pentru amenajamentele silvice care se suprapun cu ariile naturale protejate a devenit obligatorie;
- ▢ a fost permis accesul proprietarilor la terenurile agricole și din drumurile forestiere;
- ▢ accesul cetățenilor în pădure va fi permis pentru recreere, inclusiv cu bicicleta.

▢ **Implementarea noului SUMAL** – În privința pârghiilor pentru combaterea fenomenului tăierilor ilegale de lemn, un obiectiv strategic a fost construirea unui sistem prin care să se supravegheze zi și noapte ceea ce se întâmplă în pădurile țării. A fost finalizat sistemul care poate face acest lucru în mod optim - **Noul SUMAL**. Acest sistem a fost deja aprobat prin Hotărâre de Guvern, **după ani de tergiversări, și a intrat în vigoare la data de 31 octombrie 2020. Pentru a permite tuturor celor peste 100.000 de utilizatori să se familiarizeze cu noul sistem, Guvernul a acordat o perioadă de grație până la 30 ianuarie 2021. Până la această dată, vechiul și noul SUMAL vor funcționa în paralel, bazele de date vor fi populate și utilizatorii vor fi instruiți cu privire la noile funcționalități. După expirarea acestui termen, vechiul SUMAL va înceta să funcționeze și întreaga activitate de monitorizare a trasabilității lemnului va fi preluată integral de SUMAL 2.0.**

- ▢ Noua versiune aduce inovații care ajută, pe de o parte, munca de combatere a

tăierilor ilegale și, totodată, simplifică enorm munca lucrătorilor silvici din teren. Cu noul SUMAL se va putea urmări, în timp real, prin coordonate GPS, orice transport de masă lemnoasă din punctul de încărcare până în punctul de descărcare, devenind astfel foarte dificil să mai apară acele escale ilegale realizate cu același aviz. SUMAL 2.0 obligă și la încărcarea de fotografii, din mai multe unghiuri, ale lemnului încărcat, pentru orice transport din România, precum și însemnarea, în pădure, a parchetelor de masă lemnoasă cu coordonate GPS, înainte de a se face tăierea.

☐ O altă particularitate a noului SUMAL este aceea că se vor putea vedea zilnic toate volumele de material lemnos din orice depozit din țară. În plus, cantitățile de lemn din depozite vor fi actualizate automat de SUMAL 2.0, fără să mai poată fi făcute uitate alte volume.

☐ Dublarea suprafețelor de păduri virgine înscrise în catalogul pădurilor virgine și cvasi-virgine:

☐ În septembrie 2020, s-au semnat contractele de realizare a studiilor prin care suprafața pădurilor virgine și cvasi-virgine din România se dublează. Astfel, 40.000 de noi ha de păduri virgine și cvasi-virgine identificate în România se adaugă celor peste 33.000 existente în acest moment. Studiile vor fi finalizate în termen de 12 luni de la data semnării contractelor.

☐ Pădurile-parc: pădurea Băneasa și alte

păduri din apropierea marilor orașe vor fi protejate și vor primi statutul de păduri-parc;

☐ În anul 2020 a fost legiferată posibilitatea de a transmite în proprietatea publică a unităților administrativ-teritoriale a unor suprafețe de fond forestier cu funcții speciale de protecție, respectiv păduri constituite în zone verzi în jurul localităților, incluse în intravilan, și păduri special amenajate în scop recreativ (păduri-parc), în scopul realizării amenajărilor necesare pentru crearea pădurilor-parc.

☐ La solicitarea unor administrații publice locale, conform competențelor sale legale, RNP-Romsilva a emis avize pentru un număr de cinci documentații depuse pentru o suprafață de circa 1.000 de hectare.

☐ Odată cu trecerea acestor păduri parc din administrarea publică a statului român în administrarea publică a UAT, administrațiile publice locale pot, cu fonduri locale, guvernamentale sau, mai ales, fonduri europene, să amenajeze piste de biciclete, piste de alergare, să monteze bănci, coșuri pentru gunoi sau surse de iluminat.

☐ Au fost aprobate deja hotărârile de guvern pentru desemnarea de păduri-parc în proximitatea municipiilor Timișoara și Suceava, precum și preluarea acestora în administrarea administrațiilor locale.

ARII NATURALE PROTEJATE

■ „**Probus în arie naturală protejată**” – noua marcă înregistrată pentru produsele din ariile naturale românești :

□ 1.200 de producători din ariile naturale românești pot să solicite deja dreptul de utilizare a mărcii înregistrate „Probus în Arie Naturală Protejată”.

□ Marca înregistrată „**Probus în Arie Naturală Protejată**” va reuni sub acest brand toate produsele care își au originea în una din cele peste 1.500 de arii naturale din România. Printre acestea se află: **brânzeturi românești, sucuri naturale, ceaiuri din plante medicinale, vin sau pălincă tradițională, servicii turistice.**

APE

■ **Demararea Proiectului „Inspectorul Balastierelor”**. Pentru a răspunde nevoii de a proteja râurile de exploatarea ilegală și necontrolate de agregate minerale din albie, MMAP a demarat un proiect de monitorizare a transporturilor de agregate, pornind de la locul exploatarea și până la destinatarul final.

■ **Cadastrarea Deltei Dunării**: În iunie a fost semnat contractul de finanțare a lucrărilor de înregistrare sistematică pentru Delta Dunării, în cadrul Programului Național de Cadastru și Carte Funciară (PNCCF).

□ Contractul, în valoare de 28 de milioane de lei, a fost încheiat între Agenția Națională de Cadastru și Publicitate

Imobiliară (ANCPI) și Administrația Rezervației Biosferei Delta Dunării (ARBDD) și prevede deschiderea cărților funciare pentru 173.000 de hectare din județul Tulcea (116 sectoare cadastrale din 11 unități administrative teritoriale din acest județ).

■ **Protecția râurilor de munte** – Râurile sălbatice de munte au fost permanent amenințate, în ultimii 30 de ani, din cauza lipsei reglementărilor specifice. Așa am ajuns ca multe cursuri de apă din arii protejate, cu inestimabilă valoare ecologică, să fie distruse prin **construcția abuzivă de microhidrocentrale**. Anul acesta, au fost promovate două acte normative care pot stopa definitiv acest fenomen:

□ Adoptarea Hotărârii Guvernului privind aprobarea criteriilor de selectare și a listei sectoarelor cursurilor de apă care nu sunt afectate de activități umane, în care este interzisă realizarea de lucrări și activități ce pot afecta starea ecologică a apelor. Actul normativ definește sectoarele de cursuri de apă, dar și criteriile aferente, în relație cu realizarea de noi lucrări și activități pe ape sau care au legătură cu apele, care nu pot afecta starea ecologică a apelor, ținând cont de factorii socio-economici, de cerințele protecției mediului acvatic, respectiv necesitatea protejării salmonelelor (familie de pești răpitori) precum și evitarea fragmentării cursurilor de apă. În sectoarele stabilite vor fi permise numai realizarea de noi lucrări și activi-

tăți care nu afectează starea ecologică a apelor.

- ▢ Hotărârea Guvernului nr. 148/2020 privind aprobarea modului de determinare și de calcul al debitului ecologic, prin care se creează cadrul legal necesar implementării debitului ecologic, care urmează a fi impus ca măsură menită să asigure suport pentru atingerea obiectivelor de mediu. Noile lucrări de barare sau de captare a apei, amplasate pe cursurile de apă, trebuie să fie prevăzute cu instalații care să asigure în aval debitul ecologic calculat cu această metodologie.

CALITATEA AERULUI

- ▢ **A fost actualizată și îmbunătățită Rețeaua Națională de Monitorizare a Calității Aerului (RNMCA) și se asigură raportări prompte ale datelor privind calitatea aerului:**

- ▢ Dezvoltarea Rețelei Naționale de Monitorizare a Calității Aerului pentru a corespunde cerințelor Directivelor privind calitatea aerului, în sensul creșterii gradului de acoperire cu stații fixe de monitorizare, a suplimentării poluanților atmosferici măsurați și a îmbunătățirii performanțelor privind calitatea datelor;
- ▢ Dezvoltarea unui **sistem operativ de informare și prognoză a calității aerului** pe termen scurt, la scară regională și locală, pentru evaluarea și gestionarea calității aerului. Sistemul va fi realizat prin integrarea și cuplarea de modele -

model atmosferic, model de dispersie a emisiilor de poluanți, model de chimie a atmosferei - la diferite scări spațiale și va utiliza seturi de date provenite din baza de date unică de emisii, prognozele numerice ale vremii și datele furnizate de RNMCA. Sistemul va elabora prognoze pe termen scurt, la scară regională și locală, care vor fi publicate pe internet sub formă de hărți sau tabelar, printr-un modul de prezentare spațială. Testarea și validarea sistemului se vor face pe trei zone pilot (Brașov, Ploiești și Iași).

MANAGEMENTUL DEȘEURILOR:

- ▢ **S-au elaborat normele de implementare ale Sistemului Garanție-Returnare pentru ambalaje.** Prin acest sistem garanție-depozit-returnare, toți cetățenii României care vor merge la magazin, fie că și-au luat băuturi răcoritoare sau alcoolice, în urma returnării recipientului, vor primi înapoi contravaloare garanției. Astfel, recipientul va fi introdus în economia circulară. În România sunt aproximativ 6 milioane de tone de deșeuri, din care Bucureștiul produce aproximativ 1,1 milioane de tone.
- ▢ **A fost modificată legislația privind biodeșeurile** (Legea nr.181/2020 privind gestionarea deșeurilor compostabile). De la 1 ianuarie 2021, UAT-urile sunt obligate să organizeze colectarea separată a fracției biodegradabile, adică resturile alimentare, de la fiecare familie din România. Scopul este acela de a reduce cantitățile de deșeuri care ajung la

gropile de gunoi și transformarea lor în energie sau îngrășământ, dându-li-se, astfel, o nouă viață în economie. În cazul celor care locuiesc la case, este vorba și despre resturile vegetale - de la tunsul gazonului, curățatul pomilor și alte asemenea resturi strânse din activități de curățenie în curte. Din cantitatea totală de deșeuri pe care România o produce, 50-55% sunt biodeșeuri.

IV. Alte măsuri

A fost instalat și pus în funcțiune sistemul electronic de registratură și management de documente. Sistemul învechit, al registrelor de hârtie, a fost înlocuit de un program per-

formant, care permite gestionarea documentelor cu rapiditate și cu respectarea termenelor de răspuns prevăzute de legislația în vigoare.

Începând din luna iulie, toți cetățenii României au la dispoziție platforma EConsultare.ro, prin intermediul căreia pot vota online proiecte importante de mediu și își pot exprima opiniile asupra acestora. Platforma a fost lansată de Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor și este primul instrument de consultare și voting online din România bazat pe tehnologia Blockchain. Astfel, opțiunile populației vor fi parte din fundamentările politicilor de mediu viitoare.

J. EDUCAȚIE ȘI CERCETARE

Contextul social și educațional la momentul preluării mandatului a determinat Guvernul să își propună intervenții pe termen scurt care să contribuie la combaterea celor trei mari crize din educația românească: rata ridicată de părăsire timpurie a școlii, rezultatele slabe ale elevilor la testările naționale și internaționale și rata ridicată a analfabetismului funcțional. Obiectivul pe termen mediu și lung îl reprezintă punerea în practică a viziunii și strategiei din proiectul "România Educată".

Criza sanitară produsă de virusul Sars-Cov2 a impus aplicarea unor măsuri care să adapteze sistemul de educație la noile constrângeri. Ministerul Educației și Cercetării a răspuns prin reacții imediate la problemele care s-au perpetuat în sistem și care au cerut o rezolvare rapidă pentru desfășurarea în condiții bune a procesului educațional și asigurarea accesului la educație pentru toți elevii.

I. Învățământ preuniversitar

În domeniul învățământului preuniversitar, acțiunile guvernamentale s-au concretizat în implementarea următoarelor măsuri:

1. Susținerea participării școlare și reducerea abandonului școlar:

- Programul pilot „**Masa caldă**” de acordare a unui suport alimentar pentru preșcolari și elevi a fost extins de la 50 la **150 de unități**

de învățământ preuniversitar de stat, pentru care s-au alocat aproximativ **81.983.000 lei** (OUG nr.9/2020);

- Programul „**Euro 200**” pentru acordarea unui ajutor financiar elevilor și studenților în vederea achiziționării de calculatoare, pentru care s-a alocat suma de **12.738.000 lei**, a avut un număr de **7.225 beneficiari**;
- Programul „**Bani de liceu**” s-a implementat în anul școlar 2019-2020 pentru **32.586 elevi**;
- Aprobarea schemei naționale de sprijin pentru elevii cei mai defavorizați, prin **acordarea de tichete sociale pe suport electronic în valoare nominală de 500 lei** pe an școlar pentru sprijin educațional în vederea asigurării rechizitelor școlare (OUG nr.133/2020);
- Elaborarea metodologiei de monitorizare a segregării școlare și realizarea mecanismelor de implementare.

2. Debirocratizarea activității cadrelor didactice și promovarea calității în educație prin realizarea unui act educațional centrat pe nevoile elevului:

- Grupul de lucru pentru debirocratizarea activității cadrelor didactice a înaintat ministrului educației și cercetării un raport în 25 de puncte care prevede reducerea numărului de comisii și eliminarea „hârtilor”. S-a actualizat

Regulamentul de organizare și funcționare a unităților de învățământ preuniversitar (ROFUIP) (OMEC nr.5.447/2020).

3. Profesionalizarea carierei didactice:

- Realizarea metodologiei pentru programul de master didactic;
- Alocarea a 400 de locuri pentru master didactic în opt universități;
- Atragerea a 17 milioane de euro din fonduri europene pentru finanțarea proiectului „Start în carieră prin master didactic”.

4. Alocări financiare pentru ameliorarea infrastructurii școlare:

- Sprijinirea autorităților publice locale prin alocări financiare care să susțină lucrările de amenajare a grupurilor sanitare: au fost alocate 31,27 milioane de lei pentru 376 unități de învățământ;
- Alocarea a 25 milioane de euro prin OUG nr.144/2020 pentru achiziția de containere sanitare;
- Prin Programul „Reforma Educației Timpurii” s-a finalizat construcția a 23 grădinițe pentru care s-au alocat 100 milioane lei. Încă 10 grădinițe vor fi finalizate până la sfârșitul anului 2020.

5. Asigurarea transportului gratuit pentru elevi:

- S-au realizat modificările legislative prin care elevii beneficiază în mod gratuit de transport local, transport feroviar, pe tot parcursul anului calendaristic, naveta între localitatea de domiciliu și localitatea unde sunt școlarizați fiind asigurată:

- Prin OUG nr.70/2020 s-au modificat art. 84, 105 și 111 din Legea educației naționale nr.1/2011 în sensul asigurării transportului gratuit pentru elevii din învățământul preuniversitar;

- Prin HG nr.435/2020 s-a reglementat procedura de decontare a cheltuielilor de transport pentru elevi.

6. Încheierea în condiții bune a anului școlar 2019-2020:

- Organizarea optimă și desfășurarea în condiții de siguranță a Evaluării Naționale a elevilor de clasa a VIII-a și a Examenului Național de Bacalaureat:

- Realizarea cadrului legislativ pentru organizarea examenelor naționale adaptat la condițiile impuse de pandemia cu Sars-Cov2;

- Asigurarea obiectivității și credibilității evaluării prin revenirea la cadrul legislativ care permite corectarea lucrărilor la examenele naționale în alte județe decât cele în care s-au susținut probele;

- Adaptarea programelor de examen pentru evaluarea națională și bacalaureat prin eliminarea conținuturilor din semestrul al II-lea al anului școlar 2019-2020;

- Desfășurarea examenelor naționale în două etape în vederea asigurării egalității de șanse pentru elevii afectați de infecția cu Sars-Cov2;

- Stabilirea normelor de sănătate și securitate care au asigurat desfășurarea examenelor naționale în condiții de

siguranță prin elaborarea ordinului comun al ministrului educației și cercetării și al ministrului sănătății;

- ▢ Realizarea în premieră a procedurii de anonimizare a datelor cu caracter personal în conformitate cu Regulamentul European pentru protecția datelor cu caracter personal;
- ▢ Asigurarea condițiilor sanitare prin achiziția de materiale de protecție;
- ▢ Realizarea de materiale suport pentru pregătirea elevilor claselor a VIII-a și a XII-a prin intermediul proiectului Teleșcoala și prin asigurarea de teste de antrenament.

- ▢ Stabilirea măsurilor pentru continuarea procesului educațional prin învățare online;
- ▢ Asigurarea cadrului legal pentru încheierea situației școlare în contextul suspendării cursurilor pe perioada stării de urgență/alertă;
- ▢ Simplificarea și digitalizarea procedurilor de admitere în învățământul liceal și profesional/dual de stat a absolvenților clasei a VIII-a;
- ▢ Digitalizarea proceselor administrative.

7. Pregătirea deschiderii anului școlar 2020-2021 în condiții optime:

- ▢ Realizarea cadrului legislativ pentru desfășurarea procesului de educație în condiții de siguranță (Ordin comun MEC-MS nr.5.487/2020);
- ▢ Elaborarea materialelor suport pentru susținerea activității unităților de învățământ și a cadrelor didactice (**6 ghiduri, 54 reperi metodologice, un ghid de consiliere școlară**);

- ▢ Formarea cadrelor didactice pentru dezvoltarea competențelor de predare online: a fost adaptată metodologia de acreditare a cursurilor pentru susținerea programelor de formare de tipul webinar. Prin casele corpului didactic au fost formate un număr de **182.000 de cadre didactice**, au fost realizate și difuzate **15 lecții suport** pentru utilizarea platformelor educaționale în cadrul proiectului **Teleșcoala profesorilor**;

- ▢ Realizarea cadrului legislativ pentru funcționarea **unităților de învățământ preuniversitar cu statut de unități-pilot, experimentale și de aplicație**: a fost adoptată HG 559/2020 și s-au elaborat OMEC 4811/2020 și OMEC 4813/2020 care reglementează înființarea, organizarea și funcționarea unităților de învățământ preuniversitar cu statut de unități-pilot, experimentale și de aplicație;

- ▢ Realizarea unui **punct unic de informare** cu privire la măsurile luate la nivelul sistemului de educație, precum și cu resursele suport (educatiaccontinua.edu.ro);

- ▢ Suplimentarea cu **1.250 de posturi** a schemei de personal pentru unitățile de învățământ;

- ▢ Organizarea optimă și desfășurarea în condiții de siguranță a **concursului național pentru ocuparea posturilor didactice** și a etapelor de mobilitate a personalului didactic;

- ▢ Încadrarea cu personal didactic a posturilor vacante;

- ▢ Organizarea examenului de definitivare în învățământul preuniversitar în condiții de siguranță.

8. Asigurarea cadrului legislativ pentru organi-

zarea examenelor și evaluărilor naționale pentru anul școlar 2020-2021:

- Elaborarea metodologiei de evaluare națională pentru absolvenții clasei a VIII-a și a metodologiei de bacalaureat pentru anul școlar 2020-2021;
- Compatibilizarea evaluărilor naționale cu noile programe școlare;
- Elaborarea metodologiei de admitere în învățământul liceal și profesional/dual de stat;
- Constituirea **Corpului național al profesorilor evaluatori** pentru examenele și concursurile naționale.

9. Promovarea măsurilor care sprijină digitalizarea sistemului de educație și focalizarea pe utilizarea tehnologiilor IT pentru procesul de predare-învățare și pentru managementul educațional:

- Adoptarea HG 370/07.05.2020 privind aprobarea Programului național „Școala de acasă” prin care s-a alocat suma de **150.000.000 lei** pentru achiziția a **250.000 de dispozitive electronice**;
- Adoptarea OUG 144/24.08.2020 care prevede alocarea financiară de **100.000.000 euro** pentru achiziționarea de echipamente IT (tablete, laptopuri, table interactive, camere web etc.) necesare desfășurării activităților didactice în mediul online;
- Asigurarea de dispozitive electronice: **59.072 laptopuri, 4.346 table interactive, 5.746 camere web** pentru **1.093 licee** prin reconfigurarea Proiectului ROSE (Romanian Secondary Education) cu o valoare de achiziție estimată la **34.757.420 euro**;

- Derularea proiectului „Promovarea și susținerea excelenței în educație prin dezvoltarea competențelor în tehnologia informației” cu alocare financiară de **8.780.000 lei**, finanțat printr-un grant nerambursabil subvenționat de către Guvernul Japoniei, prin care se vor dota 60 de centre de pregătire în informatică;
- Realizarea conectării la internet a peste **2.800 de clădiri** aparținând unităților de învățământ prin adoptarea de către Guvernul României a Memorandumului cu tema: Asigurarea conectării la internet a unităților de învățământ preuniversitar de stat din România prin programul voluntar de sprijin;
- Accelerarea planului de implementare a proiectului WIFI Campus prin care școlile din România vor beneficia de conexiune wi-fi la internet;
- Încheierea de acorduri de colaborare cu companiile Google și Microsoft pentru asigurarea platformelor educaționale (G-Suite for Education, Microsoft Office 365 A1) în mod gratuit pentru toate unitățile de învățământ din România;
- Dezvoltarea platformei *digital.educred.ro*, un **portal de resurse educaționale** pentru cadrele didactice din România;
- Publicarea în **format digital a manualelor** pentru învățământ primar și gimnazial pe website-ul *manuale.edu.ro*.

La nivel administrativ s-au demarat procese de realizare a interoperabilității între sistemele informatice existente la nivelul Ministerului Educației și Cercetării și sistemele informatice ale altor ministere/instituții (Ministerul Muncii și Protecției Sociale, ANOFM, Ministerul Finanțelor Publice etc).

II. Învățământ universitar

1. Realizarea reglementărilor pentru asigurarea condițiilor de desfășurare a alegerilor corecte și imparțiale la nivelul conducerii universităților:

Confirmarea rectorilor în urma alegerilor în cadrul a peste 85% din unitățile de învățământ superior (72 de unități de învățământ superior);

2. Crearea de mecanisme funcționale pentru monitorizarea parcursului profesional al absolvenților și inserția acestora pe piața muncii;

3. Recredibilizarea studiilor doctorale:

Metodologia de evaluare a școlilor doctorale și cooptarea experților internaționali în comisiile de evaluare;

Creșterea transparenței în scopul eliminării culturii plagiatului și a creșterii calității. Ministerul Educației și Cercetării a asigurat condițiile pentru accesul public la peste 7.000 de teze de doctorat;

Învestirea noului Consiliu Național de Atestare a Titlurilor, Diplomelor și Certificatelor Universitare pentru mandatul 2020-2024 și reactualizarea regulamentului de organizare și funcționare a CNATDCU.

4. Asigurarea cadrului legal pentru sprijinirea instituțiilor de învățământ superior în dezvoltarea și implementarea strategiilor privind internaționalizarea procesului educațional și creșterea vizibilității instituționale:

S-au alocat 68.943.000 lei din fondul pentru situații speciale pentru universitățile din

cadrul rețelelor de universități europene;

Alocare financiară pentru susținerea domeniilor din cadrul instituțiilor de învățământ superior cuprinse în clasamentul internațional de clasificare și ierarhizare.

5. Susținerea universităților pentru adaptarea măsurilor de protecție a studenților la îmbolnăvirea cu COVID-19:

S-a alocat suma de 14.200.000 lei pentru protejarea studenților și a rezidenților de infectarea cu virusul SARS-COV2;

S-au suplimentat cu 10% subvențiile pentru cămine și cantine în vederea adaptării condițiilor la normele sanitare impuse de pandemie.

III. Cercetare, dezvoltare, inovare

1. Majorarea bugetului dedicat activităților de cercetare, dezvoltare și inovare:

Alocare financiară suplimentară cu aproximativ 26 milioane de lei pentru programul de dezvoltare a sistemului național de cercetare-dezvoltare;

Alocare financiară suplimentară cu 130 de milioane de lei pentru proiectul experimental demonstrativ, respectiv cu 25,5 milioane de lei pentru proiectul de transfer la operatorul economic în cadrul programului de creștere a competitivității economiei României prin cercetare, dezvoltare și inovare;

Alocare financiară suplimentară cu 200 de milioane de lei pentru proiectele de cercetare exploratorie din cadrul programului de cercetare fundamentală și de frontieră;

Alocare financiară suplimentară cu 5 milioane

de lei pentru subprogramul ELI-RO din cadrul programului de cercetare în domenii de interes strategic;

- Organizarea competiției „Bursa de Idei” pentru selectarea proiectelor CDI în vederea susținerii intervențiilor eficiente în limitarea răspândirii pandemiei COVID-19 pe teritoriul României cu un buget de 25 de milioane de lei.

2. Asigurarea obiectivității evaluării proiectelor prin cooptarea unor experți internaționali în echipele de evaluatori:

- Competiția 2020 – Proiecte de cercetare exploratorie (PCE) – evaluare în curs – până în prezent au fost aprobați de către MEC și implicați de către UEFISCDI: 833 experți internaționali/1.053 propuneri proiecte;
- Competițiile 2019 – Proiecte de cercetare pentru stimularea tinerelor echipe independente (TE) și Proiecte de cercetare postdoctorală (PD) – finalizate – implicați 1.955 experți, din care 1070 experți internaționali/1.400 propuneri de proiecte (881 TE și 519 PD).

3. Evaluarea institutelor naționale de cercetare și dezvoltare în scopul dezvoltării unor poli naționali de competitivitate:

- Au fost reevaluate cca. 76,60% din institutele naționale de cercetare-dezvoltare, respectiv 36 de entități;
- 11 institute naționale de cercetare-dezvoltare vor fi evaluate până la sfârșitul anului 2020, în funcție de evoluția pandemiei Covid-19, dar nu mai târziu de 31.03.2021.

4. Demararea procesului de cartografiere a in-

frastructurii de cercetare și de creare a unei rețele de infrastructură de cercetare regională care să ofere acces la echipamente tuturor cercetătorilor din instituțiile publice din regiune:

- Actualizarea permanentă a platformei **Engage in the Romanian Research Infrastructures System** – ERRIS (dedicată infrastructurii de cercetare) pentru crearea unui instrument care să pună la dispoziția comunității științifice și economice accesul la cele mai bune servicii și tehnologii CDI. Platforma ERRIS poate fi accesată la adresa erris.gov.ro.

5. Asigurarea condițiilor necesare continuării și finalizării proiectelor majore de cercetare, cu finanțare și participare națională și europeană:

- Laserul de la Măgurele Extreme Light Infrastructure** – Nuclear Physics ELI-NP - integrarea infrastructurilor de cercetare ELI-NP și CETAL în cadrul unui ecosistem al inovării și dezvoltării bazat pe creativitate, care să permită creșterea gradului de atractivitate a platformei Măgurele, atât pentru cercetătorii din întreaga lume, cât și pentru investitorii în activitățile de CDI;
- Centrul Internațional de Studii Avansate a Sistemelor: Râuri – Mări (DANUBIUS-RI) ca infrastructură distribuită de cercetare interdisciplinară aferentă marilor sisteme. De menționat faptul că a fost aprobat un buget de aproximativ 5 milioane de euro pentru definitivarea documentației în vederea depunerii aplicației de proiect major la Comisia Europeană.

K. Tineret și Sport

I. Politici pentru tineret

1. Participarea tinerilor în procesul decizional:

Consiliul Național pentru Tineret, operațional:

□ La momentul preluării guvernării, Consiliul Consultativ pe Probleme de Tineret funcționa fără regulament de organizare, fără un cadru oficial sau o structură reprezentativă la nivelul zonei de tineret, ultima convocare a acestuia fiind în 2018. În consecință, tinerii, prin organizațiile neguvernamentale de tineret, nu mai erau implicați în procesul de elaborare sau implementare a politicilor publice de tineret.

□ A fost înființat **Consiliul Național pentru Tineret**, o structură consultativă modernă și eficientă, bazată pe expertiza și relevanța actorilor din societatea civilă. Consiliul are în componență 50 de delegați reprezentând structuri de tineri activi, grupați în 10 domenii de interes pentru populația între 14-35 ani (cultură și recreere, sănătate pentru populația tânără, protecția mediului, servicii sociale pentru tineri, politici de tineret, cooperare europeană și internațională, dezvoltare și infrastructură pentru tineri sau dezvoltare antreprenorială și în afaceri). CNPT include în forul său con-

sultativ și structuri federative care reprezintă tinerii din fiecare județ, pentru a facilita schimbul de bune-practici și componenta locală și regională a activității MTS.

Studenți în Consiliul de Administrație al Caselor de Cultură ale Studenților:

□ În anii trecuți, activitatea Caselor de Cultură ale Studenților a fost slab conectată la nevoile reale ale studenților. Studenții au reprezentat o categorie importantă pentru domeniul tineret, dar implicarea acestora a fost limitată la componenta de consultare cu privire la activitățile desfășurate de CCS-uri.

□ **Introducerea studenților în Consiliile de Administrație ale CCS-urilor**, pe un mandat de 2 ani printr-un contract de activitate, realizând astfel o creștere a expertizei acestora pe zona de reprezentare, cu impact pozitiv pe termen lung.

2. Reprezentarea tinerilor în structuri decizionale:

Programul Delegat de Tineret la ONU vs. Programul Delegat de Tineret al României:

□ Programul de tradiție al MTS înregistra o scădere considerabilă a calității. Interesul pentru participare era extrem de redus, competiția pentru stabilirea

delegaților se desfășura cu mai puțin de doi concurenți pe locurile finaliste. Programul era subfinanțat, tinerii selecționați beneficiau de finanțare din parte MTS doar pentru o singură componentă din cadrul programului. Consultările tinerilor din țară în vederea pregătirii intervenției de la ONU erau organizate doar cu sprijinul voluntarilor, fără niciun fel de sprijin instituțional din partea MTS, în calitate de organizator al programului. Acestor tineri le lipsea un statut și o serie clară de drepturi și obligații, iar potențialul lor de reprezentare a vocii tinerilor pe plan național și internațional era diminuat considerabil, din lipsa resurselor și a interesului autorităților publice.

- Creșterea popularității programului printr-un nou mod de comunicare și promovare a programului, înregistrându-se o dublare a numărului de participanți. Realizarea unui cadru extins de activități la nivel național și nu doar internațional prin crearea instrumentelor de consultare. Programul este în curs de desfășurare și are în plan realizarea de activități în toate cele 42 de județe.
- Extinderea programului în 4 axe de reprezentare la nivel internațional: Delegat de Tineret al României la ONU, UE, OMS, NATO.

3. Capacitate instituțională și programe de Tineret.

■ Strategia de Tineret:

- „Strategia Națională în domeniul Politicii de Tineret 2015-2020” a fost aprobată

de Guvernul României în cadrul ședinței din data de 14 ianuarie 2015 și este construită pe patru piloni: Muncă și Antreprenariat; Educație Non-formală și Cultură; Sănătate, sport și recreere; Participare și voluntariat. Deși se cunoaște exact termenul până la care Strategia este în vigoare, până la preluarea mandatului actualei conduceri nu au fost făcute niciun fel de eforturi pentru elaborarea noii Strategii și nu a fost luată în calcul elaborarea unui calendar pentru demersurile următoare.

- La preluarea mandatului, a fost pusă în discuție urgența demarării procesului de elaborare a Strategiei - au fost realizate numeroase consultări interne, a fost distribuit un chestionar privind relevanța domeniilor existente în actuala Strategie, au fost consultate structurile subordonate pentru demararea acestui proces. În plus, în iulie 2020 a fost constituit, prin Ordin de Ministru, un grup de lucru intern, supunând analizei cadrul actual de politică de tineret, obiectivele și prioritățile actualei Strategii și a fost elaborat planul de acțiune pentru elaborarea Strategiei în domeniul Politicii de Tineret (2021-2027).
- Pentru documentarea Strategiei, au fost contractate două lucrări de cercetare: Diagnoza privind situația tineretului și așteptările sale (lucrare de cercetare pe care MTS o realizează o dată la doi ani) și fundamentarea necesară elaborării Strategiei. Utilizând rezultatele cercetărilor, Grupul de lucru va elabora varianta preliminară a Strategiei care va fi supusă

consultării cu partenerii guvernamentali și neguvernamentali. De asemenea, în perioada octombrie-noiembrie, în cadrul proiectelor proprii ale MTS, Direcția de Politici de Tineret realizează consultări regionale cu partenerii interesați și cu reprezentanții organizațiilor de și pentru tineret, rezultatele consultărilor urmând să susțină cadrul de politică publică definit în Strategie.

Finanțarea sectorului de tineret prin Concursul Local de Proiecte pentru Tineret:

- Finanțarea sectorului de tineret prin proiectele de și pentru tineret precum și a proiectelor pentru studenți a fost, de foarte mulți ani, neactualizată.
- În acest sens, a fost realizat un ghid al solicitantului, o metodologie clară de finanțare și de adaptare a priorităților conform rezultatelor obținute prin consultarea tinerilor. De asemenea, față de anul precedent suma destinată Concurșului și Proiectelor la nivel local a crescut de la 1.800.000 lei la 3.700.000 lei.

Extinderea rețelei de lucrători de tineret:

- Deși, în România, lucrătorul de tineret este o meserie recunoscută oficial începând cu anul 2012, profesionalizarea acesteia nu s-a realizat în ultimii ani.
- În scopul profesionalizării acestei meserii, s-a înființat o nouă **rețea de tineret LucraTIN** la nivelul celor 42 de județe care vizează formarea tinerilor prin cursuri pentru Lucrători de tineret, urmând ca ulterior o parte dintre aceștia să fie pregătiți specific în lucrul cu tinerii

NEETs. De asemenea în curs de desfășurare există și un calendar intern pentru angajații MTS și din unitățile subordonate cu privire la cursuri de perfecționare în lucrul cu tinerii.

Tinerii NEETs:

- Tinerii NEETs nu au reprezentat o prioritate pentru guvernele anterioare, atât în zona de documente programatice, cât și în zona de finanțare, deși în prezent 1 din 5 tineri din România se regăsesc în această categorie, aceștia fiind numiți la nivel european tineri invizibili.
- Suplimentar, față de pregătirea profesională în scopul activității cu tinerii NEETs, menționată anterior, MTS are în curs de pregătire **7 proiecte pe fonduri nerambursabile prin Programul Operațional Capital Uman (POCU)**, pe fiecare regiune de dezvoltare a țării. Fiecare proiect prevede un număr de peste 1.050 de persoane grup țintă, aproximativ 8.400 de tineri NEETs vor beneficia de aceste proiecte în valoare totală de 28.000.000 euro.

4. Îmbunătățiri pentru Infrastructura de Tineret:

Fonduri guvernamentale și fonduri europene:

- La preluarea mandatului în noiembrie 2019, 57,14% din centrele de agrement și bazele turistice din administrarea MTS nu erau funcționale și restul de 42,86% nu îndeplineau standardele europene de calitate prin prisma serviciilor. Nu se demarase niciun proiect de accesare a

altor surse de finanțare, cum ar fi fondurile europene sau fondurile accesibile prin Compania Națională de Investiții.

□ În ultimul an au fost depuse 4 proiecte de dotare, reabilitare, extindere și construcție pentru 4 centre de agrement și s-a realizat predarea acestora către Compania Națională de Investiții, în vederea demarării lucrărilor. Valoarea totală estimată a investițiilor pentru centrele de agrement Vila Klaus-Caraș Severin, Gălăciuc-Vrancea, Tazlău-Neamț, Arbănași-Buzău este de 18.000.000 euro. În curs de predare se află de asemenea și centrul de agrement Bucșoaia – Suceava, cu o investiție de 32.000.000 de euro.

□ În ceea ce privește accesarea fondurilor europene nerambursabile, au fost depuse 14 fișe de investiții pentru 14 centre de agrement, prin Programul Operațional Asistență Tehnică – prin care vor fi realizate documentele tehnice în vederea introducerii investițiilor în Programul Operațional Regional. Suma totală estimativă a investițiilor ajunge la 49.000.000 euro. În urma realizării investițiilor se estimează creșterea numărului de vizitatori, beneficiari ai serviciilor centrelor de agrement, aproximativ 1.500-2.000 vizitatori/centru de agrement.

II. SPORT

■ Programul „Promovarea sportului de performanță”.

□ Scopul programului este valorificarea aptitudinilor individuale într-un sistem organizat de selecție, pregătire și competiție care să asigure autodepășirea continuă, realizarea de recorduri naționale și internaționale, precum și obținerea victoriei. Ministerul Tineretului și Sportului a finanțat programe de pregătire și participare la competiții pentru loturile naționale de seniori, tineret, juniori precum și pentru loturile olimpice, programe organizate și derulate de către federațiile sportive naționale, sportivii români participând la campionate mondiale, europene și la alte competiții internaționale oficiale organizate sub egida federațiilor sportive internaționale. Dintre competițiile internaționale finanțate în anul 2020 și organizate pe teritoriul țării noastre amintim Balcaniada și Turul Ciclist al României.

□ În cadrul acestui program au fost finanțate:

- Federațiile Sportive Naționale pentru derularea activității sportive, cu suma de 122.200.000 lei;
- Cluburile Sportive pentru activitate sportivă, cu suma de 20.191.555 lei;
- Direcțiile Județene pentru Sport și Tineret pentru activități sportive, cu suma de 601.894 lei;
- 650 de sportivi, 250 de antrenori și alți specialiști ai colectivelor tehnice au primit premieri pentru performanțele

realizate, în suma de 12.290.461 lei. Astfel, au fost achitate datoriile acumulate din anii anteriori.

- Acordarea indemnizațiilor sportive lunare, în sumă totală de 1.737.983 lei;
- 45 de dosare au fost soluționate privind acordarea rentelor viagere pentru sportivii cu rezultate sportive deosebite;
- 6.979.340 lei s-au plătit pentru indemnizațiile de merit și 33.505.332 lei pentru rentele viagere;
- au fost acordate 102 de titluri de maestru al sportului, maestru emerit al sportului și antrenor emerit;
- s-au eliberat 232 de Certificate de Identitate Sportivă și 47 de avize de modificări ale actelor constitutive ale Federațiilor Sportive Naționale;

Programul „Sportul pentru toți”.

□ Acest program atrage, stimulează și încurajează participarea la activitățile fizice și sportive a tuturor categoriilor de cetățeni, fără nici o discriminare, independent sau în cadru organizat, într-un mediu curat și sigur, în vederea menținerii unei bune stări de sănătate a cetățenilor. Direcțiile pentru sport și tineret județene și a municipiului București, împreună cu federația de specialitate au derulat acțiuni de promovare și organizare a unor activități specifice acestui program, care a fost finanțat cu suma de 415.000 lei;

Programul „Întreținerea, funcționarea și dezvoltarea bazei materiale sportive”.

□ Ministerul Tineretului și Sportului a administrat bunurile aflate în patrimoniul public și privat al statului prin cele 10 complexuri sportive naționale, 48 de cluburi sportive de drept public și 42 de direcții județene pentru sport și tineret. În cadrul acestui program au fost finanțate:

- Cluburile Sportive, pentru investiții și reparații capitale, cu suma de 551.178 lei;
- Direcțiile Județene pentru Sport și Tineret, pentru investiții și reparații capitale cu suma de 624.031 lei;
- Complexurile Sportive Naționale, cu suma de 5.747.360 lei, din care pentru investiții și reparații capitale cu suma de 1.086.477 lei.

Programul privind acordarea unui ajutor financiar sub formă de voucher pentru încurajarea și sprijinirea copiilor în practicarea sportului de performanță.

□ Ministerul Tineretului și Sportului a inițiat un program național în vederea acordării unui ajutor financiar sub formă de vouchere pentru achiziționarea de echipamente sportive. Acest program se adresează copiilor care nu au mai fost legitimați până acum la un club sportiv, născuți în perioada 1 ianuarie 2005-31 decembrie 2014 și are ca scop motivarea acestora să practice sportul într-un cadru organizat și sigur, mai ales în contextul actualei pandemii. Principala condiție pentru obținerea voucherului este legitimarea la un club sportiv, fie el public ori privat. Voucherele se distribuie de către Direcțiile Județene pentru Sport și

Tineret, respectiv Direcția pentru Sport și Tineret a Municipiului București, prin cluburile sportive la care s-au legitimat copiii. Valoarea voucherului este de 300 lei și reprezintă venit neimpozabil, conform prevederilor art. 62 lit. a) din Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare.

Programe în curs de pregătire

 De asemenea, au fost inițiate metodologiile pentru derularea următoarelor programe:

- Pentru finanțarea activității sportive de excelență prin federațiile sportive naționale pe ramură de sport, având ca scop stabilirea principiilor, cadrulul general și a modalității de atribuire a contractelor de finanțare din bugetul Ministerului Tineretului și Sportului pentru organizarea în România a activității sportive de excelență pentru atingerea obiectivelor stabilite în conformitate cu interesul național și reprezentarea României la nivel internațional;
- "Pierre de Coubertin", referitor la regimul finanțărilor din fonduri ale Ministerului Tineretului și Sportului, alocate activităților de selecție, pregătire și realizare de competiții pentru copii și persoane cu nevoi speciale, pe baza unor proiecte și programe ale federațiilor sportive naționale, cu scopul de a forma performeri;
- Pentru instituirea unor măsuri de ordin economic în principal cu privire la

sprijinul statului pentru finanțarea costurilor de funcționare ale structurilor sportive, afectate de epidemia Sars-Cov2;

- Privind instituirii unei scheme de ajutor de minimis pentru întreținerea bazelor sportive, a unităților de pregătire și competiție, precum și a necesității înființării de cabinete medicale, instalații specifice de nebulizare și altele specifice înlăturării consecințelor cauzate de epidemia Sars-Cov2.

III. Măsuri întreprinse în contextul crizei Covid-19

În vederea gestionării corespunzătoare a pandemiei declanșate de COVID-19, la nivel național, Ministerul Tineretului și Sportului prin instituțiile din subordinea sa (Direcții Județene pentru Sport și Tineret, Case de Cultură ale Studenților, Cluburi Sportive Municipale) a întreprins următoarele măsuri:

- Punerea la dispoziție a 47 de centre de agrement/baze turistice/hoteluri cu un număr de 3.417 locuri pentru organizarea de centre de carantinare. În spațiile puse la dispoziție, personalul MTS asigură serviciile de curățenie, de administrare, chiar în unele locuri și servicii de masă. De asemenea, personalul asigură relația cu subcontractorii pentru diverse servicii (decontaminare lenjerii, achizițiile pentru produsele de igienă personală);
- Pentru personalul medical, cel al DGSASPC, ISU și pentru cei de pe ambulanță au fost

puse la dispoziție spații ale Ministerului Tineretului și Sportului cu un număr total de 556 de locuri;

- Au fost puse la dispoziție spații pentru trierea persoanelor carantinate (Sala Sporturilor din Cluj), dar și pentru organizarea de call-center destinat persoanelor aflate în dificultate în această perioadă (Casa de Cultură a Studenților Iași);
- Pentru desfășurarea activității în spațiile puse la dispoziție de Ministerul Tineretului și Sportului a fost suplimentat bugetul instituțiilor subordonate cu suma de 8.133.447 lei pentru capitolul de bunuri și servicii și pentru cel de reparații capitale;
- Numărul persoanelor carantinate în spațiile puse la dispoziție de Ministerul Tineretului și Sportului prin instituțiile din subordine a fost de 6.929 persoane.

CULTURĂ ȘI PATRIMONIU

I. Eliminarea blocajelor

În ultimul an au fost deblocate următoarele proiecte majore:

- Situația de la Ansamblul Conacului Brătianu – Vila Florica, prin luarea în administrare a imobilului, după ce acesta a fost dat în comodat Consiliului Județean timp de 2 ani, fără nicio investiție reală și fără a fi exploatat corespunzător. Guvernul liberal, în doar 5 luni, a investit în transformarea acestui patrimoniu în Muzeul Național Brătianu;
- Dosarul Roșia Montană – a fost reluată procedura de a înscrie situl Roșia Montană în Lista Patrimoniului Mondial UNESCO;
- Situația de la Muzeul Național Peleş, prin renegotierea contractului de închiriere cu reprezentanții Casei Regale a României;
- Situația Muzeului Național Constantin Brâncuși, care a fost înființat prin Legea nr.199/2015 și care a stat închis până în 19 februarie 2020, când Ministerul Culturii a organizat primul eveniment;
- Donația casei Vârnav Liteanu, ignorată de guvernele anterioare, a fost acceptată de către Guvernul liberal în data de 22 iunie 2020;

II. Activitatea curentă a Ministerului Culturii

Din punctul de vedere al activităților curente, numărul de proiecte finanțate în ultimul an reflectă pe deplin revitalizarea acestui domeniu:

- Proiecte finanțate prin Nevoi Culturale de Urgență – 13 proiecte (buget alocat: 830.000 lei);
- Proiecte finanțate prin Programul Cultural Prioritar – 62 proiecte (buget total: 8,537 milioane de lei);
- Proiecte Acces Online – 19 proiecte (buget total: 1 milion de lei);
- Proiecte de Ziua Culturii Naționale – 10 proiecte (buget total: 250.000 lei).

III. Investiții publice

Finanțarea obiectivelor de investiții derulate din bugetul de stat:

Nr.	Instituția	Total credit bugetar	Justificare
1	Muzeul Național de Artă Contemporană	2.000.000 lei	Achiziții muzeale
2	Muzeul Național al Satului "Dimitrie Gusti" din București	426.000 lei	Finalizare Zonă Sud
3	Teatrul Național "Vasile Alecsandri" din Iași	1.297.000 lei	Reparații capitale clădire
4	Muzeul Național de Istorie a Transilvaniei, din Cluj-Napoca.	1.553.000 lei	Reparații capitale clădire

Finanțarea obiectivelor de investiții derulate din venituri proprii:

Nr.	Instituția	Total credit bugetar	Justificare
1	Centrul Național de Artă Tinerimea Română	553.000 lei	Instrumente muzicale: corn englez, clarinet bas, pian de concert

Proiecte finanțate din fonduri europene:

E-cultura: Biblioteca Digitală a României. Obiectivul general al proiectului îl reprezintă eficientizarea serviciilor publice oferite de către Ministerul Culturii prin valorificarea potențialului IT&C în procesul de digitizare a patrimoniului cultural mobil, în scopul creșterii accesibilității resurselor culturale pentru publicul larg. Proiectul E-cultura are ca principal scop digitalizarea patrimoniului cultural cu ajutorul tehnologiilor IT actuale, moderne, astfel încât moștenirea culturală națională să poată fi păstrată, promovată și transmisă generațiilor viitoare. Perioada de implementare: 13 iulie 2018 – 12 iulie 2021, fiind alocat un buget de 53.242.265 lei, prin Programul Operațional Competitivitate (POC) 2014-2020, Axa Prioritară 2,

acțiunea 2.3.3 Îmbunătățirea conținutului digital și a infrastructurii TIC sistemice în domeniile e-educație, e-incluziune, e-sănătate și e-cultură.

Monumente istorice - planificare strategică și politici publice optimizate. Proiectul vine în sprijinul autorităților și instituțiilor publice centrale (inclusiv entități subordonate/deconcentrate și alte structuri aflate în subordinea, în coordonarea sau sub autoritatea ministerelor) implicate în procesele decizionale referitoare la patrimoniul cultural din România. Perioada de implementare este iulie 2018 - septembrie 2021, valoarea totală fiind de 2.990.000 lei, din care valoarea eligibilă nerambursabilă este de 2.511.117 lei.

Prelungirea în luna august 2020 a **Acor-**

dului-cadru de împrumut dintre România și Banca de Dezvoltare a Consiliului Europei pentru finanțarea Proiectului privind finalizarea construcției, renovarea sau reabilitarea clădirilor culturale de interes public din România, semnat la București la 4 mai 2007 și la Paris la 14 mai 2007. Cele 3 obiective rămase de reabilitat (Muzeul Național „George Enescu”, Biblioteca Națională a României – Filiala „Omnia” Craiova și Muzeul „Dr. Ioan și Nicolae Kalinderu”) sunt în diferite faze de realizare. În prezent sunt în curs de derulare procedurile de achiziție a lucrărilor de execuție pentru Muzeul Național „George Enescu” și Biblioteca Națională a României – Filiala „Omnia” Craiova și în curs de reluare procedurile de adjudicare a serviciilor de proiectare și execuție a lucrărilor pentru Muzeul „Dr. Ioan și Nicolae Kalinderu”. Având în vedere stadiul, precum și complexitatea lucrărilor de restaurare aferente, se estimează că acestea vor fi finalizate până la data de 30 iunie 2023.

- S-au semnat 9 contracte de finanțare nerambursabilă în valoare de 16 milioane de euro aferente proiectelor depuse în cadrul **Programului RO-CULTURA**, finanțat prin Granturile SEE 2014-2021, apelul privind **Restaurarea și revitalizarea monumentelor istorice**.
- S-au semnat 9 contracte de finanțare nerambursabilă în valoare de 1,15 milioane de euro aferente proiectelor

depuse în cadrul **Programului RO-CULTURA** finanțat prin Granturile SEE 2014-2021, apelul privind **Susținerea expozițiilor inovative cu bunuri culturale mobile restaurate și a publicului**.

- S-au semnat 13 contracte de finanțare nerambursabilă în valoare de 2,4 milioane de euro aferente proiectelor depuse în cadrul **Programului RO-CULTURA** finanțat prin Granturile SEE 2014-2021, apelul privind **Consolidarea antreprenoriatului cultural și dezvoltarea audienței și a publicului** (sesiunea 1).

IV. Alte măsuri specifice

- ▣ **Restructurarea Ministerului Culturii** – Modificarea Hotărârii de Guvern privind organizarea și funcționarea Ministerului Culturii, care a avut ca scop eficientizarea funcțiilor de conducere, înființarea compartimentului UNESCO și transformarea în birou a departamentului pentru minoritățile naționale.
- ▣ **Muzeul Național Peleş** – A fost negociată chiria pe care statul român o plătește Casei Regale a României pentru Muzeul Național Peleş.
- ▣ **Situația manuscriselor lui Mircea Eliade scoase la vânzare** – A fost semnat protocolul de vânzare directă către viitorul Muzeu al Cărții și Exilului Românesc/Biblioteca Județeană „Alexandru și Aristia Aman” din Craiova, a 69 de loturi din licitația „Manuscrise, dedicații și scrisori”, cuprinzând toate fondurile Eliade, Cioran și Nae Ionescu din cadrul licitației.

- **Muzeul Național Constantin Brâncuși** – muzeul a fost deschis publicului pe 19 februarie 2020, în condițiile în care legea de înființare a instituției a fost promulgată în urmă cu 5 ani. Este prima dată când Ministerul Culturii a organizat Ziua Constantin Brâncuși, pe 19 februarie 2020, la Muzeul Național de Artă a României.
- **Înființarea Muzeului Național Brătianu** – A fost înființat și deschis publicului Muzeul Național „Brătianu” în imobilul „Vila Florica”, din localitatea Ștefănești, județul Argeș, locul în care istoria familiei Brătianu s-a cristalizat și în care au fost luate marile decizii care au avut un impact social și politic la nivelul întregii țări.
- **Roșia Montană** – A fost reluată procedura de includere a sitului în Lista patrimoniului Mondial UNESCO. Prin colaborarea cu Ministerul Lucrărilor Publice, Dezvoltării și Administrației, se va finanța realizarea Planului Urbanistic General la Roșia Montană. Finanțarea cu suma de 273.655,61 lei, inclusiv TVA, a proiectului pentru restaurarea Casei Parohiale a Bisericii Reformate din Roșia Montană prin Programul Național de Restaurare.
- **Muzeul Național al Bucovinei** – Muzeul Bucovina a devenit Muzeul Național al Bucovinei, instituție de interes național, aflată în subordinea Consiliului Județean Suceava.
- **Bursele Brătianu** – Sesiunea de acordare a bursei și premiilor Brătianu (valoare totală de 195.000 lei), pentru promovarea valorilor culturale contemporane din România și stimularea valorificării acestora, sprijinirea

tinerilor artiști și a oamenilor de cultură din România, premiarea personalităților din domeniile cultură scrisă, teatru, cinematografie, muzică, arte vizuale, inclusiv monumente de for public.

- **Înscrierea în UNESCO a Tradițiilor de creștere a cailor lipițani** – România a depus împreună cu alte 8 țări dosarul multinațional „Tradițiile de creștere a cailor lipițani”, pentru înscrierea în Lista reprezentativă a elementelor de patrimoniu cultural imaterial al umanității UNESCO. Totodată, a fost bugetat dosarul „Cămașa cu altiță” care urmează să fie înscris, alături de Republica Moldova, în lista reprezentativă a elementelor de patrimoniu cultural imaterial al umanității UNESCO.
- **Tezaur Uman Viu** – digitalizarea materialelor celor 62 de beneficiari. Proiectul este implementat din 2010, însă nu exista până acum nicio activitate de promovare a patrimoniului imaterial pe care aceștia le conservă.
- **Patrimoniu Subacvatic** – Discuții preliminare cu Institutul Național al Patrimoniului, Muzeul de Istorie și Arheologie Constanța și Direcțiile Județene din Constanța și Tulcea privind metodologia pentru un program pe termen mediu și lung, cu privire la cercetarea exhaustivă privind repertorierea corectă a platformei continentale a litoralului românesc al Mării Negre.
- **Regia Autonomă a Distribuției și Exploatării Filmelor RomaniaFilm (R.A.D.E.F. RomaniaFilm)** - Regie autonomă cu personalitate juridică de interes național, aflată în stare de insolvență (declanșarea procedurii de insol-

vență de către creditorii a început în anul 2016 și a fost declarată în data de 12.02.2018) prin implicarea activă a Ministerului Culturii a primit votul creditorilor privind Planul de reorganizare Judiciară pe data de 14.09.2020.

- Institutul Național al Patrimoniului:** Bugetul alocat pentru Programul Național de Restaurare pentru anul 2020 este de 10.000.000 lei, din care sunt finanțate 89 de lucrări de restaurare, iar bugetul alocat prin Timbrul Monumentelor Istorice este de 3.500.000 lei, din care sunt finanțate 24 proiecte.

V. Măsurile în contextul crizei sanitare SARS-CoV-2

- ACCES Online 2020** – S-a lansat programul de finanțare „ACCES Online 2020”, în martie anul curent, dedicat exclusiv sectorului privat ca măsură de intervenție rapidă, un instrument de susținere financiară a 20 de proiecte și peste 270 de specialiști din domeniul cultural. În valoare de 1 milion de lei, acesta a vizat operatorii culturali din zona independentă, care au avut capacitatea de a disemina lucrările lor în mediul online.
- Achiziția de artă contemporană** – A fost suplimentat bugetul Muzeului Național de Artă Contemporană cu 2.000.000 lei, în sprijinul artiștilor plastici contemporani, pentru stimularea producției și tezurizării artei contemporane, pentru muzee și pentru colecțiile statului. Inițiativa a fost foarte bine primită, mai multe organizații private și autorități publice locale s-au alăturat și au anunțat că vor achiziționa artă de la tinerii artiști. Aproximativ

430 de artiști plastici și-au depus dosarul pentru a primi finanțare. Programul de achiziție va fi definitivat în luna noiembrie 2020.

- Campania Citește Românește** – A fost lansată în completarea demersurilor anuale ale mediului privat, prin intermediul Uniunii Scriitorilor din România și al Asociației Editorilor din România, scopul fiind acela de a promova cultura scrisă românească, autorii și cărțile acestora. Această campanie a atras parteneri privați cu platforme mari de comerț online, dar și mari librării cu vânzare fizică.
- Campania SAMER – Stagiunea Artistică Muzicală Estivală a României 2020**, lansată începând cu 10 iulie, ca o soluție pentru ca instituțiile din subordinea Ministerului Culturii cu profil muzical să își continue activitatea, prin inițierea unor spectacole în aer liber. Au fost implicate 11 instituții de cultură din toată țara. Peste 100 de evenimente au fost realizate în perioada 10 iulie - 30 septembrie 2020.
- Inițierea unui dialog constant, la nivel de Guvern, cu diverse ramuri ale sectorului cultural** – A fost reluată comunicarea cu reprezentanții sectorului cultural. Începând cu luna aprilie, la nivel de Guvern au fost organizate aproximativ 15 discuții cu reprezentanți ai artelor teatrale, ai organizatorilor de festivaluri, ai industriei muzicale, ai cinematografului, ai artiștilor independenți și ai culturii scrise.
- Indemnizația de 75% din salariul mediu brut pe țară** – Persoanele fizice care au obținut venituri exclusiv din drepturi de autor

și drepturi conexe, persoanele fizice autorizate, întreprinderi individuale și familiale, profesii liberale, dar care nu pot obține venituri din cauza crizei generate de Covid-19 beneficiază până pe 31.12.2020 de posibilitatea de a primi lunar o indemnizație de 75% din salariul mediu brut pe țară. Aproximativ 3.000 de specialiști culturali au beneficiat de această măsură.

■ **Exigibilitatea impozitului pentru rezidenți și nerezidenți** – A fost reglementată temporar exigibilitatea impozitului pentru artiștii nerezidenți și rezidenți prin OUG 70/2020.

■ **Reglementarea biletelor achiziționate de public la festivalurile care nu au putut fi desfășurate în anul 2020** – Prin art. 32 din OUG nr.70/2020 au fost adoptate măsuri care prevăd folosirea biletelor vândute deja pentru evenimente reprogramate sau alocarea de vouchere pentru întreaga sumă plătită organizatorului, cu scopul de a fi folosite la achiziționarea de produse sau servicii din gama oferită de organizator, conform unui regulament detaliat. Măsura va fi extinsă prin intermediul unui nou OUG.

■ **Granturile nerambursabile din fonduri europene – includerea în cadrul OUG 130/2020, a IMM-uri, PFA și ONG cu activitate economică din sectoarele cultural-creative ca beneficiari eligibili pentru obținerea de microgranturi sau granturi, care vor fi acordate pentru asigurarea capitalului de lucru sau investiții.**

■ **Finanțare prin AFCN (Administrația Fondului Cultural Național):** Pentru anul 2020 au fost două sesiuni de finanțare cu un

total alocat din FCN de 37.320.000 lei pentru 468 de proiecte culturale finanțate. Pe 1 septembrie 2020 a fost lansat apelul de participare la Sesiunea de Finanțare I/2021 adresată proiectelor culturale, cu un buget de 15 milioane de lei având data-limită - 30 septembrie. Sunt în curs de evaluare un număr de 674 de proiecte din 880 înscrise. Pentru această sesiune au fost adaptate prioritățile la realitățile pandemiei. Pentru a veni în sprijinul operatorilor culturali care au dificultăți în găsirea de cofinanțări nu se mai puntează suplimentar co-finanțarea mai mare de 10%.

■ În anul 2020, Bugetul alocat din **Fondul Cinematografic și gestionat de Centrul Național al Cinematografiei** este de 50.000.000 lei, din care bugetul angajat pentru credit direct este de 17.792.126, iar pentru sprijin financiar nerambursabil este de 16.412.529 lei.

M. ORDINEA PUBLICĂ ȘI SIGURANȚA CETĂȚEANULUI

I. Situația generală la preluarea mandatului

Ministerul Afacerilor Interne a **desecretizat toate documentele** referitoare la protestele publice din 10 august 2018, precum și convorbirile radio purtate cu aceeași ocazie și le-a transmis structurii de parchet competente, pentru a fi valorificate; de asemenea, văzând deficiențele intervenției realizate în cazul crimelor de la Caracal, pentru asigurarea unui răspuns adecvat la solicitările primite prin SNUAU 112, a fost suplimentat numărul dispecerilor, s-a asigurat pregătirea profesională a acestora și au fost revizuite unele proceduri de lucru.

Am considerat că, în **managementul situațiilor de urgență**, sunt necesare măsuri pentru *îmbunătățirea dotărilor, a pregătirii personalului și, în general, a capacității de intervenție* pentru salvarea populației de consecințele unor dezastre/calamități. Anul ce a urmat a confirmat pe deplin nevoia statului de a avea mecanisme viabile, în măsură să asigure un răspuns imediat și eficient la astfel de situații. Pe de altă parte, în contextul crizei generate de virusul Sars-Cov-2, s-a constatat faptul că **domeniul rezervelor de stat și de mobilizare era subfinanțat**, atât la constituirea de stocuri, cât și la investițiile în dezvoltarea capacităților de depozitare, și se confrunța cu un deficit de personal destinat

asigurării integrității calitative și cantitative a patrimoniului rezervă de stat.

Și în privința **celorlalte structuri** ale Ministerului Afacerilor Interne, era evident că sunt necesare o serie de **măsuri de reformă**, care să conducă la eficientizarea activității acestora, la asigurarea unui mai mare grad de realizare a obiectivului general: *servirea interesului public*. O parte din transformările necesare au fost realizate chiar și în contextul pandemiei COVID-19, care a grăbit procesul de digitalizare.

O **scurtă radiografie** a situației existente la nivelul Ministerului Afacerilor Interne, arăta următoarele: grad de ocupare a posturilor sub necesar (87,71%); deficit de spații (peste 250 mii mp) sau condiții de lucru improprie; parc auto cu vechime mare în exploatare, de peste 10 ani, sau cu rulaje de peste 250.000 km; infrastructură care deservește serviciile publice comunitare utilizată la capacitate maximă, cu consecințe negative în rezolvarea solicitărilor cetățeanului; nemulțumiri ale personalului, legate de acordarea anumitor drepturi financiare.

II. Activități realizate

1. Îndeplinirea misiunilor curente

a. Ordinea publică și siguranța cetățeanului

Personalul MAI a gestionat cu responsabilitate și profesionalism o serie de acțiuni majore, cu

impact în societate: alegeri prezidențiale și locale; sărbători de iarnă, alte sărbători religioase ori laice organizate în timpul anului, cu public numeros; fluidizarea traficului rutier în zile în care se creează aglomerări sau în anumite zone cu mare potențial turistic; măsurile de siguranță publică din perioada sezonului estival.

Pentru asigurarea unui climat de ordine și siguranță publică, în acțiunile enumerate și în cele curente, au fost luate o serie de măsuri de creștere a vizibilității în spațiul public și de intensificare a activităților de patrulare, cu precădere în zonele de risc cunoscute; avem astăzi o scădere semnificativă a infracționalității sesizate (-10,5%), inclusiv a celei stradale (-22,9%).

- media zilnică a patrulelor mixte a fost de 1.446 (+117,8%);
- Poliția Română a acționat, zilnic, în medie, cu 10.709 polițiști (+9,4%), organizați în 5.219 patrulare (+23,9%) și a desfășurat 38.127 acțiuni, cu efective mărite, și 947 razii;
- Jandarmeria Română a realizat 10.659 misiuni de asigurare a ordinii publice (-14,5%), 18.613 misiuni de intervenție (+25,4%);
- media zilnică a personalului care a realizat supravegherea și controlul la frontieră a fost de aproximativ 4.000 de polițiști de frontieră; în luna august, aceștia au verificat în linia a II-a de control, 1.998.872 persoane care au intrat în țară, venite din zone de risc pandemic.

În același context, au fost organizate activități investigative și de cercetare penală pentru de-structurarea unor grupuri de criminalitate organizată: 959 acțiuni operative, sub coordonarea DIICOT ori în acțiuni proprii, 313 fiind acțiuni operative de amploare; 80 de grupuri infracțio-

nale destructurate; 1.938 de persoane trimise în judecată; 762 de persoane reținute/arestate.

Un obiectiv din Programul de guvernare 2020 se referă la programe de colaborare cu Ministerul Educației, având ca scop creșterea siguranței în spațiile școlare sau adiacente acestora. Astfel, a fost pus în aplicare **Planul Național Comun de Acțiune pentru creșterea gradului de siguranță a elevilor și a personalului didactic și prevenirea delincvenței juvenile în incinta și în zonele adiacente unităților de învățământ preuniversitar**, aplicabil începând cu anul școlar 2020-2021 și a fost înființată „**Poliția Siguranță Școlară**”, în cadrul Poliției Române, având ca obiectiv principal prevenirea și combaterea violenței în școli și a actelor de violență între elevi.

În același scop, au fost desfășurate 58.336 activități de patrulare, în zona adiacentă unităților de învățământ preuniversitar și universitar și 9.773 activități preventive.

Ținând cont de opiniile și temerile exprimate în societatea civilă, referitoare la lipsa unor mecanisme adecvate de protejare a animalelor, am inițiat demersurile de înființare și operaționalizare a „**Poliției Animalelor**”, ca structură în cadrul Poliției Române, al cărei obiectiv principal constă în prevenirea și combaterea abuzurilor și cruzimilor împotriva animalelor. Prin lege, vor fi stabilite obligații pentru autoritățile locale, privind asigurarea unui serviciu public permanent de adăpostire a animalelor care fac obiectul unui ordin de plasare în adăpost.

Deși contextul epidemiologic ar fi putut crea anumite sincope, **alegerile pentru autoritățile administrației publice locale** s-au desfășurat într-un cadru de normalitate și legalitate, fără a

exista evenimente deosebite. La acest rezultat, a contribuit decisiv și Ministerul Afacerilor Interne, prin măsurile de ordine publică luate pe tot parcursul procesului electoral.

Încă din data de 3 august a.c. au fost realizate primele măsuri de ordine și siguranță publică, cu efective de jandarmi și prin includerea, de către poliție, în dispozitivul general de siguranță publică, a sediilor BEC, AEP, birourilor electorale de circumscripție județene, al municipiului București, ale sectoarelor 1-6, precum și a birourilor electorale ale secțiilor de votare.

La manifestările electorale din timpul campaniei, au acționat, în total, 4.482 efective ale MAI, iar în ziua votului, au fost angrenate 43.185 de efective (20.123 – protecția secțiilor de votare, 13.545 – menținere/ asigurare ordine publică și 9.517 – rezerve de intervenție/ specialiști).

b. Îmbunătățirea intervențiilor în situații de urgență

Efortul structurilor cu atribuții în domeniul situațiilor de urgență a fost direcționat către **creșterea capacității de răspuns în situații de urgență și restabilirea rapidă a stării provizorii de normalitate**. Pentru atingerea acestor obiective, având în vedere și experiența acumulată în gestionarea pandemiei de Covid-19, prin OUG nr.68/2020, a fost simplificat mecanismul de luare a deciziilor și se instituie reglementări pentru eficientizarea structurii de coordonare integrată a situațiilor de urgență. Din perspectiva asigurării dotărilor, în luna martie a.c., a fost semnat contractul **Viziune 2020**, în valoare de **680 milioane de euro**, prin care DSU-IGSU achiziționează tehnică specifică situațiilor de urgență, nave fluviale și maritime și elicoptere ușoare/medii/grele.

O atenție deosebită a fost acordată și **gestionării efectelor negative produse de inundații**. În primele 9 luni ale anului curent, au fost emise 384 de atenționări/avertizări privind fenomene hidrologice periculoase, au fost realizate 3.233 intervenții în situații de urgență, au fost salvate 84 persoane și 2.815 animale. La nivel național au fost înregistrate pagube în valoare de peste 427 milioane de lei, fiind afectate 2.237 locuințe și 817 anexe.

În acest an, există o creștere a numărului intervențiilor pentru acordarea asistenței medicale de urgență (+3%), respectiv pentru protecția comunităților (+35%).

c. Consolidarea frontierei de stat, gestionarea migrației și aderarea la Spațiul Schengen

Pentru consolidarea frontierei de stat, au fost intensificate verificările asupra mijloacelor de transport care tranzitează România, precum și activitățile informativ-operative în vederea depistării migranților care au trecut frontiera și documentării faptelor săvârșite de către facilitatori/grupări de criminalitate organizată. De asemenea, au fost realizate demersuri pe lângă autoritățile ungare, pentru reluarea activităților de patrulare în comun la frontieră și au fost intensificate activitățile de schimb de date și informații cu instituțiile de cooperare și autoritățile de frontieră ale statelor vecine.

În implementarea regulamentelor UE privind sistemul de management al frontierei Entry - Exit (EES) și de informații și autorizare privind călătoriile (ETIAS), a fost inițiată o procedură de dialog competitiv pentru proiectul „Dezvoltarea și implementarea infrastructurii IT&C pentru EES și ETIAS”, în valoare de 6.084.468 euro, urmând

ca în luna august 2021 să fie făcute testele necesare cu Agenția Europeană eu-LISA. În domeniul migrației ilegale s-au înregistrat creșteri, atât ale numărului depistărilor de cetățeni străini în momentul trecerii/tentativei de trecere ilegală a frontierei (+156,3%), cât și ale numărului persoanelor cărora le-a fost întreruptă deplasarea, la frontiera cu Serbia (+13.360). Există o evoluție accentuată a cererilor de azil (+90,8%), a numărului cetățenilor străini luați în custodie publică (+252,3%), dar și al permiselor de ședere temporară eliberate (+7,9%). În primul semestru al anului 2020, s-au desfășurat 1.271 acțiuni de control și combatere a șederii ilegale pe teritoriul României și au fost sancționați 3.091 străini. La data de 31 august 2020, centrele regionale de cazare și proceduri pentru solicitanții de azil aveau un grad de ocupare de 45,7%. Pentru creșterea capacității de cazare a solicitanților de azil și a străinilor luați în custodie publică, din Centrele de cazare Rădăuți, Timișoara, Galați, Arad, Crevedia și Otopeni sunt în derulare proiecte cu finanțare externă.

d. Cooperare internațională

Debutul violent al pandemiei COVID-19, în unele state europene, a determinat MAI să realizeze unele misiuni de sprijin a personalului medical din Italia, ori a sistemului sanitar din Republica Moldova; prin mecanismele de cooperare internațională, am răspuns oficial, cu materiale și personal medical, către Italia, Spania, Muntenegru, Macedonia de Nord, Lituania și Liban. Ca urmare a seismului produs în Albania (6,4 grade pe scara Richter), Forțele Aeriene Române au pus la dispoziție două aeronave, care au asigurat transportul unor echipe de salvare - căutare RO

- USAR din cadrul IGSU, în zona afectată.

În contextul măsurilor de limitare a circulației transfrontaliere, în data de 19 mai 2020, la nivelul miniștrilor de interne, a fost realizată o vizită la Budapesta, pentru discutarea măsurilor legate de fluidizarea traficului la frontieră și a altor aspecte legate de cooperarea de profil.

De asemenea, a fost demarat un proces amplu de aderare la Centrul de Excelență pentru Managementul Crizelor și Răspuns la Dezastre (CMDR COE), prin membri permanenți.

Referitor la relația cu SUA, au fost intensificate contactele pentru consolidarea Parteneriatului Strategic, pe domenii care au vizat participarea la Programul Visa Waiver, cooperarea în domeniul combaterii criminalității organizate, cu accent deosebit pe domeniul prevenirii și combaterii traficului de ființe umane.

În contextul declanșării procedurii de infringement, împotriva Austriei, Bulgariei, României și Ungariei, ca state semnatare ale Acordului PCC SEE în domeniul schimbului de date ADN, date dactiloscopice și date privind înmatricularea vehiculelor, au fost realizate demersuri pentru negocierea și semnarea unui protocol de modificare a Acordului, ceea ce va face posibilă încetarea acestei proceduri.

e. Servicii publice de calitate. Digitalizare

Situația creată de contextul epidemiologic, a determinat **accelerarea demersurilor pentru digitalizarea** unor servicii publice oferite cetățenilor sau a proceselor de lucru interne. Prin modernizarea unor echipamente și proceduri a fost posibil ca, începând cu data de **25 mai 2020**, să fie expediate zilnic pașapoartele simple electronice, în țară, cât și la misiunile diplomatice și

oficiile consulare ale României în străinătate; astfel, a fost **accelerat procesul de eliberare** a documentelor solicitate a fi ridicate în țară, termenul mediu de soluționare fiind de **maximum 5 zile lucrătoare**.

Pe de altă parte, după adoptarea OUG nr.152/2020, structurile Ministerului Afacerilor Interne au realizat toate demersurile procedurale și tehnice, pentru a asigura plata online a serviciilor prestate. Din **7 septembrie 2020**, *contra-valoră pașapoartelor simple*, iar din **1 octombrie 2020**, *tarifele aferente confecționării și valorificării plăcilor cu numere de înmatriculare, atribuirii unui număr de înmatriculare preferențial sau păstrării combinației numărului de înmatriculare, emiterii certificatelor de înmatriculare, autorizațiilor provizorii și permiselor de conducere poate fi achitată prin Ghișeul.ro*.

În domeniul înmatriculării vehiculelor au fost dispuse și alte măsuri:

- emiterea **Ordinului nr.120/2020** permite ca înmatricularea unui vehicul nou să se realizeze, în numele proprietarului, de către operatorul economic care a comercializat vehiculul;
- este în implementare un proiect care va permite **plata online, direct pe site-ul instituției**;
- având în vedere interesul cetățenilor și configurația teritorială a unor județe, a fost emis **Ordinul nr.139/2020**, pentru înființarea a **28 de sedii secundare**;
- a fost extins numărul școlilor care pregătesc conducători auto, în care candidații la obținerea permisului de conducere pot efectua **programări online**.

Prin **modernizarea și informatizarea fluxurilor de lucru existente în proiectul E-Pass** se urmărește transmiterea într-un sistem de comunicații securizat a certificatelor de cetățenie română de la misiunile diplomatice și oficiile consulare ale României în străinătate, respectiv de furnizare a datelor din Registrul Național de Evidență a Pașapoartelor Simple. Acum, proiectul se realizează în sistem pilot.

Odată cu adoptarea Legii nr. 162/2020, structurile Ministerului Afacerilor Interne au inițiat demersurile necesare pentru ca împreună cu Imprimeria Națională și Ministerul Afacerilor Externe să parcurgă toate etapele necesare **implementării cărții electronice de identitate (CEI)**; a fost întocmit un plan de implementare care, să permită ca, până la termenul de **2 august 2021**, să fie posibilă **punerea în circulație a noului document**, iar de la **2 august 2022**, să fie posibilă **utilizarea unei platforme** prin care cetățeanul să poate solicita servicii electronice.

În contextul demersurilor pentru modernizarea serviciilor publice de stare civilă, în cadrul proiectului **Sistem informatic integrat pentru emiterea actelor de stare civilă – SIIEASC**, de la începutul lunii noiembrie 2019 și până în prezent au fost implementate 6 contracte, care privesc 43.614 registre (cu un număr estimat de 11.534.860 acte), pentru județele Vrancea, Călărași, Teleorman, Mureș, Cluj și Constanța; de asemenea, este **în implementare un contract**, în cadrul căruia au fost preluate și scanate 6.402 registre de stare civilă, reprezentând 1.427.778 acte.

Ca urmare a parcurgerii etapei de verificare a

calității digitizării, au fost **verificate aprox. 11.335.786 acte de stare civilă** (din 80.485.905 estimate în cadrul proiectului). De asemenea, a început execuția lucrărilor pentru **amenajarea Data Center-ului** aferent proiectului SIIEASC.

Pe de altă parte, a fost emis **Ordinul nr. 136/2020**, prin care se urmărește ca utilizarea mijloacelor electronice, la nivel intern sau în relația cu cetățenii, autoritățile publice sau entitățile private, să se realizeze în deplină siguranță, coerență și legalitate; în același context, a fost demarat procesul de emitere, la nivelul MAI, a **certificatelor electronice** care permit aplicarea unei **semnături digitale**.

f. Organizare structurală și resurse eficiente. Îmbunătățirea condițiilor de lucru.

Unul dintre obiectivele MAI, se referă la **simplificarea mecanismelor și debirocratizarea proceselor instituționale**, concomitent cu eliminarea suprapunerilor de competențe, descentralizarea deciziei, poziționarea personalului în structuri optimizate, apte să ofere un serviciu public de calitate, profesionist. În acest scop, la nivelul MAI a fost elaborat și este în curs de implementare „**Planul de măsuri pentru modernizarea instituțională și eficientizarea activității ministerului**”. În același context, a fost demarat un proces de consultare a societății civile, a organizațiilor sindicale și a organizației profesionale, a atașajilor de afaceri interne, ocazie cu care au fost colectate aproximativ 428 de propuneri, pentru eficientizarea activității structurilor MAI. Toate aceste propuneri au făcut obiectul unei analize complexe, parte dintre ele fiind deja implementate (a se vedea Poliția Animalelor, Poliția Siguranță Școlară). MAI va continua procesul,

urmând ca în perioada imediat următoare să propună noi măsuri pentru eficientizarea activității structurilor sale.

Gradul de ocupare a posturilor reprezintă o problemă recurentă a MAI, care însă a fost menținută și de contextul generat de pandemie. De aceea, au fost aplicate inclusiv soluții de încetare a detașării personalului MAI la alte instituții publice. Pe de altă parte, având în vedere prevederile Legii nr.203/2020, recent intrată în vigoare, MAI va relua procedurile de ocupare a posturilor vacante sau temporar vacante existente în structurile sale.

La capitolul **drepturi financiare** ale personalului, MAI a inițiat și propus Guvernului, spre adoptare, proiectul devenit **OUG nr. 75/2020** – care consacră recalcularea drepturilor salariale pentru polițiștii cu un salariu lunar mai mic decât nivelul maxim aflat în plată pentru fiecare funcție, grad/treaptă, gradație, vechime în funcție sau în specialitate, dacă își desfășoară activitatea în aceleași condiții. Odată finalizat acest proces, se va trece la restabilirea drepturilor salariale actuale, recalcularea și plata sumelor salariale datorate. De măsurile adoptate beneficiază aproximativ 68.000 de polițiști.

În privința **resurselor logistice**, au fost inițiate demersuri pentru dotarea structurilor operative, prin achiziționarea a:

- 7.082 autovehicule, în valoare totală de aproximativ 615 milioane de lei;
- 21.965 pistoale, în valoare de aproximativ 4 milioane de lei, și aproximativ 5,8 milioane bucați cartușe, în valoare de aproximativ 6,3 milioane de lei;
- 28.553 mijloace specifice de ordine publică,

în valoare de aproximativ 20,5 milioane de lei (7.513 bucăți mijloace de protecție antiglonț - veste, maiouri, căști, scuturi), 10.640 bucăți mijloace de protecție OP (căști, scuturi), 4.000 bucăți dispozitive cu șoc electric, 6.000 bucăți body-cam și 400 complete - Dispozitive de blocare trecere auto.

- unor autospeciale necesare intervențiilor în situații de urgență, respectiv: 52 ambulanțe 4x4 tip B; 4 automacarale cu braț ridicător și platformă pentru transport accesorii și materiale; 13 buldo-excavatoare; 60 de autospeciale pentru descarcerare;
- 26 autospeciale cu termoviziune, iar în perioada imediat următoare vor fi recepționate alte 24.

Bugetul alocat pentru **cheltuielile de capital pentru anul 2020 este de 603 milioane de lei** (comparativ cu media cheltuielilor de capital aferente anilor 2017-2019, de aproximativ 148 milioane de lei), din care au fost alocate, astfel:

- 82,6 milioane de lei pentru asigurarea finanțării acțiunilor de dotare, în contextul pandemiei;
- 3,3 milioane de lei pentru pregătirea și desfășurarea alegerilor locale din acest an;
- 421,4 milioane de lei pentru achiziționarea de autovehicule/autoturisme;
- 95,47 milioane de lei pentru finanțarea proiectelor/obiectivelor de investiții.

Pentru **îmbunătățirea condițiilor de lucru**, din totalul de 120 obiective de investiții aprobate în Consiliul Tehnico-Economic al MAI, au fost **finanțate 48 de obiective**, constând în lucrări de consolidări și modernizări ale sediilor, dintre

care, până la data de 30 septembrie 2020 au fost **recepționate 11 obiective**. De asemenea, se preconizează alte 14 obiective de investiții, în acest an.

MAI deține o cantitate importantă de documente acumulate de-a lungul timpului, aproximativ 1550 ml, din care, aprox. **1060 ml de arhivă aparțin Fondului Arhivistic Național**. Dat fiind deficitul de spații corespunzătoare pentru păstrarea arhivelor, MAI a finalizat în luna septembrie a.c. obiectivul de investiții denumit „**Construcție metalică cu destinația de spații de depozitare**”, în valoare de 18,13 milioane lei. Noul imobil are toți parametrii pentru a deveni, în timp, un *spațiu de depozitare centralizat al ministerului*, care permite păstrarea unui volum mare de documente.

În același context, de **asigurare a condițiilor pentru îndeplinirea misiunilor**, și cu impact asupra digitalizării, se înscriu și eforturile de a asigura infrastructura IT&C necesară. Astfel, a fost **modernizată infrastructura de comunicații** a MAI în **163 de locații**, din cele 550 propuse în proiectul de modernizare a CORE-RCVD al MAI (finanțat din fonduri europene nerambursabile).

Restricțiile impuse de pandemia de COVID-19 au determinat **modernizarea sistemului de videoconferință** (SNV-MAI), fapt care a permis accesarea de către peste **1 milion de utilizatori** de la începutul pandemiei și până în prezent. SNV este vital pentru activitatea MAI întrucât asigură furnizarea unor servicii video, audio și de mesagerie criptate, permițând în acest fel realizarea **activităților operative și de suport** ale tuturor structurilor (Poliția Română, Poliția de Frontieră Română, Jandarmeria Română, In-

spectoratul General pentru Imigrări, Departamentul pentru Situații de Urgență, Inspectoratul General pentru Situații de Urgență, prefecturi, Arhivele Naționale), precum și **realizarea cooperării** (de exemplu, audierea la distanță a martorilor, arestațiilor sau a altor subiecți procesuali).

În ceea ce privește **întărirea capacității administrative** a MAI, se are în vedere **implementarea unui sistem de management al documentelor și de măsurare a performanței** (BSC, CAF), la nivelul unor unități centrale ale MAI și al celor 42 de prefecturi (contract semnat la 23 decembrie 2019).

2. Activități desfășurate ca răspuns la criza sanitară

România s-a confruntat, pentru prima dată, cu o *stare de urgență* generată de o criză sanitară de proporții, context în care, au fost dispuse măsuri fără precedent menite să asigure prevenirea și combaterea efectelor pandemiei COVID-19. De asemenea, starea de alertă cauzată de criza sanitară, a debutat ca o noutate absolută pentru țara noastră. În acest an a fost adoptată și prima lege care consacră măsuri temporare și graduale, care pot fi dispuse pe durata stării de alertă instituită potrivit legii, în scopul protejării dreptului la viață, integrității fizice și ocrotirii sănătății. Succesul înregistrat în limitarea primelor efecte ale pandemiei a fost posibil, pe de o parte, datorită *eforturilor populației*, care a înțeles amploarea fenomenului și s-a adaptat situației (prin limitarea deplasărilor neesențiale, utilizarea telemuncii, ș.a.), iar, pe de altă parte, *măsurile dispuse de instituțiile statului*, dure pentru orice societate care nu a mai avut de a face cu astfel de stări excepționale, de o

amploare deosebită, au avut efecte pozitive în menținerea sănătății publice și a ordinii publice. Însă, evoluția pandemiei, a determinat o **recalibrare a eforturilor și resurselor MAI**, astfel ca acestea să răspundă obiectivului general: protecția populației împotriva efectelor virusului. De aceea, în perioada stării de urgență și pe durata stării de alertă, un accent important a fost pus pe gestionarea fenomenului din perspectiva a două mari componente: *situațiile de urgență și ordinea publică*.

Încă din primele momente, când s-a pus problema gestionării unui aflux important de cetățeni români care se repatriau din diverse state europene, personalul MAI a avut misiunea de a se asigura că măsurile de protecție sanitară instituite la nivel național sunt înțelese și respectate și că nu vor exista elemente care să afecteze standardele în materie de ordine publică.

Această perioadă s-a caracterizat printr-o adaptare continuă a mecanismelor intra- și inter-instituționale, inclusiv pe dimensiunea internațională, pentru a asigura un nivel de decizie adecvat, capabil să ofere un răspuns rapid, coerent și coordonat. De asemenea, structurile de aplicare a legii și-au adaptat permanent modul de acțiune, prin creșterea gradului de vizibilitate a efectivelor, intensificarea activităților de patrulare, generarea unor reacții echilibrate și, în același timp, ferme, scopul fiind asigurarea climatului de normalitate publică.

În acest context, un rol esențial l-a avut comunicarea publică. Astfel, a fost înființat Grupul de Comunicare Strategică (având reprezentanți din toate instituțiile implicate, sub coordonarea

MAI), cu rolul de a asigura coerența și unicitatea mesajelor oficiale; pe site-ul MAI, a fost realizată o secțiune distinctă de informare pentru cetățeni, fiind postate comunicate/buletine informative sau precizări privind gestionarea pandemiei; s-au organizat conferințe/declarații de presă la sediul MAI și au fost realizate spoturi video/audio informative cu privire la măsurile de prevenție împotriva infecțiilor cu Covid-19.

Principalii indicatori ai activităților realizate de MAI, în procesul de gestionare a pandemiei, sunt:

- MAI a stabilit mecanismul interinstituțional pentru implementarea și raportarea măsurilor aferente prevăzute în decretele prezidențiale nr.195/2020 și nr.240/2020. În acest sens, au fost emise 12 ordonanțe militare, au fost adoptate 48 de Hotărâri ale CNSU, 25 Hotărâri ale Grupului de Suport Tehnico – Științific, respectiv au fost emise 2.318 Ordine ale Comandantului Acțiunii/Șefului DSU;
- la nivel teritorial, au fost desfășurate 1.277 ședințe extraordinare ale Comitetelor Județene pentru Situații de Urgență/Comitetului Municipiului București pentru Situații de Urgență. De asemenea, au fost carantinate 18 UAT/localități/zone.
- au fost redimensionate efectivele din structurile operative, pentru a putea gestiona corespunzător criza sanitară (aprox. 2.000 de polițiști din aparatul central și din alte unități ale MAI au fost delegați sau detașați în sprijinul echipajelor de ordine și siguranță publică). De asemenea, au fost inițiate proceduri pentru ocuparea fără concurs, pe

perioada crizei sanitare, a 531 posturi.

- pentru asigurarea intervenției operative a serviciilor de urgență profesionale în vederea combaterii infectării cu virusul SARS-CoV-2, au fost executate 85.379 misiuni de transport al persoanelor suspecte/confirmate, transport/distribuire de echipamente de protecție și mijloace de intervenție, de prim ajutor calificat, de decontaminare, transport probe, instalare corturi;
- la data de 18 martie 2020, a fost operaționalizat Centrul Național de Conducere și Coordinare a Intervenției (CNCCI), în scopul gestionării operaționale a situațiilor de urgență determinate de manifestarea noului coronavirus;
- au fost efectuate 8.047.523 verificări privind respectarea măsurilor de izolare/ carantină/ protecție individuală, context în care au fost identificate încălcări ale reglementărilor de către operatorii economici (566.765 cazuri), precum și de către: 13.393 persoane, cu privire la izolare/ carantină; 106.181 persoane, cu privire la măsurile de protecție individuală; 304.638 persoane, cu privire la restricțiile de deplasare; au fost înregistrate 3.114 fapte penale ce fac referire în principal la zădărnicierea combaterii bolilor, fals în declarații, înșelăciune și evaziune fiscală, fiind întocmite 2.641 dosare penale, în care sunt cercetate 3.277 persoane;
- din punct de vedere al tranzitului frontalier, au fost asigurate măsuri specifice de control în punctele de trecere a frontierei pentru 5.285.798 autovehicule și 12.920.099 persoane;

- a fost înființată o linie TELVERDE, destinată consilierii cetățenilor care se adresează instituției cu diverse probleme, nefiind o linie de urgență sau operativă;
- prin rectificarea bugetară au fost alocate fonduri suplimentare, care să permită o bună intervenție a structurilor cu atribuții în gestionarea coronavirusului SARS-CoV-2, astfel:
 - 64.086.000 lei, pentru protecția personalului (antiseptice, dezinfectanți, mănuși, măști, combinezoane);
 - 56.236.000 lei, pentru asigurarea mobilității (carburanți, piese de schimb și reparații);
 - 62.819.000 lei, pentru echipamente de protecție și tehnică de intervenție (autospeciale, body worn camera, termoscanere, dispozitive mobile smartphone/tablete);
 - 325.000.000 lei, pentru achiziționarea de produse stocuri de urgență medicală;
 - 32.518.000 lei, pentru realizarea stocurilor rezerve de stat și de mobilizare.
- au fost gestionate produsele achiziționate centralizat de statul român: 1.986.000 măști de protecție FFP2 și FFP3, 1.750.000 viziere, 300 ventilatoare medicale, 35 termoscanere pentru aeroporturi, 1.600 injectomate, 400 monitoare medicale, 84 camere de izolare cu presiune negativă, 1.750.000 combinezoane de protecție, 921.000 mănuși de protecție, 160 filtre pentru camere de izolare fixe și de transport cu presiune negativă, precum și 20.000 litri dezinfectant;
- pentru rambursarea fondurilor cheltuite de la

bugetul de stat pentru lupta anti COVID-19, au fost depuse cereri de finanțare la Autoritatea de Management - Programul Infrastructură Mare;

- a fost constituit, în cadrul programului RescEU al Comisiei Europene, un depozit de materiale și echipamente medicale de primă urgență, la dispoziția Comisiei, constând în 937.235 măști de protecție FFP/FFP3 și 270 ventilatoare;
- în parteneriat cu societatea civilă, au fost achiziționate 5 unități de terapie intensivă mobilă și a fost operaționalizată unitatea temporară medicală pentru pacienți asimptomatici și ușor simptomatici, din Șoseaua Chitilei;
- au fost luate măsuri pentru gestionarea frontierelor de stat în funcție de situația operativă existentă și în baza relaționării cu țările vecine (în special Ungaria, Bulgaria).

Trecerea în plan principal a obiectivului impus de gestionarea efectelor pandemiei de COVID-19, nu a determinat abandonarea celorlalte sarcini ale structurilor MAI. Însă, regulile stabilite la nivel național au impus o reconfigurare a modului în care activitățile curente sunt realizate, optându-se, în toate situațiile posibile, pentru variante de lucru online sau care asigurau menținerea distanțării fizice (de exemplu – programul de lucru al unor unități a fost reconsiderat, pentru a limita prezența întregului personal, în același timp, la locurile de muncă).

N. JUSTIȚIE

I. Măsuri specifice pentru gestionarea crizei sanitare

a) Asigurarea continuității în sistemul de justiție

- Pentru combaterea epidemiei cu SARS COV 2, Ministerul Justiției a alocat fonduri în valoare de **34.858.000 lei** instanțelor judecătorești și instituțiilor subordonate/aflăte în coordonarea Ministerului Justiției (inclusiv unitățile sanitare), pentru achiziția de echipamente de protecție și dezinfectanți.
- În data de 10 martie 2020 **au fost solicitate și primite de la Centrul Național de Coordonare și Conducere a Intervenției** din cadrul IGSU echipamente de protecție necesare unităților sanitare din cadrul Administrației Naționale a Penitenciarelor, precum și Spitalului Prof. Dr. Constantin Angelescu și C.M.D.T.A. (măști de protecție FFP-2, combinezoane de protecție, mănuși de protecție, ochelari de protecție).
- A fost alocată suma de **11.928.000 lei pentru achiziția de către instanțele de judecată a 497 sisteme de videoconferință** necesare pentru dotarea sălilor de judecată.
- Prin Hotărârile CSM, activitatea instanțelor de judecată a fost organizată astfel încât să fie asigurată judecarea cauzelor urgente, a cererilor care priveau situații cu totul excepționale, care puteau fi considerate de urgență

deosebită, iar la nivelul ministerului și al instituțiilor din subordine activitatea s-a desfășurat în sistem telemuncă/muncă la domiciliu sau cu decalarea programului de lucru.

- Pe baza unei proceduri laborioase, bazată pe analiza unor dosare profesionale consistente și a unor interviuri temeinice, desfășurate în deplină transparență, Ministerul Justiției a realizat selecția candidaților pentru funcțiile de Procuror General al României, Procuror-șef al DNA, Procuror-șef al DIICOT.

b) Protecție sanitară în mediul penitenciar

- A fost elaborat și implementat Planul de măsuri pentru sistemul penitenciar, la prelungirea stării de urgență pe teritoriul României, axat pe măsuri cu aplicabilitate generală, măsuri/recomandări medicale în caz de activități/contact cu deținut suspect/confirmit COVID-19 și măsuri în cazul producerii de incidente critice.
- Au fost asigurate alimentele și produsele igienico-sanitare pentru persoanele private de libertate, materialele sanitare și dezinfectanți, pentru unitățile penitenciare arondate.
- Au fost luate măsurile necesare desfășurării activității de monitorizare, tratament și îngrijire a pacienților din penitenciare.
- A fost elaborat Planul de acțiune al locului de deținere pentru organizarea activităților în situația în care, la nivelul acestuia, sunt con-

firmați ca fiind infectați mai mulți deținuți cu COVID-19, cu asigurarea patului individual, astfel încât să se mențină, la nivel sistemic, un echilibru privind supraaglomerarea.

- Au fost dispuse măsuri pentru efectuarea unui stagiu de practică, de către elevii Școlii Naționale de Pregătire a Agenților de Penitenciare Târgu Ocna (în perioada 27.04.2020-10.06.2020), fiind aprobată Programă analitică pentru stagiul II, aferent anului școlar 2019-2020, în vederea asigurării rezervei de personal pentru situații de intervenții.
- S-a intensificat efectuarea triajului observațional, atât pentru persoanele private de libertate, cât și pentru personalul angajat și vizitatori.
- S-a desemnat o unitate penitenciară, cu destinația specială de a pune în aplicare măsura de carantinare a deținuților extrădați la nivelul sistemului administrației penitenciare și au fost stabilite spații de izolare respiratorie, destinate persoanelor private de libertate considerate cazuri suspecte/bolnave de COVID-19, în cadrul a 5 unități penitenciare (Penitenciarul-Spital București – Jilava, Penitenciarul Aiud, Penitenciarul-Spital Constanța – Poarta Albă, Penitenciarul Drobeta Turnu Severin și Penitenciarul Baia Mare).
- Au fost convocați medici rezidenți din an terminal din specialitatea Anestezie și Terapie Intensivă, Pneumologie, precum și din următoarele specialități: Medicină de familie, Radiologie, Chirurgie Toracică, Chirurgie Generală, Otorinolaringologie și

Obstetrică-Ginecologie.

- Au fost stabilite soluții tehnice de reliefare în aplicația informatică de evidență a datelor persoanelor private de libertate (PMSWeb), a camerelor de deținere utilizate în acest sens, pentru a avea o evidență a persoanelor care se află în monitorizare medicală,
- Au fost reanalizate toate activitățile cu deținuții/persoanele internate (inclusiv cele sportive), astfel încât acestea să se efectueze în serii cu număr redus de deținuți/persoane internate, limitându-se, pe cât posibil, gruparea camerelor de deținere la aceeași activitate.
- S-a limitat interacțiunea cu deținuții/persoanele internate, în cadrul secțiilor de deținere având acces doar personalul planificat în serviciul de supraveghere pe secție/cel cu funcții de conducere sau planificat la continuitate și structuri de intervenție, iar pentru fiecare nevoie administrativă de mentenanță/întreținere s-au dispus măsuri suplimentare de siguranță.
- Au fost instituite campanii de informare în rândul persoanelor private de libertate cu privire la măsurile de prevenire, combatere și limitare a răspândirii infecției cu SARS-CoV-2.

c) Alte măsuri specifice - legislație:

- Ministerul Justiției a inițiat pe pagina sa de internet, sub titlul “Toleranță zero față de infracțiuni!”, campania de informare a publicului privind pedepsele aplicabile în cazul infracțiunilor săvârșite în timpul stării de urgență.

În data de 18 martie a fost aprobat și comunicat publicului prin afișarea pe site-ul Ministerului Justiției (www.just.ro) Ghidul Practic de măsuri cu privire la justiție, Serviciul de Probațiune, Administrația Națională a Penitenciarelor, Oficiul Registrului Comerțului, Autoritatea Națională pentru Cetățenie, ghid care a fost actualizat la data de 15.04.2020 ca urmare a emiterii Decretului Președintelui României nr. 240/14.04.2020.

Au fost elaborate și promovate acte normative cu obiect de reglementare specific pentru gestionarea crizei sanitare:

Ordonanța de urgență a Guvernului nr.28/2020 pentru modificarea și completarea Legii nr.286/2009 privind Codul penal – obiect: sporirea, pe de o parte, a pedepselor pentru faptele deja incriminate, dar și incriminarea unor noi fapte precum nerespectarea dispozițiilor de spitalizare sau carantinare, respectiv incriminarea distinctă și sancționarea aspră a celor care, prin faptele lor, determină infectarea altor persoane, afectând grav sănătatea sau determinând moartea uneia sau mai multor persoane;

Ordonanța de urgență a Guvernului nr.62/2020 pentru adoptarea unor măsuri în domeniul societăților, în vederea desfășurării reuniunilor organelor statutare – obiect: prevederea posibilității convocării adunării generale a acționarilor/asociaților fie prin modalitățile prevăzute de art. 117 alin. (3) din Legea societăților nr. 31/1990,

fie prin orice mijloace de comunicare la distanță, care asigură transmiterea textului, în condițiile prevăzute de actul normativ menționat;

În cadrul **Ordonanței de urgență a Guvernului nr.70/2020** privind reglementarea unor măsuri, începând cu data de 15 mai 2020, în contextul situației epidemiologice determinate de răspândirea coronavirusului SARS-CoV-2, pentru prelungirea unor termene, pentru modificarea și completarea Legii nr.227/2015 privind Codul fiscal, a Legii educației naționale nr.1/2011, precum și a altor acte normative au fost prevăzute:

- Măsuri privind activitatea Oficiului Național al Registrului Comerțului urmare a evoluției epidemiei cu virusul SARS-CoV-2;
- Măsuri în domeniul insolvenței în contextul evoluției epidemiei cu virusul SARS-CoV-2;
- Măsuri privind activitatea Ministerului Justiției urmare a evoluției epidemiei cu virusul SARS-CoV-2;
- Măsuri referitoare la persoanele private de libertate aflate în custodia centrelor de reținere și arestare preventivă în contextul situației epidemiologice determinate de răspândirea coronavirusului SARS-CoV-2.

La data de 8 septembrie 2020, Ministerul Justiției a supus dezbaterii publice proiectul de lege privind unele măsuri în domeniul justiției în contextul pandemiei de COVID-19 – **obiect:** ținând seama de dinamica evoluției

situației epidemiologice naționale, dar și internaționale, determinată de răspândirea coronavirusului SARS-CoV-2, și ca urmare a solicitărilor din practică, proiectul propune reglementarea în domeniul justiției a unor măsuri specifice, temporare, aplicabile pe durata stării de alertă precum și pentru o perioadă de 30 de zile de la încetarea acesteia, care să permită, pe de o parte, asigurarea unei protecții adecvate în contextul activităților judiciare împotriva îmbolnăvirii cu virusul SARS-CoV-2, salvagardându-se astfel drepturile la sănătate, la integritate fizică și la viață, iar, pe de altă parte, continuarea, în condiții optime, a activității de desfășurare a justiției.

II. Măsuri pentru ameliorarea legislației primare în domeniul legilor de organizare a sistemului judiciar și a codurilor

Contextul legislativ la începutul mandatului Guvernului:

Sistemul judiciar s-a aflat, din punct de vedere legislativ, sub influența modificărilor legilor care guvernează domeniul justiției (Legea nr.303/2004 privind statutul magistraților, Legea nr.304/2004 privind organizarea judiciară și Legea nr.317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii), cât și a unor modificări privind Codul penal și Codul de procedură penală, intervenții legislative amplu criticate de partenerii europeni (în cadrul Mecanismului de Cooperare și Verificare, de către Comisia de la Veneția, GRECO), dar și de societatea românească în ansamblul ei.

În același context, deciziile Curții Constituționale în aceleași domenii nu erau implementate, în timp ce altele erau recent pronunțate, determinând, astfel o instabilitate a sistemului judiciar în ceea ce privește organizarea și funcționarea acestuia. Prin urmare, Guvernul s-a confruntat cu nevoia de amendare a legislației în domeniile menționate, dar și în fața unor provocări care implicau noi inițiative legislative, dintre care unele necesitau reale procese de reformă a sistemului judiciar.

Nu în ultimul rând, Guvernul s-a confruntat cu necesitatea de a transpune unele directive europene în materie penală și procesual-penală, dat fiind că activitatea reprezentând obiectul acestor directive a fost blocată, Comisia Europeană demarând deja acțiuni premergătoare sau de constatare a infringement-ului.

Măsuri luate de Ministerul Justiției:

■ La data de 30 septembrie 2020 Ministerul Justiției a supus dezbaterii publice următoarele proiecte de lege:

- **proiectul de Lege privind statutul magistraților din România;**
- **proiectul de Lege privind organizarea judiciară;**
- **proiectul de Lege privind Consiliul Superior al Magistraturii.**

Proiectele de acte normative au fost elaborate ca urmare a analizării cerințelor Raportului MCV al Comisiei Europene, a rapoartelor și avizelor GRECO și ale Comisiei de la Veneția, în conformitate cu numeroase luări de poziție ale unor asociații ale magistraților și a numeroase organizații ale societății civile făcute la data modificării

legilor justiției în anii 2018/2019, care au contestat respectivele modificări, în conformitate cu numeroase semnale primite de Ministerul Justiției din partea a numeroși magistrați și reprezentanți ai societății civile în același sens, plecând, de asemenea, de la necesitatea regândirii, rediscutării și modificării legilor justiției. Termenul de dezbatere publică este până la data de 31.03.2021.

Ministerul Justiției este deschis pentru consultări față de toate instituțiile care au competențe în justiție, Consiliul Superior al Magistraturii, Ministerul Public, instanțe și parchete, organizații profesionale ale magistraților, magistrați care doresc să se exprime individual, mediul academic, profesiile juridice, personalul de specialitate din instanțe și parchete, organizații neguvernamentale etc, dar și cu partenerii instituționali externi în domeniul justiției, în primul rând Comisia Europeană. Calendarul dezbaterilor a fost prezentat pe pagina de internet a Ministerului Justiției (<http://www.just.ro/comunicat-de-presa-privind-legile-justitiei/>).

Proiectul de lege pentru aplicarea Regulamentului (UE) 2017/1939 al Consiliului din 12 octombrie 2017 de punere în aplicare a unei forme de cooperare consolidată în ceea ce privește instituirea Parchetului European (EPPO) din data de 9 iulie 2019 urmează a fi supus spre aprobare Guvernului în scurt timp.

La data de 4 februarie 2020, Ministerul Justiției a supus dezbaterii publice **proiectul de lege privind desființarea Secției pentru Investigarea Infraacțiunilor din Justiție, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative în domeniul justiției** – proiectul a

fost transmis spre aviz Consiliului Superior al Magistraturii.

III. Măsuri privind admiterea în magistratură (organizarea în bune condiții a concursului)

La data de 22 iunie 2020, Ministerul Justiției a supus dezbaterii publice **proiectul de Lege privind unele măsuri temporare referitoare la concursul de admitere la Institutul Național al Magistraturii, formarea profesională inițială a judecătorilor și procurorilor, examenul de absolvire a Institutului Național al Magistraturii, stagiul și examenul de capacitate al judecătorilor și procurorilor stagiați, precum și la concursul de admitere în magistratură – obiect:** proiect de act normativ cu caracter temporar propune reglementarea, în raport cu dispozitivul și considerentele Deciziei Curții Constituționale nr. 121/2020, a aspectelor esențiale referitoare la organizarea și desfășurarea concursului de admitere în magistratură în anii 2020 și 2021, a concursului de admitere la Institutul Național al Magistraturii în anii 2020 și 2021, formarea profesională inițială și examenul de absolvire a Institutului Național al Magistraturii pentru auditorii de justiție admiși la Institutul Național al Magistraturii în anii 2020 și 2021, precum și stagiul și examenul de capacitate ale acestora. Stadiul proiectului: în dezbaterile Parlamentului.

IV. Demararea/continuarea unor măsuri de reformă structurală în domeniu

 Continuarea procesului de evaluare a

Codului penal și a Codului de procedură penală, la nivelul Ministerului Justiției fiind constituit un grup de lucru la care au fost invitați reprezentanții instituțiilor din sistemul de justiție. Rezultatul acestei activități va fi transmis și Parlamentului, în vederea finalizării procesului de adoptare a proiectelor de acte normative având ca obiect fie punerea în acord a codurilor menționate cu normele constituționale, fie transpunerea unor directive pentru care termenul de transpunere a expirat deja.

■ Proiect de **Lege privind registratorii de registrul comerțului și activitatea de înregistrare în registrul comerțului** (prin proiect se transpune și Directiva Digitalizare, recent adoptată).

■ **Transpunerea instrumentelor de drept ale Uniunii Europene aflate în portofoliu, precum:**

□ în domeniul pre-insolvenței și insolvenței - Directiva (UE) 2019/1023 a Parlamentului European și a Consiliului din 20 iunie 2019 privind cadrele de restructurare preventivă, remiterea de datorie și decăderile, precum și măsurile de sporire a eficienței procedurilor de restructurare, de insolvență și de remitere de datorie și de modificare a Directivei (UE) 2017/1132 (**Directiva privind restructurarea și insolvența**). Termen de transpunere - 17 iulie 2021. Vom beneficia în acest proces de transpunere de asistența Comisiei Europene, care a aprobat în cadrul Programului Strategic de Reforme Structurale (PSRS) aplicația de proiect elaborată

și depusă de Ministerul Justiției - “Mecanisme de alertă timpurie și cadre de restructurare preventivă în România”.

□ în domeniul societăților: Directiva (UE) 2019/1151 a Parlamentului European și a Consiliului din 20 iunie 2019 de modificare a Directivei (UE) 2017/1132 în ceea ce privește utilizarea instrumentelor și a proceselor digitale în contextul dreptului societăților comerciale (**Directiva Digitalizare**). Termen de transpunere - 1 august 2021;

□ Directiva (UE) 2019/2021 a Parlamentului European și a Consiliului din 20 iunie 2019 de modificare a Directivei (UE) 2017/1132 în ceea ce privește fuziunile, divizările și transformările transfrontaliere (**Directiva Mobilitate**). Termen de transpunere - 31 ianuarie 2023.

■ **Proiect de Lege privind statutul personalului de specialitate judiciară și al altor categorii de personal din cadrul instanțelor judecătorești, al parchetelor de pe lângă acestea și al Institutului Național de Expertize Criminalistice** - aflat în curs de elaborare la nivelul grupului de lucru constituit de Ministerul Justiției pentru elaborarea statutului personalului auxiliar de specialitate din cadrul instanțelor judecătorești și al parchetelor de pe lângă acestea.

V. Investiții realizate în ultimul an în infrastructura din sistemul judiciar

a) **Obiective de investiții cu finanțare de la bugetul de stat:**

Palatul de Justiție Prahova, obiectiv demarat cu finanțare de la Banca Mondială și preluat la finanțare din bugetul de stat, se va finaliza până la sfârșitul anului 2020 (fondurile alocate în anul 2020 au o valoare de 13.000 mii lei pentru finalizarea lucrărilor și a fost deja alocată suma de 10.372 mii lei pentru prima dotare).

În anul 2020, la nivelul Ministerului Justiției au fost avizate în Consiliului Tehnico-Economic documentații tehnico-economice aferente investițiilor pentru: sediul Judecătoriai Luduș, sediul Curții de Apel Târgu Mureș, sediul Judecătoriai Șimleu Silvaniei, Palatul de Justiție Ilfov, sediul Tribunalului Mureș, sediu Judecătoriai Rădăuți, sediul Tribunalului Brașov, Palatul de Justiție Vrancea, sediul Judecătoriai Buzău, reparații și igienizare cabinete medicale CMDTA – MJ.

b) Obiective de investiții cu finanțare prin Compania Națională de Investiții - S.A. și Ministerul Lucrărilor Publice, Dezvoltării și Administrației:

S-a continuat acțiunea de construcție/reabilitare a sediilor de instanțe și parchete din cadrul „Programului Național de consolidare a infrastructurii instanțelor de judecată aflate în municipiile reședință de județ”, „Cartierul pentru Justiție” – complex urbanistic destinat sediilor unor instituții aparținând sistemului judiciar, „Programului Național de consolidare a infrastructurii parchetelor aflate în municipiile reședință de județ” implementat prin Compania Națională de Investiții, C.N.I.-S.A., fiind finalizat în luna august 2020, sediul Tribunalului Gorj - extindere corp nou, cu o

valoare a lucrărilor, în anul 2020, de 12.093.196 lei.

c) Obiective de investiții finanțate prin Banca Mondială:

A fost finalizat Masterplanul Cartierului pentru Justiție (Conceptul general urbanistic-arhitectural), care presupune gruparea tuturor instituțiilor de justiție din Capitală într-un singur areal imobiliar.

Au fost finalizate și aprobate de Banca Mondială documentațiile de licitație pentru contractarea serviciilor de proiectare avansată a Cartierului pentru Justiție (elaborarea Planului Urbanistic de Detaliu, Temă de Proiectare, Expertiză tehnică și Studiu de Fezabilitate) și a serviciilor de audit tehnic de calitate și verificare de proiect. Procedurile de licitație competitive internaționale sunt în prezent în curs de derulare cu **termene de finalizare în intervalul decembrie 2020-ianuarie 2021.**

Au fost finalizate și aprobate de Banca Mondială documentațiile de licitație pentru contractarea lucrărilor de construcții (civile și instalații) a noilor sedii pentru judecătoriile Horezu și Costești. Procedurile de licitație competitive sunt în prezent în curs de derulare cu **termene de finalizare în intervalul ianuarie - februarie 2021.**

VI. Alte măsuri specifice domeniului finalizate sau demarate în ultimul an

a) Implementarea/adoptarea strategiilor

Strategia Națională Anticorupție - în ultimele 12 luni a continuat implementarea,

nivelul de punere în aplicare a strategiei a crescut, iar măsuri preventive sunt aplicate atât la nivel național, cât și la nivel local. În prezent, Ministerul Justiției pregătește auditarea externă independentă a actualei strategii, în pregătirea elaborării viitorului document de politică publică în materia luptei împotriva corupției.

- **Strategia națională de reintegrare socială a persoanelor private de libertate 2020–2024** - a fost aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 430/2020. Noua strategie pune accent pe cointeresarea autorităților administrației publice locale și particularizarea unor servicii de suport social, disponibile pe plan local, destinate persoanelor revenite în comunitate, cu risc de marginalizare socială. Implementarea strategiei a început. Comitetul interministerial pentru coordonarea și implementarea prevederilor Strategiei a fost înființat și a avut deja prima ședință.

b) Documente de politică publică

- A fost elaborat **Planul Național de digitalizare a sistemului judiciar, a Ministerului Justiției și a instituțiilor subordonate acestuia**, urmând a fi introdus în procedura de transparență decizională - obiectiv: facilitarea, prin intermediul tehnologiilor, a realizării actului de justiție în mod eficient, accesibil, realizat în condiții de independență, cu respectarea drepturilor și libertăților fundamentale. Planul Național de Digitalizare a sistemului judiciar, a Ministerului Justiției și a instituțiilor subordonate, se înscrie în liniile stabilite prin Strategia și Planul de Acțiune privind e-Justiția pentru 2019-2023, precum

și de Tabloul de bord privind justiția în UE și este reprezentat de crearea premiselor folosirii datelor digitizate în activitatea curentă, dezvoltarea, în continuare, la nivelul sistemului judiciar și extinderea acestei operațiuni la nivelul ministerului și a instituțiilor subordonate. Pentru implementarea digitalizării, Ministerul Justiției deja a alocat instanțelor judecătorești suma de **25.948.000 lei** pentru achiziția a 2.372 buc. laptop-uri și 587 scannere.

- Au fost finalizate livrarea și instalarea la nivel național a infrastructurii hardware care va permite inclusiv implementarea dosarului electronic, respectiv 976 scannere (din care 280 tip A3 și 696 tip A4) și 6.986 computere utilizator, inclusiv licențe pentru calculatoare. Beneficiarii achiziției au fost toate cele 15 Curți de Apel (inclusiv toate tribunalele și judecătoriile arondate) și Ministerul Justiției.
- Au fost finalizate livrarea și instalarea la nivel național a echipamentelor IT critice pentru infrastructura hardware a parchetelor, respectiv: 244 servere (inclusiv sisteme de operare, software de virtualizare și management), 4.500 de computere utilizator (inclusiv sisteme de operare și Microsoft Office), 236 de switch-uri, 235 de UPS-uri, 1 sistem de stocare de mare capacitate și 1.810 imprimante și echipamente multifuncționale. Beneficiarii achiziției au fost toate cele 15 Parchete de pe lângă Curțile de Apel (inclusiv toate parchetele de pe lângă tribunalele și judecătoriile arondate) și Ministerul Public (PICCJ).
- A fost finalizată licitația publică competitivă

internațională pentru infrastructura hardware a ONRC și a celor 42 de oficii teritoriale care funcționează pe lângă tribunale. Contractul este în curs de semnare iar livrările vor începe la finele lui 2020 și se vor finaliza în anul 2021.

c) Proiecte cu finanțări din bugetul de stat și fonduri europene nerambursabile

Finalizarea componentei 1 “Sistem integrat de management strategic funcțional la nivelul sistemului judiciar și personalul din sistemul judiciar instruit în domeniul managementului strategic”, a proiectului “Dezvoltarea și implementarea unui sistem integrat de management strategic la nivelul sistemului judiciar - SIMS” finanțat din fonduri europene nerambursabile prin Programul Operațional „Capacitate Administrativă” 2014-2020 (POCA).

A fost implementat sistemul IT RMS, tema importantă a proiectului „Reforma Sistemului Judiciar” - CSM complet funcțional, modulul Resurse Umane și Salarizare funcțional la nivelul MJ (aparatură centrală, CAB, TB, TIF) și în curs de operaționalizare la tribunalele Călărași, Giurgiu, Ialomița și Teleorman; modulele Financiar și Buget sunt funcționale la nivelul MJ (aparatură centrală, CAB, TB, TIF). În prezent este în curs de formalizare etapa pilot desfășurată la nivelul Ministerului Justiției și instanțelor (CAB, TB, TIF).

Au fost depuse spre finanțare în cadrul Programului Operațional Capacitate Administrativă (POCA) două proiecte noi, pentru unul dintre acestea fiind semnat contractul de finanțare, după cum urmează:

- Proiect “Analiza funcțională și strategia de dezvoltare a sistemului judiciar post 2020” (parteneriat cu Banca Mondială) – contract de finanțare semnat în data de 29.07.2020, în valoare de 18.348.044 de lei;
- Proiect “Dezvoltarea sistemului de management al cauzelor – ECRIS V” – fișa de proiect a fost aprobată în data de 02.10.2020, iar valoarea estimată a proiectului este de 125.000.000 de lei.

O. APĂRAREA NAȚIONALĂ

În primul an de mandat, activitatea s-a concentrat pe **impulsionarea demersurilor de modernizare a capacităților de apărare**, cu accent pe accelerarea implementării programelor esențiale de înzestrare cu echipamente și tehnică militară (cu încadrarea în prevederile bugetare aprobate pentru acest an), **consolidarea profilului și a credibilității în cadrul NATO și UE**, prin creșterea contribuției la operațiile și misiunile derulate de cele două organizații, **respectarea angajamentelor asumate în context aliat, inclusiv în ceea ce privește cheltuirea a 2% din PIB** pentru apărare și pe **acțiunile de creștere a calității vieții personalului militar și civil**, precum și a **rezerviștilor militari**. În acest sens, principalele acțiuni întreprinse în această perioadă au vizat:

I. Modernizarea capacităților

Aprobarea legii nr. 5/2020 a bugetului de stat pentru anul 2020 s-a făcut cu elaborarea bugetului MAPN în conformitate cu: Angajamentul Aliat pentru Investiții în Domeniul Apărării - *Defence Investment Pledge*, prevederile Summit-ului NATO din Țara Galilor (2014), reconfirmat la Summit-ul de la Varșovia (2016), prevederile *Acordului politic național*, semnat de partidele parlamentare în ianuarie 2015, asigurându-se continuitatea alocării pentru apărare la nivelul de 2% din Produsul Intern Brut (PIB) și a cel puțin

20% din totalul bugetului pentru achiziția de echipamente majore.

La sfârșitul lunii septembrie s-a finalizat documentul *Analiza Strategică a Apărării 2020*, ce a fost prezentat și aprobat în ședința CSAT din data de 06.10.2020. Pornind de la interesele naționale de securitate, evidențiate de noua Strategie Națională de Apărare a Țării, pe baza ipotezei continuării alocării a 2% din PIB pentru cheltuielile de apărare (incluzând doar sursele de finanțare: „A - Buget de stat” și „E - Activități finanțate integral din venituri proprii”), documentul evaluează resursele avute la dispoziție, comparativ cu misiunile de îndeplinit și identifică soluții realiste pentru crearea unor forțe armate capabile și interoperabile cu cele ale aliaților din NATO și UE, permițând totodată și o planificare multianuală a efectivelor Armatei. În aceeași ordine de idei, în baza legii planificării apărării (Legea nr.203/2015), MAPN a elaborat și transmis spre aprobare, proiectul Cartei albe a apărării 2020. Totodată, la nivelul instituției se află în proces de elaborare Strategia Militară.

A. Pentru înzestrarea unităților și marilor unități cu echipamente moderne și interoperabile prin achiziții, sunt relevante următoarele acțiuni adoptate:

1. Avansarea Programului Avion Multirol al Forțelor Aeriene prin lansarea pachetului privind achiziția a 5 aeronave F-16;

Programul este esențial pentru dezvoltarea capacității operaționale aeriene și constituirea unei escadrile de avioane Multirol F-16;

S-au făcut progrese remarcabile în acest sens, astfel:

la finalul lunii noiembrie 2019, proiectul de lege a fost avizat de către CSAT;

în luna decembrie 2019, proiectul de lege care prevede achiziția a 5 avioane de la Guvernul Republicii Portugheze și modernizarea celor 12 aeronave existente în serviciu a fost aprobat de către Parlamentul României,

Subsecvent, în luna august 2020, a avut loc livrarea a 2 aeronave F-16, din contractul semnat cu Guvernul Portugaliei, în cadrul programului de înzestrare Avion Multirol al Forțelor Aeriene, iar până la sfârșitul lunii octombrie 2020 sunt planificate să se livreze încă două aeronave F-16.

2. Implementarea Programului esențial Sistem de rachete sol-aer cu bătaie mare (HSAM/PATRIOT);

La sfârșitul lunii noiembrie 2019, s-a luat decizia de plată în valoare de 430 milioane USD (1.864.308 mii lei) a unui nou amendament la contractul PATRIOT, care cuprinde majoritatea echipamentelor necesare finalizării primei etape a programului – 4 sisteme de rachete pentru Statul Major al Forțelor Aeriene; ne încadrăm astfel într-un grafic corespunzător de realizare a „Capacității aeriene cu baza la sol”;

Mai mult, aceasta creează condiții extrem de favorabile implementării angajamentului

privind cheltuirea a 2% din PIB pentru apărare, cu un impact strategic deosebit atât în cadrul NATO, cât și în planul relației bilaterale cu SUA;

Plata efectuată nu a avut impact asupra deficitului bugetar, având în vedere că suma era prevăzută în bugetul MApN, aprobat prin legea bugetului de stat pe anul 2019 (suma a rezultat din utilizarea fondurilor prevăzute pentru alte programe întârziate, în principal „Corvetă multifuncțională” și „Sistem de instalații mobile de lansare rachete anti-navă”);

În luna august 2020 – s-au livrat echipamentele majore din cadrul primului sistem PATRIOT destinat Forțelor Aeriene, iar în perioada septembrie-octombrie 2020 se desfășoară activitatea de instalare și recepție a acestui sistem.

3. Inițierea programului Platforme de transport multifuncționale pe roți, cu o influență majoră asupra industriei naționale de apărare;

Programul are ca obiectiv modernizarea parcului auto ca un element important în dezvoltarea graduală a potențialului de suport logistic, precum și asigurarea manevrabilității și dislocării rapide a forțelor și mijloacelor, atât pe teritoriul național cât și în teatrele de operații;

La începutul lunii decembrie 2019, au fost semnate acordurile-cadru cu Iveco Defense Vehicles (pentru autocamioane) și cu Automecanica Mediaș (pentru remorci și semiremorci);

Într-o primă etapă, respectiv pentru o perioadă de 10 ani, este prevăzută achiziția a 3.265 platforme de transport, atât pe șasiu

de autocamion, cât și remorci și semiremorci, valoarea acordurilor-cadru fiind de circa 717,1 milioane euro, fără TVA, valoarea exactă urmând a fi stabilită la semnarea contractelor subsecvente;

În luna septembrie 2020, a fost derulată acceptanța pentru platformele auto în configurațiile ACMD și ATCS.

4. Echipamente majore derivate TBT 8x8 - PIRANHA III C - inițiat în 2016 și finalizat în luna martie 2020, odată cu intrarea în exploatare a celor 12 bucăți de echipamente derivate.

5. Programul Transportor blindat pentru trupe. În perioada iulie-septembrie 2020, s-a desfășurat acceptanța și recepția primului lot de 36 PIRANHA 5, ca parte a programului de înzestrare a brigăzii multinaționale MNBDE-SE, proces finalizat în luna octombrie 2020.

6. Continuarea plăților în baza contractelor/acordurilor încheiate pentru următoarele programe de înzestrare, astfel:

sistem lansator multiplu de rachete cu bătaie mare MLRS – HIMARS (în anul 2020 au fost achitate: lansatoarele pentru al treilea batalion HIMARS; 6 sisteme radar de contra-baterie; 54 containere de rachete GMLRS; 3 complete sistem de navigație inerțială);

sistemul de comunicații informatizat - CIS dislocabil al comandamentului diviziei multinaționale - MND-SE-HQ;

radar tridimensional cu distanță mare de descoperire, mobil - TPS-77. Până în prezent, au fost livrate 5 radare din cele 7 contractate, urmând ca radarele 6 și 7 să fie livrate în perioada 2021-2022.

7. În cadrul programului de înzestrare Revitalizarea și modernizarea aeronavelor IAR-99 din dotarea Ministerului Apărării Naționale, a fost semnat în luna august 2020 contractul multi-anual pentru modernizarea a 10 avioane IAR-99 Standard. Pentru revitalizarea și eliminarea obsolescenței celor 10 avioane IAR-99 ȘOIM este în curs de desfășurare procedura de achiziție care se estimează să se finalizeze la sfârșitul lunii noiembrie 2020 cu semnarea unui acord-cadru și a unui contract subsecvent pentru un avion.

B. Pentru revitalizarea unor sisteme de echipamente și tehnică militară existente, s-au realizat următoarele demersuri:

Efectuarea plăților pentru revitalizare navei Puitor de mine (inclusiv pentru sistemul LINK PM 274/LINK 11 modular);

Au fost semnate contracte subsecvente pentru reparații capitale la avioanele MiG-21 LanceR, elicoptere IAR330 SOCAT, IAR 330 PUMA NATO și a celulei de avioane IAK 52;

Au fost parcurse diferite etape în cadrul procedurilor de atribuire pentru: executarea de reparații capitale și sprijin logistic pentru elicoptere IAR PUMA naval, turbinele OLYMPUS TM3B de pe fregatele T22R, extinderea BRASS.

C. În scopul completării deficitului de autoturisme de teren, a fost accesat Programul de stimulare a înnoirii Parcului auto național - 2020. În acest sens, s-au achiziționat și urmează să fie livrate 50 de autoturisme de teren de producție românească. Tot în domeniul logisticii, au fost achiziționate produse și echipamente, după cum urmează: tehnică pentru transport

materiale; tehnică pentru transport persoane; tehnică de geniu; sisteme integrate de securitate pentru obiectivele militare (SISOM); echipamente de comunicații și informatică.

D. În contextul crizei sanitare pe fondul pandemiei cu Sars-Cov2, au fost achiziționate două Sisteme Modulare Medicale de Izolare și Tratament (SMMIT), care au fost amplasate în garnizoanele Constanța și Timișoara, cu capacitatea de câte 56 de paturi, din care 4 paturi ATI. Totodată, s-au luat măsuri pentru dezvoltarea capacităților de depozitare a Centrului Farmaceutic Zonal Sebeș (prin construirea a 2 hale de depozitare a câte 6.000 mp) și transformarea acestuia în depozit regional NATO de materiale și echipamente medicale.

Au fost achiziționate aparate pentru dezinfecție: nebulizatoare pentru dezinfecția suprafețelor și aeromicroflorei, nebulizatoare pentru dezinfecția aeronavelor militare, sisteme de izolare și transport al personalului contaminat cu agenți biologici, echipamente de protecție.

II. Consolidarea profilului și a credibilității în cadrul NATO și UE

În anul de referință, acțiunile întreprinse în acest scop au vizat îndeplinirea obligațiilor asumate în cadrul celor două organizații pe toate cele trei dimensiuni strategice – contribuții financiare, dezvoltarea capabilităților și participarea la misiuni în teatrele de operații alături de parteneri, cele mai relevante acțiuni fiind următoarele:

■ La sfârșitul lunii noiembrie 2019, MApN a finalizat demersurile necesare, astfel încât,

la propunerea prim-ministrului și în urma consultării Consiliului Suprem de Apărare a Țării, Președintele României a aprobat trimiterea la misiuni și operații în afara teritoriului statului român a **2.126 militari pentru anul 2020**. Astfel, comparativ cu anul 2019, contribuția Armatei României la misiuni și operații în afara teritoriului statului român, a fost mai mare cu 224 militari, reprezentând o creștere de aproximativ 12%.

■ Bugetul alocat pentru anul 2020, reprezintă 2,26% din PIB comunicat de Comisia Națională de Statistică și Prognoză în luna august, în timp ce cheltuielile destinate achiziției de echipamente majore reprezintă 25,50% din bugetul total (6,195 mld. lei), fapt ce asigură un teren solid pentru accelerarea modernizării Armatei României și situează țara noastră în rândul statelor membre NATO care au atins pragul instituit prin *Defence Investment Pledge*.

Participarea la misiuni:

■ La nivel aliat, efortul s-a concentrat pe teatrul de operații din Afganistan/TO AFG. În egală măsură, au fost sprijinite eforturile NATO de stabilizare a Balcanilor de Vest.

■ În anul 2020 România și-a asumat în cadrul inițiativei NATO de dezvoltarea a capabilităților de apărare pentru Republica Moldova (*Defence Capacity Building - MDA*), rolul de coordonator al dezvoltării forțelor pentru operații speciale din Armata Națională.

■ De asemenea, România a pus la dispoziția NATO în cadrul proceselor de generare a forțelor, capabilități proprii aflate în așteptare pe teritoriul național, în cadrul Forței de

Răspuns a NATO/NATO Response Force/NRF. Structurile se activează la ordinul Comandantului Suprem al Forțelor Aliate din Europa - SACEUR, precum și în cadrul Grupului de forțe cu nivel foarte ridicat de operativitate (VJTF).

- La acestea s-au adăugat participarea cu capacități maritime la Grupările navale permanente ale NATO (SNMG-2 și SNMCMG-2) și în cadrul operației NATO Sea Guardian din Marea Mediterană. De menționat este faptul că prezența Grupărilor navale permanente ale NATO în Marea Neagră în anul 2020 este 100 de zile, contribuind nemijlocit la promovarea securității maritime în regiune și la creșterea interoperabilității.
- În prezent, Armata României participă la misiuni, operații și activități sub conducerea NATO cu un efectiv total de 3.546 de militari, din care 810 militari sunt dislocați efectiv în TO, iar 2.736 de militari se află în așteptare, pe teritoriul național, în măsură să acționeze la solicitarea autorităților NATO.
- La 27 mai 2020, a fost adoptată Hotărârea CSAT nr. S-71 privind forțele și mijloacele Armatei României care pot fi puse la dispoziție pentru participarea la misiuni și operații în afara teritoriului statului român, în anul 2021.

Dezvoltarea capacităților:

- La nivelul Alianței, în lunile septembrie-octombrie 2020 au fost derulate acțiunile specifice Procesului NATO de Planificare a Apărării (NDPP), activități specifice etapei a 3-a - Repartizarea cerințelor de capacități către națiuni și stabilirea țintelor de capacități.

- În perioada de referință, au continuat demersurile în context NATO și bilateral pentru implementarea deplină a pachetului de măsuri în domeniul descurajării și apărării la Marea Neagră. O realizare semnificativă a României la nivel aliat o reprezintă **înființarea Comandamentului multinațional de corp de sud-est (Headquarters Multinational Corps South-East - HQ MNC-SE).**

- Pe palierul UE, s-au continuat activitățile de implementare a celor 12 proiecte PESCO asumate de țara noastră, dintre care două în calitate de coordonator (Rețeaua de centre de scafandri a UE și Poligonul de instruire pentru apărare în domeniul CBRN) și s-au derulat activitățile specifice subsumate Procesului de analiză coordonată anuală a apărării (CARD) și participării la Fondul european pentru apărare (EDF) și mobilitate militară.

III. Parteneriatele strategice

În egală măsură cu consolidarea profilului și a credibilității în cadrul NATO și UE, o atenție deosebită a fost acordată **parteneriatelor strategice**, în special cu Statele Unite ale Americii.

În ceea ce privește **Parteneriatul Strategic cu Statele Unite ale Americii**, a fost menținut trendul ascendent al cooperării, pe dimensiunea politico-militară.

Astfel, discuțiile cu partea americană au fost centrate pe situația de securitate în regiunea Mării Negre, pachetul NATO pentru securitatea la Marea Neagră, măsurile de consolidare a securității pe flancul estic, cooperarea NATO-UE,

prezența SUA în România, programele de asistență ale SUA, programele de înzestrare derulate cu SUA, alocările bugetare pentru sectorul de apărare, prioritățile cooperării bilaterale.

Pornind de la obiectivele și interesele comune ale celor două țări, dialogul politic intensificat cu SUA a condus la creionarea priorităților strategice ale cooperării în viitor.

Astfel, în luna octombrie 2020 ministrul apărării naționale și secretarul apărării al SUA au semnat o **Foaie de parcurs dedicată cooperării la nivelul apărării pentru perioada 2020-2030**, document ce proiectează cooperarea pentru următorii 10 ani, confirmând astfel consistența relațiilor bilaterale dintre cele două țări, precum și angajamentul SUA în ceea ce privește modernizarea sectorului apărării, respectiv securitatea în regiune.

În relația cu **Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord**, la finele anului 2019 a fost semnat **Planul de acțiune româno-britanic pentru perioada 2020-2022** – instrument principal al cooperării în domeniul apărării, acesta cuprinzând obiective, repere, modalități de monitorizare a desfășurării activităților bilaterale etc

În ceea ce privește parteneriatele strategice cu R. Polonă și R. Franceză, acestea au înregistrat un trend ascendent în perioada de referință, susținut de vizite oficiale și întrevederi ale conducerii MAPN cu oficiali din statele menționate.

În relația cu partenerii strategici, accentul a fost pus pe importanța continuării dezvoltării celor două componente ale parteneriatului, respectiv dialogul politico-militar de nivel strategic,

precum și o abordare cuprinzătoare a dimensiunii de cooperare practică. O atenție specială a fost acordată menținerii unui ritm constant al consultărilor la nivel înalt, în vederea consolidării unei abordări unitare a percepției riscurilor și amenințărilor la adresa securității și, în plan concret, asigurarea susținerii reciproce în contextul reuniunilor NATO, UE sau în formate de cooperare multinațională.

IV. Creșterea calității vieții personalului în activitate și în rezervă

- Au fost demarate o serie de procese și acțiuni pentru îmbunătățirea cadrului legislativ privind drepturile acordate/recunoscute personalului participant la acțiuni militare și urmașilor celor decedați în misiuni, eliminarea inechităților existente în sistemul pensiilor militare de stat și asigurarea condițiilor pentru indexarea pensiilor militare cu 4,6%, începând cu 1 ianuarie 2020;
- În baza Planului de sprijin al veteranilor de război pe perioada stării de urgență, aprobat de ministrul apărării naționale, pe perioada stării de urgență a funcționat un serviciu TELVERDE 0800 410 990, destinat asistenței veteranilor de război/văduvelor de război/văduvelor de veterani de război;
- În prezent se află în procedura de avizare și adoptare proiectul de Ordonanță de urgență a Guvernului pentru modificarea și completarea unor acte normative, prin care se propun modificări și completări a următoarelor acte normative:
 - Ordonanța de urgență a Guvernului

nr.114/2018 privind instituirea unor măsuri în domeniul investițiilor publice și a unor măsuri fiscal-bugetare, modificarea și completarea unor acte normative și prorogarea unor termene, cu modificările și completările ulterioare;

- Ordonanța Guvernului nr.27/2014 privind finanțarea instituțiilor de învățământ superior militar, de informații, de ordine publică și de securitate națională, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr.257/2007 privind hrănirea, echiparea, asigurarea medicală, precum și cu tehnică, produse și materiale de resort a personalului din sistemul de apărare, ordine publică și securitate națională, pe timpul stării de mobilizare, de război, de asediu sau de urgență;
- Legea nr.384/2006 privind statutul soldaților și gradaților profesioniști, publicată în Monitorul Oficial al României, cu modificările și completările ulterioare.

P. AFACERI EXTERNE

Contextul generat la nivel global de pandemia de COVID-19 a determinat situații complexe și o presiune fără precedent, inclusiv asupra activității diplomatice. Cu toate acestea, politica externă a României a rămas fundamentată, în spiritul continuității și predictibilității obiectivelor sale, pe aceiași piloni fundamentali care stau la baza arhitecturii sale – întărirea și extinderea Parteneriatului Strategic cu Statele Unite, creșterea rolului și profilului României în cadrul Uniunii Europene, respectiv în NATO, atașamentul profund pentru multilateralism, respectarea dreptului internațional și a valorilor democratice, elemente-cheie inclusiv în contextul eforturilor individuale și comune de gestionare a crizei.

În același timp, s-a constatat nevoia dezvoltării unor acțiuni și instrumente prin care acțiunea diplomatică, în noul context internațional generat și accelerat de pandemie, să asigure atingerea obiectivelor fundamentale ale politicii noastre externe, în conformitate cu Planul de Guvernare.

În egală măsură, la nivel operațional, creșterea accelerată a capacității consulare a reprezentat o provocare majoră pentru România și pentru toate statele lumii, având în vedere natura distinctă a crizei actuale și caracterul urgent și divers al nevoilor de sprijin ale cetățenilor afectați. Din punct de vedere al activității consulare, gestionarea crizei a reprezentat un proces de transformare și adaptare cu eforturi

susținute, având în vedere lipsa unui precedent sau a unor situații similare, de asemenea amplitudine, ceea ce a impus necesitatea de a identifica rapid proceduri și soluții pentru situațiile cu care s-au confruntat în mod direct comunitățile românești din străinătate și un număr semnificativ de cetățeni români aflați temporar în alte state, care au fost profund afectați de măsurile cu caracter restrictiv fără precedent luate de majoritatea guvernelor lumii.

De la preluarea mandatului de către ministrul afacerilor externe Bogdan Aurescu, activitatea Ministerului Afacerilor Externe (MAE) s-a axat în principal pe următoarele paliere prioritare de acțiune:

I. Măsuri de politică externă și demersuri de eficientizare a capacității instituționale a MAE

1. Buna organizare și desfășurare a alegerilor în străinătate

Ministerul Afacerilor Externe a acționat pentru organizarea cât mai eficientă a procesului electoral, în limita atribuțiilor sale legale, de sprijin logistic pentru Biroul Electoral pentru Secțiunile de votare din Străinătate. Succesul organizării **alegerilor prezidențiale din noiembrie 2019** a fost **rezultatul unor eforturi umane și logistice fără precedent**, atât la nivelul misiunilor diplomatice și consulare ale României în

străinătate, cât și la nivelul Centralei MAE, fiind organizate, în premieră, 835 de secții de votare, în cadrul unui proces de votare în străinătate derulat, tot pentru prima dată, pe durata a trei zile. Toate aceste eforturi ale MAE, cu implicarea a peste 85% din personalul propriu, au contribuit la înregistrarea unui număr record de cetățeni români care au votat în străinătate – respectiv 926.651 de cetățeni români la cel de-al doilea tur de scrutin.

Experiența organizării acestui scrutin electoral a determinat MAE să realizeze o analiză cuprinzătoare incluzând propunerile necesare pentru îmbunătățirea cadrului legislativ aplicabil în organizarea și desfășurarea alegerilor pentru Senat și Camera Deputaților.

Alegerile pentru Parlamentul României programate pentru 6 decembrie 2020 se vor desfășura, la secțiile din afara țării, în condițiile de protecție sanitară specifice fiecărui stat și pe care misiunile noastre diplomatice trebuie să le respecte. Odată cu adoptarea de către Parlament a modificărilor legislative referitoare la acest proces electoral (legea 202/2020), MAE, în colaborare cu AEP, a lansat o campanie susținută de comunicare publică pentru promovarea votului prin corespondență (votstrainatate.ro). Conducerea MAE a transmis instrucțiuni misiunilor diplomatice și oficiile consulare din străinătate pentru realizarea unor procese de consultare a reprezentanților comunităților de cetățeni români, în scopul optimizării proceselor electorale din străinătate (amplasarea secțiilor de votare, avantajele votului prin corespondență etc.).

2. Reorganizarea Ministerului Afacerilor

Externe pe criteriile de eficiență

Obiectivul foarte clar urmărit de la debutul mandatului a fost cel de restructurare a MAE pe principii de profesionalism, rigoare, eficiență și corectitudine, pentru ca diplomația română să poată performa cât mai eficient în apărarea intereselor statului și ale cetățenilor români.

A fost imprimată o mai mare suplețe instituțională și eficiență și s-au realizat demersuri concrete pentru eficientizarea politicii de resurse umane. MAE este pregătit pentru inițierea și desfășurarea concursurilor de admitere, pentru corpul diplomatic și consular și pentru funcțiile specifice, în funcție de condițiile specifice pandemiei. Au fost realizați pași concreți pentru creșterea nivelului de digitalizare și de eficientizare a activității curente, inclusiv telemuncă. În ceea ce privește situația administrativă și financiară a MAE, s-au asigurat resursele financiare necesare pentru o funcționare pe criterii de eficiență a instituției, precum și plata contribuțiilor la organizațiile internaționale la care România este parte. A fost realizată plata integrală a arieratelor considerabile pe care România le înregistrase pentru anii 2018 și 2019, iar acum instituția este cu plata la zi pentru contribuțiile externe ale României, aferente anului 2020.

3. O agendă solidă a acțiunilor de politică externă, în plan bilateral și multilateral

MAE a continuat să acorde o atenție specială consolidării parteneriatelor strategice și relațiilor cu caracter special ale României, în plan bilateral și multilateral, potrivit obiectivelor asumate prin Programul de Guvernare. Au continuat într-un ritm susținut contactele cu

omologi din țările cu statut de partener strategic al României și cu statele cu care țara noastră menține relații de interes special. Chiar și în contextul dificil generat de pandemie, au fost organizate **cinci vizite bilaterale peste hotare** (Germania – 20 februarie, Republica Moldova – 30 aprilie, Israel și Palestina - 2-3 septembrie, SUA – 19-20 octombrie), precum și **patru vizite ale unor omologi străini în România** (Arabia Saudită – 12 februarie, Slovacia – 18 februarie, Ungaria – 26 mai, Ucraina – 7-8 septembrie). De asemenea, în această perioadă, ministrul afacerilor externe Bogdan Aurescu a realizat întreveneri, în marja unor reuniuni multilaterale, cu **aproximativ 30 de omologi**, eforturi dublate de discuțiile telefonice, unele repetate, cu **peste 35 de omologi**, în sprijinul realizării obiectivelor naționale.

4. Creșterea profilului României în cadrul Uniunii Europene și contribuția activă la definirea agendei de politică externă a Uniunii

De la preluarea guvernării, s-au susținut interesele esențiale ale României în cadrul Uniunii Europene – pe chestiuni curente, crize la nivel global, dar și la nivelul politicilor UE - în cadrul a **13 reuniuni ale Consiliului Afaceri Externe (CAE)**. MAE a continuat să își exercite rolul esențial, din perspectiva dezvoltării politicilor publice din România, de **coordonator național al afacerilor europene**, la nivel de secretar de stat. MAE a continuat dialogul cu partenerii europeni, inclusiv prin valorificarea experienței acumulate pe durata Președinției la Consiliul UE, pentru creșterea influenței României în cadrul UE, aspect relevant mai ales în contextul începerii unui nou ciclu instituțional 2019-2024 (mai ales

instalarea unei noi Comisii Europene) și al negocierilor pentru Cadrul Financiar Multianual 2021-2027.

În raport cu procesul **Brexit**, MAE a sprijinit încheierea unui acord de parteneriat ambițios, flexibil și cuprinzător, inclusiv prin prisma intereselor economice ale României. MAE a întreprins demersuri susținute de comunicare publică pentru informarea cetățenilor români cu privire la impactul Brexit asupra drepturilor deținute.

MAE a continuat să susțină menținerea **politicii de extindere** între prioritățile agendei europene și să sprijine avansarea negocierilor de aderare cu cei mai avansați candidați, Muntenegru și Serbia, precum a și contribuit la decizia pozitivă de deschidere a negocierilor de aderare cu Albania și R. Macedonia de Nord (martie 2020). Similar, în ceea ce privește **Parteneriatul Estic (PaE)**, MAE a urmărit promovarea intereselor României – o viziune strategică pentru PaE, cu opțiunea dezvoltării unor formate specifice de integrare europeană pentru statele partenere cele mai avansate.

MAE a continuat **aprofundarea relațiilor bilaterale și a parteneriatelor strategice cu statele europene**. Relația cu **Germania** a împlinit 140 de ani, eveniment marcat de prima vizită externă bilaterală a ministrului de externe, la Berlin, la 20 februarie. Au continuat, negocierile cu **Franța** pentru finalizarea Foii de Parcurș Actualizate a Parteneriatului Strategic bilateral. În lumina noilor evoluții europene privind redefinirea relației dintre **Marea Britanie și Uniunea Europeană** în context Brexit și au continuat negocierile pentru recalibrarea Parteneriatului Strategic bilateral.

În linie cu obiectivele asumate de Guvernul României de promovare a candidaturilor românești la conducerea unor agenții europene relevante, o reușită deosebită a diplomației române o reprezintă alegerea unui diplomat român în funcția de director executiv al Autorității Europene pentru Muncă, agenție a Uniunii Europene recent înființată. Această realizare reprezintă atât o confirmare a contribuției și expertizei României în domeniul afacerilor sociale la nivel european, precum și rezultatul eforturilor politico-diplomatice intense derulate la toate nivelurile pentru promovarea acestei candidaturi.

5. Creșterea profilului României în cadrul NATO și contribuția la procesul de reflecție privind consolidarea dimensiunii politice a Alianței

Ministerul Afacerilor Externe urmărește activ consolidarea profilului României în cadrul NATO, atât prin contribuții conceptuale, cât și operaționale. MAE a promovat interesele de securitate ale României, cu atenție specială acordată procesului de adaptare a Alianței, inclusiv consolidarea dimensiunii sale politice, nevoii de întărire a prezenței înaintate aliate pe flancul estic și în regiunea Mării Negre, precum și sprijinului pentru partenerii din vecinătate. Pornind de la punctul de referință oferit de **Summit NATO de la Londra din 3-4 decembrie 2019**, ministrul român a avut o agendă intensă și susținută de discuții și contacte cu omologi din cadrul Alianței (în context NATO, format București B9 sau cu state precum Polonia sau Turcia), în scopul promovării intereselor esențiale de securitate ale României.

6. Aprofundarea și dezvoltarea Parteneriatului Strategic cu Statele Unite ale Americii

Vizita efectuată de către ministrul Bogdan Aurescu în perioada 19-20 octombrie, la Washington, prilej cu care a avut loc o întrevvedere cu Michael R. Pompeo, secretarul de stat al SUA, a reprezentat o bună oportunitate pentru evaluarea, la nivel înalt, a stadiului Parteneriatului Strategic și prioritizarea proiectelor de interes comun care dau consistență Parteneriatului Strategic România-SUA, cu accent pe cooperarea în domeniul securității și apărării, pe palier economic și al securității energetice și aprofundarea dialogului pe proiectele de interconectare din cadrul Inițiativei celor Trei Mări. Vizita a fost și un prilej de marcarea a 140 de ani de la stabilirea relațiilor diplomatice între România și Statele Unite, în continuarea schimbului de scrisori aniversare, din luna iunie 2020, dintre cei doi oficiali.

În ceea ce privește **cooperarea politico-militară**, MAE a întreprins demersuri susținute, pentru dezvoltarea unei viziuni comune România-SUA privind importanța strategică a Mării Negre, ca argument pentru creșterea prezenței militare americane în România, o garanție de securitate suplimentară în fața provocărilor complexe din regiune. 2020 a marcat o coordonare apropiată între România și SUA, pentru pregătirea eficientă a Summit-ului Inițiativei celor Trei Mări, din octombrie 2020. **Au continuat demersurile active de aderare a României la programul Visa Waiver**, inclusiv prin întrevvederea ministrului afacerilor externe cu secretarul de stat Mike Pompeo din 19 octombrie, când a fost agreat crearea unui grup de lucru bilateral dedicat acestui dosar. A fost acordată o atenție sporită

securității energetice, MAE sprijinind dezvoltarea capacităților energetice nucleare civile ale României, inclusiv negocierea unui Acord Inter-guvernamental România-SUA privind cooperarea în domeniu, în acord cu normativele UE în materie. A fost intensificată **cooperarea în domeniul securității cibernetice, inclusiv în contextul dezvoltării rețelelor de comunicații de tip 5G**, unde MAE a contribuit la conturarea cadrului național și european de abordare a acestui domeniu strategic, adecvat intereselor de securitate ale României.

7. Priorități și acțiuni în plan multilateral (organizații internaționale și regionale)

Ca valoare fundamentală a politicii externe a României, susținerea pentru multilateralism se manifestă mai ales prin **implicarea activă a României în cadrul Organizației Națiunilor Unite**. Ministrul afacerilor externe a susținut Declarația națională a României la cea de-a 75-a sesiune a Adunării Generale a ONU, organizată în format online, la 29 septembrie 2020, unde a evidențiat contribuția vitală a Organizației la încurajarea dialogului, cooperării și responsabilității comune, pe baza valorilor și principiilor universale înscrise în Carta ONU, precum și necesitatea continuării reformei Organizației prin revitalizarea agendei de pace și securitate.

România exercită **președinția Comunității Democratilor (2019-2021)**, organism ce promovează principiile și practicile fundamentale ale democrației în lume. „*Declarația de la București*”, la 26 iunie 2020, a subliniat importanța măsurilor de facilitare a implicării tinerilor în procesele democratice și imperativul asigurării integrității proceselor democratice și a combaterii interfe-

rențelor maligne.

MAE a avut o implicare activă în **dezbaterile problematice Holocaustului și a pericolului intensificării antisemitismului și discriminării la nivel mondial inclusiv prin intermediul Alianței Internaționale pentru Memoria Holocaustului (IHRA)**. La 9 octombrie 2020, Ziua națională de comemorare a memoriei victimelor Holocaustului, a fost lansat în dezbateri publice proiectul primei *Strategii naționale pentru prevenirea și combaterea antisemitismului, xenofobiei, radicalizării și discursului instigator la ură*.

În cursul anului 2020, **România s-a raliat Alianței pentru Multilateralism** (platformă informală de cooperare, co-inițiată de Franța și Germania), pentru susținerea și promovarea unei ordini internaționale multilaterale revitalizate, bazate pe dreptul internațional.

În decembrie 2019, ministrul afacerilor externe a subliniat, la **reuniunea miniștrilor afacerilor externe ai formatului Asia-Europa (ASEM)** de la Madrid importanța promovării multilateralismului eficient ca mijloc de soluționare a provocărilor comune cu care se confruntă Asia și Europa.

Printre acțiunile care sprijină **consolidarea profilului regional** al României se numără și preluarea, la 1 ianuarie 2020, a **Președinției-în-Exercițiu a Organizației de Cooperare Economică la Marea Neagră (OCEMN)**. România și-a asumat prelungirea, cu titlu excepțional, a mandatului național de Președinție-în-Exercițiu și pentru semestrul II al anului 2020, urmând a se concentra pe impulsivitatea inter-conectivității și a cooperării economice interguvernamentale în regiunea Mării Negre. Ministrul afacerilor

externe a reafirmat angajamentul României pentru consolidarea cooperării regionale necesare stabilității și prosperității vecinătății sale imediate prin participarea la lucrările **Inițiativei Central Europene**.

Nu în ultimul rând, România și-a consolidat profilul de stat proeminent al Inițiativei celor Trei Mări, în scopul facilitării implementării proiectelor strategice de infrastructură, precum *Rail2Sea (coridor feroviar Gdansk-Constanța)*, *Via Carpathia* - și a sprijinit Estonia, gazda Summit-ului virtual I3M din 19 octombrie 2020. MAE a jucat un rol activ în procesul de coordonare și monitorizare a implementării proiectelor românești I3M (ex. participarea la Fondul de Investiții al I3M).

8. Relația bilaterală cu Republica Moldova

România a continuat să fie un susținător al parcursului european al Republicii Moldova, singura opțiune în măsură să asigure dezvoltarea economică și socială a acesteia în beneficiul direct al cetățenilor săi. În acest sens, România a susținut implementarea reformelor agreeate prin acordurile Republicii Moldova cu Uniunea Europeană și a condiționat strict orice sprijin acordat Republicii Moldova de realizarea acestora. Sprijinul României, inclusiv cel financiar, a fost direcționat cu prioritate în beneficiul direct al cetățenilor Republicii Moldova, precum și către realizarea proiectelor bilaterale strategice.

Ministrul afacerilor externe s-a deplasat la Chișinău cu prilejul misiunii medicale a României în Republica Moldova (30 aprilie). România a acordat un pachet consistent de sprijin pandemic (echipă medicală, donații de medicamente, echipamente și dispozitive

medicale), iar **MAE a sprijinit acordarea de ajutoare umanitare în valoare de 3,5 milioane de euro.**

MAE a continuat să promoveze proiecte bilaterale strategice de interconectare (notabil, operaționalizarea, la finalul lunii iulie, a gazoductului Iași - Ungheni - Chișinău, pentru conectarea pieței de gaze naturale din Republica Moldova cu cea europeană, prin România. Au continuat investițiile făcute de Agenția de Cooperare Internațională pentru Dezvoltare (RoAid) în beneficiul direct al cetățenilor și au fost depuse eforturi susținute pentru consolidarea comunității de limbă, istorie și cultură între România și Republica Moldova.

9. Relații cu statele din vecinătate

O atenție deosebită a fost acordată relației cu **Ucraina**, cu o agendă intensă a contactelor ministrului român al afacerilor externe cu omologul său, care a întreprins o vizită bilaterală la București în perioada 7-8 septembrie 2020. Dialogul bilateral s-a concentrat pe problema drepturilor persoanelor aparținând minorităților naționale, inclusiv educația în limba maternă, dar și în relație cu cooperarea energetică sau securitatea în zona Mării Negre.

În relația cu **Rusia**, România a menținut o abordare pragmatică și predictibilă, cu reluarea activității *Comisiei comune româno-ruse pentru studierea problemelor izvorâte din istoria relațiilor bilaterale, inclusiv problema Tezaurului României deșus la Moscova în perioada Primului Război Mondial*, pentru asigurarea continuității dialogului dintre experții celor două părți pe un subiect deosebit de important aflat pe agenda bilaterală.

În relațiile cu statele din **regiunea Caucazului de Sud** - Republica Armenia, Republica Azerbaidjan și Georgia, MAE a continuat să acționeze pentru consolidarea relațiilor acestora cu UE și NATO. RoAid a contribuit financiar la eforturile anti-pandemie ale fiecăruia dintre aceste state. De asemenea, MAE a continuat demersurile pentru dezvoltarea relațiilor bilaterale cu **statele din Asia Centrală**. MAE a urmărit susținerea ritmicității dialogului direct cu Kazahstan și Turkmenistan, principalele state partener din regiune, și a menținut dialogul pe canale diplomatice cu Uzbekistan, Tadjikistan și R. Kârgâză. Au fost înregistrate progrese către operaționalizarea rutei de transport internațional „Marea Neagră - Marea Caspică”.

10. Acțiuni relevante în vecinătatea extinsă și la nivel global

În relație cu statele din **Orientul Mijlociu și Golf**, vizita ministrului de externe în Israel și Palestina, din 2-3 septembrie a reconfirmat aprecierea față de poziția și rolul României în raport cu evoluțiile din regiune. România a avut în mod tradițional o abordare echilibrată și o relație bună cu ambele părți implicate în conflict și va continua să sprijine o soluție durabilă și cuprinzătoare a conflictului israeliano-palestini-an, în baza dreptului internațional și a soluției celor două state. MAE a încurajat dialogul constructiv și reluarea negocierilor directe între cele două părți.

În acest an, în relația dintre România și statul Israel, un partener strategic al României, MAE a susținut aprofundarea cooperării în domeniile cheie precum cel tehnologic, agricultură și sănătate. Ministrul Bogdan Aurescu a propus

inițierea pregătirilor organizării unei noi sesiuni comune între cele două Guverne, care să aibă loc în cursul anului 2021. În acest context, cele două părți au convenit înființarea unui grup de lucru la nivel de experți, care să lucreze inclusiv în pregătirea pe fond a ședinței comune de guvern, în domeniile predilecte de interes reciproc. Ministrul afacerilor externe a păstrat un contact apropiat cu partenerii din rândul statelor arabe, inclusiv cu privire la procesul de normalizare a relațiilor din regiune, cu referire la recente evoluții dintre Israel și Emiratele Arabe Unite și, respectiv, Bahrain. Este în interesul strategic al României ca astfel de inițiative să contribuie la îmbunătățirea climatului de securitate și încredere din regiune (procesul de pace, dar și problemele regiunii extinse).

Referitor la **relația cu statele din Africa, inclusiv nordul Africii**, dialogul cu statele africane a vizat mai ales perspectiva sprijiniri candidaturii unor state africane în context multilateral, dar și sprijinul reciproc în contextul pandemiei Covid-19 (ex. convorbiri ale ministrului afacerilor externe cu omologii kenyan, nigerian, tunisian).

În ceea ce privește **relația cu statele asiatice**, pe fondul pandemiei generate de noul Coronavirus, România a menținut nivelul politic al relațiilor bilaterale cu Coreea de Sud (partener important în eforturile anti-Covid), Japonia, Vietnam, India, Australia, Pakistan.

11. Demersuri de oferire de asistență pentru situații de urgență

MAE a contribuit pe canale diplomatice la eforturile Guvernului României pentru acordarea de **ajutor de urgență în urma cutremurului din Albania** din noiembrie 2019 (400.000 euro),

precum și sprijin, prin echipa de salvare-căutare din România, și asistență pentru gestionarea efectelor cutremurului și a reconstrucției. În contextul **exploziei catastrofale din Liban**, din august 2020, MAE a sprijinit eforturile Guvernului României, ale societății civile din România și ale comunității libaneze, în acordarea unui pachet de ajutor medical. De asemenea, MAE a alocat, prin agenția RoAid, o **contribuție** financiară de 100.000 de euro pentru **susținerea societății civile și a presei independente din Belarus**.

12. Demersuri de amplificare a sprijinului oferit cetățenilor români la nivel consular

Ministrul afacerilor externe a **impulsionat procesul de modernizare și extinderea rețelei consulare a României** (inaugurare CG Stuttgart, modernizare/relocare oficii consulare Milano, Marsilia și secții consulare Londra și Paris) precum și eforturile de **îmbunătățire a calității serviciilor consulare** oferite cetățenilor români din afara țării (www.econsulat.ro).

II. Eforturile de angajare pentru a veni în sprijinul cetățenilor români din afara țării în contextul generat de pandemie

Ministrul afacerilor externe a menținut un **dialog permanent cu omologii din statele UE și țările vecine, pentru a asigura cele mai bune condiții posibile pentru cetățenii români aflați în situații dificile**.

MAE, prin intermediul misiunilor diplomatice, a acționat prin demersuri complexe de sprijin pentru **repatrierea în siguranță a cetățenilor români** aflați temporar în străinătate sau în

situații dificile (persoane cu contracte de muncă reziliate, turiști aflați în tranzit, personal navigant, studenți Erasmus, cazuri umanitare etc.). Cu sprijinul și asistența esențială a MAE, au revenit acasă cetățeni români blocați practic pe toate continentele. MAE a sprijinit **repatrierea a peste 12.500 de cetățeni români**, la care se adaugă peste 1.100 de cetățeni străini, membri de familie ai cetățenilor români și cetățeni europeni. În plus, **peste 1.800 de lucrători români de pe nave de croazieră sau comerciale au fost sprijiniți să revină în țară**. MAE a răspuns solicitărilor de sprijin din partea cetățenilor români, inclusiv prin activarea unui call-center suplimentar, fiind preluate peste 220.000 de apeluri telefonice și peste 100.000 de solicitări venite prin e-mail. MAE a mai activat și Mecanismul european pentru Asistență Consulară pentru repatrierea a aproximativ 200 de cetățeni români din state terțe. MAE asigură un flux constant de recomandări pentru turiștii români din state UE și non-UE și a este pregătit să vină în sprijinul acestora prin toate mijloacele aflate la dispoziție.

MAE a sprijinit, prin eforturi și negocieri diplomatice susținute cu diverse state de tranzit și Comisia Europeană, libera trecere a transportatorilor români de mărfuri, a tranzitului terestru al cetățenilor, asigurarea mobilității forței de muncă transfrontaliere și demersuri în sprijinul muncitorilor sezonieri, în condițiile dificile generate de măsuri luate de autoritățile din diferite state UE, ca urmare a pandemiei. **Peste 11.000 de cetățeni români au beneficiat de asistența misiunilor diplomatice în proceduri de tranzit aeroportuar sau terestru**. Totodată, au fost efectuate demersuri la nivelul Comisiei

Europene în vederea sprijinirii eforturilor coordonate ale statelor respective, în plan regional, pentru derularea unei proceduri comune și rapide de tranzit, care să fie gestionată de instituțiile de resort din statele aflate pe traseu. Ca urmare a acestor demersuri, s-a reușit deblocarea transportatorilor români și **stabilirea unor culoare de tranzit către România pentru transportatorii de mărfuri și cetățenii români.**

Eforturile MAE au vizat și **menținerea dialogului, pe canale diplomatice la toate nivelurile, inclusiv la nivel de ministru al afacerilor externe, cu statele partenere și cu instituțiile relevante pentru asigurarea promovării și apărării intereselor României în actualul context**, inclusiv în ceea ce privește procurarea de echipamente medicale și medicamente de primă necesitate din alte țări și transportul acestora spre România. De exemplu, MAE a asigurat coordonarea cu Ambasada României la Seul și cu MAPN pentru aducerea în țară a 3 transporturi de combinezoane achiziționate din Coreea de Sud, prin NATO Strategic Airlift Capacity (martie și aprilie 2020).

1. Demersuri în sprijinul lucrătorilor sezonieri

MAE, prin misiunile din străinătate (în special cele din Germania și Olanda), a avut în atenție în mod constant și prioritar, în această perioadă, **sprijinirea lucrătorilor sezonieri.** MAE a acționat constant pentru oferirea de asistență specifică în toate cazurile de care a luat la cunoștință (prin autosesizare sau la sesizarea cetățenilor) și a oferit toată asistența posibilă în relație cu autoritățile locale. MAE continuă să trateze aceste cazuri cu maximă prioritate și comunică public asupra demersurilor efectuate.

Suplimentar, **au fost întreprinse în mod constant demersuri la nivel european** în scopul creșterii gradului de conștientizare la nivelul instituțiilor europene asupra situației lucrătorilor sezonieri. MAE a insistat asupra importanței lucrătorilor sezonieri pentru buna funcționare a pieței interne a UE și a economiilor europene, subliniind necesitatea respectării drepturilor legate de protecția socială, sănătatea și securitatea la locul de muncă. Aceste eforturi s-au concretizat prin adoptarea, de către Comisia Europeană, a liniilor directoare privind lucrătorii sezonieri în contextul pandemiei COVID-19 precum și prin atenția acordată de Consiliul UE și Președinția rotativă germană demersurilor de îmbunătățire a condițiilor de muncă și de viață ale lucrătorilor sezonieri și a altor lucrători mobili europeni, inclusiv prin adoptarea la 9 octombrie de Concluzii ale Consiliului dedicate acestui subiect, la care România a contribuit substanțial.

2. Asigurarea sprijinului punctual pentru cetățenii români din străinătate:

MAE a realizat demersuri pentru asigurarea sprijinului punctual pentru cetățenii români din străinătate (OUG pentru modificarea cadrului aplicabil stocurilor de urgență medicală), pentru tipurile de cheltuieli aferente protecției consulare. Fondul de Urgență aflat la dispoziția MAE a suportat de asemenea, o serie de demersuri punctuale de asistență consulară pentru cazuri umanitare și urgențe.

3. Informarea corespunzătoare a cetățenilor români aflați în străinătate sau care intenționează să se deplaseze în afara granițelor:

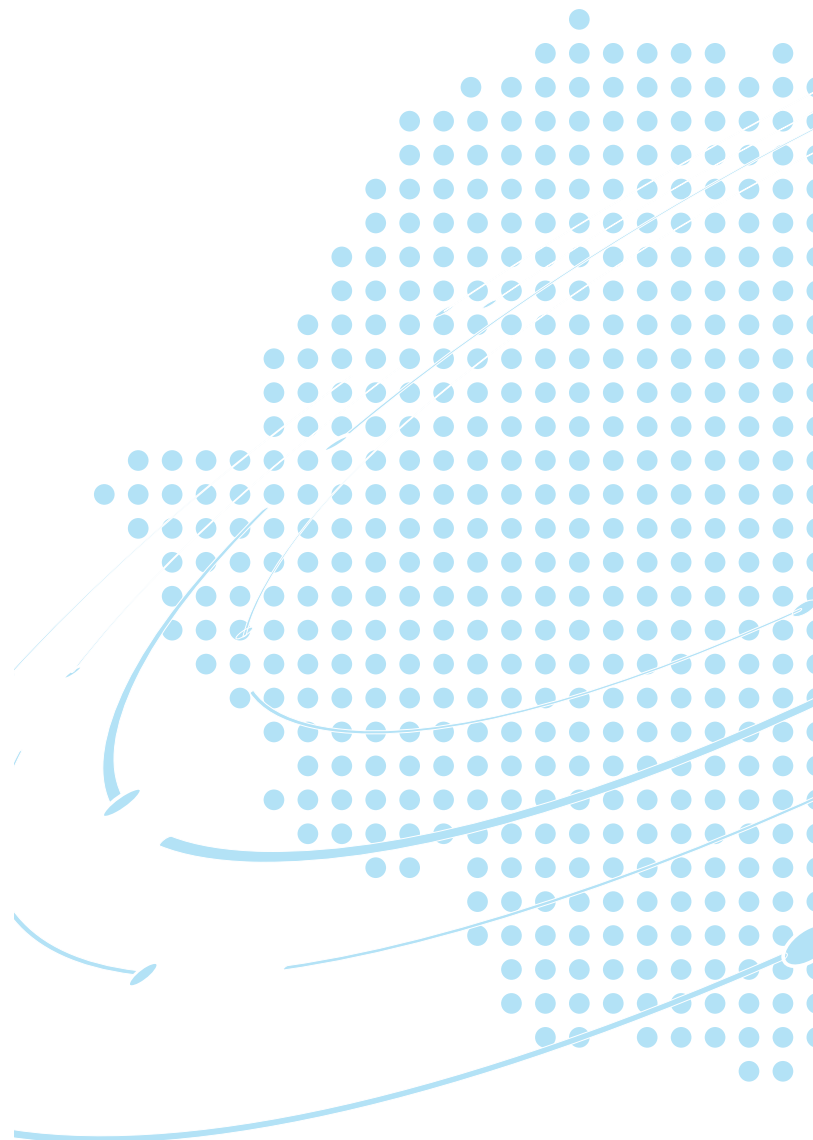
MAE a asigurat, prin misiunile sale și ca urmare a contactului constant cu autoritățile străine,

emiterea constantă de atenționări actualizate, specifice de călătorie COVID-19 și a activat un call-center dedicat pentru informarea cetățenilor români din străinătate afectați de situația Covid.

4. Contribuția României la eforturile internaționale de asistență/solidaritate în context COVID-19:

România a răspuns cu celeritate apelurilor ONU și UE de a oferi asistență umanitară și de dezvoltare statelor vulnerabile afectate de pandemia de COVID-19, prin redirecționarea a peste 65% din bugetul destinat cooperării internaționale pentru dezvoltare pentru anul 2020 către acțiuni de răspuns la consecințele crizei COVID-19 în Vecinătatea Estică a UE, Balcanii de Vest și Africa, în cadrul inițiativei **Team Europe** și a Planului global umanitar de răspuns coordonat al ONU. România a contribuit cu 200.000 de euro la strângerea de fonduri Global Coronavirus Response organizată de președintele Comisiei Europene, Ursula von der Leyen, la 4 mai 2020. România s-a implicat în coordonarea măsurilor de combatere a pandemiei sub egida Inițiativei Central Europene (ICE) și a Procesului de Cooperare din Europa de Sud-Est (SEECF). Cu contribuția MAE, România a fost **primul stat membru care a găzduit rezerva europeană comună de echipamente medicale pentru situații de urgență – RescEU, a contribuit la asistența de specialitate oferită unor state europene** (ex. echipă medicală în Italia) și Statelor Unite și a facilitat eforturile de repatriere a unui număr semnificativ de cetățeni străini, cu tranzitarea teritoriului național.

V.

STADIUL IMPLEMENTĂRII PLANULUI NAȚIONAL DE INVESTIȚII ȘI RELANSARE ECONOMICĂ

Planul Național de Investiții și Relansare Economică reprezintă cel mai mare pachet de măsuri pentru susținerea economiei naționale din ultimii 30 de ani, care va depăși 7% din PIB până la finalul anului 2020.

În primele primele 10 luni au fost injectate suplimentar în economie aproximativ **68 miliarde lei**, respectiv 30 miliarde lei, echivalentul a 2,9% din PIB, prin scheme de garantare pentru asigurarea lichidității companiilor și alte 38 miliarde lei, echivalentul a 3,4% din PIB, reprezentând celelalte măsuri de sprijin:

- 7,2 miliarde lei pentru salvarea locurilor de muncă, prin plata somajului tehnic și a indemnizațiilor similare pentru liber profesioniști începând cu luna martie pentru 1,4 milioane de beneficiari și decontarea măsurii active de 41,5% din salariul brut pentru angajații care s-au reîntors la muncă din somaj tehnic;
- 16,5 miliarde - măsuri fiscale prin scutiri de taxe și impozite, bani care au rămas în

economie. De amânarea la plata obligațiilor fiscale curente au beneficiat un număr de 353.332 contribuabili afectați direct sau indirect de criza sanitară;

- 250 de milioane lei - bonificații la plata impozitului pe profit;
- 3,1 miliarde lei rambursare TVA în plus față de anul precedent. În primele 10 luni ale anului 2020, TVA restituită a fost în sumă de 18,3 mld. lei, iar în perioada similară a anului 2019, a fost în sumă de 15,2 mld. lei. S-au soluționat 79.369 deconturi cu opțiuni de rambursare, cu 19.966 mai multe decât în perioada similară din anul 2019.
- 2,4 miliarde decontare concedii medicale restante în ultimii ani;
- 8,6 miliarde lei cheltuieli cu investițiile mai mari ca anul trecut. Investițiile la 10 luni sunt de aprox. 35,4 miliarde lei, fiind cea mai mare sumă din ultimii 10 ani și mai mult decât s-a cheltuit în 2016 sau 2017 tot anul.

La aceste măsuri de susținere a economiei se adaugă și efortul bugetar suplimentar de 9,8 miliarde lei, cheltuieli legate direct de COVID-19.

Acest program masiv de stimulare a economiei a stopat declinul economiei în 2020, evitând recesiunea tehnică, și garantează revenirea creșterii economice în 2021.

I. Granturi de sprijin pentru companii:

MĂSURĂ: Ajutoare din fonduri europene în valoare totală de 1 miliard de euro acordate persoanelor fizice autorizate, microîntreprinderilor și firmelor mici și mijlocii, pentru ieșirea din criza COVID-19 (OUG 130/2020, completată de OUG nr. 174/2020 și normele de aplicare adoptate prin Ordinul nr. 2857/2020 al MEEMA).

Cele 3 categorii de sprijin din Programul Operațional Competitivitate 2014-2020 sunt:

- microgranturi pentru firme și PFA (buget total disponibil 100 de milioane euro din care 85 milioane euro fonduri europene și 15 milioane euro de la bugetul de stat) – sume forfetare în valoare de 2.000 euro, pentru IMM-uri care nu au angajați, precum și pentru PFA-uri din anumite domenii de activitate stabilite;
- granturi de capital de lucru (buget total disponibil 350 de milioane euro, din care 265 milioane euro fonduri europene, 42,5 milioane euro de la bugetul de stat și 42,5 milioane euro contribuție beneficiari) –

valoare variabilă, ca procent din cifra de afaceri pe anul 2019 a firmelor beneficiare, între 2.000-150.000 euro (beneficiari asigurați și cofinanțare proprie de min 15%), pentru IMM afectate de criza COVID-19 din domeniile eligibile: restaurante, hoteluri, cafenele, servicii de transport, agenții de turism, librării, edituri, biblioteci, industrii creative, organizare de evenimente;

- granturi pentru investiții productive (buget total disponibil 550 de milioane euro, din care 415,87 milioane euro fonduri europene, 62,38 milioane euro de la bugetul de stat și 71,74 milioane euro contribuția beneficiarilor) – acordate pe bază de proiect depus de firma beneficiară și aprobat de Ministerul Economiei și AIPPIMM (valoare între 50.000-200.000 euro).

Rezultate:

- platforma online „granturi.imm.gov.ro” este disponibilă din 15 septembrie 2020 pentru etapa de pre-înregistrare în sistem;
- măsura 1 „microgranturi”: sesiunea pentru depunere cereri de finanțare a fost deschisă în perioada 12-21 octombrie 2020;
- măsura 2 „granturi de capital de lucru”: sesiunea pentru depunere cereri de finanțare a fost deschisă în 19 oct. 2020 și au fost selectate 7 bănci partenere, care pot asigura creditarea cofinanțării necesare;
- măsura 3 „granturi pentru investiții”: se află în stadiu de realizare a procedurii de implemen-

tare și de definitivare a aplicației informatice de înscriere de către Serviciul de Telecomunicații Speciale;

- prin implementarea acestui proiect vor primi sprijin peste 100.000 de IMM-uri și vor fi salvate peste 2.500 de locuri de muncă.

■ **MĂSURĂ: Finanțarea supracontractării proiectelor** depuse în cadrul Programului Operațional Regional 2014-2020, „Îmbunătățirea competitivității întreprinderilor mici și mijlocii” pentru cererile de finanțare a căror valoare nerambursabilă totală depășește valoarea alocării financiare (Memorandum aprobat în Ședința de Guvern din 31.07.2020). Măsurile propuse pentru contractarea proiectelor depuse în cadrul apelurilor dedicate mediului de afaceri din Axa prioritară 2 vizează:

- suplimentarea, cu 130 de milioane de euro, a alocării financiare a apelului dedicat microîntreprinderilor (cu valori ale proiectelor până la 200.000 de euro), pentru finanțarea tuturor proiectelor depuse, care îndeplinesc criteriile de eligibilitate și evaluare, în vederea contractării;
- suplimentarea, cu 450 de milioane de euro, a alocării financiare a apelului dedicat IMM-urilor (cu valori ale proiectelor cuprinse între 200.000 și 1.000.000 de euro);
- asigurarea unei alocări financiare de 550 de milioane de euro pentru lansarea apelului de proiecte dedicat IMM-urilor, pentru proiecte cu valori cuprinse între

1.500.000 și 6.000.000 euro (Ordin nr. 3685/2020 al MLPDA).

Rezultate:

- apelul de proiecte pentru axa 2.2 – proiecte IMM între 1.500.000 și 6.000.000 euro a fost lansat, iar perioada depunerii cererilor de finanțare este între 30 oct. – 31 nov. 2020.

■ **MĂSURĂ: Programul Național INNOTECH STUDENT** (HG nr. 558/2020), finanțat în cadrul Programului Operațional Capital Uman 2014-2020, axa prioritară 6 „Educație și competențe”, cu o valoare de 20 mil. euro, durata de implementare fiind până la data de 31 decembrie 2023. Valoarea maximă acordată pentru planurile aprobate este de 100.000 euro/plan de afaceri.

Rezultate:

- apelul de proiecte a fost deschis până la 30 sept. 2020.

■ **MĂSURĂ: Granturi pentru digitalizare prin implementarea Programului Național de digitalizare a microîntreprinderilor, întreprinderilor mici și mijlocii** (HG nr. 677/2020 și normele de aplicare adoptate prin Ordinele nr. 1092/2020 și 1093/2020 ale MFE), finanțat în cadrul Programului Operațional Competitivitate 2014-2020 cu un buget total de 150 milioane euro. Activitățile sprijinite pentru microîntreprinderi și IMM-uri sunt: activități pentru dezvoltarea de produse inovative în domeniul TIC, precum și activități de digitalizare a IMM-urilor, altele decât cele care au ca obiect principal de activitate TIC.

Rezultate:

□ ghidul a fost în consultare publică până pe 19 oct. 2020.

■ **MĂSURĂ: Educație digitală pentru angajați, prin implementarea unor programe naționale (Programul național „Competențe digitale pentru angajații din întreprinderi mari”, cu o valoare de 10 mil. euro, aprobat prin HG nr. 574/2020 și Programul național „Competențe digitale pentru angajații din sectorul întreprinderilor mici și mijlocii”, cu o valoare de 20 mil. euro, aprobat prin HG nr. 599/2020).** Programele sunt finanțate în cadrul Programului operațional Capital uman 2014-2020, axa prioritară 3 „Locuri de muncă pentru toți”, durata de implementare fiind până la data de 31 decembrie 2023. Activitățile eligibile în cadrul proiectelor ce pot fi finanțate se pot implementa exclusiv în zonele mai puțin dezvoltate (Centru, Sud-Est, Sud Muntenia, Nord-Est, Nord-Vest, Vest, Sud-Vest Oltenia) și au în vedere îmbunătățirea nivelului de cunoștințe aferente sectoarelor economice/domeniilor identificate conform SNC și SNCDI ale angajaților, cu accent pe sectoarele economice cu potențial competitiv.

Rezultate:

□ pentru programul „Competențe digitale pentru angajații din întreprinderi mari”, apelul de proiecte a fost lansat și este deschis până la 15 nov. 2020;

□ pentru programul „Competențe digitale pentru angajații din întreprinderi mici și

mijlocii”, apelul de proiecte a fost lansat și a fost deschis până la 30 octombrie 2020.

■ **MĂSURĂ: Granturi pentru antreprenoriat rural, prin implementarea Programului Național „Sprijin pentru înființarea de întreprinderi sociale în mediul rural” (HG nr. 595/2020), cu o valoare de 30 mil. euro, finanțat în cadrul Programului operațional Capital uman 2014-2020, axa prioritară 4 “Incluziunea socială și combaterea sărăciei”, durata de implementare fiind până la data de 31 decembrie 2023.** Obiectivul Programului constă în înființarea și dezvoltarea de întreprinderi sociale, inclusiv întreprinderi sociale de inserție, în mediul rural, pentru integrarea pe piața muncii a persoanelor din grupurile vulnerabile și combaterea sărăciei, beneficiarii finali fiind persoanele care doresc să înființeze întreprinderi sociale. Valoarea maximă acordată pentru planurile aprobate este de 200.000 euro/plan de afaceri, reprezentând maximum 100% din totalul cheltuielilor eligibile.

Rezultate:

□ apelul de proiecte a fost lansat și este deschis până la 15 dec. 2020.

■ **MĂSURĂ: Instalarea tinerilor fermieri prin proiecte aferente submăsurii 6.1 din Programul Național de Dezvoltare Rurală (OMADR nr. 190/2020).** Fondurile disponibile sunt în cuantum de 43 mil. euro, din care 20 mil. euro pentru tinerii fermieri din diaspora. Sprijinul (40.000 euro sau 50.000 euro, în funcție de producția standard a exploatației)

va fi acordat pentru facilitarea începerii activităților agricole pentru instalarea tânărului fermier. **Sprijinirea tinerilor fermieri** este realizată și prin oferirea posibilității de a concesiona teren în suprafață de maxim 50 de hectare din domeniul public al statului. (OUG nr. 154/2020)

Rezultate:

- apapel de proiecte pentru submăsura 6.1 a fost deschis până la 15 oct. 2020;
- ghidul pentru submăsura 6.1. diaspora a fost în consultare publică până pe 12 oct. 2020.

MĂSURĂ: Granturi pentru investiții în energie regenerabilă - măsuri financiare în favoarea sectoarelor sau a sub-sectoarelor care sunt expuse unor riscuri semnificative de relocare (OUG nr. 134/2020). Măsura prevede armonizarea cadrului legal în vigoare pentru permiterea acordării ajutoarelor de stat întreprinderilor din sectoarele și sub-sectoarele considerate a fi expuse la un risc important de relocare a emisiilor de dioxid de carbon ca urmare a costurilor aferente certificatelor ETS în prețul energiei electrice. Bugetul preconizat este de 15 % din veniturile obținute în 2019 de România prin vânzarea la licitație a certificatelor de emisii EUA și EUAA.

MĂSURĂ: Granturi pentru producerea de energie electrică pentru IMM-uri și domeniul HORECA - Programul „ELECTRIC UP” (OUG nr. 159/2020). Se acordă ajutoare de minimis, în sumă maximă de 100.000 euro/beneficiar, reprezentând maxim 100% din

valoarea cheltuielilor eligibile, pentru perioada 2020-2026. Suma necesară implementării acestui program este de 476 milioane lei în primul ciclu de finanțare.

MĂSURĂ: Schemă de ajutor de stat pentru stimularea investițiilor cu impact major în economie (HG nr. 628/2020 privind modificarea și completarea H.G. nr. 807/2014) – schemă de ajutor de stat având ca obiectiv stimularea investițiilor cu impact major în economie, care finanțează activele corporale și necorporale aferente unei investiții noi – investiții în active fixe de înaltă tehnologie, pentru realizarea de produse cu valoare adăugată mare, adresate atât pieței interne cât și competitive la export. Bugetul maxim al schemei de ajutor de stat este de cca. 925 milioane euro, cu posibilitatea suplimentării, iar ajutorul de stat se acordă, sub formă de sume nerambursabile, întreprinderilor care realizează o investiție inițială cu o valoare totală, fără T.V.A., de minimum 4,5 milioane lei. Sunt considerate cheltuieli eligibile cheltuielile cu active corporale și necorporale, precum și cheltuielile privind închirierea construcțiilor aferente investiției inițiale.

Rezultate:

- începând cu noiembrie 2019, în baza schemei de ajutor de stat instituită prin HG nr. 807/2014, au fost aprobate spre finanțare 21 proiecte de investiții, în valoare totală de aproximativ 1,76 mld. lei, care au generat 2.612 noi locuri de muncă și pentru care s-a aprobat un ajutor de stat în valoare totală de cca. 665 mil. lei. Aceste proiecte generează contribuții directe

la dezvoltarea regională prin plata de taxe și impozite de cca. 808 mil. lei. Până în prezent au demarat 11 proiecte de investiții din cele 21 aprobate spre finanțare;

- până în prezent, pentru acordurile pentru finanțare emise anterior, în baza schemei de ajutor de stat instituită prin HG nr. 807/2014, s-au efectuat plăți în valoare de cca. 499,5 mil. lei;
- în prezent, se află în analiză 8 cereri de acord pentru finanțare, pentru proiecte de investiții în valoare de cca. 446 mil. lei, pentru care valoarea ajutorului de stat solicitat este de cca. 190 mil. lei, iar implementarea proiectelor de investiții va genera crearea a 629 noi locuri de muncă;
- modificările aduse prin HG nr. 628/2020 au vizat în principal prelungirea perioadelor pentru emiterea acordurilor pentru finanțare și efectuarea plăților (emitere acorduri până la data de 31.12.2023 și efectuare plăți până la data de 31.12.2028), precum și relaxarea unora dintre condițiile de accesare a finanțării nerambursabile;
- ghidul solicitantului și ghidul de plată elaborate au fost aprobate prin OMFP nr. 2659/2020.

MĂSURĂ: Schemă de ajutor de stat pentru sprijinirea investițiilor care promovează dezvoltarea regională prin crearea de locuri de muncă (HG nr. 598/2020 privind modificarea și completarea H.G. nr. 332/2014) – schema de ajutor de stat pentru sprijinirea investițiilor care promovează dezvoltarea

regională prin crearea de locuri de muncă, care finanțează costurile salariale înregistrate pe o perioadă de 2 ani consecutivi ca urmare a realizării unei investiții. Se prelungește până la data de 31 decembrie 2023 perioada de acordare a finanțărilor pentru schema de ajutor conform HG 332/2014 și până în anul 2028 perioada pentru plata ajutorului de stat respectiv.

Rezultate:

- până în prezent, pentru acordurile pentru finanțare emise anterior, în baza schemei de ajutor de stat instituită prin HG nr. 332/2014, s-au efectuat plăți în valoare de cca. 38 mil. lei;
 - modificările aduse prin HG nr. 598/2020 au vizat în principal prelungirea perioadelor pentru emiterea acordurilor pentru finanțare și efectuarea plăților (emitere acorduri până la data de 31.12.2023 și efectuare plăți până la data de 31.12.2028), introducerea mecanismului de depunere continuă a cererilor pentru finanțare și eliminarea selecției pe bază de punctaj, precum și relaxarea unora dintre condițiile de accesare a finanțării nerambursabile;
 - ghidul solicitantului și ghidul de plată au fost aprobate prin OMFP nr. 2658/2020.
- MĂSURĂ:** Schemă de ajutor de stat pentru despăgubirea fermierilor care au înființat culturi în toamna anului 2019, afectați de efectele secetei (OUG nr. 148/2020).

Rezultate:

□ schema a fost aprobată de CE, iar perioada de depunere a cererilor pentru ajutorul de stat a fost de 10 zile lucrătoare, începând cu 3 septembrie 2020.

□ buget alocat de peste 850 milioane lei pentru un număr de 27.861 beneficiari

MĂSURĂ: Schemă de ajutor de stat pentru susținerea activității crescătorilor din sectorul bovin (OUG nr. 149/2020) – Beneficiarii ajutorului sunt crescătorii din sectorul bovinelor, respectiv întreprinderi individuale și familiale, persoane fizice autorizate, persoane fizice, după caz, precum și persoane juridice care desfășoară activitate de creștere a bovinelor și care dețin minimum 100 capete femele adulte. Pentru fiecare beneficiar valoarea ajutorului nu depășește echivalentul în lei a 100.000 euro, iar cuantumul ajutorului este de 100 euro/Unitatea Vită Mare (UVM), echivalent în lei. Valoarea totală maximă a schemei de ajutor de stat este de 35,7 mil. lei.

Rezultate:

□ au depus cereri de înscriere un număr 543 fermieri.

MĂSURĂ: Schemă de ajutor de stat pentru susținerea activității crescătorilor din sectorul suin (OUG nr. 150/2020). Beneficiarii ajutorului sunt întreprinderile individuale și familiale, persoanele fizice autorizate, după caz, precum și persoanele juridice care desfășoară activitate de îngrășare și/sau repro-

ducție a suinelor, iar ajutorul de stat se acordă pe capacitatea de producție deținută de beneficiar, respectiv locurile de cazare, echivalent UVM, funcție de categoriile de porcine. Pentru fiecare beneficiar valoarea ajutorului nu depășește echivalentul în lei a 100.000 euro, iar cuantumul ajutorului este de 100 euro/UVM, echivalent în lei. Valoarea totală maximă a schemei de ajutor de stat este de 119,56 mil. lei.

Rezultate:

□ au depus cereri de înscriere un număr de 297 fermieri.

MĂSURĂ: Schemă de ajutor de stat pentru susținerea activității crescătorilor din sectorul avicol (OUG nr. 151/2020). Beneficiarii ajutorului sunt întreprinderile individuale și familiale, persoanele fizice autorizate, după caz, precum și persoanele juridice care desfășoară activitate de reproducție și/sau incubatie și/sau creștere a păsărilor pentru carne sau ouă, iar ajutorul de stat se acordă pe capacitatea de producție deținută de beneficiar, echivalent UVM, în funcție de speciile și categoriile de păsări. Pentru fiecare beneficiar valoarea ajutorului nu depășește echivalentul în lei a 100.000 euro, iar cuantumul ajutorului este de 100 euro/UVM, echivalent în lei. Valoarea totală maximă a schemei de ajutor de stat este de 109,8 mil. Lei.

Rezultate

□ au depus cereri de înscriere un număr de 315 fermieri.

MĂSURĂ: Schemă de ajutor de minimis pentru compensarea efectelor fenomenelor hidrometeorologice nefavorabile asupra sectorului apicol (HG nr. 716/2020), cu un buget maxim de cca. 50 mil. lei.

Rezultate:

- cuantumul ajutorului este în valoare de 25 lei/familia de albine;
- valoarea totală a schemei de ajutor este de 49.948 mii lei;
- au depus cerere de înscriere un număr de 16.296 apicultori.

MĂSURĂ: Schemă de ajutor de stat pentru susținerea activității aeroporturilor regionale (OUG nr. 167/2020) – acordarea de sprijin financiar pentru susținerea activității aeroporturilor regionale cu un trafic situat între 200.000-300.000 călători/an, aflate în subordinea unor județe, pentru compensarea pierderilor înregistrate în perioada martie-iunie 2020 de regiile autonome respective. Bugetul maxim al schemei de ajutor de stat este de cca. 22 mil. lei.

MĂSURĂ: Schemă de ajutor de stat privind sprijinirea industriei cinematografice (HG nr. 712/2020). Au fost alocate încă 150 de milioane de euro, pentru următorii trei ani, sumă destinată sprijinirii acestei industrii. Astfel, bugetul maxim al schemei de ajutor de stat a ajuns la 1,2 miliarde de lei, echivalentul a aproximativ 250 milioane de euro.

MĂSURĂ: Schemă de ajutor de stat (cu un

buget total estimat de 291 milioane euro), a marilor consumatori de energie din 15 ramuri din industrie, producători români care au angajați direct și indirect peste 100.000 de salariați, unde exista un risc foarte mare de relocare ca urmare a transferului costului emisiilor de gaze cu efect de seră în prețul energiei electrice (OUG nr. 85/2020).

Rezultate:

- primul mare consumator industrial energointensiv care și-a depus dosarul în cadrul acestei scheme de ajutor de stat, Alro Slatina, a beneficiat de plata a cca. 243 mil. lei. Prin acordarea acestei scheme de ajutor de stat sunt susținute mii de locuri de muncă (3.000 de angajați la Alro).

II. Scheme de garantare și de asigurare a lichidității

MĂSURĂ:

Implementarea unui program multianual de sprijinire a IMM-urilor, IMM Invest prin garantarea unor credite și subvenționarea dobânzilor pentru aceste finanțări (OUG nr. 29/2020 completat de OUG nr. 42/2020, OUG 89/2020 și normele de aplicare);

Majorarea plafonului IMM Invest de la 15 mld. lei la 20 mld. lei (OUG nr. 143/2020, HG nr. 778/2020).

Rezultate:

La data de 14.10.2020 avem următoarea situație:

Dobânzi aferente creditelor utilizate	10,649,159	RON	
Comisioane de administrare	20,480,034	RON	
Comisioane de risc	58,737,415	RON	
Valoarea creditelor utilizate până la 31.08.2020	2,583,005,390	RON	
Nr IMM-uri înscrise	69,791		
Nr locuri de munca	763,783		
Capital subscris solicitat	27,287,131,256	RON	
Investiții subscrise solicitate	61,816,392,265	RON	
TOTAL subscris solicitat	89,103,523,521	RON	
TOTAL solicitări analizate în portal	131,094		
Transmise la banca în analiză	33,895		
Credite aprobate de bănci	18,506		14,294,514,220 RON
Credite respinse de bănci	22,607		

1.1) Structura solicitărilor IMM Invest pe Categoriile IMM

Categorie IMM	Cererile	Capital	Investiții	Personal
microintreprindere	50,215	9,812,148,931	33,418,411,998	153,937
intreprindere mica	15,875	8,757,798,222	20,772,014,283	291,886
intreprindere mijlocie	3,701	8,717,184,103	7,625,965,984	317,960
Total	69,791	27,287,131,256	61,816,392,265	763,783

1.2) Structura CREDITE APROBATE IMM Invest pe Categoriile IMM

Categorie IMM	Numar credite acordate	Valoare totala credite acordate (RON)
Microintreprindere	10,189	4,594,777,447
Intreprindere mica	6,893	6,341,621,372
Intreprindere mijlocie	1,424	3,358,115,401
Total	18,506	14,294,514,220

1.3) Distribuția solicitărilor IMM Invest pe finanțatori

BANCA	Cereri	Capital	Investiții	Personal
BANCA TRANSILVANIA	27,610	8,438,974,155	20,579,440,566	243,716
RAIFFEISEN BANK	6,229	2,552,173,658	5,239,558,112	
ING BANK	6,178	2,255,766,207	4,837,190,471	61,483
BCR SA	5,539	2,168,299,617	4,536,171,364	68,611
BRD GSG	4,680	1,766,181,974	3,468,169,120	62,508
CEC BANK SA	4,162	1,994,725,712	4,807,439,563	51,169
UNICREDIT BANK	3,380	2,276,788,332	3,909,025,907	54,411
OTP BANK	2,001	991,004,362	2,256,757,149	66,044
LIBRA BANK	1,886	828,456,664	3,113,851,033	22,322
ALPHA BANK	1,723	696,472,519	1,425,120,131	26,152
GARANTI BANK SA	1,132	417,159,799	1,288,788,729	22,162
FIRST BANK	1,019	526,526,726	1,304,028,012	14,846
PATRIA BANK	987	365,178,266	962,771,595	9,764
INTESA SANPAOLO BANK	954	567,423,723	988,124,719	12,999
BANCA ROMANEASCA	806	401,882,260	741,490,479	12,505
EXIM BANK	639	555,746,577	1,289,290,783	9,046
PRO CREDIT BANK	294	161,328,043	400,837,978	13,764
IDEA BANK	283	95,710,960	210,647,760	2,269
VISTA BANK	182	164,005,701	278,458,797	5,102
CREDIT AGRICOLE	81	44,741,000	149,920,000	3,248
PORSCHE BANK	16	16,700,000	14,600,000	1,027
BANCA COOPERATISTA DELTA	9	885,000	14,710,000	590
BRCI	1	1,000,000	-	45
Grand Total	69,791	27,287,131,256	61,816,392,265	763,783

1.4) Distribuția CREDITE APROBATE IMM Invest pe finanțatori

Finantatori	Numar Credite	Valoari Credite
ALPHA BANK	661	444,387,117.36
BCR	1433	1,140,768,478.58
BRD	1531	910,428,564.12
PATRIA BANK	109	161,187,946.05
CEC BANK	1237	1,206,446,243.13
CREDIT AGRICOLE	24	35,234,100.00
EXIM BANK	391	713,763,378.24
GARANTI BANK	57	45,113,508.00
ING	1144	1,059,935,291.91
INTESA	525	402,339,270.42
LIBRA BANK	186	146,846,640.60
VISTA	39	90,280,080.00
OTP BANK	568	533,906,660.36
FIRST BANK	300	270,908,025.63
PROCREDIT BANK	76	80,983,034.88
PORSCHE	14	36,036,000.00
RAIFFEISEN BANK	2011	1,481,367,242.52
IDEA	74	52,942,428.00
BANCA ROMANEASCA	275	421,106,862.00
TRANSILVANIA	7055	4,010,077,316.39
UNICREDIT BANK	796	1,050,456,031.68
BRCI	1	132,000.00
TotalGeneral	18506	14,294,514,219.86

1.5) Top 30 coduri CAEN după volumul de finanțare al creditelor aprobate:

CAEN	Cereri	Capital	Investiții	Personal	
4941	4,063	1,197,695,049	2,678,849,690	35,408	Lucrari de constructii a cladirilor rezidentiale si nerezidentiale
4120	2,970	1,572,826,043	4,304,550,778	47,072	Restaurante
5610	2,580	936,082,288	2,305,037,111	42,219	Cultivarea cerealelor (exclusiv orez), plantelor leguminoase si a plantelor producatoare de seminte oleaginoase
0111	1,793	800,249,420	2,222,273,355	14,026	Comert cu amanuntul in magazine nespecializate, cu vanzare predominanta de produse alimentare, bauturi si tutun
4711	1,298	374,268,089	996,550,126	13,341	Intretinerea si repararea autovehiculelor
4520	1,238	362,456,710	1,032,355,380	12,450	Activitati de consultanta pentru afaceri si management
7022	1,018	223,173,257	903,371,868	4,497	Comert cu amanuntul prin intermediul caselor de comenzi sau prin internet
4791	949	262,189,444	455,580,994	4,820	Baruri si alte activitati de servire a bauturilor
5630	947	203,949,782	563,636,003	7,768	Comert cu ridicata nespecializat
4690	911	431,963,550	660,041,771	9,645	Activitati de contabilitate si audit financiar; consultanta in domeniul fiscal
6920	835	99,046,565	221,284,581	3,421	Comert cu ridicata al materialului lemnos si al materialelor de constructii si echipamentelor sanitare
4673	833	452,081,011	755,066,867	10,880	Activitati de inginerie si consultanta tehnica legate de acestea
7112	798	263,164,316	842,225,681	8,358	Comert cu amanuntul in magazine nespecializate, cu vanzare predominanta de produse nealimentare
4719	787	225,551,796	316,927,001	6,796	Inchirierea si subinchirierea bunurilor imobiliare proprii sau inchiriate
6820	710	188,806,921	1,610,189,230	7,345	Intermedieri in comerul cu produse diverse
4619	649	225,259,293	421,290,120	4,679	Lucrari de instalatii electrice
4321	648	298,736,333	589,741,535	10,268	Fabricarea painii; fabricarea prajiturilor si a produselor proaspete de patiserie
1071	626	235,921,311	365,491,648	12,824	Activitati ale agentilor de publicitate
7311	602	164,608,069	422,057,295	5,222	Lucrari de instalatii sanitare, de incalzire si de aer conditionat
4322	591	264,334,132	468,920,151	8,801	Activitati de asistenta stomatologica
8623	566	89,418,822	360,930,481	2,801	Hoteluri si alte facilitati de cazare similare
5510	563	310,174,121	1,168,760,805	14,554	Alte transporturi terestre de calatori n.c.a
4939	551	224,883,301	448,287,000	8,706	Comert cu amanuntul de piese si accesorii pentru autovehicule
4532	521	149,464,660	279,403,952	4,199	Coafura si alte activitati de infrumusetare
9602	502	64,996,451	164,099,372	3,187	Dezvoltare (promovare) imobiliara
4110	488	189,143,101	1,631,396,187	4,039	Comert cu amanuntul al imbracamintei, in magazine specializate
4771	464	126,891,114	199,441,400	4,072	Facilitati de cazare pentru vacante si perioade de scurta durata
5520	457	87,555,117	406,633,906	2,410	Activitati de realizare a soft
6201	442	162,371,530	388,935,919	5,403	Comert cu amanuntul al altor bunuri noi, in magazine specializate
4778	429	149,355,934	293,326,012	4,286	Lucrari de constructii a drumurilor si autostrazilor
4211	427	414,026,001	723,901,195	14,164	Fabricarea de mobila n.c.a.

MĂSURĂ: Garanții de stat pentru credite companii mari – 8 miliarde de lei (Memorandum MFP/Eximbank, OUG nr. 127/2020, HG nr. 696/2020).

Rezultate:

Demararea unui program (circa 8 miliarde lei) de sprijinire a companiilor mari și a IMM-urilor cu o cifră de afaceri mai mare de 20 de milioane

de lei și care pot beneficia de garanții de stat pentru credite de investiții și de capital de lucru de până la 80%. Programul a devenit operațional, odată cu **semnarea Conventiei** de administrare a fondurilor statului, **transmiterea spre aprobare** Comitetului Interministerial de Finanțări, Garanții și Asigurări (CIFGA) a Normei Finanțări EximBank în cadrul schemei de ajutor de stat COVID-19, a Normei Garanții EximBank în cadrul schemei de ajutor de stat COVID-19 și

Procedurii Acordare credite și garanții EximBank în cadrul schemei de ajutor de stat COVID-1, și **publicarea** în Monitorul Oficial.

MĂSURĂ: Schema de garantare a creditului comercial - plafon 1 mld. lei (Memorandum aprobat în Ședința de Guvern din 22.07.2020; OUG nr. 146/2020 privind aprobarea Programului IMM FACTOR - Produs de garantare a creditului comercial și a Schemei de ajutor de stat asociate acestuia).

Rezultate:

- Implementarea unui program de garantare a creditului comercial furnizor - Programul IMM Factor, pentru a asigura garantarea unor facilități de plată între comercianți (OUG 146/2020, subsecvență Memorandumului „Aprobarea Programului IMM FACTOR – Produs de garantare a creditului comercial” din 22.07.2020).
- Instituirea unei scheme de garantare a creditului comercial (Memorandum „Instituirea unei scheme de ajutor de stat în vederea susținerii accesului companiilor la creditul comercial pentru relansarea economiei României”- 31.07.2020). Programul urmărește stimularea expunerii la risc a asiguratorilor și facilitarea accesului companiilor la asigurarea creditului comercial, prin emiterea de garanții de către stat în favoarea asiguratorului de credit comercial în procent de până la 80% din dauna nerecuperată a asiguratorului de credit comercial în contul livrărilor prestărilor de servicii, după procedura de recuperare a daunelor efectuate către acești asiguratorii.

Normele metodologice de aplicare vor fi supuse aprobării Guvernului după aprobarea schemei de garantare asociate programului de către Comisia Europeană.

MĂSURĂ: Schema de garantare IMM Leasing privind acordarea de facilități de garantare de către stat pentru finanțările de tip leasing financiar pentru achiziționarea de bunuri mobile noi sau second-hand necesare realizării activităților IMM-urilor, precum și întreprinderilor afiliate care au un număr egal sau mai mare de 250 de angajați, în calitate de utilizatori (OUG nr. 118/2020, completată de OUG nr. 138/2020 și norme de aplicare adoptate prin HG nr. 766/2020).

Rezultate:

- programul va deveni operațional odată cu aprobarea prin OMFP a formularisticii necesare și încheierea convențiilor de garantare între F.N.G.C.I.M.M. și instituțiile financiare interesate să acceseze programul, ordinul aflându-se în curs de avizare în cadrul MFP.
- **MĂSURĂ: Schema de garantare pentru sectorul aviatic** (OUG nr. 139/2020) – pentru acordarea unor ajutoare de stat societății comerciale Compania Națională TAROM SA și societății comerciale Blue Air Aviation SA pentru compensarea pierderilor provocate de pandemia de COVID-19 - garanții de stat (317 mil. lei pentru TAROM și 300 mil. lei pentru Blue Air) pentru obținerea unor credite pentru compensarea pierderilor, asigurarea nevoilor de finanțare a acestor companii, cu

unele condiții care trebuie îndeplinite de către acestea (HG nr. 862/1202 HG pentru aprobarea condițiilor de acordare a garanției de stat – Blue Air).

III. Instrumente financiar-bancare de creștere a capitalizării

MĂSURĂ: Bonificații pentru creșterea capitalizării companiilor - stimulare pentru creșterea capitalurilor proprii prin reducerea impozitului pe profit pentru creștere anuală a capitalului propriu ajustat (OUG 153/2020).

Rezultate:

- stimularea capitalizării societăților și deblocarea fluxurilor de numerar și întărirea disciplinei financiare;
- acordarea unor reduceri a impozitului pe profit, impozitului pe veniturile microîntreprinderilor sau impozitului specific unor activități, pentru situațiile în care contribuabilii înregistrează capitaluri proprii pozitive, creșteri ale capitalurilor proprii ajustate fiscal, în anul curent față de anul de referință 2020, respectiv față de anul precedent.

IV. Măsurile economice și bugetar-fiscale pentru susținerea mediului de afaceri

MĂSURĂ: Rambursarea TVA, inclusiv în cazul deconturilor cu sumă negativă cu efectuarea ulterioară a inspecției fiscale, până la 25 ianuarie 2021 (OUG nr. 48/2020, modificată de OUG nr. 99/2020 și OUG nr. 181/2020)

Rezultate:

- au fost soluționate un număr de **71.186** cereri de rambursare TVA, cu **12.589** mai multe față de anul precedent, suma restituită fiind mai mare cu **3 mld. lei** față de aceeași perioadă a anului 2019;
- eliminarea procedurii de înregistrare în scopuri de TVA pe baza criteriilor pentru evaluarea riscului fiscal, pentru cei care solicită înregistrarea. Procedura nouă se va derula pe baza unei analize de risc realizată de ANAF, în urma analizei putând fi anulată înregistrarea în scopuri de TVA (OUG nr. 69/2020)
- **MĂSURĂ: Prorogarea unor termene** (măsurile fiscale aplicabile până la 25 decembrie 2020, conform OUG nr. 181/2020) – **nu se calculează și nu se datorează dobânzi și penalități de întârziere pentru obligațiile fiscale** din perioada menționată, suspendându-se și procedurile de executare silită prin poprire. Prevederile sunt importante deoarece întârzierile la plată sau neplata în această perioadă nu vor atrage dobânzi și penalități, iar contribuabilii rămân eligibili să participe, de exemplu, la procedurile de achiziții publice și nu riscă să li se anuleze diverse autorizații. Prin OUG nr. 181/2020 a fost aprobată eşalonarea acestor datorii pe o perioadă de maxim 12 luni, cu anumite condiții. De asemenea, este prevăzută și **prelungirea scutirii de obligația plății impozitului specific pentru anumite domenii economice**, pentru perioada rămasă până la sfârșitul anului 2020 (prevăzută inițial de OUG nr. 99/2020). În plus, a fost prelungit până la 31 martie 2021 termenul până la care debitorii trebuie să notifice organul fiscal competent privind

intenția de a solicita restructurarea obligațiilor bugetare (solicitarea trebuind depusă până la 30 iunie 2021).

Rezultate:

□ în perioada martie-septembrie 2020, alte sume amânate totalizează 16,15 mld lei.

V. Programe de finanțare, investiții strategice și de mediu

▣ **MĂSURĂ: Finanțarea extinderii rețelelor de gaze naturale – Programul național de racordare a populației și clienților non-casnici la sistemul inteligent de distribuție a gazelor naturale** (OUG nr. 128/2020 și Ordinul MFE 936/2020). Programul are o valoare de 1 mld. euro și se derulează în două etape, prima fiind aferentă perioadei de programare 2014 - 2020 cu o valoare de 235 de mil. euro, iar cea de a doua etapă fiind prevăzută pentru perioada de programare 2021- 2027, cu o valoare estimată de 800 mil. euro. Beneficiarii eligibili sunt autoritățile publice locale și asociațiile de dezvoltare intercomunitară. Sunt prevăzute a fi racordate un număr de 30.000 de gospodării la rețeaua de distribuție de gaze naturale, pe lângă înființarea de rețele de distribuție de gaze naturale. De asemenea, se vor putea finanța activități care prevăd extinderea rețelei actuale de distribuție a gazelor naturale.

Rezultate:

□ pentru etapa 1, ghidul solicitantului este aprobat iar apelul de proiecte este deschis până la 17 dec. 2020.

▣ **MĂSURĂ: Programul de stimulare a înnoirii parcului auto național – Programul „Rabla”.** Programul are 2 componente, „Rabla clasic” pentru vehicule cu motor pe combustie sau hibrid fără plug-in (buget 405 mil. lei din Fondul pentru Mediu) și respectiv „Rabla Plus” pentru vehicule 100% electrice sau hibrid cu tehnologia plug-in (buget 140 mil. lei în primă fază, urmat de o suplimentare de 60 milioane de lei, din Fondul pentru Mediu).

Rezultate:

□ în anul 2020 au fost introduse mai multe noutăți în „Rabla clasic”: ecobonus mai mare pentru mașinile hibride, ecobonus pentru mașinile cu sistem GPL și posibilitatea achiziționării de motociclete în program. Pentru persoanele juridice, au fost achiziționate 1.006 autovehicule, cu o valoare totală de 7,7 milioane de lei. S-au înscris în program și 38.933 de persoane fizice, fiind deja achiziționate 32.902 mașini noi și 116 motociclete;

□ prin „Rabla Plus” au fost achiziționate de către persoane fizice și persoane juridice 1.507 autovehicule (1.217 pur electrice și 290 hibrid plug-in), în valoare de 60.507.000 lei.

▣ **MĂSURĂ: Programul Transport public ecologic – stații de reîncărcare pentru vehicule electrice în municipiile reședință de județ** (buget alocat 92 mil. lei din Fondul pentru Mediu), pentru reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră în transporturi, prin promovarea infrastructurii pentru vehiculele de transport rutier nepoluant din punct de vedere energetic.

Rezultate:

□ au fost depuse 37 de dosare pentru un număr de 288 stații de reîncărcare, cu un număr de 631 de puncte de reîncărcare aferente.

▣ **MĂSURĂ:** Programul Iluminat public stradal (buget alocat 504 mil. lei din Fondul pentru Mediu), pentru sprijinirea eficienței energetice și a gestionării inteligente a energiei în infrastructura de iluminat public prin înlocuirea corpurilor de iluminat cu un consum ridicat de energie electrică cu corpuri de iluminat cu LED.

Rezultate:

□ au fost aprobate 50 de dosare de finanțare, pentru suma de 33,4 milioane de lei, urmând a se încheia contractele de finanțare nerambursabilă.

▣ **MĂSURĂ:** Programul privind instalarea sistemelor de panouri fotovoltaice pentru gospodării izolate neracordate la rețeaua de distribuție a energiei electrice, beneficiari fiind unitățile administrativ-teritoriale (buget alocat 230 mil. lei din Fondul pentru Mediu).

Rezultate:

□ au depus cereri de finanțare 114 unități administrativ-teritoriale. Au fost semnate 11 contracte de finanțare în valoare de 7,15 milioane de lei, restul contractelor fiind în curs de perfectare.

▣ **MĂSURĂ:** Programul Casa Eficientă Energetic (buget alocat 429 mil. lei din Fondul pentru Mediu), pentru creșterea eficienței energetice în clădiri unifamiliale, prin reabilitarea clădirilor unifamiliale prin izolarea pereților, a acoperișului, înlocuirea părților vitrate etc., beneficiari fiind persoane fizice.

enței energetice în clădiri unifamiliale, prin reabilitarea clădirilor unifamiliale prin izolarea pereților, a acoperișului, înlocuirea părților vitrate etc., beneficiari fiind persoane fizice.

Rezultate:

□ s-au înscris în program, prin aplicația informatică, peste 10.000 de solicitanți, dosarele acestora urmând a fi evaluate.

▣ **MĂSURĂ:** Programe de investiții în managementul apelor și lucrărilor hidrotehnice și fondului forestier, derulate de MMAP

Rezultate:

□ lansarea Fazei a-II-a a programului de „Reabilitarea zonei costiere”, finanțat din fonduri europene (buget 800 mil. euro) - lucrări de înnisipare artificială a zonelor de plajă existente, montarea de diguri de stabilizare a falezelor, ziduri de sprijin etc., pentru creșterea suprafețelor plajelor pe litoral cu circa 60,6 ha, în prima etapă, și cu 225 ha, în etapa a doua, până în anul 2023, eliminarea pericolului eroziunii malurilor și protejarea construcțiilor adiacente, precum și protejarea mediului marin și a speciilor de plante și animale terestre;

□ finanțarea de la bugetul de stat cu o valoare totală alocată de 123 milioane de lei a 82 obiective hidrotehnice;

□ finanțarea împăduririi terenurilor degradate (68 de perimetre de reconstrucție ecologică pe terenuri degradate, finanțate din venituri

proprii, cu valoarea totală alocată de 9,4 milioane lei), a perdelelor forestiere de protecție (40 de obiective de investiții privind înființarea de perdele forestiere, finanțate din fonduri de la bugetul de stat și din venituri proprii, cu valoarea totală alocată de 33,4 milioane de lei), a lucrărilor de **corectare a torenților** (67 de obiective de investiții de corectare a torenților și reabilitare a drumurilor forestiere, finanțate de la bugetul de stat, cu valoarea totală alocată de 11,1 milioane de lei) și **reabilitare a drumurilor forestiere** (16 obiective de investiții, finanțate prin credit BDCE, în cadrul Proiectului destinat reconstrucției drumurilor forestiere afectate de inundații și corectarea torențelor din zonele forestiere, în valoare de 3,5 milioane lei).

MĂSURĂ: Programul Noua Casă (OUG nr. 129/2020) pentru facilitarea accesului persoanelor fizice la achiziția unei locuințe prin contractarea de credite garantate de stat. Statul garantează 60% din creditele ipotecare pentru locuințe noi cu un preț maxim de 140.000 euro și 50% pentru locuințele vechi, până la un plafon de 70.000 euro, iar avansul este de 5% pentru locuințele vechi și de 15% pentru locuințele mai noi de 5 ani, sau care au fost recent consolidate antiseismic.

Rezultate:

- 1.385 solicitări din care s-au aprobat 599;
- în anul 2020 au fost emise un număr de **5.988 garanții, în valoare totală de 646,8 milioane lei.**

Name	Numar	Valoare Finantare
Garantie Noua Standard	311	70,100,193
Garantie Noua Superioara	20	7,320,285
Total Standard	331	77,420,478
Promisiune Noua Standard	235	58,343,228
Promisiune Noua Superioara	33	10,655,078
Total Superioara	268	68,998,306
Grand Total	599	146,418,784

MĂSURĂ: Măsurile pentru elaborarea Planului Național de Redresare și Reziliență (OUG nr. 155/2020)

Rezultate:

- **Elaborarea PNNR** pentru ca, ulterior, negocierile să se deruleze până în luna aprilie 2021, în vederea emiterii deciziei Comisiei Europene de aprobare a planului național.

VI. Măsuri active pentru susținerea locurilor de muncă din economie

MĂSURĂ: Măsuri de sprijin destinate salariaților și angajatorilor (OUG nr. 132/2020, HG nr. 719/2020) – finanțarea programului

Sprijin pentru:	Număr beneficiari	Sume plătite până la data de 28 oct 2020
Zilieri	3.370	3,4 milioane lei
Telesalariați	10.999	27,497 milioane lei

Estimări total 2.400.910 mii lei

Reducerea timpului de muncă:

Număr beneficiari estimat 500.000 angajați

Sumă medie lunară/persoană : 1.125 lei, brut

Sume totale necesare: 500.000 x 1.125 lei x 3 luni = 1.687.500 mii lei

Zilieri:

Număr beneficiari estimat 60.000 zilieri

Sumă medie lunară/persoană : 781 lei, brut

Sume totale necesare: 60.000 x 781 lei x 3 luni = 140.580 mii lei

Sezonieri:

Număr beneficiari estimat 20.000 sezonieri

Sumă medie lunară/persoană : 1.245 lei, brut

Sume totale necesare: 20.000 x 1.245 lei x 3 luni = 74.700 mii lei

Stimulent telemuncă

Număr beneficiari: 10.000

Sume necesare: 10.000 x 2500 lei = 25.000 mii lei

Indemnizație alți profesioniști:

Număr beneficiari estimat 70.000

Sumă medie lunară/persoană : 2.253 lei, brut

Sume totale necesare: 70.000 x 2.253 lei x 3 luni = 473.130 mii lei

Din suma totală de 2.400.910 mii lei, prin plata impozitelor și contribuțiilor aferente sumelor acordate individual, se fac venit la bugetul de stat aproximativ 2.071.692 mii lei din care contribuții sociale 1.747.210 mii lei și impozit 324.482 mii lei.

MĂSURĂ: Prelungirea șomajului tehnic (OUG nr. 30/2020 cu completările ulterioare , OUG nr. 92/2020 și Memorandum „Acord de principiu privind contractarea de împrumuturi de la Uniunea Europeană în cadrul instrumentului european de sprijin temporar pentru atenuarea riscurilor de șomaj într-o situație de urgență (SURE), ca urmare a apariției epidemiei de COVID-19”)

Rezultate:

Indemnizația de șomaj tehnic	Număr beneficiari	Sume plătite până la data de 28 oct 2020
Pentru angajați	1.200.000	4,122 miliarde lei
Pentru profesioniști (PFA, II, IF, etc.)	92.950	867 milioane lei
TOTAL	1.292.950	4,989 miliarde lei

MĂSURĂ: Decontarea a 41,5% din salariul de bază brut aferent locului de muncă ocupat începând cu luna iulie 2020 (OUG nr. 92/2020)

Rezultate:

Sprijin de 41,5% din salariul brut	Număr beneficiari	Sume plătite până la data de 28 oct 2020
	646.500	2,065 miliarde lei

□ impact bugetar estimat de 3,7 miliarde lei, 298 mil Euro din POCU

□ Contract finanțare #SPER semnat în 28.05.2020

VII. Măsurile în domeniul protecției sociale

MĂSURĂ: Amânarea ratelor la credite cu maximum 9 luni, până la 31.12.2020, pentru persoane fizice, PFA, IMM, companii (OUG nr. 37/2020 și normele aferente din HG nr. 270/2020, amendată de OUG nr. 70/2020)

Rezultate:

□ până la data de 15 iunie 2020, din cele aprox.

321.000 de solicitări soluționate, peste 60% au fost soluționate în baza OUG nr. 37/2020 și aproximativ 40% în baza măsurilor de sprijin adoptate proactiv de bănci;

□ valoare de 261,31 milioane lei.

MĂSURĂ: Sprijin acordare zile libere părinți (OUG nr. 147/2020, Ordin ANOFM nr. 593/2020). Prin OUG nr. 182/2020, facilitatea a fost extinsă și pentru părinții ai căror copii se află în scenariul galben sau roșu de derulare a cursurilor școlare – situațiile în care la nivelul comitetelor județene pentru situații de urgență sunt adoptate decizii de carantinare a anumitor zone și de suspendare a cursurilor școlare pentru anumite școli sau pentru derularea în regim hibrid, în scenariul

galben, a cursurilor școlare la nivelul unităților școlare respective.

conform Notei de fundamentare, se estimează un număr de 20.000 beneficiari și un efort bugetar de 81.440.000 lei/lună.

Rezultate:

Părinți care au solicitat zile libere plătite	Număr beneficiari	Sume plătite până la data de 28 oct 2020
	34.000 părinți	87,9 milioane lei

MĂSURI: Măsurile pentru categorii vulnerabile:

1. creșterea cuantumului pensiilor - majorarea punctului de pensie cu 177 lei de la 1.265 lei la 1.442 lei și a indemnizației sociale pentru pensionari de la 704 lei la 800 lei (OUG nr.135/2020);

Rezultate: Suma pentru plata pensiilor în perioada sept.-dec. 2020: aprox. 30,5 mld. lei; ptr. indemnizația minimă - 1 mld. lei; nr. total beneficiari 4.938.343.

2. majorarea alocațiilor de stat pentru copii;

3. tichete masă caldă persoanele în vârstă 75+ (OUG nr. 115/2020) – buget 133 mil. euro, 290.000 beneficiari, 180 lei/persoană

Rezultate: procedura de achiziție publică este în curs de finalizare, iar după semnarea contractului emitenții de carduri au nevoie de 10 zile, conform contractului, ca să le emită, ulterior acestea fiind prin prefecturi și autorități publice locale;

4. compensarea cu 90% a prețului de referință al medicamentelor pentru pensionari (HG nr. 730/2020);

5. pachete alimentare și sanitare persoanele

vulnerabile (OUG nr. 84/2020) – buget 225 mil. euro din POAD, 1,2 mil. beneficiari estimați

Rezultate: MFE a semnat în data de 15.04.2020 contractul de achiziție publică în valoare de 1.074.095.441 lei, pentru 1.188.852 beneficiari.

6. tichete sociale pe suport electronic pentru sprijin educațional (materiale școlare și vestimentație, necesare frecventării școlii) pentru elevi din familii cu venituri mici (OUG nr. 133/2020) – buget 27 mil. euro din POAD, 400.000 beneficiari estimați, 500 lei/an școlar/elev

Rezultate: apelul este deschis până la 20 nov. 2020.

7. vouchere dedicate școlarizării (Școala după școală) pentru elevii de până în clasa a IV-a inclusiv (Legea nr. 168/2020, completată de OUG nr. 171/2020) – cca. 300.000 copii. Valoarea tichetului este 200 lei/lună. Acestea pot fi finanțate din fonduri europene nerambursabile prin POCU.

Rezultate: 150 școli incluse în proiectul pilot, stabilite prin Ordin al MECD;

8. vouchere pentru copii care vor să facă sport de

performanță (OUG nr. 157/2020 și Ordin MTS nr. 1199/2020 pentru aprobare norme) – acordarea de vouchere nominale de 300 de lei pentru prima legitimare a unui copil la un club sportiv, bugetul programului fiind de 30 milioane de euro;

9. acordarea de stimulente financiare absolvenților care au obținut media 10 la evaluarea națională pentru absolvenții clasei a VIII-a și la examenul de bacalaureat, sesiunea iunie-iulie 2020 – 1.000 lei pentru evaluarea națională și 3.000 lei pentru bacalaureat (HG nr. 714/2020)

VIII. Măsurile pentru debirocratizare

MĂSURĂ: Extinderea categoriilor de plăți care pot fi efectuate prin intermediul Sistemului Național Electronic de Plată – Ghișeul.ro (OUG nr. 152/2020). Pot fi achitate online, fără comisioane, prin portalul ghișeul.ro, taxele aferente pașaportului și operațiunile de înmatriculare, autorizare provizorie și eliberare a permiselor de conducere.

Rezultate:

- prin OMFP nr. 2809/2020 a fost aprobată lista cu tipurile de creanțe fiscale care pot fi plătite prin intermediul cardurilor bancare în sistem online prin SNEP;
- înscirerea a peste 225.000 noi utilizatori - în prezent, sunt peste 717.000 utilizatori activi și peste 300 de tipuri de plăți pot fi achitate online;

- număr de tranzacții zilnice record pentru o singură instituție (2800/zi de plăți permise auto/certificate/autorizații);

- creșterea cu 80% a numărului de tranzacții și cu peste 165% a valorii sumelor plătite prin ghișeul.ro comparativ cu aceeași perioadă a anului trecut;

- diversificarea tipurilor de instituții care s-au înrolat sau sunt în curs de înrolare în ghișeul.ro: RA-APPS, Imprimeria Națională (terminal nou), Academia de Studii Economice din București (în curs de înrolare), Administrația Națională Apele Române (în curs de înrolare), Autoritatea Rutieră Română (în curs de înrolare), I.T.M. (în curs de înrolare).

MĂSURĂ: Simplificarea procedurilor administrative, prin dezvoltarea serviciilor de guvernare electronică și consolidarea ghișeelor unice online (precum punctul unic de contact electronic, ghișeul virtual de plăți, ghișeul unic pentru IMM-uri)

Rezultate:

- introducerea unor noi funcționalități în cadrul Spațiului Privat Virtual – posibilitatea înregistrării prin sistem video în SPV și efectuarea plății obligațiilor fiscale la buget direct cu cardul bancar prin interconectarea cu portalul Ghișeul.ro, care va permite achitarea a peste 30 de impozite și contribuții;
- acces simplificat în ceea ce privește obținerea de acte/documente de la autoritățile publice centrale, Ministerul Economiei realizând astfel protocoale de colaborare cu autorități

publice precum ONRC, ANAF, ANOFM, ANSVSA etc.;

- MEEMA a acordat **69.588 Certificate de Situație de Urgență** agenților economici a căror activitate a fost afectată de pandemia SARS-CoV-2, în perioada 05.04.2020 - 15.09.2020 (39.442 – Tip 1, respectiv 30.146 – Tip 2), procedura derulându-se prin intermediul portalului „*prevenire.gov.ro*”;
- dezvoltarea de către Autoritatea pentru Digitalizarea României a unei aplicații funcționale „*aici.gov.ro*”, care oferă un serviciu complet pe care solicitanții îl pot utiliza pentru a aplica la 19 proceduri ale unor instituții precum ANOFM, ANPIS sau Ministerul de Finanțe – s-au înregistrat peste **795.000 de solicitări**, fiind disponibile peste **16 proceduri pentru acordare de indemnizații și alte sume**;
- Sistemul Informatic Punctul de Contact Unic electronic (PCUe) – digitalizarea serviciilor publice prin intermediul PCUe a făcut ca solicitanții, persoane fizice sau juridice, care au dorit obținerea unui certificat fiscal, a certificatului de urbanism, autorizarea farmaciilor, stabilirea prețului la medicamente, obținerea certificatului de auditor energetic, rezervarea locurilor de parcare etc., să nu se mai deplaseze la sediul instituției furnizoare de astfel de servicii, putând să transmită dosarul online (**4633 proceduri**);
- reglementarea utilizării înscrisurilor în formă electronică atât pentru comunicarea în format digital între autoritățile și instituțiile statului, cât și între acestea și persoanele fizice și

juridice, precum și asigurarea desfășurării unor procese vitale ale statului prin **implementarea mijloacelor informatice și de comunicații securizate** (OUG nr. 38/2020) și desemnarea **STS ca furnizor de servicii de certificare calificată** destinate exclusiv personalului autorizat în cadrul instituțiilor publice, pentru îndeplinirea atribuțiilor de serviciu. (OUG nr. 39/2020);

- introducerea **obligativității folosirii exclusive a sistemului informatic MySMIS** (implicit renunțarea la hârtii) în interacțiunea MFE cu beneficiarii finanțărilor, începând cu 1 iunie 2020, utilizând semnătura electronică (OUG nr. 65/2020);
- reglementarea unor **măsuri legate de circulația pe drumurile publice**, respectiv modalitatea de realizare a dovezii înregistrării plângerii contravenționale, a predării permisului de conducere sau a ridicării documentelor/plăcuțelor de înmatriculare reținute de poliție prin transmiterea acestora și prin mijloace de comunicare/transmitere la distanță, pe perioada stării de urgență (OUG nr. 83/2020).

IX. Alte măsuri financiare/economice/sociale cu impact și pentru nevoile sistemului de sănătate

- **MĂSURĂ:** Finanțarea din POIM a **cheltuielilor cu echipamente medicale, dispozitive medicale și de protecție medicală, echipamente pentru transport specializat, echipamente pentru decontaminare și suport triaj, containere de logistică medicală, capacități/formațiuni medicale mobile de diagnostic și tratament utilizate în combaterea răspândirii**

COVID-19 (OUG nr. 43/2020, completat de OUG nr. 64/2020)

Rezultate:

apelul de proiecte a fost deschis în perioada mai-septembrie 2020, cu un buget de 350 milioane euro, suplimentat în 14.10.2020 până la 1,2 mld. euro. Au fost depuse 297 de proiecte în valoare de aproximativ 1,288 miliarde de euro. Până în prezent, au fost încheiate 51 de contracte de finanțare, cu valoare de 156 de milioane de euro.

MĂSURI: Alocarea de **fonduri pentru a facilita digitalizarea sistemului de educație și focalizarea pe utilizarea tehnologiilor IT pentru procesul de predare-învățare și pentru managementul educațional**, dar și pentru a lua măsurile de prevenție necesare pentru a evita riscul de îmbolnăviri, care să asigure sprijin pentru elevi și pentru cadrele didactice, în contextul pandemiei COVID-19:

achiziționarea prin POC și POIM de **echipamente mobile din domeniul tehnologiei informației de tipul tabletelor pentru uz școlar, achiziționarea de echipamente de protecție medicală și/sau achiziționarea de containere sanitare mobile pentru desfășurarea în bune condiții a procesului educațional** (OUG nr. 144/2020);

aprobarea Programului național „Școala de acasă” prin care s-a alocat suma de **150.000.000 lei** pentru achiziția a **250.000 de dispozitive electronice** (HG nr. 370/2020);

Rezultate:

aprobarea redeschiderii **apelului de proiecte pentru realizarea de unități mobile, capacități medicale mobile, la nivelul unor unități de sănătate publică și suplimentarea cu 62 mil. euro** a bugetului pentru crearea de capacități medicale mobile în vederea combaterii răspândirii infecțiilor cu coronavirus și containere de logistică medicală (Memorandum 22.10.2020);

bugetul estimat pentru achiziția de tablete pentru uz școlar este de 100 milioane euro în cadrul POC, suplimentat cu 50 mil euro, costul eligibil al unei tablete fiind mărit la 250 euro. Apelul 2 de proiecte (achiziție tablete elevi) este deschis în perioada 25 octombrie 2020 - 15 ianuarie 2021;

apelul de proiecte pentru dotarea școlilor și universităților cu echipamente de protecție și containere sanitare mobile (85 mil. euro din POIM) este deschis în perioada 25 octombrie 2020 - 15 ianuarie 2021;

asigurarea de dispozitive electronice: **59.072 laptopuri, 4.346 table interactive, 5.746 camere web pentru 1093 licee** prin reconfigurarea Proiectului ROSE (Romanian Secondary Education) cu o valoare de achiziție estimată la 34.757.420 euro, implementat de către Ministerul Educației;

realizarea conectării la internet a peste **2.800 de clădiri** ale unităților de învățământ;

încheierea de acorduri de colaborare cu companiile Google și Microsoft pentru asigurarea

platformelor educaționale (G-Suite for Education, Microsoft Office 365 A1) în mod gratuit pentru toate unitățile de învățământ din România;

dezvoltarea platformei *digital.educred.ro*, un **portal de resurse** educaționale pentru cadrele didactice din România și publicarea în **format digital a manualelor** pentru învățământ primar și gimnazial pe website-ul *manuale.edu.ro*;

derularea de către MEdC a proiectului „Promovarea și susținerea excelenței în educație prin dezvoltarea competențelor în tehnologia informației” cu alocare financiară de **8.780.000 lei** finanțat printr-un grant nerambursabil subvenționat de către Guvernul Japoniei prin care se vor dota 60 de centre de pregătire în informatică.

MĂSURĂ: Susținerea universităților pentru adaptarea măsurilor de protecție a studenților la îmbolnăvirea cu COVID-19

Rezultate:

alocarea sumei de 14.200.000 lei pentru protejarea studenților și a rezidenților de infectarea cu virusul SARS-CoV-2;

suplimentarea cu 10% a subvențiilor pentru cămine și cantine în vederea adaptării condițiilor la normele sanitare impuse de pandemie;

alocarea a **10 mil. euro pentru instituțiile de învățământ superior de stat**, pentru partea de echipamente de protecție și de dispozitive medicale necesare activităților de curs din

cadrul universităților, pentru ca acestea să se poată desfășura în bune condiții acolo unde partea de cursuri, laboratoare sau seminarii se desfășoară prin participarea fizică a studenților.

MĂSURĂ: Prelungirea valabilității voucherelelor de vacanță aferente anului 2019 până la data de 31 mai 2021, iar voucherele aferente anului 2020 urmează a fi emise doar electronic (OUG nr. 35/2020).

MĂSURĂ: Suplimentarea cu 570 milioane lei a bugetului Ministerul Sănătății, din Fondul de rezervă bugetară, pentru derularea activităților prioritare în cadrul programelor naționale de sănătate, precum asigurarea testării de laborator prin metoda PCR a persoanelor suspecte de infectare cu virusul SARS-CoV-2, realizarea activităților de limitare a răspândirii infecției SARS-CoV-2 la nivelul direcțiilor de sănătate publică, continuarea vaccinării antigripale a persoanelor din grupele aflate la risc de a contracta gripa și realizarea activităților necesare pentru asigurarea colectării și testării sângelui și produselor sanguine, precum și a altor activități din cadrul programelor naționale de sănătate (prin HG nr. 882/2020).

